

TEISIPÄEV, 13. JAANUAR 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Edward McMillan-Scott

asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 09.00.)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

4. Eurofonde käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamine (uuesti sõnastamine) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on majandus- ja rahanduskomisjoni nimel Wolf Klinzi koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv eurofonde käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (uuesti sõnastamine) (KOM(2008)0458 – C6-0287/2008 – 2008/0153(COD) (A6-0497/2008)).

Wolf Klinz, raportöör. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, 2008. aasta juulis esitas Euroopa Komisjon ettepaneku muuta kehtivat direktiivi eurofonde käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ning see ongi meie tänase arutelu aluseks. Et muuta alates 1985. aastast algsel kujul kehtivat eurofondide direktiivi praeguse parlamendikoosseisu ametiajal, pidime kinni pidama väga pingelisest ajakavast.

Reformide eesmärk oli parandada Euroopa fondide sektori konkurentsivõimet, võimaldada sel vähendada kulusid, saavutada mastaabisääst ja kasutada seda ära, tagada kõigi fondipakkujate tegelik pääs kõikidele Euroopa Liidu turgudele ning teha seda kõike ilma investorite kaitset vähendamata; vastupidi, tahtsime investorite kaitset hoopis tugevdada. Teisisõnu oli meie kava väga kaugeleulatuv ja ma pean tänama kõiki osalenud asutusi, kelle abiga me suutsime selle projekti nii lühikese aja jooksul lõpule viia.

Investeeringufondid annavad väikeinvestoritele võimaluse investeerida väikseid rahasummasid hajutatud investeeringutega ja professionaalselt hallatavasse portfelli. Eurofondid on olnud väga edukad. Fondide osakuid ei müüda üksnes Euroopas, vaid märkimisväärses ulatuses ka väljaspool Euroopa Liitu – eeskätt Lõuna-Ameerikas ja Aasias –, kus neid hinnatakse kõrgelt. Seepärast oligi direktiivi muutmisel tähtis tagada, et me ei halvendaks eurofondide staatust.

Eurofondide direktiivi on varem muudetud kaks korda ja ka seekordsete muudatuste väljatöötamisel oli komisjon väga hoolikas. Ta viis läbi konsultatsiooniprotsessi, koostas rohelise ja valge raamatu ning korraldas põhjalikke arutelusid kõigi turuosalistega. Muudatuste raames pakkus komisjon välja kuus meetet, mis peaksid aitama saavutada eesmärgi, mida ma enne nimetasin.

Need on esiteks fondivalitseja tegevusloa kasutuselevõtt; teiseks fondide piiriüleste ühinemiste lihtsustamine, et vähendada Euroopa Liidus pakutavate fondide arvu ja kõrvaldada seeläbi tasakaalustamatus, mida hetkel võib täheldada Euroopa ja eeskätt USA vahel; kolmandaks ühiseurofondide struktuuri võimaldamine, teisisõnu võimalus investeerida fond ühiseurofondi ja lasta sellel investeeringuid hallata; neljandaks investorite põhiteabeks nimetatava lühikese – vaid kuni kaheleheküljelise –, väikeinvestorite jaoks olulisimat infot sisaldava dokumendi väljatöötamine; viiendaks teatamise korra lihtsustamine, s.t kui fond taotleb luba riigis, kus tal see puudub, siis ei too see *de facto* kaasa uut loa andmist; ja kuuendaks järelevalvealase koostöö tugevdamine.

Finantskriis ei ole jätnud fondide sektorit puutumata. Palju raha on välja voolanud ja selles olukorras on ülioluline langetada otsused nii kiiresti kui võimalik, et tugevdada fondide usaldusväärsust ja mitte lasta väikeinvestoritel kaotada usaldust nende investeerimisvahendite vastu.

Lõpetuseks tahaksin teha kaks märkust. Esiteks, komisjon on moodustanud Jacques de Larosière'i juhitava töörühma, et uurida järelevalve küsimust Euroopas. Loodan, et komisjon võtab töörühma tehtavaid järeldusi ja ettepanekuid kuulda ning need leiavad heakskiitu ka siin. Teiseks, eeskätt just fondide piiriüleste ühinemiste puhul näeme ikka veel, et piiriülesteid ja kodumaiseid ühinemisi maksustatakse erinevalt. Ka siin kutsume komisjoni üles hoolitsema selle eest, et meil kehtiksid mõlemal juhul samad, mitte erinevad tingimused.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja, mul on hea meel avaldada komisjoni nimel toetust muudatuseettepanekutele, mille Euroopa Parlament on esitanud eurofondide direktiivi (UCITS IV) ettepaneku kohta. See võimaldab võtta eurofondide direktiivi (UCITS IV) muudatused vastu ühel lugemisel. Selline tulemus on väga teretulnud ELi fonditurgude jaoks, kelle ette on viimasel ajal kerkinud palju keerulisi probleeme.

Eelmise aasta juulis komisjonis vastuvõetud ettepanek on põhjaliku konsultatsiooniprotsessi tulemus. Kogu töö algas juba enne finantskriisi. Ettepanekus seatakse selged, eurofondide direktiivi toimumist parandavad eesmärgid. Seda silmas pidades tahtis komisjon lihtsustada ja elavdada eurofondide piiriülest müüki, anda fondijuhtidele tõhusad vahendid fondide suurendamiseks ja mastaabisäästu ärakasutamiseks. Ent küsimus pole üksnes konkurentsivõimes. Komisjon tahtis kehtestada ka tõhusad investorite teavitamise eeskirjad, mis tagaks, et kõik, kes soovivad oma säästusid eurofondi investeerida, saaksid enne otsuse langetamist vajalikku, selget ja arusaadavat teavet.

Mul on rõõm tõdeda, et komisjoni ettepanekus seatud eesmärgid on saavutatud. Euroopa Parlament ja nõukogu on komisjoni ettepanekut ühinemiste, ühiseurofondide, fondide teatiste ja investori põhiteabe poolest küll täiendanud, ent võtnud siiski täiel määral arvesse komisjoni algse ettepanekus määratletud edasiviivaid püüdlusi.

Komisjon on väga rahul kaasotsustamismenetluse tulemustega, mis puudutavad juulikuises ettepanekus sisalduvaid peatükke. Ettepaneku tähtsaks osaks muutunud fondivalitseja tegevusloaga seoses oli komisjon ettepaneku vastuvõtmise ajal tõsiselt mures, et ebapiisavalt ettevalmistatud fondivalitseja tegevusloa kasutuselevõtt võib avaldada negatiivset mõju turvalisusele ja eurofondidesse investeerivatele jaeinvestoritele.

Tagantjärele olen veendunud, et meie otsus pidada nõu Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komiteega (CESR) oli õige. See aitas Euroopa Parlamendil ja nõukogul töötada välja mõistlikud sätted, mis kaitsevad osakuomanike huve. See oli fondivalitseja tegevusloa küsimustega tegeldes minu ainus mure.

2008. aasta juulist alates oleme käinud pika tee. CESRi nõuannete toel on valminud põhjalikud sätted, mis selgitavad kohustuste täitmise tagamaid, tagavad täieliku teabevoog ning panevad aluse vajalikule koostööle ja ELi liikmesriikide asutuste toetamisele. Sätted kehtivad kõikides etappides: nii esmase tunnustamise, pideva järelevalve kui ka nõuete täitmise ajal. Nüüd võib komisjon kompromisstekstile alla kirjutada.

Meie töö ei ole aga lõppenud. Fondivalitseja tegevusloa edukus sõltub meie suutlikkusest lahendada mõned keerulised, vastust ootavad küsimused, nagu riskijuhtimine teise tasandi meetmete abil. See töö annab ühtlasi võimaluse harutada lahti mõned viimasel ajal ilmsiks tulnud sõlmprobleemid seoses riskijuhtimisega.

Meetmete võtmiseks on komisjonile kehtestatud väga ranged tähtajad. Oleme väljendanud muret seoses nende täitmise võimalikkusega. Meil on vaja aega ja ressursse, et need meetmed hoolikalt ette valmistada, huvirühmadega konsulteerida ja meetmed vastu võtta. Komisjon teeb kõik endast oleneva, et selle protsessiga esimesel võimalusel algust teha. Samuti vajame kõigi osapoolte, sealhulgas Euroopa Parlamendi täiemahulist ja aktiivset koostööd, et kõik ettenähtud ajaks valmis jõuda.

Ma tahaksin raportöör Wolf Klinzi veel kord südamest tänada ning väljendada heameelt ja imetlust selle üle, kui tõhusalt Euroopa Parlament seda teemaringi käsitles. Kõik kolm institutsiooni võivad olla rahul, et neil õnnestus saavutada üksmeel vaid mõne kuu jooksul. Te näitasite, et Euroopa suudab vajalike regulatiivsete paranduste tegemisel kiiresti toimida. Nüüd tuleb selle saavutuse najal täita ambitsioonikas õigusaktide rakendamise programm.

Lõpetuseks lubage mul teha kaks avaldust, millega komisjon on käesoleva raporti vastuvõtmisel nõustunud.

Esimene puudutab piiriüleste ühinemiste maksustamist. Komisjon hakkab uurima riiklike maksusüsteemide võimalikku negatiivset mõju piiriülestele ühinemistele ja kasutab selleks oma vahendeid kohe, kui kavandatavad sätted on vastu võetud. Komisjon kavatseb pöörata erilist tähelepanu juhtumitele, millel võivad olla tõsised maksutagajärjed investorite jaoks.

Järelevalve küsimuses olen rääkinud tarvidusest tugevdada järelevalvealast koostööd. Solvency II-s ja kapitalinõuete direktiivi muudatustes on komisjon minu soovitusel teinud ettepanekuid tihendada järelevalvealast koostööd. Seepärast pole mul raske nõustuda vajadusega selles tähtsas valdkonnas tööd jätkata. Et tagada kogu finantssektori asjaomaste õigusaktide järjepidevus ja sidusus, nõustub komisjon de Larosière'i raporti järelduste põhjal kontrollima, kas järelevalvealaste koostöölepingutega seotud direktiivi sätteid tuleb rangemaks muuta.

Jean-Paul Gauzès, *õiguskomisjoni arvamuse koostaja*. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, lubage mul esmalt tänada suurepärase töö eest meie raportööri Wolf Klinzi, kes suutis leida laiapõhjalise toetuse majandus- ja rahanduskomisjonis ning leppida eesistujariigiga kokku igati rahuldava kompromissi.

Kui õiguskomisjonilt küsiti arvamust, esitas ta omapoolsed seisukohad ja neid võeti arvesse. Algne eurofondide direktiiv oli Euroopa investeerimisfondide arengu võti. 2007. aasta juuni seisuga oli eurofondide hallatavate varade maht 6000 miljardit eurot ja nad moodustasid ligikaudu 75% Euroopa Liidu investeerimisfondide turust. Eurofondide antud sisemised garantiid näitavad, miks neid tunnustavad ka väljaspool Euroopa Liidu piire asuvad investorid. Ent õigusakte on vaja muuta, et edendada fondide arengut.

2001. aastal tehtud muudatused avasid eurofondide jaoks uusi investeerimisvaldkondi, ent tõid kaasa ka mitmeid kitsaskohti. Roheline raamat algatas sellel teemal avaliku arutelu. 2005. aastal järgnes sellele valge raamat.

Nüüd saame rääkida suurtest edusammudest tõhususe vallas, mida kätkeb endas arutluse all olev ettepanek. Kõike tähelepanuväärsemaks muutuseks on Euroopa fondivalitseja tegevusloa tunnustamine. Pakutud sätted võimaldavad rakendada fondivalitsejate tegevusluba ja tagada samas investorite adekvaatse kaitse. Tegu on tervikliku tegevusloaga ja me oleme selle kasutuselevõtu poolt. Sellega kaasnevad järelevalvemeetmed aitavad kindlasti kõrvaldada kõik võimalikud kahtlused.

Ettepanek sisaldab ka suuri tehnilisi parandusi, mis puudutavad näiteks teatise, piiriüleseid ühinemisi ja fondide koondumist ühiseurofondide struktuuri kaudu. Seeläbi saavutatav ühtlustumine tagab võrdsed konkurentsitingimused kogu Euroopa Liidus eeldusel, et – nagu meie raportööri ütles – maksustamise valdkonnas astutakse samme moonutuste vältimiseks.

Astrid Lulling, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Härra juhataja, volinik, mind ajab segadusse see direktiivi ettepanek, mida parlament hakkab hääletama. On tõsi, et raportöör Klinz on selle kallal aastaid vaeva näinud ja näidanud oma veenmisoskust eeskätt kolmepoolsetel läbirääkimistel. Samuti on tõsi, et direktiiv parandab märgatavalt siseturu toimimist ja finantsvara ühishaldamist ning selle on heaks kiitnud ka Euroopa investeerimisfondide sektor. Samas polnud nõukogus ja Euroopa Parlamendis toimunud vaidlused ja arutelud kunagi täiesti avatud, sest tulemus oli ette teada: mõnede osapoolte jaoks oli tähtis, et Euroopa fondivalitsejate tegevusluba saaks iga hinna eest kasutusele võetud.

Põhimõtteliselt ei ole enam midagi lisada – tegevusluba kõneleb enda eest. Siiski tuleb veenduda, et fondivalitsejate tegevusloa kasutuselevõttuga kaasnevad vajalikud garantiid, eriti seoses fondide järelevalvega, sest tegevusloa kasutuselevõtt toob kaasa funktsioonide piiriülese lahutamise. Pean kahetsusega märkima, et sellisel kujul rakendatav süsteem pole mitte üksnes keeruline, vaid ka mitmeti tõlgendatav. On oht, et peagi tekivad praktilised probleemid, mis kahjustavad Euroopa ekspordifondide sektorit ja eriti ekspordi kolmandatesse riikidesse.

Olen märganud, et minu seisukoha pooldajad on vähemuses, ent see ei häiri mind. Tavaolukorras tunneksin kiusatust öelda, et vaid praktikas on võimalik teha selles küsimuses lõplikke järeldusi ja otsustada, kellel on õigus. On need turuosaliste kohanemisevõimesse uskuvad inimesed või need, kes nõuavad konservatiivsemat lähenemist? Ma ei lükka edu tõenäosust kõrvale, kuid ma pole selles ka täiesti kindel. Võttes arvesse viimaseid uudiseid, eeskätt Madoffi skandaali ja selle mõju ühise finantsvara haldamise sektorile, siis ei õnnestu meid ilmselt maha rahustada.

Minu skeptilisuse taga on mure. Me teame, et finantskriis ei jäta investeerimisfondide sektorit puutumata. Võib-olla tuleks hakata esitama põhimõttelisi küsimusi. Selles sügavas kriisis võib aktsionäride kohustusi hajutavate või järelevalveasutuste täiuslikku koostööd eeldavate valikute tegemine tuua kaasa ebakõlad.

Ütlen välja, mida mõtlen: see direktiiv pärineb teisest, kriisieelsest ajast. Seda iseloomustab teatav muretus. Finantssüsteem on aga endiselt suures usalduskriisis ja selle struktuuri tuleks ulatuslikult muuta. Ärgem unustagem, et rahaturufondide esmane kohustus on kaitsta investorit riskide hajutamise ja rangete reeglite kehtestamise teel. Kui hääletame selle teksti poolt praegusel kujul, teadmata sealjuures, mis suunas me liigume,

siis jätame mulje, nagu poleks midagi juhtunud. Tegelikkusest eemaldumine ei ole hea, seepärast hoidun ma hääletamisest hoolimata sellest, et allkirjastasin nõukoguga läbi räägitud kompromissmuudatustettepanekud. Asjaolusid arvestades tunduvad tehtud parandused minu äsja tõstatatud põhimõtetlike küsimuste kõrval tähtsusetud.

Donata Gottardi, *fraktsiooni PSE nimel*. – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, me hakkame hääletama uut eurofondide direktiivi. Direktiiv on olnud väga tähtis ja jääb selleks ka edaspidi.

Pärast esimese direktiivi vastuvõtmist ligikaudu veerand sajandit tagasi on meil nüüd – nagu pealkiri ütleb –, tarvis kooskõlastada õigus- ja haldusnormid ning teha põhjalikke muudatusi, et võtta arvesse uusi vajadusi, mida minu arvates tuleks vaadelda suurema paindlikkuse ja liikuvuse, aga ka rangema järelevalve ja kontrolli kontekstis.

Majandus- ja rahanduskomisjonis valitses suurepärane koostöövaim tänu positiivse suhtumisega raportöörile, keda ma ei jõua ära tänada, ja nõukogule; võib-olla oli selle taga mõistmine, et tegeleme valdkonnaga, mis on tihedalt seotud finantskriisiga, ja et me vajame kiiresti sobivaid vastuseid. Leian, et siinkohal on tähtis teha kokkuvõtte mõnedest punktidest, milles me jõudsime hea üksteisemõistmiseni ja loodetavasti ka heade tulemusteni. Need punktid hõlmavad fondivalitsejaid, täpsemalt kohaldatava õiguse – fondi asukohaks või fondivalitseja asutamise asukohaks oleva liikmesriigi õiguse – määramist, mis muudab järelevalvesüsteemi selgemaks, turvalisemaks ja tõhusamaks. Samuti hõlmavad need teise tasandi meetmete kohta sõlmitud kokkulepet, mis paluti komisjonil vastu võtta hiljemalt 2010. aasta juuliks.

Need punktid puudutavad ka arusaama, et fondivalitseja vastutab menetluse, mehhanismide ja kontaktisikute andmete eest, mille abil saavad tarbijad ja investorid vajalikku teavet ka siis, kui fondivalitseja asub nende liikmesriigist väljaspool, mitte üksnes siis, kui nad esitavad kaebuse. Me peaksime nägema positiivses valguses võimalust tugevdada järelevalvealast koostööd liikmesriikide vahel eurofondide ja fondivalitsejate kohta sõlmitavate kahe- ja mitmepoolsete lepingute abil, samuti kokkulepet ühinemiste ja ühiseurofondide kohta, mis lasevad tegutseda kogu siseturul. Oleme endiselt erineval seisukohal teatamise korra ajakava suhtes, sest me tahtsime ja tahame ikka veel, et see oleks pikem ja asjakohasem, nii nagu nõukogu seda kirjeldas.

Viimaks tahaksin mainida edusamme ka prospekti – tarbijate kaitseks mõeldud investori põhiteabe – vallas, mille puhul meile oleks olnud rohkem meeltemööda lahendus, kus paber kandjal prospekt esitatakse automaatselt, mitte taotluse põhjal, sest tegu on väga lühikese dokumendiga. Lõpetuseks arvan, et kui me tahame jõuda selle teemaga lõpule juba esimesel lugemisel, on vajalik ulatuslik üksmeel.

Olle Schmidt, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (SV) Härra juhataja, volinik, kõigepealt sooviksin tänada suurepärase töö eest oma kolleegi härra Klinzi Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioonist. Tänavune sügis on olnud väga heitlik, kuid nagu me oleme kuulnud, on raportöör sellest hoolimata suutnud leida mõistliku kompromissi. Siinsed teemad on keerulised ka ilma finantskriisita. Tean seda väga hästi, sest vastutasin eurofondide direktiivi muutmise eest 2001. aastal.

Eurofondidega ei tahetud mitte üksnes luua paremat ja suuremat fondide turgu, vaid ka avatud ja tarbijakeskset turgu. Üldjoontes nii ka läks. 2001. aastal kõrvaldati paljud takistused. Tuletan kõigile meelde, et ka siis ei olnud see kuigi lihtne. See toimus veel enne Lamfalussy protsessi. Mõned takistused siiski jäid ja nendega praegu tegeldaksegi. Turundus täiustub. Investorite kaitse suureneb. Fondide ja ühiseurofondide ühinemine muutub võimalikuks ning järelevalveasutuste koostöö tugevneb – seda mainis ennist ka volinik.

Fondivalitseja tegevusluba puudutavad eeskirjad on olnud tundlik küsimus. Oleme sellealaseid märkusi juba kuulnud. Me oleme eriarvamustest teadlikud. Leian siiski, et praegune ettepanek on hea. Konkurentsivõime ja avatus tulevad õigesti korraldatud turul alati kasuks.

Üks oluline küsimus oli investori põhiteave, mis asendab lihtsustatud prospekti. Asjakohase teabe ja tõhususe vahel tuleb saavutada tasakaal. Liiga palju teavet pole hea, ent liiga vähe ka mitte. Loomulikult on ka keeleküsimus tundlik teema, aga usun, et meil peab olema julgust sellega tegelda, kui tahame piiriüleses kaubanduses edusamme teha. Ka selles vallas on nõutav mõistlik tasakaal.

Sügisel selgus, et Euroopa vajab tõhusalt toimivat finantsturgu. Eurofondid on tee vabaks teinud ning kujunenud edukaks ja hinnatud kaubamärgiks ka väljaspool Euroopat. Toetagem seda arengut – seda teeb ka arutlusel olev ettepanek.

Eoin Ryan, *fraktsiooni UEN nimel*. – Härra juhataja, alustuseks tahaksin õnnitleda härra Klinzi suurepärase raporti puhul. Ta on teinud kokkulepitud kompromissi nimel kõvasti tööd ja ma soovin talle sel puhul õnne.

Muudetud eurofondide direktiiv aitab jõustumisel vähendada bürokraatiat ja tarbetuid kulusid.

Kompromissi leidmiseks peetud läbirääkimistel võeti arvesse mõnede liikmesriikide konkreetseid muresid ja see võimaldas koostada ulatusliku toetusega põhjaliku ettepaneku. Usun, et see ei kaitse pelgalt tarbijaid, vaid on hea ka investoritele. Nõustun eelkõnelejatega, kes leidsid, et avatud turg on teretulnud ja võib olla väga positiivne nähtus meie kõigi jaoks, kui see on hästi reguleeritud.

Eurofondide direktiivi muutmine näitab taas tänapäeva finantsturgude suurt lõimitust, mis paneb meid vajama ühtseid eeskirju ja standardeid üleilmse finantsteenuste sektori tõhusaks reguleerimiseks ja toimimiseks. Seda ei mõisteta mitte üksnes Euroopas, vaid terves maailmas, sest me kõik kogeme enneolematut finantskriisi. On väga tähtis, et me teeksime probleemide lahendamiseks või selle poole püüdlmiseks koostööd üleilmsel tasandil.

Täna on meil tähtis sündmus: me tähistame euro 10. aastapäeva; juba euro ise näitab majanduskoostöö tähtsust. On õnn, et minu kodumaa Iirimaa on euroala liige, sest praegune valuuta on olnud stabiilsuse allikas nii Iirimaa kui ka teistele riikidele sel seninägematu ebakindluse ja üleilmse majanduslanguse ajal. Kui Iirimaa ei kuuluks euroalasse, siis tabanuks meid tõenäoliselt Islandi õnnetu saatus, ent läks teisiti.

Sooviksin meelde tuletada meie iirlastest parlamendiliikmetele – eeskätt Sinn Féini esindajatele –, et kui nad saanuks oma tahtmise, poleks meil eurot. Omal ajal nimetasid nad eurole üleminekut vähikäiguks. Iirimaa ei oleks sel juhul rahaliidus ja selle majandusolukord oleks sama halb kui Islandi oma.

Neile, kes olid Iirimaa Euroopa projekti vastu, tahaksin meelde tuletada, et paljud riigid maailmas kasutavad nüüd ära Iirimaa keeldumist Lissaboni lepingust ning seda segadust, mille on tekitanud selle otsusega seotud võimalikud ja tajutavad tagasilöögid ning mille abil võib saada endale uusi lepinguid Iirimaa kulul. Majanduslikult peab Iirimaa jääma otsuste langetamise keskmesse Euroopas, kuhu me oleme alati kuulunud, kuhu Iirimaa tuleks meie arvates kuuluda ja kus me tahaksime teda näha.

John Purvis (PPE-DE). - Härra juhataja, võttes arvesse kõiki finantsteenuste sektorit ümbritsevaid vastuolusid ja mõtlematut kiirustamist ülereguleerimise suunas, on tegu teretulnud näitega selle kohta, kuidas reguleerida sektorit mõistuspäraselt, asjakohaselt ja mõõdukalt. Härra Klinz ja komisjon on teinud head tööd ning ma toetan nii seda raportit kui ka esitatud muudatusi.

Eurofondid moodustavad olulise osa nii Euroopa kui ka Šoti investeeringute haldamise sektorist. Tegemine on üliolulise säästuvahendiga hoiustajate ja investorite jaoks mitte üksnes Euroopas, vaid terves maailmas. Järeletegemine on kindlasti piisav kompliment ja koguni USAs on eurofondid eeskujuks, mille poole püüelda. Härra Klinz on lisanud ettepanekusse palju sellist, mida ma pean ise ülioluliseks, näiteks hajutamist uutesse investeerimistoodetesse ja meetoditesse, mis pakuvad arvestatavat turvalisust praktilisel tasandil. Kõige tähtsama asjana peame saavutama suurema mastaabisäästu Euroopas. Paljud meie eurofondid on liiga väikesed ja neid on liiga palju – seega peame soodustama ühinemisi. Isiklikult oleks ma soovinud minna veel kaugemale, lastes erineva investeerimiseesmärgiga eurofondidel hõlpsamini ühineda tingimusel, et investoreid kaitsetakse küllaldaselt ja neid teavitatakse muudatustest.

Kolmandaks kujutab fondivalitseja tegevusluba endast uut üliolulist sätet, mis suurendab mastaabisäästu, tõhusust ja vähendab bürokraatiat. See peab teenima vaid investorite huve. Direktiivi muutmisest kasu kogu sektorile, veelgi enam – see pole investoritele ja hoiustajatele kasulik mitte üksnes Euroopas, vaid kogu maailmas. Toetan suurima heameelega härra Klinzi raportit ja eurofondide direktiivi muutmist.

Pervenche Berès (PSE). - (FR) Härra juhataja, härra Klinz, täna teid tehtud töö, pühendumuse ja läbirääkimisuskuse eest. Eurofondid on teatud mõttes Euroopa finantsturgude kaubamärk; nad on hea eksporttoode. Kuid Euroopa Liidus esineb tasakaalustamatust, sest tegu on valdkonnaga, kus on tootjariigid ja tarbijariigid – seega on kasutusel erinevad strateegiad.

Üks direktiivi muutmise eesmärke on kujundada eurofondide siseturg käesolevates oludes selliseks, et see tõepoolest toimiks. Siin tekib neli küsimust: esimene, mis tõstatati juba siinse arutelu käigus, puudutab loomulikult fondivalitseja tegevusluba; kuulsin, kuidas volinik väljendas oma hirmu seoses tegevusloa halva ettevalmistamisega. Ent, härra McCreevy, selle ettevalmistamiseks on vaja tahet: mul on mõnikord tunne, et volinik ei ole seda endale eesmärgiks seadnud. Seepärast on mul hea meel Euroopa Parlamendi ja nõukogu eestvedamisel alustatud läbirääkimiste üle, mille eesmärgiks on tagada, et eurofondide direktiivi muutmisel võetaks vastu realistlik fondivalitseja tegevusluba, mis laseb Euroopa Liidu siseturul normaalselt toimida.

Teine tähelepanek on seotud hoidmiskohustusega. Kui me kapitalinõuete direktiivi muutmise korral nõuame, et pangad jätaksid enda kätte 5% nende poolt turuleviidud väärtpaberite alusvaraks olevatest

võlainstrumentidest, siis on vaja kohe ja samadel tingimustel ühtlustada vastavad hoidmiskohustused ka eurofondide valdkonnas, sest sama riskiga peavad kaasnema samad eeskirjad.

Kolmas märkus hõlmab järelevalvet. Ma ei arva, et keegi siinoliijaist kahtleks meie soovis saavutada paremad järelevalvetingimused. Ootame kõik president Barroso kokku kutsutud ja Jacques de Larosière'i juhitud töörühma töö tulemusi. Arvan, et olukord ei luba nende tulemuste ellurakendamist enam väga kaua oodata. See mõjutab huvirühmade – eurofondide tootjate – ja tarbijate vahelise järelevalve korraldamist. Seepärast tuleb selle valdkonna järelevalveküsimused kindlaks määrata.

Viimane tähelepanek puudutab maksukorraga seonduvat. Raportöör mainis seda ja ka volinik on lubanud asjaga tegelda. Maksukorraga seotud küsimuste taga peitub varjatud proteksionism, mida me peame taunima, millest me tahame jagu saada. Komisjon peab tegutsema selle nimel, et maksukord võimaldaks eurofondide toodete tõeliselt vaba liikumist ilma proteksionismita.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Ka mina tahaksin rõhutada raportööri suurepärase tööd ja võimekust sobiva kompromissi leidmisel. Ometi on ka minul sarnaselt mõnede varasemate sõnavõtjatele omad kahtlused. Need puudutavad sätet, mille kohaselt peavad ELi liikmesriigid koostama kõik investeerimistevõtusega seotud dokumendid „rahvusvahelises rahanduses üldkasutatavas keeles”.

Olin selle poolt, et ettevõtetele tuleb anda võimalus vähendada üksikasjalikult reguleerimata kulusid, ent ükskeelsed fondijuhid, antud juhul inglise keele kõnelejad ei peaks saama konkurentsieelist. Samuti peaksime vältima õiguskindlusetust.

Kuidas saab tarbija kaitsta oma õigusi, kui see dokument loob eeldused finantsettevõtte vastutusalala mitmeti tõlgendamiseks? Olen selle poolt, et finantsettevõtte vastutusalala ja investeerimistevõttes järgitavad konkurentsitingimused tuleb selgelt määratleda.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Eurofondide toimimist reguleerivate mehhanismide tõhususe suurendamine peaks minu arvates olema Euroopa Parlamendi töös üks eelisvaldkondi. Euroopa fondide sektori hüvede ja konkurentsivõime suurendamiseks tuleks investorite kulutusi piirata, kuid tagada neile samal ajal jätkuvalt tugev kaitse. Nõustun raportööriga, et senine prospekt tuleks asendada vabas vormis dokumendiga, mis sisaldab investorite jaoks põhiteavet.

Samuti on väga tähtis jätkata direktiivi kallal tööd fondide ühinemise maksustamise valdkonnas, et kõrvaldada maksutõkked. Lisaks leian samamoodi nagu raportöör, et fondide sektori tõelise ühisturu loomisele aitaks kaasa fondivalitseja tegevusluba, mis peaks andma fondivalitsejatele õiguse pakkuda portfelliholdusteenuseid kogu ELis.

Charlie McCreevy. – Härra juhataja, väljendan veel kord oma heameelt ja imetlust selle teema tulemusliku käsitluse üle Euroopa Parlamendis. See on väga kiire üksmeele saavutamise tulemus.

Nagu juba öeldud, ei ole lugu veel lõppenud – teisel tasandil on vaja veel palju ära teha. Ka liikmesriigid on kohustatud uued eeskirjad – esimese ja teise tasandi – üle võtma enne 2011. aasta suve. Kehtestada tuleb riiklike järelevalveasutuste koostöö kord. Sellest sõltub fondivalitseja tegevusloa otstarbekus.

Võin teile kinnitada, et komisjon teeb kõik endast oleneva, et sellele protsessile kaasa aidata ja viia ellu muudatused, mida ELi fondide sektor nii väga vajab.

Wolf Klinz. – (DE) Härra juhataja, kõigepealt nõustun volinikuga, et sellega ei ole lugu tõepoolest lõppenud. Nüüd on meil vaja alustada rakendustööd ja üks põhjus, miks me oleme kehtestanud Euroopa Parlamendile ja nõukogule suhteliselt lühikesed tähtajad, seisnebki selles, et me ei taha rakendamisega liiga pikalt viivitada. Me peame hoidma tempot, sest on näha, et turg muutub tohutu kiirusega; kui me oleme sellest pidevalt maas, siis ei suuda me oma eesmärgi osaliselt või üldse mitte saavutada.

Tänane arutelu on näidanud, et läbiräägitud kompromissil on laiapõhjaline parteiülene toetus. Mõistan, et proua Lulling näeb asju pisut teises valguses, aga olen üsna veendunud, et tulevik näitab, kui alusetu on tema mure Luksemburgi kui Euroopa ühe juhtiva investeerimisfondide keskuse positsiooni pärast ja milliseid võimalusi sisaldab uus eurofondide direktiiv ka selle finantskeskuse jaoks.

Proua Berèsil on täiesti õigus – küsimuse all on tõelise siseturu loomine investeerimisfondide sektoris. See sektor on näide sellest, et siseturust rääkides ei ole meil seda veel paljudel juhtudel olemaski. See on kõige tähtsam. Keegi ei väida, et tulemuseks on täiesti uus ja ülimalt võimalusterohke koostöö muu hulgas järelevalveasutuste vahel, kuid me peame selle saavutamise poole igal juhul püüdlema. Ka teistes valdkondades

peavad järelevalveasutused tegema tihedamat ja viljakamat koostööd ning usaldama üksteist rohkem kui varem. Kui eurofondide direktiiv saab seda omalt poolt pisut tagant tõugata, siis on see minu arvates ainult hea.

Komisjoni viidatud teise tasandi meetmeid on palju ja nendega tuleb tegelda lühikese aja jooksul – see on tõesti nii, ent meie kõigi huvides on tagada asja õnnestumine.

Sellega aga asi ei piirdu – ka sektor ise peab oma kodutöö ära tegema. Komisjon ja ka Euroopa Parlament on sihilikult jätnud üldse tõstatamata fondide töötlemise teema, sest me eeldame, et sektor peab oma lubadust jõuda selles küsimuses lahenduseni ise, ilma seadusandliku surveta. Sektor on juba mõnda aega selle kallal töötanud, kuid midagi konkreetset ei ole veel ette näidata. Loodan, et peagi suudetakse millegagi lagedale tulla, vastasel korral ei jää meil muud üle kui võtta lähitulevikus lisameetmeid.

Lõpetuseks tahaksin tänada komisjoni ja iseäranis nõukogu nende koostöö ja aktiivse toetuse eest. Olen tänulik kõigi teiste fraktsioonide esindajatele, eeskätt proua Berèsile, proua Gottardile, härra Gauzèsile ja ka proua Lullingile, kes – nagu me täna nägime – kaitses vapralt oma huve, ent oli siiski valmis minema kompromissile seal, kus see osutus võimalikuks. Suur tänu!

President. – Arutelu on lõppenud.

Peatselt algab hääletamine.

(Istung katkestati kell 9.40 ja seda jätkati kell 10.00.)

Hans-Gert PÖTTERING

President

5. Pidulik istung ja arutelu – euro 10. aastapäev

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on pidulik istung ja arutelu euro 10. aastapäeva puhul.

(Filmilõik)

Lugupeetud peaminister ja eurorühma president Jean-Claude Juncker, president Valéry Giscard d'Estaing, Euroopa Keskpanga president Jean-Claude Trichet, volinik Joaquín Almunia, majandus- ja rahanduskomisjoni esimees ning kolleeg Pervenche Berès, austatud kolleegid, daamid ja härrad!

1. jaanuaril 2009 oli euro 10. sünnipäev. Täna tähistame Euroopa Parlamendis üht olulisimat ajaloolist otsust, mille Euroopa Liit on seni teinud. Majanduslikult üha enam kokku kasvavas Euroopa Liidus oli euro sünd loogiline samm, mis aitas tugevdada ühisturgu ja lihtsustada kauplemist siseturul; siiski tuleb öelda, et kui kümme aastat tagasi vahetati üheteistkümne liikmesriigi vääringud ühisraha vastu, oldi üsna skeptilised kavandatava ühisvääringute edukuse suhtes. Euro kasutuselevõtt nõudis julgust ja otsusekindlust.

Kümme aasta hiljem näeme, et eurot usaldatakse sama palju kui euroalal varem kasutatud vääringuid, ent ka seda, et euro pakub kahtlemata märkimisväärsed eeliseid Euroopa Liidu inimestele ja ettevõtetele.

Euroalast on saanud makromajandusliku stabiilsuse kants. Kui lähtuda euroala majandusvõimsusest ja asjaolust, et ülekaalus on sisekaubandus, on selge, et euroala peab majandusšokkidele palju paremini vastu kui liikmesriigid varem enda omavääringutega.

Üleilmse finantskriisi viimastel kuudel on eurost saanud tähtis tasakaalustav tegur: ühisraha on kaitsnud meid halvima eest selles finantskriisis, mille sarnast pole nähtud 1930. aastatest.

Ilma stabiilsust pakkuva Euroopa Keskpangata ja Euroopa Keskpankade Süsteemita oleks Euroopa Liidu olukord olnud eelmisel sügisel palju halvem.

Vaadakem lühipääd, keda finantskriis mõjutas iseäranis tugevalt: tema kuulumine rahaliitu kaitses teda veelgi ulatuslikuma kriisi eest.

Rahaliit on loodetavasti pöördumatu samm sügavama majandusliku ja poliitilise lõimumise suunas; sinna kuulumine kujutab endast „ühise eesmärgiga liidu” liikmesust. Nii nagu perekonnas, peavad kõik euroala liikmed üksteisega rääkima ja leidma parima lähenemisviisi, millest on kasu igale.

Euro loomine ei olnud pelgalt majandus- ja finantsotsus; see andis väga selgelt märku, et Euroopa Liit suudab teha kaugeleulatuvaid otsuseid, mis aitavad ehitada ühist helget tulevikku.

Praegu peavad paljud euroala kodanikud ühisraha Euroopa lõimumise üheks paremaks tulemuseks. Et see ka nii jääks, peame igal viisil oma ühisraha tugevuse säilitama, vaid nii suudame tagada, et euro jääb selles ebakindlas maailmas ka edaspidi tasakaalustavaks teguriks ja stabiilsuse kantsiks.

Tänaseks on enam kui pooled Euroopa Liidu liikmesriigid euro kasutusele võtnud. Mõned päevad tagasi tervitasime me rahaliidu 16. liikmena Slovakkia ja ma olen kindel, et kui me tähistame euro järgmist suurt sünnipäeva, siis on liidul veel rohkem liikmeid. Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid peavad seadma eesmärgiks ühisrahaga ühinemise stabiilsuskriteeriumide alusel.

Olen veendunud, et samm-sammult laienemine aitab tugevdada kogu euroala ja sümboliseerib Euroopa ühist, rahulikku tulevikku eeskätt Euroopa Liidu noorte jaoks.

Täna on meie hulgas Prantsusmaa endine president Valéry Giscard d'Estaing, kes on siin väga oodatud. Koos Saksamaa endise kantsleri Helmut Schmidt, Luksemburgi endise peaministri Pierre Werneri ja teistega on ta üks ühisraha looja. Minu südamlikud tervitused teile, härra Giscard d'Estaing!

(Aplaus)

Nõustun Helmut Kohliga, kes koos François Mitterrandi, Jacques Delors ja teistega – äsja nägime ekraanilt Jacques Santeri – andis euro kasutuselevõtul oma panuse, öeldes 1998. aastal, et „...loomulikult on raha maksevahend. Ent raha on ka midagi enamat kui lihtsalt maksevahend. See on seotud kultuurilise identiteediga ja kujutab endast poliitilise stabiilsuse mõõdupuud... Kujutage ette, milline imetlusväärne saavutus see on, kui siin, Euroopa Liidus..., on kogu meie intelligentsuse, loovuse ja värvikireva mitmekesisuse juures ning kõikidest raskustest hoolimata ... miljonitel inimestel üks ja sama raha.”

Euroopa Parlamendi nimel tahaksin südamest tänada kõiki euro loojaid ja inimesi, kes aitasid selle kasutuselevõttu ette valmistada, eeskätt Euroopa Keskpanga, selle praegust presidenti Jean-Claude Trichet'd ja tema eelkäijat, meie hulgast kahjuks nüüdseks juba lahkunud Willem Duisenbergi, nende ajalooliste saavutuste eest. Euroopa Keskpanga tähtsust ei saa üle hinnata.

(Aplaus)

Meie eriline tänu kuulub Euroopa Rahainstituudi presidendile Alexandre Lamfalussy'le, kellega me kohtusime eile õhtul ja kes osaleb hetkel ühel kollokviumil.

Euroopa Parlament ning selle majandus- ja rahanduskomisjon, mida tollal juhtis Karl von Wogau ja hiljem Christa Randzio-Plath, on samuti olnud üheks selle ajaloolise projekti tagantöökajaks nende aastate jooksul, mil vahetuskursimehhanismist jõuti ühisraha loomiseni. Sama kehtib ka praeguse majandus- ja rahanduskomisjoni kohta, mida juhib Pervenche Berès, kellele oleme tänulikud mõtte eest korraldada tänane üritus.

Alates euro kasutuselevõttust kümme aastat tagasi on Euroopa Keskpank ja eurorühm süvendanud oma lähedasi suhteid Euroopa Parlamendiga. Tahaksin mõlema asutuse presidente – eurorühma presidenti, peaministrit Jean-Claude Junckerit, ja Euroopa Keskpanga presidenti Jean-Claude Trichet'd – tänada südamest suurepärase koostöö eest Euroopa Parlamendiga.

Euro 10. sünnipäeval soovime oma ühisrahale palju edukaid aastaid ja õitsvat ühist tulevikku Euroopale.

Jean-Claude Trichet, *Euroopa Keskpanga president*. – (FR) Härra juhataja, härra president, härra peaminister, daamid ja härrad, mul on suur au ja rõõm osaleda euro – Euroopa ühe suurima saavutuse – aastapäeva tähistamisel.

Euroopa Liidu üks asutajaid Jean Monnet ütles kord: „Kui mõte vastab aja vajadustele, siis ei kuulu ta enam inimestele, kes selle peale tulid, ja on tugevam kui need, kes seda teoks teevad,” lisades, et „ei ole olemas ennatlikke mõtteid, vaid võimalused, mida peab oskama oodata.”

Aastakümneid oli Euroopa ühisraha idee, millel oli vähe toetajaid. Paljud arvasid, et see ei saa kunagi teoks või on määratud läbikukkumisele. Tänaseks on ühisrahast saanud reaalsus 329 miljoni eurooplase jaoks. Ühel päeval nähakse euro sündi otsustava sammuna pikal teel Euroopa rahvaste üha tihedama liidu suunas.

Siinkohal väärivad äramärkimist Euroopa Liidu asutajad Robert Schuman, Walter Hallstein, Alcide de Gasperi, Pierre Werner, Sicco Mansholt ja Paul-Henri Spaak, kes – nagu me äsja nägime – olid visionäärid, kellele võlgname Euroopa Liidu tekke.

Ei saa jätta nimetamata ka riigimehi, riigipäid ja valitsusjuhte, kes olid otsusekindlad, veendunud ja julged eurooplased ja keda täna esindab Valéry Giscard d'Estaing. Ilma nendeta poleks eurot.

Alates euro kasutuselevõtust on meie kaaskodanikud kogenud sellist hinnastabiilsust, milleni on euroala liikmetest jõudnud vaid vähesed. See hinnastabiilsus on eelis kõigi Euroopa kodanike jaoks. See kaitseb sissetulekuid ja sääste, aitab vähendada finantseerimiskulusid ja soodustab investeringuid, töökohtade loomist ning öitsengut nii lähemaks kui ka pikemaks ajaks. Ühisraha on Euroopa majanduse dünaamilisuse näitaja. See on suurendanud hindade läbipaistvust, tugevdanud kaubandust ja edendanud majanduslikku ja rahalist lõimumist.

Euroopa Keskpanka president. – (DE) Viimased kuud on toonud esile veel ühe euro eelise. Finantskriis on näidanud, et tormilistel aegadel on parem olla suures ja ohutus laevas kui väikses paadis. Kas oleksime suutnud Euroopas nii kiiresti, otsustavalt ja järjepidevalt tegutseda, kui meil poleks meid siduvat ühisraha? Kas me oleks suutnud kaitsta enda omavääringut finantskriisi mõju eest? Võime tunda uhkust selle üle, kuidas Euroopa riikide parlamendid, valitsused ja keskpangad on olukorrale reageerinud. Koos oleme näidanud, et isegi väga keerulistes oludes suudab Euroopa otsuseid langetada.

(Aplaus)

Euroopa Keskpanka president. – Euro ajaloolise edukuse eest ei võlgne me tänu mitte üksnes eelnimetatud visionääride otsuse- ja järjekindlusele, vaid ka Euroopa institutsioonide omavahelisele tõhusale koostööle.

Algetapis oli Euroopa Parlamendil otsustav roll. Parlament oli esimene institutsioon Euroopas, kes tegi 1962. aastal ettepaneku võtta kasutusele ühisraha. Viimase kümne aasta jooksul – alates Euroopa Keskpanka asutamisest – on meie asutuste vahel toimunud väga tihe ja viljakas dialoog. See dialoog tähendab viitkümmet Euroopa Keskpanka juhatuse liikmete ärakuulamist Euroopa Parlamendis ja komisjonides, mida president enne nimetas. Parlamendi ja Euroopa Keskpanka dialoog on väga tähtis aruandekohustuse vaatenurgast, võimaldades EKP-l selgitada üldsusele selle valitud esindajate kaudu oma otsuseid ja tegusid.

Esimistel aastatel seisis euro ees kolm suurt tuleproovi: usaldusväärse keskpanga rajamine, uue stabiilse valuuta loomine ja kindlustunde suurendamine. Need tuleproovid läbiti edukalt ja eurol on nüüdseks tugev positsioon. On aeg seda tähistada ja nagu ma ütlesin, olen ma väga liigutatud. Ent me ei saa loorberitele puhkama jääda. Jooksvad probleemid tahavad lahendamist ja aja jooksul lisandub neid juurde. Majandus- ja rahaliidu edukus sõltub sellest, kuidas need lahendatakse.

Ma tahaksin nimetada kolme probleemi.

Esiteks, finantskriis. Kriis on näidanud, et üleilmse finantssüsteemi alustalades nõrgad kohad. Me osaleme väga aktiivselt maailma püüdluses neid nõrkusi kõrvaldada ning muuta õiguslikku ja institutsionaalset raamistikku.

Teiseks, rahaliit. Ühisraha usaldusväärsus toetub kahele sambale: hinnastabiilsusest lähtuval rahapoliitikale ja kindlale majanduspoliitikale, mis kaitsevad eurorühma, herra peaminister. Majanduse vallas on eriti suurteks katsumusteks stabiilsuse ja kasvu pakti kindlakäeline ja usaldusväärne rakendamine, pidevad jõupingutused liikmesriikide majanduse tootlikkuse ja dünaamilisuse suurendamiseks ning suurte konkurentsierinevuste vältimine euroalal.

Kolmandaks, laienemine. Kümme aastat tagasi oli meid üksteist. Nüüd on meid kuusteist. See ütleb meie ajaloolise ettevõtmise kohta nii mõndagi. Laienemisega parimal võimalikul viisil toimetulek on meie kõigi, eeskätt Euroopa Keskpanka juhatuse ja nõukogu jaoks väga innustav ja nõudlik ülesanne.

Euro on ajalukku minev saavutus. Nüüd on kõige tähtsam meie vastutus tuleviku eest. Meil seisavad ees uued ülesanded. Kui neile selge peaga ja julgelt vastu astuda, siis võib nende lahendamisel sündida vägevaid mõtteid, millele viitas Jean Monnet ning mis on kandnud meid nii kaugele sellel Euroopa stabiilsuse ja öitsengu tagamise teel.

Jean-Claude Juncker, *eurorühma president.* – (FR) Euroopa Parlamendi president, Prantsuse Vabariigi president, Euroopa Keskpanka president, volinik, daamid ja härrad, viimase 50 aasta jooksul on Euroopa korduvalt tõestanud oma võimet seada suuri eesmärke ning näidanud valmisolekut ja otsustavust nende südamelähedaste eesmärkide saavutamisel.

Selle parimaks näiteks on Euroopa Liit ise koos oma siseturu ja laienemisega, s.t Euroopa geograafia ja ajaloo vaheliste sidemete uuendamisega, ning majandus- ja rahaliiduga, mille 10. aastapäeva me täna tähistame.

Teekond, mis lõppes majandus- ja rahaliidu loomise ja ühisraha kasutuselevõtuga, oli pikk ning seda näitab majandus- ja rahaliidu tekkimine pärast 1970. aasta Werner'i raportist saadud esmast tõuet. Euro sünnitee venis pikale, seda saatsid vahetuskursimehhanism, Euroopa rahasüsteem, eküü loomine 1979. aastal, 1989. aasta Delors'i plaan, 1992. aasta Maastrichti leping, Taani „ei” ja Prantsusmaa „jah”, mida toona peeti vähetähtsaks, ning Euroopa rahasüsteemi 1993. aasta kriis. See teekond ei ole kulgenud raskusteta ega šokkideta.

Sel ajal pälvis ühisraha kriitikat paljudelt poliitikutelt ja teadlastelt, rääkimata arvestatavast hulgast keskpankuritest, kes leidsid, et majandus- ja rahaliitu ei saa ega tohi moodustada ning kui see siiski peaks teoks saama, on ühisraha lühidalt öeldes nõrk ja tulevikuta.

Minu jaoks on tähtis kasutada selle Euroopa lõimumise seisukohast tähtsa sündmuse 10. aastapäeva ära selleks, et avaldada omalt poolt austust euro alusepanijatele: Pierre Wernerile, Helmut Kohlile, François Mitterrandile, Jacques Delorsile, Valéry Giscard d'Estaingile ja teistele. Tahaksin veel kord tänada neid nende visiooni, otsusekindluse ja vankumatu Euroopale pühendumise eest. Need ja paljud teised inimesed ei osanud oma poliitilise projekti kiiret edu aimata. Alates käesoleva aasta 1. jaanuarist on majandus- ja rahaliidus 16 liikmesriiki ja eurot kasutab ligikaudu 330 miljonit Euroopa kodanikku. Eurost on saanud Euroopa lõimumise kõige käegakatsutavam märk. See käegakatsutav märk on üleilmselt tunnustatud; euro on stabiilsuse mõõdupuu. See kaitseb kodanikke majanduskriisi kõige rängemate tagajärgede eest. Kümme aastat pärast euro sündi tuleb nentida, et ta on vaieldamatult edukas. Aga aastapäevadel on väärtust vaid siis, kui nad on sild tulevikku; me peame mõistma, et hoolimata meie ühisest rahulolust seisavad meie ees katsumused, mis näitavad euroala tegelikku ühtsust ja sidusust. 2009. aasta on euroala majanduse ja Euroopa kodanike jaoks väga raske ning meil tuleb lahendada palju sise- ja välisprobleeme.

Liidu sisesealt peavad euroala riikide valitsused tegutsema koos, et piirata majanduskriisi mõju ja investeerida majanduse alustaladesse, mis rajaks tee kriisijärgsesse maailma. Erakordsed olukorrad nõuavad erakordseid meetmeid. Me ei tohi unustada, et euro – see kaitsekiip, mille oleme oma riikide majanduse ümber rajanud – ei kukkunud meile niisama sülle. Euroala riikide majandus on halbade majandussündmuste eest paremini kaitstud, sest euroala liikme staatuse kvaliteedimärk, mis kinnitab, et see liige on tegelikkuses võimeline rakendama konservatiivset makromajanduspoliitikat ja tegutsema viisil, mis tagab jätkusuutliku kasvu ja kodanike jõukuse. Euro antav kaitse on seega otseselt seotud meie usaldusvärsusega, mis sõltub meie võimest nimetatud moel toimida. Usaldusvärsus on majandus- ja rahaliidu hüvede vundament ja me peame selle eest hoolt kandma, et ka edaspidi ühisraha hüvesid täiel rinnal nautida.

Liiduväliselt peame tegema rahvusvahelisest finants- ja majanduskriisist poliitilised järeldused. Praeguse, USA-st alguse saanud kriisi ja üleilmse tasakaalustamatuse vahel on otsene põhjuslik seos. Kriisi tõukejõuks oli piisava läbipaistvuse, vastutuse ja aususe puudumine finantssektoris. Stabiilsuse taastamine finantssektoris ja reaalmajanduses üle kogu maailma eeldab finantssüsteemi põhjalikku reformi ning üleilmse tarbimise ja säästude vahelise suure tasakaalustamatuse kõrvaldamist. Tasakaalustamine nõuab kõigi Ameerika, Aasia ja Euroopa suurriikide aktiivset koostööd. Hoolimata märkimisväärselt edust on euro rahvusvaheline kuvand liiga sageli ülemäära killustunud ja riiklikud huvid kipuvad väga tihti kaaluma üles ühishuvid, mistõttu euroala ei ole saanud võtta tema majanduslikule tähtsusele vastavat poliitilist vastutust ega saavutada kõiki majanduslikke hüvesid, mida majandus- ja rahaliit pakub. Majandus- ja rahaliit on loomulikult majanduslik projekt, ent eelkõige on see poliitiline projekt. Seepärast peame euro teist kümnendit kasutama selleks, et täiustada majandus- ja rahaliitu selle poliitiliste organite sisemise ja välise tugevdamise teel.

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – (ES) Euroopa Parlamendi president, peaminister, Prantsuse Vabariigi president, Euroopa Keskpanga president, daamid ja härrad, olen kindel, et väljendan enamiku siinolijate seisukohti, kui ütlen nüüd, kümme aastat pärast euro kasutuselevõttu, et olen eurooplasena euro edu üle uhke.

Tahaksin tunnustada Euroopa Parlamendi algatust tähistada meie ühisraha 10. aastapäeva siin, Euroopa Parlamendi täiskogu saalis Strasbourgis.

Euro ning majandus- ja rahaliit on olnud vaieldamatult edukad. Nende kümne aasta jooksul on euro pakkunud liidu liikmetele palju hüvesid ning ta teeb seda ka praeguses sügavas majandus- ja finantskriisis.

Lühikese kümnendi jooksul on euro teenitult saavutanud tugeva ja stabiilse vääringu maine. See on maailmas tähtsuselt teisel kohal ja tänu selle rollile rahvusvahelises majanduses saab seda kui kauplemisel ja rahvusvahelises rahanduses kasutatavat maksevahendit võrrelda dollariga juba nii mõneski vallas.

Lõppude lõpuks on euro kuueteistkümnes Euroopa Liidu liikmesriigis ligikaudu 330 miljoni inimese igapäevaelu osa. Me kõik kanname oma rahakotis Euroopa jagatud identiteedi sümbolit, sest euro on lisaks valuutaks olemisele ka meie Euroopaga seotud plaanide keskne element, mis tuleb meile käegakatsutaval viisil meelde enam kui pool sajandit tagasi alanud lõimumisprotsessi hüvesid.

Euro on toonud meile aeglase inflatsiooni ja madalad intressimäärad tänu stabiilsust tagavale makromajanduslikule raamistikule. Euro on andnud suure hoo liikmesriikide vahelisele kaubandusele ja investeerimistegevusele. Viimase kümne aasta jooksul on euro toel loodud euroalal 16 miljonit töökohta – see näitaja ületab eelmisel kümnendil loodud töökohtade arvu kolmekordselt.

Euro on soodustanud finantslõimumist ja ühisturu arengut; ta on kaitsnud euroala liikmeid väliste šokkide eest; ta oli ja on ka edaspidi mitte ainult Euroopa majanduse, vaid ka maailmamajanduse stabiilsuse samm.

Kahtlemata on kriis euro proovile pannud. Ent need, kes arvavad, et majandus- ja rahaliit ei ole valmis tagajärgedega silmitsi seisma, eksivad üsna kõvasti. Vastupidi – kui ühisraha poleks, oleks kriisi halb mõju märksa suurem.

Paljud liikmesriigid oleksid nüüd silmitsi vahetuskursi suure volatiilsusega ja võib-olla ka oma vääringu vastu suunatud spekulatiivsete rünnakutega. Nende riigivõlaväärtpaberite hinnaavahe oleks palju märgatavam kui praegu ja nende marginaalid, mille abil võidelda kriisiga eelarvestiimulite kaudu, oleksid väiksemad.

2005. aastal reformitud stabiilsuse ja kasvu pakt on julgustanud valitsusi oma eelarveid korda tegema, mistõttu võis 2007. aastal täheldada viimase 25 aasta kõige väiksemat eelarvepuudujääki, mis võimaldab neil nüüd kriisiga paremini toime tulla.

Kogu kriisi vältel on Euroopa Keskpanga tegevus ainult tugevdanud tema head mainet, mille ta saavutas juba majandus- ja rahaliidu algusaastatel.

Vajalike meetmete otsustav võtmine ja juhtpositsiooni haaramine koos tööstusriikide keskpankadega on lasknud Euroopa Keskpangal olla meie teejuht kogu selle aja vältel ja olnud paljuski abiks selle tohutu finantskrahhi ennetamisel.

Seda aastapäeva tähistades ei ole majandusolukord selline, nagu me oleks tahtnud, ent toimunu tõstab majandus- ja rahaliidu eelseid esile selgemini kui iial varem. Liiduga veel ühinemata riikide jaoks on euroala üha atraktiivsem võimalus; see leidis kinnitust eelmisel nädalal Bratislavas, kui me tervitasime enda hulgas europere uusimat, kuueteistkümnendat liiget Slovakkia.

Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament peavad jätkama koostööd liikmesriikide, eurorühma, Euroopa Keskpanga ja rahvusvahelise kogukonnaga, et juhtida liikmesriikide majandus tagasi jätkusuutliku kasvu rajale.

Sellega seoses peavad komisjoni soovitusel, mis pärinevad mõned kuud tagasi esitatud raportist, kus käsitleti majandus- ja rahaliidu kümnet esimest tegutsemisaastat ja mida arutati hiljuti ka siin istungisaalis, sama palju või isegi enam paika kui eelmisel kevadel.

Euro järgmise, vähemalt sama eduka kümnendi põhiteemadeks peavad olema suurem eelarvega seotud valvsus, selle ülekandumine teistele makromajanduslikele aspektidele, makromajanduspoliitika ja struktuurireformi vaheline seos, euro väliskuvand ning majandus- ja rahaliidu parem juhtimine.

Härra juhataja, lõpetuseks sooviksin avaldada austust ettenägelikele ja ambitsioonikatele euro loojatele, kelle kujutlusvõime ja otsusekindel tegutsemine on jätnud meile pärandiks vääringu, mille üle võivad uhkust tunda kõik eurooplased. Me peame selle kordamineku põhialuseid kaitsma.

Kriis on avanud maailmamajanduses uue peatüki, kus majandus- ja rahaliit peab jätkama kõigi eurooplaste ühiste huvide ja eesmärkide saavutamist.

Valéry Giscard d'Estaing, *endine Prantsuse Vabariigi president*. – (FR) Euroopa Parlamendi president, eurorühma president, Euroopa Keskpanga president, daamid ja härrad, kõik Euroopa vääringu loomisel osalenud inimesed on Teile, president Hans-Gert Pötering, ja Teile, daamid ja härrad, tänulikud selle toreda mõtte eest tähistada euro sünni 10. aastapäeva.

Ma kuulun nende hulka, kelle arvates on targem vältida tähtpäevaiirituste arvu suurendamist, ent seekordse sündmuse pidamine on õigustatud, sest see tähistab suurimat panust Euroopa lõimumisse alates Euroopa Parlamendi üldvalimistest 1979. aastal. Me oleme loomulikult käinud pika tee, millest see meeldib ja sõbralik kokkusaamine ei pruugi anda täit pilti.

Sooviksin tänada kõiki, kes selle tee kaardistasid ja seda mööda käisid. Selle kaugel lähtepunkti võime leida 1970. aastast teie eelkäija, Luksemburgi peaministri Pierre Werneri raportist. Ent alles sellele järgnenud aastate rahakriis ja valuutakursside kõikumine pani kõnealuses valdkonnas tegutsema. Senikaua, kuni valuutakursid püsisid, ei häirinud meie ühisturu loomise püüdlus rahasüsteemi. Ent niipea kui nad kõikuma hakkasid, oli kuri karjas.

Pärast ebaõnnestunud katset luua vahetuskursisüsteem asusid Prantsusmaa ja Saksamaa aastatel 1975–1980 jõuliselt tegutsema ja selle tulemusena peeti Põhja-Saksamaal Bremenis kohtumine, kus otsustati luua Euroopa rahasüsteem ja võtta kasutusele euro eelkäija eküü. Sellel sammu toetasid meie partnerid Beneluxi maades ja Itaalias.

Pärast väheaktiivset etappi aastatel 1980–1988 sai protsess uue hoo, kui nõukogu moodustas Jacques Delorsi juhitava komisjoni, ning see päädis Maastrichti lepingu sõlmimisega.

Andkem au teerajajatele, kes on sellest teekonnast osa võtnud samamoodi nagu teiegi hiljuti, härra president, rääkimata minu sõbrast, kantsler Helmut Schmidist, ja Saksamaa riigisekretärist Manfred Lahnsteinist; toonasest Prantsusmaa keskpanga presidendist Bernard Clappier'st, kes on Robert Schumani 1950. aasta deklaratsiooni üks kaasautoreid; Alexandre Lamfalussyt, kelle suurepärase, peaaegu kordumatud teadmised olid meile suureks abiks koos Helmut Schmidiga käivitatud Euroopa rahaliidu komitee töös meie ettevõtmise taaselustamise nimel; Euroopa Komisjoni presidendist Jacques Delorsist, kes töö üle võttis; ja viimasena, ent sugugi mitte vähemtähtsana tuleb nimetada inimesi, kes koostasid ja allkirjastasid Maastrichti lepingu, mille tekst on tänini jäänud muutumatuks, eesotsas kantsler Helmut Kohli ja president François Mitterrandiga, kelle otsusekindlust tuleb eriliselt rõhutada, ning kõiki nende kolleege. Täna tuleb meil öelda neile kõigile üks suur aitäh.

Mida saame lausuda euro toetuseks selle 10. aastapäeval, mida me tähistame kriisi ajal? Milliseid häid sõnu võime kasutada aastapäevatoostis? Ennekõike on euro edu ületanud ootusi – mitte üksnes oma vastaste, vaid koguni pooldajate ootusi. Et mulle antud aeg piirdub vaid viie minutiga, siis ei hakka ma üksikasjadesse laskuma. 1995. aastast kuni 2000. aastani peetud vestlustes kõige tunnustatute rahanduseksperptidega olid nad kõik skeptilised euro kasutuselevõtu võimaluste ja selle edukuse suhtes.

Nagu äsja mainitud, on kümne aasta jooksul saanud eurost maailma tähtsuselt teine vääring ja üks hinnatumaid valuutasid. Selle usaldusväärne haldamine pakub meile kilbina kaitset kriisi eest ja loob pinnase inflatsioonivabaks majanduskasvuks. Ilma eurota oleks finantstornaado mandri-Euroopa pea peale pööranud ja majanduskriis oleks olnud palju hullem.

Ootame rahapoliitikas kriisi surve ohjamist vääringu voliala piires ja tee sillutamist inflatsioonivaba majanduskasvu taastumisele, millega me ei ole veel tegelenud, kuid mis peaks elluviimise korral lahendama suure eelarvedefitsiidi ja kriisist põhjustatud riigivõlaga seotud probleemid. Selles vallas usaldame end Euroopa Keskpanga juhtide ja töötajate kätte, kes on alates kriisi vallandumisest näidanud oma märkimisväärseid teadmisi. Me hindame nende otsusekindlust ja sõltumatust.

Tahaksin lõpetada kahe märkusega. Me ei tohiks anda eurole üleilmset mõõdet – see küll toidaks meie edevust, ent mitmekordistaks ka meie riske. Euro on Euroopa ühisraha; see peab olema talle omase kultuuri kandja ning otstarbekuse ja stabiilsuse eeskuju teiste maailma vääringute hulgas.

Kokkuvõtteks olgu öeldud, et minu arvates ei peaks üldsus euroala pangandusregulatsiooni taastumise järel liiga kaua ootama. Mulle näib, et me võiksime kutsuda Euroopa Keskpanka üles asuda korda taastama ja teostama järelevalvet selle rakendamise üle vastavalt Maastrichti lepingu artikli 106 lõikele 5. Me vajame tugevat tõuet, erialaseid teadmisi ja otsuste tegemise ajakava, mille võiks koostada Euroopa Keskpank ja seejärel vastu võtta ja ellu viia euroala rahandusministrite nõukogu, mida juhite teie ise, president Juncker.

Ütlen lõpetuseks, härra president, et lõimumise sümboliks oleva euro edukus peab andma meile julguse astuda järgmine samm tihedamalt ühendatud Euroopa loomisel, mida on soovitatud erinevates lepingutes ja mille poole me püüdleme. Astugem läbikukkumise paratamatuse vastu jõuga, mida me ammutame edust. Täna tunneme seda edu euro nime all.

(Aplaus)

Pervenche Berès, majandus- ja rahanduskomisjoni esimees. – (FR) Härra juhataja, euro on visiooni ja poliitilise tahteavalduse edukas tulemus, mitte turul müüdiv toode. See on parim näide sellest, mida Euroopa suudab saavutada, kui kõik ühendavad oma jõud.

Loomulikult tänan sel puhul nii meie, meie laste kui ka kõigi teiste nimel euro loojaid ja ülesehitajaid: Pierre Wernerit, kes on täna siin, kantsler Helmut Schmidt, president Giscard d'Estaing, Euroopa Komisjoni toonast presidenti Jacques Delors, kantsler Helmut Kohli, president François Mitterrandi, parun Alexandre Lamfalussy, Tommaso Padoa-Schioppa, Philippe Maystadt ja kõiki teisi, keda ma ei nimetanud. Sooviksin aga avaldada tänu ka teie eelkäijatele, härra president, ja minu enda eelkäijatele Karl von Wogaule, kes on endiselt meiega ning Christa Randzio-Plathile, kes on samuti täna siin. Euroopa Parlamendil on olnud kogu asjas kande roll, sest eurole ülemineku ajal ei olnud meie mureks mitte üksnes pangakontod, vaid ka kodanikud, kes pidid kohanema ja harjuma uue vääringuga ja võtma selle omaks. Leian, et meie institutsiooni tegevus selles vallas väärib äramärkimist ja tunnustamist.

Mul on hea meel, et tänane üritus toimub siin, Euroopa Parlamendis, mis on demokraatia kodu kõigi eurooplaste jaoks. Lõppude lõpuks on euro siiski esmajoones meie kõigi ja alles seejärel pankade mure. Igal juhul on see eurooplaste mure, nagu meile rõõmsalt öeldakse. Mõned valitsused tunnevad vastumeelt Euroopa seostamisel sümbolitena. Ent eurooplased ise võtsid euro kasutusele, pidades seda Euroopa Liitu kuulumise sümboliks.

Kõik me muidugi ei kasuta veel eurot. Alguses oli meid üksteist, nüüd on meid kuusteist. Me ootame uusi liikmeid ühinema. Mul on tunne, et kriis on pannud mõnesid riike uuesti kaaluma, kas liituda euroalaga või mitte. Arvan, et see tõendab meie edukust kõige paremini. Nagu tihti on näha, saavutab Euroopa edu oma tõhusust näidates, ning euro 10. aastapäeva tähistamisel näeme selgelt, et eurole antud hinnang on valdavalt positiivne. Mõned seni kõhelnud riigid võivad nüüd tulla euroala uksele koputama. Me üksnes julgustame neid seda tegema vastavalt asutamislepingule, mis on püsinud siiani muutumatuna ja mille kasulikud sätted võimaldavad Euroopal lahendada majandus- ja rahandusküsimusi konsolideerimise ja laienemise sammastele tuginedes.

Aastapäev on aga ka tulevikku vaatamise aeg. Euro, mida viimased kümme aastat on täiustanud, peab nüüd muutuma kättesaadavaks ka uutes valdkondades – ma ei taha öelda, et me pole nendega üldse tegeleenud, vaid et see töö on veel pooleli.

Jean-Claude Juncker kirjeldas praegust kriisi majanduskoostöös. Tegu ei ole tavaolukorraga. Selles kriisis mõistame kõik, et kui majandusliit oleks suutnud areneda sama kiiresti kui rahaliit, siis oleks meie olukord palju parem. Õppigem siis sellest. Ei ole normaalne, et me keskendume eelarvedefitsiidile ja jätame unarusse riiklike kulutuste kvaliteedi. Valitsused peavad õppima rääkima üksteisega oma majanduspoliitikast. Ei ole normaalne, et liikmesriigid võtavad nii erineva intressimääraga laene, kui neil on sama vääring ja sama Euroopa Keskpanga kehtestatud intressimäär.

Sama käib ka finantsturgude järelevalve kohta. President Valéry Giscard d'Estaing mainis artikli 105 lõiget 6, mis on meie ühine platvorm, kust saame edasi areneda. Minu arvates seisneb üks selle kriisi õppetundidest selles, et see näitab Euroopa Keskpanga kui järelevalve teostaja tähtsust. Me ei taha eraldada finantsturgude järelevalvet makromajanduslikust järelevalvest. Kuid kui me soovime seda saavutada, tuleb meil, poliitilistel liidritel, mõelda, kuidas tasakaalu saavutada. Kui Euroopa Keskpanga ülesandeid laiendada, siis tuleb näidata, kuidas luua tulevikus institutsionaalne tasakaal tervikuna.

Tahaksin teha veel ühe märkuse euro rahvusvahelise rolli kohta. Olen nõus, et me ei peaks nõudma eurole sellist pöörast privileegi nagu reservvaluutaks olemine. Siiski pole õige ka see, et me kulutame euro loomisele kümme aastat ning kümme aastat pärast eurole üleminekut oleme rahvusvahelisel areenil endiselt passiivsed ja euro tugevust ei ole üleilmse rahastussüsteemi tasakaalustamisel selgemini näha.

Lõpetuseks olgu öeldud, et minu arvates on euro palju enam kui pelgalt üks vääring. Seepärast on see Euroopa Parlamendi jaoks tähtis küsimus. See on vahend, mis teenib meie kodanikke, kes on silmitsi ajaloo ühe tõsisema kriisiga. Me peame kasutama seda võrratut Euroopa sümbolit selleks, et aidata oma kodanikel pääseda kriisist parimal võimalikul viisil.

Werner Langen, majandus- ja rahanduskomisjoni liige. – (DE) Härra juhataja, kümme aastat eurot annab tõesti põhjuse tähistamiseks. Kui kümme aastat tagasi oleks keegi julgenud öelda, et euro areneb nii menukalt, nagu ta seda teinud on, siis oleks ta välja naerdud. Euro edule on kaasa aidanud hulk inimesi; mulle meenuvad rohked skeptilised sõnavõtted – eurot nimetati enneaegselt sündinud lapseks ja elujõuetuks ettevõtmiseks –, ent täna teame, et see oli visioon, mille realiseerumise taga olid paljud inimesed. Eelkõneleja tuletas meile

meelde kõiki neid inimesi, kes andsid sellesse protsessi oma panuse, samuti pöördepunkte, Euroopa rahasiüsteemi, mis kujutas endast Euroopa Keskpankaga tehtud kokkulepet luua keskkurss, Delorsi raportit, kus sätestati rahaliidu juurutamine kolmes etapis, Maastrichti lepingut – vaid kaks aastat pärast Berliini müüri langemist – ja üleminekuperioode. Paljud inimesed on olnud euro edukuse tagamise juures.

Parlamendikomisjoni esimees proua Berès ütles juba, et selle aja jooksul – eelkõige alates 1994. aastast, mil algas Maastrichti lepingu rakendamine, kuni 2002. aastani –, tegi parlament aktiivset koostööd pangatähtede ja müntide kasutuselevõtu vallas, samuti arvukate raportite, arutelude, arvamuste ja ettepanekute koostamisel, ning ma sooviksin tänada eeskätt kaht sel ajal tegutsenud parlamendikomisjoni esimeest, Karl von Wogaud ja Christa Randzio-Plathi, kes esindasid Euroopa Parlamenti ka välismaailmas ja andsid vajaliku parlamentaarse toe selle ettevõtmisele, mis pärines algselt ju valitsustelt. Ka täna püüame proua Berèsi juhtimisel olla oma ülesannete kõrgusel.

18. novembril võttis Euroopa Parlament suure hääleteenamusega vastu raporti, milles me kirjeldame edukäiku, ülesandeid, ohte ja probleeme; ma sooviksin proua Berèsi jutule lisada veel paar tähelepanekut.

Euro on olnud väga edukas ja see on ainulaadne projekt – Euroopa Keskpanka juhtimisel aetav tsentraalne rahapoliitika ning kohalik eelarve- ja finantspoliitika. Tulevikus on tähtis, et nende kahe stabiilsuse ja kasvu paktis nimetatud vastutustasandi vaheline side säiliks ka kriisi ajal. Ilma stabiilsuse ja kasvu paktita ning eelarve- ja finantspoliitika rangema koordineerimiseta oleks euro tulevikus silmitsi riskidega, mida on praegu võimalik vältida. Selles kontekstis soovitatakse eeskätt euroala liikmesriikidel, aga ka kogu Euroopa Liidul suhtuda sellesse distsipliini, sellesse koordineeritud koostöösse tõsisemalt, kui seda varasematel aegadel on teatud küsimustes tehtud.

Euro on inflatsiooni märkimisväärselt aeglustanud ning andnud kindlustunde ja stabiilsuse; sellest on saanud maailma tähtsusele teine reservvaluuta nii lühikese ajaga, mida keegi ei osanud ette näha. Euro suurendas vajadust liikmesriikide struktuurireformide järele ja seetõttu on sellest saanud isegi üleilmastumise ajastul ettevõtete ja riikide „vormis hoidmise programm”. Euroala institutsioonid, millest mitut mainis ka eelkõneleja – rahandusministrite nõukogu, eurorühm ja paljud teised asutused – on loonud vajalikud tingimused koos komisjoni ja Euroopa Keskpankaga, sest nad töötasid juba, sest nad olid juba enne olemas, sest nad tegutsesid iseseisvalt, et reageerida kiiresti, usaldusväärselt ja korrektselt majanduskriisile.

Meil on euro, mille abil loodi Euroopa finantsturg. Selle ühise edukäigu põhjal saab teha poliitilise järelduse, et ühisrahaga ja ühtse siseturuga riigid on saavutanud ainulaadse lõimumisastme, mis tagab rahu ja õitsengu.

Me ei saa võtta aga eurot iseenesestmõistetavana. Esitatud on palju konkreetseid palveid ja nõudeid võtta riske tõsiselt: täna sel aastapäeval ei saa jätta märkimata riikide majanduse kaugenemist, millega kaasnevad märkimisväärsed palgakasvu ja eelarvepuudujäägiga seotud ohud.

Täiesti omaette aspekt on riigivõlakirjade intressimäärade erinev liikumine. Hetkel oleme tunnistajaks olukorrale, kus juba kerkinud intressimäär tõuseb veelgi, tuues üksikutes euroala liikmesriikides kaasa uued võimalikud probleemid.

Tuletan Euroopa Parlamendile meelde, et eelkõige euroala laienemise teemal ei saa teha mingeid järeleandmisi ja kõik euroala liikmesriigid peavad järgima Maastrichti lepingu tingimusi.

Üldsus on euro hästi vastu võtnud. Ta on saavutanud maailma usalduse. Ta on läbinud esimese katse edukalt ja andnud ainukordse panuse Euroopa rahvaste kestvasse lõimumisse. Selle üle võime kõik uhked olla. Tänan!

(Aplaus)

Jean-Paul Gauzès, PPE-DE fraktsiooni nimel. – (FR) Härra juhataja, Prantsuse Vabariigi president, peaminister, Euroopa Keskpanka president, volinik, daamid ja härrad, kolleegid, siin on öeldud juba palju häid mõtteid.

Kümne aastaga on eurost saanud tugev Euroopa sümbol. Ent ideed, et Euroopa võiks luua ühisraha, mille alused olid sätestatud eeskätt Bremeni kokkuleppes rahasiüsteemi kohta 1978. aastal ja eelkõige loomisel, oleks omal ajal võinud tabada ka turgude ja Euroopa-väliste peamiste rahandusasutuste skeptitsism. Me peaksime südamest tänama ja õnnitlema kõiki selle otsuse tegijaid, kelle nimesid on täna juba mainitud.

Euro loomine on parim tõestus sellele, et poliitilise tahte olemasolul suudab Euroopa langetada ühise õitsva tuleviku nimel pikaajalisi otsuseid. Täna sel päeval kannab see aastapäev endas väga asjakohast lootusesõnumit.

Siiski tuleb nentida, et meie kaaskodanike hulgas valitsesid euro suhtes veel hiljaaegu vastakad tunded. Nende jaoks, kes reisivad, olid ühisraha eelised ilmselged. Nende jaoks, kes ei reisi, seostus euro hinnatõusuga.

Uuringud on näidanud, et enamikus riikides tajuti inflatsiooni, kuigi ametlikel andmetel oli rahapoliitiline stabiilsus ennekõike tänu Euroopa Keskpanka tegevusele tagatud. Tegelikult kasutasid mõned eurot kindlasti ära selleks, et hindu ülespoole ümardada; ja võib-olla polnud ka tarbijad piisavalt tähelepanelikud.

Kui euro hakkas dollari suhtes kallinema, siis kuulsime kommentaare ka mõnedelt tootjatelt, kes valmistavad oma toodangut enamjaolt euroalal, ent realiseerivad seda väljaspool seda piirkonda. Euroopa Keskpanka kriitikud ei ole seadnud kahtluse alla panga sõltumatust, vaid pigem selle seatud intressimäärasid, mis näisid liiga kõrged.

Nüüdseks on kriis paljusid neid tundmusi muutnud. Me kõik mõistame, et euro on otsustav tegur, mis aitab leevendada USA-st Euroopasse jõudnud kriisi mõju. Euroopa Keskpank on vaidlematult olnud kõige kiiremini reageeriv keskpank. Tema ülimalt asjakohased otsused on ühehäälselt heaks kiidetud. Missugune oleks olukord olnud siis, kui iga liikmesriik oleks pidanud kaitsma enda omavääringut? Devalveerimised oluks möödapääsmatud ja valuutakriisi poleks õnnestunud vältida.

Euro rõõmustavad tulemused peavad julgustama meid jätkama ja avardama majanduspoliitika koordineerimist ning järgima stabiilsuse ja kasvu pakti põhimõtteid. On tõsi, et erandeid võib ja vahest tulebki lubada, ent need saavad olla vaid ajutised ja eelarvetasakaalu põhimõttele tuleb kindlaks jääda. Range eelarve- ja majanduspoliitika on pikemas plaanis vajalikum kui kunagi varem. See garanteerib tõhususe, konkurentsivõime ja kasvu. See on meie ühisraha – euro – tugevuse pant.

Robert Goebbels, PSE fraktsiooni nimel. – (FR) Härra juhataja, praegusel ebakindlal ajal on tähtis, et meil oleks midagi, millel on kindel väärtus – see on euro. Et mul õnnestus rahandusministrite nõukogu liikmena osaleda mõnedes tulevase ühisraha ettevalmistustes, oli mul võimalik näha nii euro pooldajate kui ka vastaste kahtlusi ning liikmesriikide puiklemist, mis lõppkokkuvõttes muutis eurorühma tugevamaks koostööfoorumiks, mis oli oma ajast ees. Et mõned riigid olid langetanud meelekindla otsuse liikuda edasi ja muuta lõimumine kõigi kaaskodanike jaoks käegakatsutavaks, said teoks kaks Euroopa parimat saavutust. Pean siin silmas Schengeni lepingut, mis sätestas eurooplaste vaba liikumise ja sündis viie riigi – president Mitterrandi juhitud Prantsusmaa, kantsler Kohli juhitud Saksamaa ning Beneluxi maade – algatusel. Nüüdseks on Schengeni piirkonnaga liitunud ka Šveits, ent britid ja iirlased kardavad avatud Euroopat ikka veel.

President Mitterrand ja kantsler Kohl olid ühtlasi euro poliitilised autorid, ehkki seda rahapoliitilist edu toetasid paljud alates Jacques Delorsist. Selle moraal on eelkõige see, et igaüks, kes tahab paremat Euroopat, ei peaks kartma valitsustevahelist tegevust, eriti kui on olemas riikide koalitsioon, kes tõepoolest soovib Euroopat edasi viia. Euroopa tihedama koostöö heaks näiteks on kasvõi Prümi leping, mille eesmärk on võidelda raskete kuritegudega. Ajal, mil põhiseaduse leping on mitte üksnes Prantsusmaa, vaid ka Hollandi kummaliste poliitiliste jõudude „ei” järel surnud ja maha maetud ning mil Lissaboni „minilepingu” nime all tuntavat vastuvõetamatut õigusakti blokeeritakse lirimaal ja võimalik, et ka Tšehhis, peaksime tõestama, et Euroopa toimib endiselt, toetudes ülimalt tihedale koostööle.

Igal juhul on euro endiselt atraktiivne. Sloveenia järel liitus meiega äsja Slovakkia. Ülejäänud tunnevad ärevust, kas nad saavad ikka euro pakutavast kaitsest rohkem kasu. Koguni Ühendkuningriigis on hakatud kõhklema riigi paljuhinnatud isoleerituses seoses naela nõrgenemisega, mille tagajärjel on maailma peamisest reservvaluutast saanud vähem kui sajandiga täiesti tavaline vääring. Tänu Wim Duisenbergi, Jean-Claude Trichet’ ja teiste inimeste järjepidevatele jõupingutustele on euro kümne aastaga muutunud maailma tähtsuselt teiseks reservvaluutaks. Loomulikult on dollar endiselt üleilmsete tehingute valitseja, mis pakub turvalisi investeerimisvõimalusi, kuid USA tohutu võlakoores, mis on tekkinud seeläbi, et ülejäänud maailmal on lastud rahastada ameeriklaste elustiili, külvab üha rohkem kahtlust, kas maailma suurim majandusjõud suudab oma lubadustest kinni pidada. Tegelikult on finantsmaailm kaldumas euro ja dollari kaksikvõimu suunas. Rahapoliitiline kaksikvõim ilmneb tavaliselt pariteetsuse kohandamisel, mis toimub sageli järsult. Praegusel ulatusliku majanduslanguse perioodil vajab maailm stabiilsust ja uut kindlust. Eurol on uue stabiilsuse tagamisel peaosa. Euroopa Keskpank (EKP) on teinud kõik vajaliku, et tulla toime üleilmse finantskriisiga, mis on „valmistatud USA-s”.

Nagu Jacques Delors ütles, võiks euro kaitsta kilbina kogu Euroopat, ent seni ei ole see Euroopa majandust veel piisavalt stimuleerinud. EKP vastutab vaid rahapoliitika eest. Lõppude lõpuks on komisjon üksnes esimese järgu nõustaja, kes jagab üldiselt kasulikke soovitusi, ent tõelised majanduslikud otsustajad on ikkagi riigid, kes tegutsevad paraku organiseerimatult. Ehkki 27 riigi kumulatiivse majandusjõu tulemuslikul ühtlustamisel võiks imesid korda saata, on eurorühm Jean-Claude Junckeri kiiduväärt jõupingutustest hoolimata siiski pelgalt mitteametlik arutelurühm. 1999. aasta kevadel oli mul võimalus olla tunnistajaks sellele, kuidas mõned rahandusministrid, sealhulgas Oskar Lafontaine, Dominique Strauss-Kahn, Carlo Ciampi ja mõned teised püüdsid eurorühma raames arendada majandus- ja rahanduskoostööd Euroopa Liidu ja

Euroopa Keskpanga vahel. Wim Duisenberg tegi vihase märkuse: „Euroopa Keskpank ei saa toimuda mingisugust *ex ante* koordineerimist, sest te peate alati reageerima *ex post* meie otsustele.” Põhjus on lihtne – EKP on praegu ja ka tulevikus rahanduspoliitika määramisel sõltumatu; ent sõltumatus ei tähenda, et keelatud on viljakas dialoog institutsioonide vahel, kelle ülesanne on kaitsta 500 miljoni eurooplase huve ja ühist saatust. Miski ei takista riike korraldamast enda tegevust paremini, et koordineerida oma majanduspoliitikat korrektselt, olgu siis tegu ELi liikmesriigiga või kolmanda riigiga, nagu Jean-Claude Juncker just arukalt märkis.

Wolf Klinz, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Euroopa Parlamendi president, Prantsuse Vabariigi president, euronõukogu president, Euroopa Keskpank president, volinik, kolleegid, on ülimalt kahetsusväärne, et tänasel pidulikul istungil viibib nii vähe liikmeid, sest tegu on tõepoolest ajaloolise sündmusega. Me juba kuulsime mitmelt kõnelejal, kui suur skeptilisus valitses euro kasutuselevõtu ajal. Arvati, et ainuüksi miljardite pangatähtede ja müntide logistika on käsitamatu ning mõtet, et me võiksime ühendada ühtse rahapoliitika liikmesriikide eelarvepoliitikaga, ei peetud mitte suureks proovikiviks, vaid lihtsalt võimatuks.

Täna kõnelevad faktid sootuks teist keelt. Euroopa rahaliit on tegelikkus; euro on olnud kasutusel kümme aastat. Tegu on väikse poliitilise imega ja taas kord on saanud tõeks komisjoni esimese presidendi Walter Hallsteini sõnad: „See, kes ei usu Euroopa asjades imedesse, ei ole realist”.

Alguses paljudes liikmesriikides valitsenud kodanike kahtlused euroga kaasneva hinnatõusu suhtes on nüüdseks hajunud. Euro on omaks saanud ja paljud kodanikud on selle rõõmuga vastu võtnud. Sellest on saanud Euroopa nähtav tunnus: lisaks hümnile ja lipule on see üks väheseid sümboleid, mis meil täna on.

Minu arvates võib väita, et Euroopa Keskpank esimestel tegutsemisaastatel seilasid Euroopa ja selle majandus suhteliselt vaiksetes vetes, nii et pangal oli üsna lihtne hinnastabiilsust tagada. Väärrib siiski mainimist, et keskmine aastane inflatsioonimäär on euro esimese kümne kasutusaasta jooksul olnud ligikaudu 2%, mis on enam-vähem vastavuses Euroopa Keskpank endale võetud eesmärgiga. Teisest küljest oli alati stabiilsuse eeskujuks toodud Saksa marga keskmine inflatsioonimäär 50 kasutusaasta jooksul 3%. Seega võib öelda, et Euroopa Keskpank on teinud head tööd.

Nüüdne kriis näitab aga Euroopa Keskpank tõelist tugevust ja sisu. Tal on siin väga tähtis roll. Ta on tõestanud, et on sõltumatu, tulemuslik ja meelekindel ning tegutseb otsustavalt ja kiiresti. Temast on saanud eeskujumõnede keskpankadele Euroopa riikides, kes ei ole veel euroala liikmed, aga ka väljaspool Euroopat. Ta on andnud USA Föderaalreservile selgelt mõista, et ta püüdleb eduka rahanduspoliitika poole mitte hoolimata oma sõltumatusest, vaid just seepärast, et ta on poliitiliselt sõltumatu ega ole erinevate valitsuste lükata-tõmmata.

Nüüd me teame, et praegu, kui liikmesriikide pangandussektorid on toodud kaitsva varju alla, töötavad liikmesriigid välja mitmesuguseid majanduse elavdamise kavasid, et hajutada finantskriisi negatiivset mõju reaalmajandusele. See seab Euroopa Keskpank ette uued ülesanded, sest tekib oht, et erinevad käsitusviisid põhjustavad moonutusi konkurentsis, euroala liikmete vahel seni osaliselt saavutatud lähenemisel tekib tagasimineku ja me hakkame nägema üha suurenevat lahknevust meie arengus. Sellele on vaja vastu seista; niisiis on väga tähtis, et stabiilsuse ja kasvu pakti ei õhnestataks ega jäetaks tähelepanuta. Vastupidi, me peame hoolitsema selle eest, et see jääks kehtima. Seepärast ongi ülimalt oluline, et iga liikmesriik hakkaks ellu viima struktuurireforme, millele komisjon ja Euroopa Keskpank on minevikus korduvalt tähelepanu juhtinud.

Eelseisvatel aastatel saab Euroopa Keskpank endale uue ülesande. Kriis on meile õpetanud, et Euroopa finantsturul on meil vaja mingit laadi järelevalvemehhanismi, ja selles valdkonnas võib Euroopa Keskpank võtta endale põhirolli. Ta on andnud märku, et on põhimõtteliselt nõus looma teatud tüüpi Euroopa tsentraalse järelevalvesüsteemi, mis sarnaneb Euroopa Keskpankade Süsteemile. Euro rahvusvahelist mõju on vaja tugevdada. Euroala peab rääkima ühel häälel; samuti peab ta olema ühtsena esindatud sellistes rahvusvahelistes organisatsioonides nagu Rahvusvaheline Valuutafond ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD).

On selge, et ühisraha, millel puudub ühine eelarvepoliitika, on praegu ja ka tulevikus riskantne ettevõtmine. See ei ole tühi asi. ELi ees seisavad ikka veel suured probleemid: meil on suur ja kahjuks kasvav tööpuudus, demograafilised muutused, migratsioonisurve, suurenev vaesus mõnedes ühiskonnasektorites ning üleilmastumisest tingitud karmim konkurents. Euroala suudab need probleemid lahendada vaid juhul, kui liikmesriikide majanduspoliitika õnnestub tihedamalt kokku siduda. Euroala presidendi ametissenimetamine oli esimene samm selles suunas, ent nüüd on vaja enamat.

Cristiana Muscardini, *fraktsiooni UEN nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, kümne aastaga euro abil loodud rahvusvahelise kaubanduse taimelava ja euro kasutuselevõtt reservvaluutana näitavad, et sellest on kujunenud üleilmne mõõdupuu. Euro on taganud rahapoliitilise stabiilsuse ja soodustanud euro kasutusele võtnud liikmesriikide majanduse lõimimist, hoolimata mõnedest ekslikest hinnangutest, mis tekitasid kodanike jaoks probleeme nii euro ja omavääringu vahelise tegeliku vahetuskursi tõttu kui ka kaupade ja teenuste hindade vähese järelkontrolli pärast.

Euro loodi ilma välise sunnita ja sõjaliste vallutuste või poliitilise hegemooniata. See väljendas nende üheteistkümne valitsuse vaba tahet, kes uskusid asutamislepingutes sätestatud majandus- ja rahaliitu, mis kujutab endast meie jaoks seni kättesaamatuks jäänud olulist sammu poliitilise liidu saavutamisel.

Mõned probleemid tekkisid ebatõhusa süsteemi tõttu, mis ei olnud valmis ülesandeks kontrollida muid kaasnevaid nähtusi; ma pean silmas üha kiiremat rahvusvahelistumist ja suuri muutusi rahvusvahelise kaubanduse toimimise viisis. Tänu eurole on olnud võimalik ületada mitmeid raskusi, millest kõige suurem on praegune finantskriis, ning kaitsta meid turge laastanud suure surve eest. Kui poleks olnud eurot, siis oleks kordunud 1992. aasta sündmused, ainult et palju hullemal kujul.

10. aastapäeval on meil hea meel tervitada euroala 16. liiget Slovakkia. Euroopa Keskpanka (EKP) ja komisjoni võetud kriisivastased meetmed on hetkeolukorra mõju leevendanud ja piiranud, ent me leiame endiselt, nagu ka paljudel varasematel kordadel siin istungisaalis, et rahanduspoliitika lahutamine majanduspoliitikast on mõeldamatu. Tuleb tunnistada, et praegune situatsioon on pisut ebaharilik: 16 liikmesriigis on ühisraha, komisjon kontrollib 27 riigi majanduspoliitikat nii hästi, kui ta suudab, ja 11 liikmesriigis on omavääring.

Rahanduspoliitika kooskõlastamine majanduspoliitikaga, mida pole tegelikult olemas, ei ole sugugi halb saavutus, ent kui liikmesriikide majanduspoliitika eest vastutavad institutsioonid ei suhtle keskpankade ja EKP-ga, kes peab kõigi nende riikide poliitika ühendama, ja vastupidi, siis on Euroopa Liidul jällegi raske praegust kriisi käsikäes ületada, rääkimata pidevatest probleemidest, mille välismaailm ja üleilmastumine meile ise koju kätte toovad.

Loodame, et hiljutised kogemused veenavad inimesi vajaduses teha Euroopas muudatusi, taastades selleks majanduse tsentraalse juhtimise ning kindlustades EKP ning poliitilise ja kavandamisstrateegia eest vastutavate Euroopa institutsioonide vahel parema siduse ja sideme. Hiljutine energiakriis näitas meile samuti, et peamistes strateegilistes küsimustes on ühtne majanduspoliitika üldsuse huvides ja seda ei saa edasi lükata. Kui poliitiline tahe on olemas, siis euro kasvav mõjuvõim toetab selle poliitika kasutuselevõttu.

Alain Lipietz, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Härra juhataja, Prantsuse Vabariigi president, eurorühma president, Euroopa Keskpanka president, volinik, tahaksin teile meelde tuletada, kuidas 1992. aastal, mil oli veel täiesti selgusetu, kas prantslased hääletavad Maastrichti lepingu poolt, pidas Jacques Delors Prantsusmaa rohelistele parteile üldkogus kõne, tänu millele õnnestus kokku saada puuduolev 1–2% häälest.

Ta ütles meile: „Hääletage euro poolt, siis saame endale poliitilise Euroopa, sest kui me ei loo poliitilist Euroopat, mis hoiaks Euroopat kontrolli all, siis inimesed ei võta seda omaks; nad ei võta seda iial omaks.” Ta ei veennud meid. Maastrichti leping kiideti heaks, ent poliitilist Euroopat ei loodud. See ongi probleem, millega me seisame täna silmitsi.

Miks me tollal euro vastu olime? Sellel oli kaks peamist põhjust. Esiteks tundus meile, et Maastrichti kriteeriumid viivad Euroopa vähemalt viieaastasest protsükklilisse languspoliitikasse, teiseks ei sobinud meile viis, kuidas ühendati rahanduspoliitika Maastrichti lepingu kaudu üldise majanduspoliitikaga. Euroopa Keskpanka sõltumatuse huvides oleksime eraldanud rahanduspoliitika muudest poliitikavaldkondadest.

Võin ausalt tunnistada, et ehkki Maastrichti leping ei veena mind ka täna, meeldivad mulle ja teistele rohelistele majandus- ja rahaliidu õigusaktides ning nende rakendamises tehtud muudatused.

Toimunud on kolm suurt muutust. Esiteks on kehtestatud hinnastabiilsus, mille määra jääb 2% lähedale, s.t pisut alla selle. See eesmärk võib tunduda pisut absurdne. Hetkel, mil maailma ähvardab deflatsioon ja olukorda halvendab mõnede riikide keinslik soov vähendada kiirustades oma käibemaksumäära, on ilmselge, et 2%list eesmärki ei saa seada enam puhtalt näitamise pärast. Kui me ei suuda seda 2%list eesmärki saavutada, tekib oht, et meile kehtestatakse väga kõrged reaaltressimäärad.

Teine suur reform on loomulikult stabiilsuse ja kasvu pakti reform, mis viidi ellu 2005. aastal ja mis võimaldab meil täna ajada kontratsükklilist kriisivastast poliitikat.

Kolmas oluline uuendus seisneb asjade tegeliku toimimise viisi muutmises. Lakkamatu dialoog härra Trichet', härra Almunia, härra Junckeri ja härra Barroso vahel, nagu me siin istungisaaliski nägime, on rangelt võttes vastuolus Maastrichti lepinguga. Mina pean härra Trichet' ja härra Almunia koostööd samaväärseks näiteks härra Bernanke ja härra Paulsoni koostööga, mis on positiivne ja soovitatav. Mida siis teha? Mul ei ole muud lisada kui seda, et peaksime Maastrichti lepingu häid aspekte korralikult rakendama.

Meil on tõsine probleem vahetuskursi määramisega, mida on korduvalt maininud ka minu eelkäijad. Vahetuskursi määramise ülesanne on antud nõukogule. Me peame leidma vahendid tagamaks, et nõukogu kehtestab Euroopale vahetuskursi, mis ei tulene juhuslikult Euroopa Keskpanga valitud intressimäärast, vaid kajastab adekvaatselt tööstuspoliitikat. Me peame otsima selleks sobiva viisi.

Teiseks ei ole Euroopa Keskpanga eesmärk mitte üksnes säilitada 2% lähedale jääv inflatsioonimäär, vaid rakendada ka Euroopa poliitikat, mille all ma pean silmas Lissaboni ja Göteborgi strateegiaid. Meil peavad olema olema meetodid, kuidas Euroopa Keskpank saab eravõlgnevusi refinantseerida ja rediskonteerida vastavalt Göteborgi ja Lissaboni strateegiatele.

Sarnaselt varem mainitule tahan lõpetuseks lisada, et Euroopa tasandil valitseb järelevalvevajadus ja Euroopa Keskpank sobib kõige paremini vajadust täitma.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) On kahetsusväärne, et eurot vabanduseks tuues ei kasuta me võimalust analüüsida süvitsi praeguse tõsise sotsiaalse olukorra ja kasvava ebavõrdsuse, tööpuuduse, ebakindla ja kehvasti tasustatud töö ja vaesuse põhjustanud neoliberalistliku ja monetaristliku poliitika rakendamise tagajärgi.

On vastuvõetamatu, et me klammerdume selliste ideoloogiliste dogmade külge nagu hinnastabiilsus ning stabiilsuse ja kasvu pakti ebamõistlikud kriteeriumid, mida kasutatakse ettekäändena, et korraldada erastamisi ja loobuda riigi sotsiaalsetest ülesannetest tulenevast vastutusest. Selle lähenemisviisi alla kuulub ka õhukese riigi ja tõhusama erasektori idee, mille eesmärk on kehtestada nn palgapiirang, mis toob kaasa aeglase nominaalpalga tõusu ja koguni reaalsalga vähenemise, nagu Portugali juhtum kahjuks selgelt näitab.

Me ei saa nõustuda libasõltumatusel, mis on antud Euroopa Kesk pangale, kes punnib intressimäärade alandamisele alati viimase võimaluseni vastu ja hoiab eurot ülehinnatuna vaid selleks, et kaitsta arenenuma majandusega riike ja võimsamaid majandus- ja finantsrühmi, halvendades seeläbi olukorda haprama majandusega riikides, kus inimestel on väiksemad finantsressursid.

Euroopa Keskpanga poliitika on toonud kaasa Euroopa majanduse aeglustumise, mis näitab selgelt vajadust viitintressimäärade lisavähendamise järele. Kui töötajate ja pensionäride ostujõud on möödunud kümnendil vähenenud, siis majandus- ja finantsrühmade kasum on saavutanud kõrgeima taseme viimase 30 aasta jooksul, tuues kaasa rõõmu ja rahulolu, millest oleme selles istungisaalis kuulnud. Isegi praeguses kriisis, mille need rühmad on ise põhjustanud, natsionaliseerivad nad tekitatud kahju, et erastada seejärel kasum, samas kui töölised, mikro- ja väikeettevõtjad, pensionärid ja töötud kannatavad kriisi tagajärgede all ning peavad parimal juhul leppima vaid jäänustega. Vaadake, mis toimub finantssektoris, kus mõned pangad on suurendanud oma hinnavaheid alates finantskriisi vallandumisest juba rohkem kui kord ja kus küsitav marginaal on aasta jooksul kahekordistunud, karistades sel viisil uusi laenuvõtjaid isegi rohkem.

Seepärast nõuame neoliberaalse ja monetaristliku poliitika kohest kõrvaleheitmist ning lõpu tegemist stabiilsuspaktile, maksuparadiisidele ja Euroopa Keskpanga libasõltumatusel. Seepärast nõuame ELi eelarve märkimisväärset suurendamist tulu ja jõukuse õiglase jaotuse põhimõttel, et sünniks õige majandusliku ja sotsiaalse sidususe poliitika ja heidetaks kõrvale samasugused päästku-end-kes-saab-meetmed, mis lasevad rikkaimatel veel rikkamaks saada ja muudavad vaesed veel vaesemaks, nagu euroala liikmesriikide vahelise ebavõrdsuse ja erinevuste suurenemine on selgelt näidanud.

Seepärast rõhutame me tarvidust toetada tootmist ja mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtteid; edendada kvaliteetseid avalikke teenuseid; parandada mitte üksnes kõige kehvemas olukorras olevate inimeste, vaid ka keskklassi laenuvõimalusi ja suurendada leibkondade ostujõudu; luua uusi töökohti ning leevendada miljonite inimeste vaesust ja kehva olukorda.

GÉRARD ONESTA

asepresident

Nigel Farage, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, nautige euro 10. aastapäeva, sest kahtlen väga, kas te 20. aastapäeva enam tähistate. Täna hommikul nähtu meenutab kangesti nõukogude aega. Kas mäletate,

kui viisaastakuplaanide edukast täitmisest teatati juba enne nende käikulaskmist, sealjuures räägiti palju rekordilisest saagist ja traktorite esmaklassilistest tootmisnäitajatest? Nii nagu möödunud aegadel, pakuti ka täna hommikul meile ametisse mittevalitud ja vananevate bürokratide järjestikusi ettekandeid selle kohta, kui edukas on kogu ettevõtmine olnud. See on pettekujutelm.

Väide, et EKP on teinud head tööd, on ennenägematu. Eelmise aasta juulis tõstis Euroopa Keskpank intressimäärasid just sel hetkel, kui turu areng aeglustus ja mujal maailmas hakati intressimäärasid langetama. Selles pole loomulikult midagi üllatavat, sest euro olemus seisnebki poliitilise klassi tahte pealesurumises Euroopa rahvastele. Tuletan meelde, et vaid kaks riiki – Taani ja Rootsi – korraldasid euro kasutuselevõtuks rahvahääletuse ja mõlemad ütlesid „ei” – selle väikse sõna, mida te igal võimalusel püüate vältida.

Euroala ei ole veel kunagi proovile pandud, ent see aeg on tulemas. Hispaania on majandusraskustes. Itaalia poleks Saksa toonaste majandusteadlaste sõnul pidanud üldse kunagi euroga liituma, ent ma arvan, et põhitähelepanu tuleks meil pöörata hoopis Kreekale. Tänavatel on tuhanded noored, kes nõuavad, et nende valitsus võtaks midagi ette, et ta langetaks intressimäärasid, devalveeriks vääringu. Aga Kreeka valitsus on takerdunud euro piirangutesse. Ta ei saa midagi ette võtta. Ka Kreeka tulevased valimised ei saa midagi muuta. Kui inimestelt on võetud võimalus otsustada valimisedeliste abil omaenda saatuse üle, siis ma kardan, et ainus loogiline alternatiiv ongi vägivald.

Euro abil olete saatnud inimesed majanduslikku vanglasse. Te olete toppinud inimesed *Völkerkerkerisse*, millest väljapääsemine nõuab suurt julgust. Selleks on vaja eestvedamist või vahest ka vältimatut majanduslangust. Te võite mind välja vilistada või minu üle naerda, ent pidage meeles: euroalasse mittekuuluv Suurbritannia on suutnud naela devalveerida ja alandada intressimäärasid. Me oleme suutnud teha, mida vaja. Vilistage, kui soovite, ent kas te olete märganud, et võlakirjade turul kaubeldakse Kreeka võlakirjadega 233 baaspunkti võrra kõrgemal kui Saksa omadega? Saan praegu aru, et enamik siinoliijaist ei suuda isegi mõista selle tähendust ja need, kes mõistavad, ei tee sellest väljagi. Te võite oma pead liiva alla peita, kui soovite. Kui soovite, võite turgudel toimuva tähelepanuta jätta, aga ühel päeval jõuab kätte aeg, kus turg ei jäta teid enam tähelepanuta.

Roger Helmer (NI). - Härra juhataja, viimase 200 aasta jooksul on tehtud pool tosinat katset luua ühisraha või fikseeritud vahetuskursimehhanisme. Kõik need on läbi kukkunud, kõik nendes osalejad kahju saanud ja nii on lugu ka euroga. Skeptikute ammuennustatud tasakaalustamatus hakkab tunda andma. Itaalia konkurentsivõimest on järel vaid riismed. Hispaania käitub nagu härg härjavõitluse ajal: alguses on ta uhke ja tugev, kuid sureb lõpuks liival verekaotusse. Kreeka rahutused on otseselt seotud töötusega, mille taga on liiga kallis euro. Kreeka ja Saksamaa võlakirjade hinnavahe on kerkinud enneolematule tasemele – üle 200 baaspunkti.

Turud mängivad euroala lagunemise võimalusega. Meie Suurbritannias võime tänada jumalat, et säilitasime oma vääringu ega loks euroala aegluubis sõitvas romurongis. Palju õnne sünnipäevaks, euro!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Richard Corbett (PSE), kirjalikult. – Kümme aastat on möödunud Euroopa Parlamendile ministrite nõukogu nimel selle toonase eesistuja Gordon Browni esitatud ettepanekust lukustada intressimäärad tolle päeva tasemel ja panna euro hääletusele; see annab võimaluse tähistada nüüdseks maailma ühe juhtiva vääringu kümneaastast edu, stabiilsust ja tugevust.

Kui meil oleks ikka veel kasutusel peseetad, liirid, drahmid jm, oleks praegust majanduskriisi võimendanud veel valuutaturgude negatiivsed sündmused, mille puhul oleks eri vääringud üksteise suhtes pidurdamatult kõikunud. Euro on olnud oma liikmete jaoks stabiilsuse kants – seda näitab Islandi ja Iirimaa vastupidine käekäik.

Aastapäev on ühtlasi võimalus arutada, kas Suurbritannia pikaajaline majanduslik tulevik võiks olla seotud euroga. Loomulikult saab Suurbritannia lühikest aega väljaspool euroala hakkama, ent pikema aja jooksul me kaotame: meie ettevõtete tegevust Euroopa turul pärssivad valuutavahetus- ja riskimaanduskulud, mida nende konkurendid ei pea kandma; lisaks eelistavad Euroopa turule investeerijad suure levialaga vääringut väiksemale.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Euroopa Parlamendi pidulik istung, kus kapitalistliku süsteemi tõsise kriisi tingimustes tähistatakse majandus- ja rahaliidu (EMU) 10. aastapäeva, on vastavuses Euroopa Parlamendi poolt samal teemal korduvalt vastu võetud resolutsioonide ja raportitega ning kujutab

endast järjekordset katse maskeerida ELi tavakodaniku ja tööjõu vastast poliitikat, mis avaldus pärast sotsialismi kokkuvarisemist Maastrichti lepingus ja seelses lausrünnakus töötajate õiguste ja vabaduste vastu.

Majandus- ja rahaliit, Euroopa Keskpanga asutamine ja euro kasutuselevõtt on vajalikud lülid kapitalistliku ümberstruktureerimise ahelas, mis teenib kapitali huve, et kaitsta end töötajate nõuete eest ja tagada kapitali kasumlikkus, suurendades töölisklassi ja lihtrahva ekspluateerimist.

Mäda on väited hinnastabiilsuse, inflatsiooni vähendamise ja selle kohta, et majandust kaitstakse riski ja kriisi eest. Majandus- ja rahaliit kaitseb monopolide kasumit ning toetab erastamist ja ühinemist.

Viimase kümnendi jooksul on töötajate sissetulek alanenud, tööstussuhted halvenenud, kindlustusõigused haihtunud, samuti on tervishoiu- ja haridusteenused vähenenud ning muutunud erastatud kaubaks.

Töötajad on vastu Euroopa ühesuunalisele tänavale ja selle toetajatele, samuti Lissaboni strateegiale ja Lissaboni lepingule; nad võitlevad majandus- ja rahaliidu ja ELi enese vastu rohujuure tasandi võimu ja rohujuure tasandi majanduse pärast.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), kirjalikult. – (PL) Eurot puudutavas arutelus tahaksin juhtida tähelepanu selle olemuse kolmele negatiivsele tahule.

Esiteks – alates euro kasutuselevõtust, s.o 2002. aastast kuni 2007. aastani (k.a) arenesid kolm euroalast väljapoole jäävat liikmesriiki (Inglismaa, Rootsi ja Taani) kiiremini kui euroala riigid. Nende riikide SKP kasvas ligikaudu kaks korda nii kiiresti kui euroala keskmine ja tööpuudus oli madalam.

Teiseks on võitlus praeguse finants- ja majanduskriisiga neis riikides selgelt tõhusam kui euroalal. Inglismaa, Rootsi ja Taani keskpangad vähendasid kiiresti ja kindlalt intressimäärasid, tagades samas kommertspankade likviidsuse. Samuti näib, et nende riikide eelarvepoliitika kujuneb tõhusamaks kui euroala oma.

Kolmandaks, uued liikmesriigid, kes valmistuvad euroalaga liituma, peavad juba kaks aastat enne liitumist vastama paljudele rahapoliitilistele ja eelarvekriteeriumidele. Mõned neist kriteeriumidest on vastuolulised, näiteks nõue osaleda vahetuskursimehhanismis ERM II ja säilitada seeläbi omavääringu vahetuskurs euro suhtes $\pm 15\%$ is kõikumisvahemikus, kuid hoida samal ajal inflatsioon väike. Omavääringu devalveerimissurvele vastu seismine tähendab vajadust keskpankade sekkumise järele, mille järel paisatakse rohkem omavääringut ringlusse, mis mõistagi suurendab inflatsioonisurvet. Et komisjon tahab innustada uusi liikmesriike eurot kasutusele võtma, siis peaks ta kaaluma selle ilmselge vastuolu kõrvaldamist.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, daamid ja härrad, Euroopa majandus- ja rahaliit sai alguse 1. jaanuaril 1999 ja siis võtsid üksteist ELi liikmesriiki kasutusele ühisraha. 1. jaanuaril 2009 sai euro 10-aastaseks. Samal ajal sai Slovakiast 16. riik, kes hakkas kasutama eurot.

Nii nagu Jean-Claude Juncker Euroopa Parlamendile oma kõnes ütles, on euro kahtlemata stabiilsuse ankur. Euroalast välja jäänud riigid on saanud seda oma nahal väga valusalt tunda.

Ehkki euro 10. aastapäeva varjutavad mured majanduslanguse võimaliku süvenemise pärast, usun ma euro võimesse kriisist välja tulla. See nõuab liidult aga märkimisväärseid jõupingutusi. Viimaste hinnangute kohaselt kujuneb kokkulepitud stimuleerivate meetmete mõju palju väiksemaks kui kavandatud 1,5% euroala SKPst. Praeguse hinnangu järgi on see pigem 0,6% kandis. Tarvis on lisastiimulit.

Loomulikult on euro olnud edukas, ent pidevalt pingutamata poleks see nii. Nüüd on vaja tugevdada Euroopa rolli finantsturgude järelevalves. Me peame järgima majandus- ja rahaliidu aluspõhimõtteid ja kriteeriume.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) 1. jaanuaril 2009 sai eurost Slovakkia ametlik vääring. Alates sellest kuupäevast ilmus Slovakkia lipul kolme mäe peal kujutatud topeltrist ka ühe- ja kaheeurosele mündile, mis lasti ringlusse kogu euroalal.

See oli Slovakkia jaoks ajalooline päev ja meie, slovakiid, oleme uhked, et võtsime esimese endise nõukogude bloki esindajana euro kasutusele just sel sümboolsel aastal, mil euroala loomisest möödub kümme aastat.

Mul on hea meel, et praegune Slovakkia valitsus jäi truuks Mikuláš Dzurinda juhitud kabineti 2004. aasta sügisel seatud eesmärgile asendada Slovakkia kroon Euroopa ühisrahaga ning teha seda 2009. aasta alguses.

Euroopa Parlament näib olevat sobiv koht, kus tänada Slovakkia rahvast, sest nemad olid peamised osalised neis rasketes, ent vajalikes Dzurinda reformides, jäädes vankumatuks ja aidates Slovakkial saada edukaks Euroopa riigiks.

Alates 1. jaanuarist 2009 ühendab euro Slovakkia rahvast ja liitu iga päev.

Hüvasti, kroon, tere tulemast, euro!

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa ühisraha kasutuselevõtt kümme aastat tagasi tähistas majandussektorist palju kaugemale ulatuva protsessi lõppu. Majandus- ja rahaliidu moodustamine näitas liikmesriikide soovi kaitsta ELi majanduslikku ja poliitilist ühtsust.

Euro edukus tähendab seega Euroopa väärtuste rahvusvaheliseks edendamiseks loodud vahendi ülesehitusprotsessi kordaminekut ja kinnitab, et Euroopa Liidul on maailmamajanduses, äri- ja rahvusvahelistes suhetes tähtsaim roll.

Usun, et euro kasutuselevõtuga kaasnevad hüved – sealhulgas makromajanduslik stabiilsus, hinnakõikumiste märgatav vähenemine, töökohtade loomise edendamine ja tootlikkuse kasvu toetamine, mis kõik suurendab vastupanuvõimet välisšokkide suhtes –, õigustavad kõiki uute liikmesriikide, eeskätt Rumeenia võetavaid meetmeid, mis aitavad täita esimesel võimalusel lähenemiskriteeriume ja liituda euroalaga.

Richard Seeber (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Alates euro kasutuselevõtust 1. jaanuaril 1999 on ühisraha mitmes mõttes osutunud ELi majandusstabiilsuse põhiteguriks. Elukõige aitab ühisraha tihendada Euroopa Liidu siseseid sidemeid: vahetuskursside kadumine euroga liitunud riikides on kodanike jaoks tähtis ja silmaga nähtav hüve, mis soodustab liikuvust ELis.

Lisaks enesestmõistetavatele hüvedele on eurost saanud finantskriisis kaitsev tugi. Majanduskrahi negatiivset mõju suudab leevendada üksnes laialtlevinud vääring, mida kasutatakse paljudes liikmesriikides ja nende majanduselus. Tänu rahaliidule saab makromajanduslikke hoobasid rahvusvahelisel tasandil rakendada ja finantskriisile aktiivselt reageerida.

Viimaks sümboliseerib euro Euroopa lõimumist ja pikka teed, mida eurooplased on koos käinud. Rahaliit on järgmine loogiline samm pärast majandusliitu ja see peaks sillutama teed Euroopa veelgi tihedamale lõimumisele.

Iuliu Winkler (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ligikaudu aasta tagasi, kui meil tuli jutuks Euroopa Keskpanga (EKP) ning majandus- ja rahaliidu (EMU) 10. aastapäev, rõhutasime: „Kümne tegutsemisaasta jooksul on EMU saavutatud tulemused olnud ülihead.”

Arvan, et see hinnang on üsna asjakohane, sest ma pean väga tähtsaks solidaarsust, mida liikmesriigid peavad oma ühistegevuses üles näitama, et võidelda finantskriisi mõjudega ja vähendada üleilmse majanduskriisi negatiivset mõju. Euroopas ei ole pärast Teist maailmasõda nii ebakindlaid majanduslikke olusid veel olnud. Selles õhkkonnas on euro kasutuselevõtu 10. aastapäeva tähistamisel vaja pöörata oma tähelepanu taas Euroopa peamistele lõimumisprojektidele.

Euroopa ühisraha kasutuselevõtt ja EMU loomine olid ühisotsused, mis langetati Euroopa väärtustele tugineva ühtlustamise ja solidaarsuse toel. Sedasorti suhtumist vajame ka sel aastal, et töötada välja ja viia edukalt ellu finantskriisi vastu võitlemise meetmed. Euroopa konkurentsivõime peab euroalal säilima ja suurenema liikmesriikides, kes valmistuvad eurot kasutusele võtma. Lisaks tuleb EMU üksikliikmete erihuvide panna ELi üldiste majandushuvide ees taanduma.

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

asepresident

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

6. Hääletused

6.1. Koostöö tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise valdkonnas (A6-0468/2008, Paolo Costa) (hääletus)

6.2. Ovoalbumiini ja laktalbumiini ühine kaubandussüsteem (kodifitseeritud versioon) (A6-0510/2008, Diana Wallis) (hääletus)

6.3. Äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise puhul rakendatav ühine maksustamissüsteem (kodifitseeritud versioon) (A6-0511/2008, Diana Wallis) (hääletus)

6.4. Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu otsuste osas esitatud apellatsioonikaebuste puhul kehtiva keeltekasutuse kord (A6-0508/2008, Costas Botopoulos) (hääletus)

6.5. Kaubandus- ja majandussuhted Lääne-Balkani riikidega (A6-0489/2008, Bastiaan Belder) (hääletus)

6.6. Ühine põllumajanduspoliitika ja ülemaailmne toiduainetega kindlustatus (A6-0505/2008, Mairead McGuinness) (hääletus)

6.7. Kodanikuühiskonna dialoogi arendamine Lissaboni lepingu põhjal (A6-0475/2008, Genowefa Grabowska) (hääletus)

Christopher Beazley (PPE-DE). - Proua juhataja, meil on praegu üsna palju nimelisi hääletusi, mis on veidi närvesööv nende jaoks, kelle hääletusmasin ei tööta. Soovin seepärast teada anda, et olen hääletanud siiani kõige poolt, ja paluda tehniku abi.

6.8. Ettepanek võtta üle, rakendada ja jõustada direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, ja direktiiv 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta (A6-0514/2008, Barbara Weiler) (hääletus)

6.9. Ühine kalanduspoliitika ja ökosüsteemil põhinev lähenemisviis kalavarude majandamisel (A6-0485/2008, Pedro Guerreiro) (hääletus)

6.10. Tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (A6-0443/2008, Christa Kläß) (hääletus)

6.11. Taimekaitsevahendite turuleviimine (A6-0444/2008, Hiltrud Breyer) (hääletus)

6.12. Eurofonde käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamine (uuesti sõnastamine) (A6-0497/2008, Wolf Klinz) (hääletus)

6.13. Riigi rahandus majandus- ja rahaliidus 2007–2008 (A6-0507/2008, Donata Gottardi) (hääletus)

*

* *

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, mul on üks palve. Kui me peame siin pidulikke istungeid, siis on istmete vahel alati kaamera. Operaatoritel pole kuigi lihtne seal tegutseda; ka parlamendiliikmetel on ebamugav, kui kaamera paikneb seal, kus nad tahavad tööd teha. Kui me tahame kaamerad sinna paigutada, siis kas me võiksime istekohad teistmoodi jagada? Kui ei, siis võiks keegi leida mõne parema tehnilise lahenduse.

Juhataja. - Me teatame sellest pädevatele asutustele.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - – Proua juhataja, kogu hääletamise vältel olen ma püüdnud võita kohanäitaja tähelepanu, et anda tema kätte selgitused hääletuse kohta, kuid kuna te viisite hääletused nii

sujuvalt läbi ja kõik kulges väga kiiresti, siis ei ole kohanäitaja veel minuni jõudnud. Minu käes on paber, milles ma palun võimalust anda kaks suulist selgitust McGuinnessi ja Breyeri raporteid puudutavate hääletuste kohta. Oleksin tänulik, kui lubaksite mul seda teha.

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, ka minul on sama palve. Minu taotlus on samuti teie poole teel.

7. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Raport: Bastiaan Belder (A6-0489/2008)

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on suur rõõm kõnelda selles tähtsas istungisaalis, kuhu on kogunenud kõigi 27 liikmesriigi saadikud. Mul on harva võimalus rääkida nii paljudele.

Sedakorda tahaksin selgitada, miks ma toetasin hääletusel härra Belderi raportit kaubandus- ja majandussuhete kohta Lääne-Balkani riikidega. Olen täielikult selle poolt, et Euroopa Liit muudab nende Balkani riikide liitumise Euroopa Liiduga nii hõlpsaks kui võimalik. Usun, et majandusabi peaks olema suurem kui seni ja et me peaksime tihendama Balkani riikide ja Euroopa vahelisi sidemeid, edendama turismi ja laskma kõikidel Balkani kodanikel – nii vanadel kui ka noortel – elada paremat elu, kui nad on siiani elanud.

– Raport: Mairead McGuinness (A6-0505/2008)

Marian Harkin (ALDE). - Proua juhataja, esiteks sooviksin teatada, et ma vajutasin McGuinnessi raporti hääletamisel vale nuppu. Tegelikult toetan ma täielikult McGuinnessi raportit toiduainetega kindlustatuse kohta, aga eks ma kontrollin seda asja talitustes hiljem.

Eriti nõus olen ma seisukohaga, et meil tuleb kohandada ühist põllumajanduspoliitikat, kuni see lahendab toiduainetega kindlustatust puudutavad mured; ja et talunikud vajavad oma tuleviku planeerimiseks stabiilset poliitilist keskkonda. Me ei saa tagada kindlust, ent me vajame kahtlemata teatud stabiilsust.

Lisaks toetan ma seisukohta, et turg üksi ei saa tagada tootjatele kindlat sissetulekut, samuti pooldan üleskutset hinnata põhjalikult mõjusid, eriti toiduainetega kindlustatusele avalduvat mõju. Kui vaadata ELi konkreetseid ettepanekuid näiteks taimekaitse kohta, tuleb taas öelda, et meil on selles vallas vaja põhjalikku mõjude hindamist, mille juures peame võtma arvesse ka toiduainetega kindlustatust.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, tahaksin tänada kolleege sellele raportile antud heakskiidu eest ja Marian Harkinit tema toetussõnade eest.

See raport väljendab Euroopa Parlamendi selget seisukohta mitte üksnes Euroopa, vaid ka maailma põllumajanduspoliitika vaatenurgast. Eriti tähtis on raporti üleskutse keskenduda taas arengumaade põllumajanduspoliitikale, et osutada abi neile, kes suudavad toota toiduaineid kohapeal. Leian, et 1 miljard eurot, mille Euroopa Liit selleks otstarbeks eraldab, on samm õiges suunas.

Loomulikult toetasin ma enda raportit. Usun, et see näitab, millisena näeb Euroopa Parlament põllumajandust tulevikus. Ehkki toiduainetega kindlustatuse teemaline arutelu on juba päevakorrast maas, oleme endiselt silmitsi olukorraga, et iga päev sureb nälga 30 000 last.

David Sumberg (PPE-DE). - Proua juhataja, tänan teid võimaluse eest selgitada, miks ma hoidusin McGuinnessi raporti üle hääletamisest. Raportis keskendutakse Euroopa Liidus väga olulisele aspektile, milleks on vastuvaidlematu vajadus tagada toiduainetega kindlustatus nälgivatele inimestele või neile, kellel puudub sobiv juurdepääs toidule. Keegi ei tohiks selle vastu olla, ammugi siis mina. Ent raportiga kaasnev probleem seisneb minu arvates selles, et see vaatab ja käsitleb ühist põllumajanduspoliitikat, kuid jätab kõrvale tõsiasja, et seda poliitikat on vaja kiiresti reformida ja veel kord reformida.

See raport ei täida oma otstarvet Euroopa kodanike jaoks hästi; ta ei täida seda hästi ka Briti talunike jaoks. Oleme raskustes senikaua, kuni see koorem võetakse Euroopa maksumaksjate õlult. Jah, raporti eesmärgid on õiged, ent mulle tundub, et tegelikku probleemi pole selles üldse käsitletud.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Ma toetan täielikult enamikku ettepanekuid ja avaldusi, mis sisalduvad hetk tagasi vastuvõetud McGuinnessi raportis. Toiduainehindade järsku kõikumist võib täheldada maailmaturul üha sagedamini ja sellel on halvad tagajärjed.

Seda kogeb enamik väikse sissetulekuga leibkondi, kes kulutavad märkimisväärse osa oma eelarvest toidule. Abi vajavad just need inimesed: kõige enam puudust kannatavad inimesed nii arengumaades kui ka Euroopa Liidus. Nõustun, et ühist põllumajanduspoliitikat tuleks kohandada uute tingimustega, et lahendada paremini toiduainetega kindlustatuse probleeme, ning seepärast tuleks vastu seista turukorraldusmeetmete kõrvaldamisele ja ELi põllumajanduskulutuste vähendamisele tulevastes finantsplaanides.

Hea mõte on luua rahvusvaheline organ, kes vaatleb põllumajandustoodete hindu ja nende tootmistegureid ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni egiidi all, jälgib neid andmeid maailma mastaabis ja on võimeline kõikumistele kiiresti reageerima. Arvan, et kaaluda võiks ka üleilmse toiduvarude ladustamise süsteemi loomist.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, tänan teid selle suurepärase võimaluse eest selgitada, miks ma samuti raporti hääletamisest hoidusin.

Arvan, et enamik parlamendiliikmeid nõustub oma poliitilistele eelistustele vaatamata sellega, et toiduainetega kindlustatus on väga tähtis. Probleem on selles, et me saame toiduainetega kindlustatuse olemusest erinevalt aru. Paljude jaoks meie hulgast tähendab toiduainetega kindlustatus seda, et kõigil maailma inimestel on piisavalt toitu, olenemata sellest, kust nad pärit on. Teiste jaoks on see ettekääne proteksionismiks. Nende meelest tähendab toiduainetega kindlustatus vaid eurooplastele mõeldud, ELis toodetud toiduaineid. Tihti kuulen ma sõnapaari „kohalik tootmine”. Kuulen inimesi toomas toiduainetega kindlustatust vabanduseks siis, kui nad soovivad tõrjuda sissevedu kogu ülejäänud maailmast, mõistes hukka kvaliteetsete toiduainete ekspordi paljudest maailma vaesematest riikidest ja sundides vaesemate riikide talunikke elama veel suuremas viletsuses.

Kui väidetakse, et ühine põllumajanduspoliitika peaks olema toiduainetega kindlustatuse nurgakivi, on see üllatav avaldus, mis tuleb kummutada.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Proua juhataja, ma nõustun kõnesolevas küsimuses oma kolleegi Syed Kamalli öelduga. Hoidusin hääletamisest, sest minu partei käskis mul seda teha, ent igauks teab, et toiduainetega kindlustatus on väga oluline teema meie kõigi jaoks; seepärast hämmastab mind, kuidas parlament seda küsimust käsitleb.

Selles konkreetses raportis, mille poolt usutavasti kõik hääletasid, mainitakse probleemi, mille me oleks taimekaitsevahendite direktiivi poolt hääletades ise endale tekitanud. Just äsja õonestasime toiduainetega kindlustatust Euroopas. Umbes kolm minutit pärast selle raporti poolt hääletamist kinnitasime põhimõtteliselt, et meie talunikud ei suuda tulevikus meie kontinendi jaoks piisavalt toitu kasvatada. Ma pean seda kummaliseks. On kahetsusväärne, et keegi ei loe neid raporteid, mis parlamendist läbi käivad.

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, üleilmse toiduainetega kindlustatuse vallas on üks suurimaid muresid ja põhiküsimusi on see, kuidas tagada piisav, jätkusuutlik tootmine ja toiduainetega kindlustatus nn arenenud riikides, näiteks siin, ELis, et me saaks meist üle jääva toodangu välja vedada ega konkureeriks omavahel maailma toiduaineturgudel, suurendades seeläbi hindu nende jaoks, kes elavad piirkondades, kus puuduvad oma toidu tootmiseks vajalik kliima, pinnas, oskusteave ja investeeringud.

Me peame olema oma poliitikas väga ettevaatlikud ja veenduma, et meie reaktsioon ei lähtu mitte üksnes keskkonnast, vaid ka vajadusest toota toiduaineid maailmas jätkusuutlikult.

Peter Baco (NI). - (SK) Ma hääletasin ühise põllumajanduspoliitika ja üleilmse toiduainetega kindlustatuse raporti poolt, sest selles käsitletakse valdkondi, mida ma olen pidevalt Euroopa Parlamendis prioriteediks seadnud.

Esimene valdkond puudutab tootmiskulude kahandamist, mis toob kaasa suurema üleilmse konkurentsivõime. Teine teema on toiduaineturgude volatiilsuse vähendamine eeskätt varude suurendamise teel. Kolmandaks tuleb peatada põllumajanduse sotsiaalse tähtsuse alanemine, süvendades avalikkuse teadlikkust tema ainulaadsest ja asendamatu rollist. Neljas küsimus hõlmab ühise põllumajanduspoliitika sihtu rakendamise lõpetamist sel teel, et võetakse kasutusele poliitika süstemaatilise korraldamine ja keskendutakse pikaajalistele eesmärkidele. Viies ja viimasena tuleks mõtiskleda, kuidas peatada uute liikmesriikide põllumajanduse allakäik, mille taga on ühise põllumajanduspoliitika diskrimineerivad põhimõtted, ja kasutada ära veel rakendamata põllumajanduslik potentsiaal uutes liikmesriikides.

– Raport: Genowefa Grabowska (A6-0475/2008)

David Sumberg (PPE-DE). - Proua juhataja, me räägime siin Euroopa Liidu põhialustest. Me eraldame rohkem raha, et veenda avalikkust hääletama armetu Lissaboni lepingu poolt. Kui avalikkusele anti liri Vabariigis võimalus oma arvamus avaldada, tegi ta silmapilguga selgeks, et ta ei taha seda lepingut; ja kui Suurbritannia inimestele antaks see võimalus – ja see oleks tulnud neile anda, sest leiboristide valitsus lubas neile seda viimastel üldvalimistel –, siis oleksid nad samuti selle lepingu ülekaalukalt tagasi lükanud.

Euroopa Liidus peaks kõvasti ja selgelt kuulda olema sõnum, et inimesed ei taha seda. Inimesed ei taha, et Brüssel ja Strasbourgi kontroll suureneks. Inimesed tahavad, et neid mõjutavaid otsuseid teeks nende endi valitsused ja seadusandlikud organid. Kuni selle sõnumi päralejõudmiseni lüpsame maksumaksjalt veel raha, et inimesi valimiskasti juurde meelitada, teeseldes, et neid on võimalik panna oma meelt muutma. Nad ei tee seda.

Marian Harkin (ALDE). - Proua juhataja, kõigepealt tahaksin ma öelda, et see raport on suurepärane. Me räägime pidevalt ELi lähendamisest tema kodanikele ja asjaolust, et ELi projekt ei saa jätkuda ilma ELi kodanikke kaasamata.

On kaht liiki demokraatiat: esindusdemokraatia, mida kohtab siin parlamendis, ja osalusdemokraatia, millest räägitakse raportis. Tähtis on aga mõista, et kodanikuühiskonna dialoog on kahepoolne. See on vastastikune. Seepärast peavad ELi institutsioonid kodanike muresid ja mõtteid arvesse võtma. Minu arvates on suurepäraseks näiteks selle kohta puuetega inimeste toetuseks kogutud miljon allkirja, aga ka hetkel Euroopa Parlamendis arutatav dokument.

Ma ei nõustu eelkõnelejaga, sest usun, et kui me Lissaboni lepingu heaks kiidame, annab see meile võimaluse siduda kodanikud ELiga palju mõistlikumal viisil. Meie ülesanne Euroopa Parlamendis on tagada, et kui Lissaboni leping vastu võetakse, toimib see tõhusalt.

Daniel Hannan (NI). - Proua juhataja, selle raporti pealkirjast – „Kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaated Lissaboni lepingu põhjal” – võib nii mõndagi järeldada. Olgu sellega, kuidas on, aga näib, et Euroopa Parlamendile tuleks aeg-ajalt meelde tuletada, et Lissaboni leping veel ei kehti. Selle on kolmel korral erineval kujul tagasi lükanud 55% Prantsusmaa valijatest, 62% Taani valijatest ja 54% Iirimaa valijatest.

Keskenduge pigem pealkirja osale „Kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaated”, milles on tunda Orwelli armastusministeeriumi hõngu. Tavakodanikud, kes ei ole kokku puutunud selle Euroopa Liitu iseloomustava idioomiga, ei pruugi neid sõnu mõista nii nagu meie siin parlamendis – need tähendavad uue propagandaeelarve koostamist eesmärgiga veenda inimesi oma meelt muutma.

Ma arvan, et isegi kui kulutada viimanegi Euroopa Keskpanka varakambrites talle olev euro, ei pane see inimesi seda olemuslikult halba ideed omaks võtma.

Dialoog hõlmab tavaliselt kaht poolt. EL peab olema võimeline nii saama kui ka andma. See tähendab, et leping tuleb panna rahvahääletusele. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, tänan teid võimaluse eest selgitada, miks ma hääletasin selle raporti üle just nii, nagu ma seda tegin.

Kui ma lugesin raporti pealkirja „Kodanikuühiskonna dialoog Lissaboni lepingu põhjal”, siis meenus mulle üks Mahatma Gandhi ütlus. Kui talle esitati küsimus Lääne tsivilisatsiooni kohta, vastas ta: „See on hea mõte.” Kui ma lugesin pealkirja „Kodanikuühiskonna dialoog Lissaboni lepingu põhjal”, siis mõtlesin: „See on hea mõte, kas pole?” Seda juhul, kui meil vaid oleks kodanikuühiskonna dialoog. Või kui meil vaid oleks mõlemasuunaline dialoog. Üks eelkõneleja leidis, et dialoog on kahesuunaline protsess, ent kui me vaatame kodanikuühiskonna organisatsioone, mida Lissaboni lepingu propageerimiseks rahastatakse, siis näeme vaid selliseid, kelle ainus eesmärk on propageerida seda juba oma aluspõhimõtelt ebademokraatlikku lepingut. Kui palju rahastatakse lepingu vastu olevaid organisatsioone või kui palju neil lubatakse propagandat teha? Kahesuunaline dialoog puudub ja seepärast lükkavad ELi kodanikud Lissaboni lepingu tagasi kohe, kui neile antakse selleks võimalus ja esitatakse selle lepingu kohta küsimus.

– Raport: Pedro Guerreiro (A6-0485/2008)

Syed Kamall (PPE-DE). - Proua juhataja, tänan kõiki siinolijaid kannatlikkuse eest. Ma tahtsin sellest rääkida, kuid mul on täna lihtsalt nii palju öelda ja ma olen tänaste hääletuste tõttu väga elevil. Jah, võime rääkida ühisest kalanduspoliitikast; jah, rääkigem säästvast arengust, kuid need kaks on oma olemuselt vastuolus.

Kui tahate saavutada säästvat kalanduspoliitikat, siis tuleb mõelda omandiõigustele ja turupõhistele lahendustele. Vaadake riike, kus kaluritele antakse õigused, mida saab müüa, osta ja vahetada ning põlvest põlve pärandada. See on parim jätkusuutlikku kalavaru tagav viis, mitte mingi kommunistlik võltsmeetod, millega kaasneb kalanduse tsentraliseeritud planeerimine. See ongi põhjus, miks kalavaru kiiresti kahaneb ja mille tõttu me kannatame lõppkokkuvõttes kõik.

Juhataja. - Katkestame nüüd istungi. Jätkame hääletuste kohta selgituste andmisega pärast pidulikku istungit.

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

President

8. Pidulik istung – Läti Vabariik

Juhataja. – Austatud Läti Vabariigi president Valdis Zatlers, on suur au tervitada teid täna teie esmakordsel külaskäigul Euroopa Parlamendi. Kõigepealt tahaksin tänada teid kui suhteliselt uue Euroopa Liidu liikmesriigi presidenti selle eest, et võtsite vastu Euroopa Parlamendi kutse esineda meile täna, mil me tähistame meie ühisraha euro 10. aastapäeva. Täna on igas mõttes erakordne, sest täna mängiti esimest korda Euroopa hümn meie külalisele siin Euroopa Parlamendi täiskogu istungil.

(Aplaus)

Kasutaksin võimalust, et rõhutada veel kord Euroopa Liidu 2004. aasta laienemise ajaloolist tähtsust. Teie riigi tagasitoomiseks vaba ja demokraatliku Euroopa rüppe ja meie kontinendi ühendamiseks kulus üle 60 aasta.

Nüüd elame rahu, vabaduses ja demokraatias. Meie kodanikel on tulevikuväljavaated, millest meie eisiisad võisid vaid unistada. Me peaksime selle üle rõõmustama.

On tõsi, et praegu seisab Euroopa Liit silmitsi uute ja tõsiste katsumustega. Isegi Läti rahvas on seda omal nahal kogenud näiteks finantskriisi tõttu, mis on tabanud rängalt ka teie riiki, härra president. Samuti annab Läti kodanikele muretsemiseks põhjust Venemaa ja Ukraina vaheline gaasitüli.

Just kriisi ajal mõistame rahvaste solidaarsusele tugineva Euroopa Liidu liikmesuse väärtust. Just kriisi ajal tunneme kõik vajadust oma riikide ja Euroopa institutsioonide ühtehoidmise ja koostöö järele.

Koos oleme tugevamad, koos suudame kaitsta oma huve ja väärtusi paremini kõikjal maailmas. Seepärast loodab Euroopa Parlament, et Lissaboni leping, mis suurendab Euroopa Liidu võimet nendest katsumustest üle saada, jõustub peagi.

Selle taustal on tänavu juunis toimuvad Euroopa Parlamendi valimised ülitähtsad, sest me tahame tutvustada Euroopa rahu ja ühendamise projekti edulugu demokraatlikus Euroopa Liidus, kus Euroopa Parlamendil on kaasotsustusõigus peaaegu igas valdkonnas.

Loodan südamest, et Läti ja kõikide teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud mõistavad, kui tähtis on nende hää, sest see annab neile Euroopas kaasotsustusõiguse ja väljendub Euroopa Parlamendi eelseisvatel valimistel.

Härra president, mul on suur rõõm paluda teil nüüd pidada kõne Euroopa Parlamendile. Ütlen veel kord südamest – tere tulemast Euroopa Parlamenti!

(Aplaus)

Valdis Zatlers, Läti Vabariigi president. – (LV) Lugupeetud juhataja, parlamendisaadikud, daamid ja härrad, ma täna Euroopa Parlamendi presidenti lahkete sissejuhatavate sõnade ja kutse eest pidada kõne Euroopa rahvaste valitud esindajatele. See võimalus on mulle suur au. Mul on väga meeldiv pöörduda Euroopa Parlamendi poole oma emakeeles, eriti kuna viimased viis aastat on läti keel olnud üks Euroopa Liidu ametlikest keeltest. Seisan teie ees ajal, mil Lätist valitud esimeste Euroopa Parlamendi saadikute ametiaeg hakkab lõpule jõudma. Täna teid selle eest, et täitsite oma ülesanded suurepäraselt.

Armsad sõbrad, 2009. aasta on Läti jaoks väga tähtis. Euroopa Liidu ja NATOga ühinemisest möödub viis aastat. Nende rahvusvaheliste organisatsioonidega liitumine sai pärast taasiseseisvumist 1991. aastal Läti strateegiliseks eesmärgiks. Läti avaldas selget soovi osaleda Euroopa ja üleatlandilistes majandus- ja julgeolekustruktuurides. Euroopa demokraatlike rahvaste pere suurenemine 21. sajandi esimesel kümnendil

kujutas endast kõige võimsamat muutust Euroopas alates Euroopa Liidu asutamisest. Need olid suured muutused. Euroopa struktuuridega liitusid rahvad, mis olid neist jõuga eraldatud, ehkki Euroopa Liidu põhiväärtused olid ajaloo vältel ka neisse rahvastesse juurdunud.

Eelmise aasta 18. novembril tähistas Läti iseseisvuse väljakuulutamise 90. aastapäeva. See oli meie rahva jaoks väga tähtis päev. See kinnitas taas meie vankumatut tahet elada iseseisvas, vabas ja demokraatlikus riigis. 1918. aasta Läti Vabariigi väljakuulutamise aktis on öeldud: „Kõiki kodanikke olenemata nende etnilisest päritolust kutsutakse üles kaasa aitama kõigi inimõiguste tagamisele Lätis. See on demokraatlik ja õiglane riik, kus ei ole ruumi rõhumisele ega ebaõiglusele...” Ma olen nende sõnade üle väga uhke. Kolmkümmend aastat enne inimõiguste ülddeklaratsiooni vastuvõtmist vandus Läti Vabariik truudust selle aluseks olevatele väärtustele ja põhimõtetele.

Läti on alati tundnud, et kuulub Euroopasse, kuigi lätlased ja teised Kesk- ja Ida-Euroopa rahvad on olnud pikka aega seotud riigiga, kus paljudele väärtustele vaadati läbi erilise ideoloogilise prisma. Idabloki rahvaste seas valitses rahu, ent seda võib võrrelda vanglahoovis valitseva rahuga. See tagati tankide, repressioonide ja ähvardustega. Eelmisel aastal, saadikud, tuletati Edvīns Šnorei filmiga „Nõukogude lugu” nii teile kui ka kogu Euroopale meelde totalitaarse ideoloogia ebainimlikkust. Meil on ühine ajalugu, ent meie saatuse on olnud erinev. Me peame vaatama minevikku, et üksteist mõista, kuid tulevikku saame vaadata ühiselt. Seepärast tahan tänada Euroopa Parlamenti eelmise aasta 22. septembril vastuvõetud deklaratsiooni eest, millega kuulutati 23. august üleeuroopaliseks stalinismi ja natsismi ohvrite mälestamise päevaks. See deklaratsioon tuletab eurooplastele meelde Läti ajaloo ja kogu Euroopa traagilisi sündmusi.

Täna tahaksin keskenduda lähiminevikule. Tänavu möödub viis aastat sellest, kui Lätist sai Euroopa Liidu ja NATO liige. Kuidas on Lätis selle aja jooksul läinud? Mida on meie riik sellest võitnud? Mida oleme saavutanud ja mis probleemid tuleb veel lahendada? Esiteks aitas Euroopa osaks saamise püüde kinnistada demokraatiat meie ühiskonnas ja arendada välja demokraatlikud institutsioonid. Euroopa Liiduga ühinedes kinnitas Läti, et seisab oma tuleviku eest ning rajab selle Euroopa identiteedile ja meie ühistele väärtustele – vabadusele ja demokraatialle, vastutusele, õigusriigile ja inimõigustele, võrdsusele, sallivusele ja heaolule. Teiseks on Euroopa Liidu liikmesus parandanud Läti investeerimiskliimat. „Euroraha” – nii on meil kombeks nimetada Euroopa Liidu tõukefonde – on Läti majanduse arengut märkimisväärselt tagant tõuganud. Kolmandaks on meil privileegid, mida pakub isikute vaba liikumine. Takistusteta reisimine Schengeni piirkonnas on muutunud väga loomulikuks ja iseenesestmõistetavaks; väga tavapärane on õppida, töötada ja omandada kogemusi teistes Euroopa Liidu liikmesriikides. Neljandaks on kaupade ja teenuste vaba liikumine avanud uusi äri võimalusi. Iga ettevõtja ja tarbija saab tegutseda vabas, piirideta ja tollimaksudeta keskkonnas. Meiesuguse väikse siseturuga riigi jaoks on see iseäranis oluline. Viies ja kõige tähtsam punkt on aga see, et Läti häält on kuulda Euroopas ja Euroopa häält maailmas. Oleme uhked, et meie käsutuses on nii ainulaadne koostöömehhanism. See võimaldab meil kõigil otsida koos tulemuslikke lahendusi üleilmsetele probleemidele, kliimamuutustele ja rahvastiku vananemisele, energiasalvestuse suurendamisele, migratsiooniprobleemidele ja maailma finantskriisile. Läti käsutuses on nüüd uued poliitilised ja majanduslikud vahendid, ent samas tuleb öelda, et märgatavalt on suurenenud ka meie riigi vastutus kõigi eurooplaste ees Euroopa ühise tuleviku pärast.

Saavutatut vaadates tuleb olla ka kriitiline ja võtta omaks tehtud vead. Pärast Euroopa Liiduga liitumist jäi Läti valitsus loorberitele puhkama, mõeldes, et eesmärk on saavutatud. Me ei mõistnud, et olime alles protsessi alguses, mitte lõpus. Euroopa Liit pakub suurepäraseid võimalusi, ent iga riik ja ühiskond peab oskama ise nendest kinni haarata. Meie Lätis ei ole kõikidest võimalustest kinni haaranud; me ei ole ühtekuuluvuspoliitikat alati kõige targemini rakendanud ega meie pakutud finantsvõimalusi hästi ära kasutanud. Meie riigiasutused on pidanud õppima, kuidas Euroopa Liidus elada. Me ei ole olnud piisavalt pühendunud euro kasutuselevõtule – see on üks suurimaid vigu, mida me oleme euroga lõimumisel teinud ja selle tagajärjed on praeguses finantskriisis selgelt näha.

Ent ka kõige suuremad euroskeptikud peavad tunnistama, et kokkuvõttes on Läti kuulumine Euroopa Liitu olnud hea. Kas Lätis leidub kedagi, kes tahaks naasta Euroopasse, kus riikide vahel on tollibarjäärid? Ei! Kas leidub kedagi, kes tahab oodata piirijärjekorras, et siseneda naaberriiki? Ei! Kas leidub kedagi, kes tahab tagasi maailma, kus valitsevad tööjõu vaba liikumise, hariduse ja kogemuste omandamise piirangud? Loomulikult mitte! Isegi euroskeptikud harjuvad üsna kiiresti heade asjadega ja neist saavad lihtsalt skeptikud.

Daamid ja härrad, finantssüsteemi ja majanduse olukorra halvenemine viimastel kuudel on pöördumatult muutnud riikide valitsuste rolli ja tähtsust majandusprotsessis. Siiani said finantsturud väga vabalt areneda. Olime veendunud, et turuseadused on majandusarengu edendamiseks küllaldaselt tõhusad. Uskusime, et turg ise paneb kõik paika. Nii see läkski. Turg reguleerib end tõesti ise. Üleilmne kriis näitab aga, et meie

finantssüsteemid ja majandus kannatavad turu tõttu ning mis kõige tähtsam – meie inimesed kannatavad kriisi tõttu. Eelmise aasta lõpus aset leidnud sündmuste ahel on näidanud, et riikide valitsused peavad näitama majanduses üles suuremat teovõimet. Senine tukkumine majanduse rooli taga oli olnud vastutustundetu. Kahjuks ärkasime liiga hilja. Liiga hilja, et märgata meie teel olevat takistust – finantsmülgast – ja selle eest kõrvale põigata.

Selles olukorras on vaja terviklikku lahendust riigi, Euroopa ja maailma tasandil. Maailma tasandil tuleb majanduse taaselavdamise nimel koordineeritud tegutseda. See on võimalik vaid siis, kui me töötame välja finantssüsteemi uue arhitektuuri ja mehhanismid. Seda süsteemi tuleb väga rangelt jälgida, kuid sealjuures ei tohi piirata algatusvõimet ega turuprotsesse. Niisuguse tasakaalu saavutamine ongi kõige keerulisem ülesanne. Euroopa tasandil on meil suur eelis, sest me saame rakendada koordineeritud meetmeid, astuda ühiseid samme ja jõuda jätkusuutliku lahenduseni. Meil on hea meel komisjoni esitatud Euroopa majanduse taastamise kava üle. See on suur samm, mis aitab meid välja sellest mülkast, kus me hetkel oleme.

Ma peatuksin põgusalt ka riiklikel lahendustel. Üleilmne finantskriis on tabanud ka Lätit. Ühe mõtteviisi esindajad väidavad, et Lätis käib praegu finantssüsteemi kõige raskem päästeoperatsioon moodsa Euroopa ajaloos. Hetkel töötab Läti välja majanduse elavdamise meetmeid, mis stabiliseeriks finants- ja majandusolukorra kiiresti ja tõhusalt. See on raske ülesanne, ent me suudame kriisi ületada vaid juhul, kui me näeme selgelt väljapääsu ega aja lühiajalisi lahendusi segamini pikaajalise majandusarengu plaaniga.

Eelmise aasta lõpus leppisid kuus Läti parlamendis esindatud valitsus- ja opositsioonierakonda kokku majanduse stabilisatsioonikavas, mille koostas Läti valitsus. Leppes pööratakse erilist tähelepanu sellele, kuidas korraldada Lätile antud laenu kasutamise järelevalvet. Kavas määratletakse Läti majanduse lähiaja prioriteedid: ekspordi toetamine, vaba ja ausa konkurentsi edendamine, jooksevkonto defitsiidi märkimisväärne vähendamine ning euro kasutuselevõtt 2012. aastal. Euroalaga liitumine on saanud meie riigi üheks olulisemaks strateegiliseks eesmärgiks. Tähtis on, et Läti ei jää selles olukorras üksi. Meil aitavad selle raske aja üle elada rahvusvahelised finantsorganisatsioonid, aga ka Euroopa Liidu institutsioonid ja Euroopa riigid. Läti on selle solidaarsusavalduse eest tänulik.

Daamid ja härrad, laienemistega ei ole Euroopa Liitu tulnud üksnes uued liikmesriigid, vaid ka uued rõhuasetused muu hulgas välispoliitika vallas. Läti liitumine Euroopa Liiduga toimus ajal, mil pandi kokku Euroopa naabruspoliitikat, selle eesmärgi, põhimõtete ja rakendusmehhanisme. Sellest ajast saadik on märgatavalt suurenenud Euroopa Liidu välispoliitiline aktiivsus oma idanaabrite suunas. See on toimunud tänu uute liikmesriikide osalusele ja kogemustele. Läti on käsitlenud naabrussuhteid alati laiemas kontekstis. Läti võtab selle poliitika kujundamisest ja rakendamisest energiliselt osa ka tulevikus.

Naabruspoliitika ei puuduta üksnes Euroopa Liidu suhteid mingite kindlate riikidega, s.t nendega, kellel tal on ühine maa- või merepiir. Selle poliitika kontekstis peame vaatlema Euroopa Liidu kohta ja rolli kogu maailmas. Koos teiste samu seisukohti jagavate riikidega on Läti toetanud innukat suhete tihendamist Euroopa Liidust itta jääva piirkonnaga. On sündinud uus poliitiline algatus – idapartnerlus –, mille ülesanne on kujundada ümber Euroopa ühine naabruspoliitika ja kohandada seda selle piirkonna iseloomulike omadustega, muutes kogu protsessi seeläbi aktiivsemaks, tarmukamaks ja kaugeleulatuvamaks. Euroopa Komisjoni selleteemalised ettepanekud valmistavad Lätile heameelt. Praktilise külje pealt peab idapartnerluse tugevdama Euroopa Liidu ja selle piirkonna riikide poliitilisi ja majandussuhteid, samuti süvendama nende riikide vastastikust koostööd. Idapartnerluse arendamisel tuleb pöörata tähelepanu diferentsimispõhimõttele, individuaalsele hindamisele ja hoiakutele iga partneri suhtes. Kõigil neil riikidel on oma arengutee. On riike, kes soovivad end näha Euroopa Liidu koosseisus, ja on riike, kes on valinud enda jaoks teised eesmärgid. Meie poliitikat saadab edu vaid juhul, kui me suudame teha koostööd kõigi selle piirkonna riikidega, aidates vajaduse korral neid mõista. Oma külaskäigul Kesk-Aasia riikidesse eelmise aasta oktoobris, mil ma käisin Kasahstanis, Usbekistanis ja Türkmenistanis, nägin soovi pikendada ja tihendada koostööd. Läti jätkab Euroopa naabruspoliitika aktiivset toetamist ja energilist osalemist selle rakendamises. Igal Euroopa riigil on omad ajaloolised kogemused ja omad võimalused panustada meie ühisesse ettevõtmisse Euroopa Liidu hüvanguks. Läti eriline panus idamõõtmesse on vastastikune usaldus, mida näitavad meie ühisest mõõdanikust kaasa tulnud kahepoolsed suhted, ja sellest usaldusest sündinud kogemused. Läti kohus on kasutada ära neid erilisi olusid, mis võivad kümne aasta pärast hääbunud olla. Mõnekümne aasta järele näeb ida Lätit üksnes kui üht Euroopa Liidu liikmesriiki, mitte värvavat Euroopasse. Nende eeliste toel jätkab Läti poliitilist dialoogi, et suurendada naaberriikides Euroopa Liidu ja tema väärtuste mõistmist ning selgitada selle kaudu Euroopa naabruspoliitika ja idapartnerluse eesmärgi. Sellest on kasu mõlemale poolele ja meil on sel viisil võimalus kuulda, millisenä näevad oma tulevase suhteid Euroopa Liiduga meie naaberriigid. Olen veendunud, et Euroopa huvides on alustada idapartnerluse programmi juba Tšehhi Vabariigi eesistumise ajal.

Daamid ja härrad, Tšehhi eesistumise esimestel päevadel tõusis päevakorda energiajulgeoleku küsimus. Finants- ja majanduskriis on tsüklilised nähtused. Energiajulgeolek ja jätkusuutlikud energiaallikad on aga alati olnud Euroopa ja maailma poliitikas päevakajalised teemad. Nendega seotud küsimused muutuvad üha kiireloomulisemaks. Energiajulgeolekul on arvestatav väline mõõde. See tähendab, et seda küsimust ei saa vaadata maailmas valitsevast olukorrast lahus. Hiljutised Ukraina sündmused ja Gruusia konflikt on selle tõestuseks. Veel äsja pidasid Euroopa Liidu liikmesriigid energiat küsimuseks, mille saab lahendada riiklikul, mitte Euroopa Liidu tasandil. Eelmisel aastal energiasektoris toimunud sündmused, energiatarnete katkemine, energiaruude vähenemine ja hindade kõikumine on tekitanud Euroopa Liidu liikmesriikides ühise arusaama, et on vaja ühist energiapoliitikat. Energia ja poliitika kokkupuutepunktis on meie peamine ülesanne tagada korrapärane, piisav, ökonoomne, jätkusuutlik ja keskkonnahoidlik energiaruustus.

Tuleb tunnista, et Euroopa Liidu edu on selles vallas vastuoksuslik. Mõnedes küsimustes, näiteks keskkonnahoidliku energiamajanduse arendamisel oleme Euroopa tasandil seadnud ambitsioonikad eesmärgid, mida peame nüüd saavutama hakkama. Teistes küsimustes, nagu energiaressursside mitmekesistamine Euroopa tasandil ja ühtse energiaturu loomine, oleme alles teekonna alguses. Viimaste päevade sündmused, sealhulgas Venemaa gaasitarnete katkemine on näidanud, et üleeuroopalisel tasandil tuleb leida kiireim võimalik lahendus. Kõigil meil on kohustus rakendada meie ühist arusaama, et luua tõeliselt lõimitud ja mitmekesine Euroopa energiaturg. Nüüd peame laskma oma resoluutsusel minna koos kevadise lumega. Energiajulgeoleku küsimuse saab edukalt lahendada vaid transiit- ja tarneriikidega peetava aktiivse dialoogi abil. Euroopa Liidul on välispoliitilised vahendid selle küsimuse lahendamiseks. Meie kohustus on neid kasutada.

Veel üks valdkond, kus me peame tegema tõsisid jõupingutusi, on Balti energiaturu lõimimine Skandinaavia ja Kesk-Euroopa omadega. Balti riikide lõimumine on ebaühtlane. Piirkonna kaubandus ja transport areneb kiiresti. Energiaturg aga soikub. Kuid Euroopa Komisjon on teinud selles vallas märkimisväärt tööd. Tema energiajulgeolekut ja solidaarsust suurendav algatus sisaldab ka Balti energiaturu vastastikuse sidumise kava. See võimaldab ühendada järk-järgult Balti riigid ühtse Euroopa energiaturuga. Ma hindan kõrgelt Rootsi osalemist Läänemere-piirkonna strateegilistes aruteludes. Rootsil on peagi võimalus teha oma sõnad teoks, kui temast saab selle aasta teisel poolel eesistuja. Olen veendunud, et Euroopa Liidu muudavad tugevaks just tugevad piirkonnad alates Vahemerest kuni Läänemereni.

Daamid ja härrad, Euroopa Liidu algne eesmärk – eurooplaste turvalisus ja heaolu – ei ole muutunud. Muutunud on keskkond, milles me peame selle eesmärgi saavutama. Maailmamajandus on palju tihedamalt seotud kui pool sajandit tagasi. Samal ajal on maailmaareenile ilmunud uued tugevad mängijad. Vaid Euroopa Liidu ühtse, kaugeleaatava ja – mis kõige olulisem – ühise tegevuse tulemusena võime loota, et me ei jää üleilmses konkurentsist kaotajaks. Vaid koos suudame täita oma kodanikele antud lubaduse turvalisuse ja heaolu tagamise kohta. Vaid nii saavutame eesmärgi, mille poolt meie kodanikud hääletasid, kui nad avaldasid toetust Euroopa Liidus osalemisele.

Euroopa Parlament on juba näidanud, et tal on laiapõhjaline ettekujutus Euroopa Liidu tulevikust. See puudutab eeskätt ühtset ja tasakaalustatud lähenemist liidu laienemispoliitikale. Euroopa jõuline kasv on andnud talle võimaluse üleilmselt konkureerida. See kasv kujutab endast Euroopa potentsiaali, mida ta peab ära kasutama, et liit saaks ka mõnekümne aasta pärast olla võrdne majanduspartner kiiresti kasvavatele Aasia ja Lääne-Ameerika riikidele. Just teie, Euroopa rahvaste demokraatlikult valitud esindajad, tunnetate kõige teravamalt vastutust selle protsessi eest. Samuti on võimatu ülehinnata Euroopa Parlamendi tähtsust Euroopa projekti lähendamisel meie inimestele ja selle demokraatliku legitiimsuse laiendamisel. Tulevikus suureneb Euroopa Parlamendi osatähtsus veelgi.

Tähtis on, et me jääks oma erisuses ja mitmekesisuses ühtseks. Oluline on jätkata Euroopa Liidu muutmist paremaks. See on ülesanne, mille peavad lahendama kõik eurooplased koos. See on meie ühine vastutus Euroopa ees. Esmajoones tuleb vältida Euroopa Liidu killustumist. Liikmesriigid peavad otsima lahendusi ja vältima Euroopa projekti arendamist eri kiirusega. Eelmisel kuul nõukogus sõlmitud kokkulepe Lissaboni lepingu edendamise kohta on teretulnud. Lissaboni leping on õiguslik eeltingimus selleks, et Euroopa Liit saaks tulevikus täiesti tõhusalt toimida. Üksnes Lissaboni lepingu põhimõtete jõustamisega saame me täielikult ära kasutada ühendatud Euroopa pakutava positiivse potentsiaali. See, kui tõhusalt Lissaboni leping praktikas toimib, sõltub liikmesriikide ja institutsioonide poliitilisest tahtest ning nende võimest ühendada oma jõud Euroopa eesmärkide saavutamise nimel.

Daamid ja härrad, kuni 2004. aastani oli Lätil eesmärk saada Euroopa Liidu liikmeks. Sellest ajast alates oleme me kujundanud Läti eesmärgi Euroopa eesmärkide kontekstis. Me ei saa enam näha ega tajuda endid Euroopast eraldi. Me saame määratleda ja saavutada Läti eesmärgid üksnes siis, kui need langevad kokku Euroopa ühise

tulevikupildiga. Euroopa sihid on saavutatavad, kui nad vastavad iga liikmesriigi ettekujutusele. Euroopa Liit rajati ühistele väärtustele ja seda tuleb tugevdada ühistele väärtustele toel. Need meile kõigile ühised väärtused saab välja sõeluda vaid avalikus arutelus. Vaid üksmeeles võime leida need väärtused, mille saame asetada Euroopa Liidu alustõdede kõrvale. Kõigi poliitikute, aga eeskätt just Euroopa liidrite ülesanne on määratleda Euroopa väärtused ja algtada nende teemal arutelusid.

Vaadakem tulevikku. Missugusena näen ma Euroopa Liitu ja Lätit pikemas plaanis? Näiteks aastal 2015? Kriisijärgne majandusmaailm on jagunenud mitmeks majanduslikuks jõukeskuseks. Üheks neist on Euroopa Liit. Euroopal on tahe ja võime olla ühtne, sest vaid liit laseb meil saavutada oma sihid. Lisaks on Euroopa Liit endiselt avatud kõigile eurooplastele, kes jagavad tema väärtusi. Euroopa tähtsust maailmas aitab suurendada just meie mitmekesisust arvestav ühtsus. Euroopa Liit on laienenud, ent ta ei kaota tõhusa tegutsemise võimet. Euroopa Liit hoolitseb oma julgeoleku eest ja pakub stabiilsust oma naabritele. Haridus ja kultuur on sild, mis ühendab Euroopa Liidu liikmesriikide erinevaid kogemusi ja aitab taastada Euroopa juhtiva rolli maailmas teaduse ja kultuuri vallas. Enam ei ole vanu ja uusi ega väikseid ja suuri Euroopa riike. Euroopas otsustatakse riikide üle nende saavutuste, mitte geograafiliste ega geopoliitiliste kriteeriumide põhjal. Euroopa on ühtne ja selle ühtsuse tagavad tugevad piirkonnad, kes teevad oma huve kaitstes tihedat koostööd teiste piirkondadega, luues seeläbi kogu Euroopat hõlmava heaolu ja arengu võrgustiku. Iga riik aitab sellele arengule kaasa vastavalt oma võimetele ja eriteadmistele.

Missugune on Läti roll Euroopa Liidus 2015. aastal? Selleks ajaks on Läti kriisist välja tulnud. Läti pealinn Riia on üks õitsvaid Balti majanduspiirkonna keskusi. Läti majandus on tasakaalustatum, konkurentsivõimelisem ja selle struktuur on muutunud. 2015. aastal usaldatakse Lätile esimest korda selle iseseisva riigi ajaloos Euroopa ja üleilmsete küsimuste lahendamine – temast saab Euroopa Liidu eesistuja. Meie panus Euroopasse on meie erilised suhted idapartnerluse riikidega. Läti ja meie piirkond on teeks itta, just nagu Vahemere maad ühendavad mere mõlemad kaldad. Meie ettekujutus avatud Euroopast ja meie lõimumiskogemus edendab Euroopa avatust.

Daamid ja härrad, 2015. aasta ei ole kaugel – meid lahutab sellest vaid kuus aastat. Sajand tagasi kirjutas Läti luuletaja Rainis: „Mis muutub, see kestab.” Need targad sõnad kehtivad ka praegu. Olen veendunud, et Euroopa muutub väga palju. Tugevneb nii Euroopa majandus, heaolu kui ka vastastikune koostöö. Euroopa kinnistab oma väärtussüsteemi. Eurooplased on uhked, et nad elavad Euroopas, ent kuuluvad siiski oma rahva hulka. Euroopa tulevik on mitmekesisust arvestav ühtsus, edasiminekuks, väärtuste säilitamine ja iga kodaniku vastutus oma riigi ja kogu Euroopa perekonna kui terviku eest.

Daamid ja härrad, Euroopa areng ja õitseng on meie edukuse mõõdupuu. Selle põhjal hinnatakse meie tööd. See on meie ülesanne. Ma kutsun teid, Euroopa Parlamendi liikmeid, üles suurendama eurooplaste teadmisi meie ühistele eesmärkidele ja selle kohta, kuidas nad mõjutavad kõigi eurooplaste elusid nende kodumaal. Euroopa kodanike toetus Euroopa ideele on Euroopa tuleviku suurim tagatis. Täna teid, daamid ja härrad, sellel istungjärgul tehtud töö eest. Soovin teile edu edasises töös ja järgmistel Euroopa Parlamendi valimistel.

Juhataja. – Härra president, lubage mul tänada teid Euroopa Parlamendi nimel selle kõne eest, teie euroopaliku süüdistuse eest ja teie euroopaliku otsusekindluse eest. Loomulikult on meil hea meel, et te väärtustate Euroopa Parlamenti ja seda õigusega.

Mäletan veel väga selgelt, kuidas 1990. aastate teisel poolel toimunud liitumisläbirääkimistel jäeti Läti, Leedu ja Slovakkia esialgu kõrvale. Euroopa Parlament oli see, kes kutsus valitsusi kaasama läbirääkimistele ka Läti, Leedu ja Slovakkia. Tänu sellele said Läti, Leedu ja Slovakkia 1. mail 2004 Euroopa Liidu liikmeks.

Te rääkisite energiaküsimusest ja ma vastan teile väga lühidalt. Meil on väga vastutustundlik volinik, teie kaasmaalane Andris Piebalgs, kes näitas oma imetusväärsel läbirääkimisotsusest nii eelmisel nädalal kui ka Venemaa ja Ukraina gaasitüli, eeskätt just suheldes Venemaaga. Läti presidendi juuresolekul tahaksin tänada Andris Piebalgsi tehtud töö eest.

(Aplaus)

Härra president, lõpetuseks tahaksin lisada järgmist: Te rääkisite, kuidas teie õpite ja Läti õpib. Loomulikult on see nii. Ent ka need, kes on kuulunud Euroopa Ühendusse ja Euroopa Liitu algusest peale, õpivad teilt ja teie ajaloolistest kogemustest. Kui me oleme valmis üksteist kuulama ja üksteiselt õppima, siis muutume kõik paremaks. Oma ühistele väärtustele najal saame olla tugevad, demokraatlikud ja vabad. Täna teid, president Zatlērs, oli rõõm teid siin täna tervitada. Täna!

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE*asepresident***9. Selgitused hääletuse kohta (jätkamine)****– Raport: Christa Kläß (A6-0443/2008)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, mul on hea meel kompromissi üle, mis sunnib ELi riikide valitsusi koostama aja- ja tegevuskavasid pestitsiidide kasutamise ohtude piiramiseks. ELi kodanikud rõõmustavad kindlasti õhusõidukitelt pritsimise piirangute üle, nagu ka joogivett ja veeorganisme säästvate kaitseribade üle. Ma hääletasin direktiivi poolt, sest see ühtib minu seisukohtadega tervisekaitse vallas.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, ma hääletasin selle kompromissi poolt, sest pestitsiide tasub säästvalt kasutada. Minu arvates on tõeline probleem selles, et liikmesriikide eeskirjad on väga erinevad: mõnes riigis on pestitsiidide pihustajatele kohaldatavad väljaõppe- ja koolitusnõuded väga ranged ja seepärast kasutatakse pestitsiide seal säästvalt, ent see pole kõigis riikides sugugi mitte nii. Arvan, et selle õigusaktiga kehtestatakse asjakohased, palju rangemad normid kogu Euroopa Liidus. Need on head nii pestitsiidide kasutajatele kui ka nendega kokku puutujatele.

Minu arvates on tegu väga mõistliku paketiga, seepärast toetan ma seda hea meelega ja õnnitlen raportööri.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, ka mina hääletasin poolt. On selge, et me vajame pestitsiidide kohta regulatsiooni. Selles pole küsimustki. Kläsi raport laiendab kontrolliulatust ja piirab taimekaitsevahendite kasutamist oluliste juhtudega.

Huvitav on see, et kuigi Breyeri raporti puhul käis ärev arutelu ohtude ja riskide üle, on mulle alati tundunud, et see teema puudutab pigem tegelikku kasutust, mida vaadeldakse turuleviimisest eraldi ehk teisisõnu: seda teemat sobib käsitleda käesolevas raportis. Käitlus- ja kasutusjuhendite eiramisel võivad ohtlikud olla paljud üldlevinud tooteid. Turuleviimine iseenesest ei kujuta tarbijale, keskkonnale ega nende toodete kasutajale mingit riski. Pestitsiidid on ohtlikud vaid siis, kui käitleja ei tea, mida ta teeb, kui pestitsiidi pritsimisega on rikkis, kui veekeskkonnast ei hoolita või kui pestitsiide ladustatakse valesti ja ühtset kahjuritõrjekava järgimata. Kasutuse kvantitatiivse vähendamise idee vajab hoolikat elluviimist, sest tulemuseks võib olla harvem pritsimine tugevama kontsentratsiooniga pestitsiidi abil.

Lõppude lõpuks teab iga talunik, et neid aineid tuleb kasutada nii vähe kui võimalik.

– Raport: Hiltrud Breyer (A6-0444/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, ma sooviksin taas kommenteerida eilset parlamendi istungil toimunud arutelu. Ma toetasin uut õigusakti, sest minu arvates on see vahend, mille abil saab leida uusi ja ohutumaid võimalusi taimede kaitsmiseks. Leian, et heakskiidetud pestitsiidide vastastikune tunnustamine geograafiliste piirkondade järgi on Euroopa Parlamendis suur saavutus. Samuti on samm edasi keelatud ainete – kantserogeense, genotoksilise, neurotoksilise ja immunotoksilise mõjuga ainete – nimekirja koostamine teaduslike andmete põhjal. Nagu volinik eile ütles, näib, et see kehtib ka suhteliselt väikse osa kohta praegu veel kasutusel olevatest ainetest. Tahaksin öelda, et me peame kohaldama neid nõudeid rangelt ka importkaubale. Volinik, ma tahtsin väljendada oma seisukohta ka teiste raportite suhtes, ent mulle ei antud sõna. Need raporteid on juba selgitatud või siin juba arutatud, seega arvan, et nad võetakse vastu sellisel kujul, nagu nad on kirja pandud.

Diana Wallis (ALDE). – Proua juhataja, ma pean midagi üles tunnistama. Lapsest saadik olen vihanud üht aedvilja – herneid. Kahjuks esindan ma Suurbritannia suurimat hernekasvatust piirkonda, mistõttu mul oli suuri probleeme Breyeri raportiga. Nõustun selle raporti eesmärkidega. Nõustun selle õigusakti eesmärgiga kaitsta meie keskkonda, meie kui indiviidide tervist, kuid tegelikult võib see akt ähvardada suurt põllumajandustööstust minu piirkonnas.

Pärast pikka sisevõitlust hoidusin ma hääletamast, ent ma soovin selgitada, et minu arvates oli meie õigusloomeprotsess siin ebakorrektn. Lõpuks oli meil nii palju vastuolulist ja mittevastuolulist teavet, et mina – ja ma arvan, et ka paljud teised – pooldanuks kolmandat lugemist või lepitusmenetlust, et veenduda kõigi huvide kaitstes.

Marian Harkin (ALDE). - Proua juhataja, ka minu jaoks oli tegu väga raske otsusega. Mulle tundus, et raport on üldiselt väga tasakaalukas ja edasiviiv ning selle eesmärk on kindlasti tagada inimeste, loomade tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse.

Olen aga mures olukorra pärast, kus me otsustame teatud ained heaks kiita selle põhjal, kas need kujutavad endast ohtu või mitte, kuid ei võta arvesse võimalikku kokkupuudet. Arvan, et meil tuleb hinnata mõju teaduslikel alustel.

Muretsen sellepärast, et kui ma räägin kodanikega ELis, siis pakub neile pidevalt kõneainet asjaolu, et ELi õigusaktid ei ole alati proportsionaalsed. Ehkki minu arvates on selles raportis paindlikkust, võiks seda olla pisut enamgi, kuid eelkõige on vaja väiteid ka teaduslikult tõestada. Jah, meil on olemas ettevaatuspõhimõte, mida me peame arvesse võtma, aga otsused peavad tuginema tõenditele ja ma oleks tahtnud neid selles asjas rohkem näha.

Neena Gill (PSE). - Proua juhataja, pestitsiidide tõhus ja mõjus kasutamine on hädavajalik. Keskkonnakaitse ja rahvatervise kaitse käivad käsikäes ning seepärast tuleb tarbijate ja tootjate vajadused tasakaalustada. Kuigi ma kiidan heaks Breyeri raporti eesmärgi vähendada bürokraatiat, ei saa ma raportit ennast siiski toetada.

Olen oma Lääne-Keskmaa valimisringkonnas kohtunud paljude ekspertide, talunike ja Suurbritannia talupidajate liidu esindajatega, keda kõiki paneb sügavalt muretsema selle raporti mõju nende saagile. Ma jagan nende muret. Minus tekitab ärevust eelkõige asjaolu, et komisjon ei ole mõjusid nõuetekohaselt hinnanud ja puudub selge arusaam selle raporti tähendusest põllumajanduse jaoks.

Ajal, mil toiduainete hinnad kogu maailmas tõusevad, ei ole minu arvates õige võtta meetmeid, mis võivad tuua kahju toiduainetööstusele. Seepärast tegi minu delegatsioon muudatusettepaneku põhjaliku ja kauaoodatud mõjude hindamise korraldamise kohta.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, nagu teisedki kolleegid, tahaksin öelda, et tegu oli väga keerulise teemaga. Kui Diana Wallis muretses herneste pärast, siis võite oletada, et iirlaste menüüst ei puudu kunagi kartulid. Üldjoontes usun, et hääletasime algselt palju parema ettepaneku ja paketi poolt ning ma tahaksin tänada neid, kes selle kallal töötasid.

Lubage mul öelda sel teemal vaid paar asja ja siis ma käsitlen põhiküsimust. Arvan, et oleme olukorras, kus talunikud peavad tegema lobitööd agrookeemiatööstuses, et seal töötataks välja ohutumad alternatiivid, mille tulemusena saaks talunikud toidutootmist jätkata; minu meelest tuleks sellesse lobitöösse panna sama palju energiat kui siiani kokku.

Toidu impordi vallas peab komisjon pöörama tähelepanu ELi talunike ja tootjate tõelisele murele seoses sellega, et nendel keelatakse teatud ainete kasutamine ära, ent kolmandad riigid saavad seda jätkata. Me vajame sellele teemal selgitust, kui tahame, et talunikud meie algatusega ühineks.

Ashley Mote (NI). - Proua juhataja, ma hääletasin ettepaneku vastu lihtsalt seepärast, et keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuskomisjon ning volinikud on selle põhja lasknud. Raportöörid hoopis eile standardiseerimisega, ent Euroopa Liit on väidetavalt mitmekesisuse liit. Kui otsida valdkonda, milles on vaja otsustusvõimet, taktitunnet ja mitmekesisust, siis praegu ongi tegemist ilmselt just sellega.

Kõne all oli põllumajandusteema, ent taanlasest põllumajandusvolinikku ei olnud kohal ja see on häbiväärne. Põhjus on loomulikult huvide konfliktis, sest taanlased ei töötle oma joogivett pärast seda, kui see on maa peale jõudnud.

Minu esindatava maailmanurga talunikud tunnevad, et neid on alt veetud ja tõeliselt solvatud, sest siin kaldutakse arvama, et nad ei tea, mida nad teevad ja et neile tuleb seda öelda. Põhimõtteliselt olete saavutanud selle, et veel üks Ühendkuningriigi rühm inimesi põlgab Euroopa Liidu sekkumist.

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, erinevate seisukohtade esindajad on kõnesoleva raporti kohta esitanud ülepakutud väiteid ja väljendanud oma kartusi. Raske on olnud eristada fakte väljamõeldistest ja langetada otsus, kuidas hääletada.

Ehkki ma mõistan muret, mida lirimaa pehmete puuviljade tööstuse esindajad, kartulitööstuse esindajad ja teraviljakasvatavad on minuga rääkides väljendanud, olin ma selle kompromissi poolt. Arvan, et tehtud parandused olid väärt meie toetust, ehkki ka mul on veel kahtlusi. Ma hääletasin poolt, sest minu arvates oluks halvim lahendus anda see raport lepitusmenetlusse. Viieaastane erand, mida on võimalik oluliste

taimekasvatuseprojektide puhul vajaduse korral ka pikendada, on tähtis turvalisuse tagaja, mis julgustab ka agrookeemiatööstust uuringuid korraldama ja alternatiive välja töötama.

Syed Kamall (PPE-DE). - Proua juhataja, kui mõelda Euroopa projektile, siis see sisaldab seesmist vastuolu. Me räägime demokraatiast, ent eirame demokraatlikku tahet, mida väljendati rahvahääletustel Prantsusmaal, Hollandis ja Iirimaa. Me räägime toiduohutusest, ent hääletame raporti üle, mis võib õõnestada Euroopa Liidu toiduainetööstust. Me räägime vaesemate riikide kodanike ja talunike aitamisest, ent selle hääletuse tulemusena hakatakse nõudma, et nüüdsest Euroopa Liidus keelustatud pestitsiide kasutanud talunike toodangu import tuleb ära keelata.

Mul on oma Euroopa Parlamendi kolleegidele ja komisjonile vaid üks palve. Palun mõelge tulevikus meie õigusaktide soovimatutele tagajärgedele. Nõustun proua Wallisega seadusloomeprotsessi osas ja selles, et oleks tulnud korraldada kolmas lugemine. Nõustun ka väitega, et kogu asi on toimunud kiiruga ja ma arvan, et me kõik oleme nõus, et teaduslik mõjude hindamine on olnud ebapiisav. Hoolitsegem selle eest, et see enam ei korduks.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Proua juhataja, ma püüdsin takistada seda kompromissi, hääletades aruande vastavate osade vastu. Selgituseks loeksin ette kirja, mille sain James Mowbraylt, kes peab talu minu piirkonnas Skegnessi lähedal.

Ta ütleb: „Olen isiklikult kasutanud taimekaitsevahendeid üle 40 aasta. Sealjuures olen alati võtnud arvesse nii teisi inimesi kui ka loodust. Mulle ega keskkonnale ei ole osaks saanud mitte mingisugust silmaga nähtavat kahju. Seepärast tekitab muret, et paljude, sealhulgas triasoolfungitsiide sisaldavate toodete kavatsesetaval kõrvaldamisel ei ole erilist teaduslikku põhjendust ja et see halvendab minu äritegevust ning vähendab kodus valmistatud toidu kättesaadavust.”

Selliseid märkusi jagasid mulle tema ja sõna otseses mõttes veel sajad inimesed, Lincolnshire'is Spaldingus tegutsev Empire World Trade, John Manby Leicesterist Parker Farmist, John Clark Nottinghamshire'st, Jonathan Reading ja paljud teised. Seepärast hääletasin kompromissi vastu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Proua juhataja, nüüd, mil hääletus on läbi ja põhjendused esitatud, tahaksin naasta teema juurde, mida puudutati ka siinse arutelu käigus ja komisjonis. Paljud näitasid talunike suhtes üles suurt usaldamatust ja pidasid endastmõistetavaks, et talunikud on mingil viisil tervise ja keskkonna vaenlased. Minu kogemus ütleb vastupidist. Iirimaa talunikud on tuhandeid aastaid hoolitsenud ja hoolitsevad ka praegu keskkonna kaitsmise ja säilitamise eest, hoides seda elusana, puhtana ja tootlikuna. Samuti on talunikud olnud meie tervise alus. Nad toodavad head toitu, mis kindlustab meie tervise. Ma soovitsin teil taastada oma usu talunikesse, kes annavad endast parima, et toita meid raskes olukorras, mida mõjutavad ilmastikutingimused, kahjurid ja loomulikult ka ELi poliitika.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Raport: Paolo Costa (A6-0468/2008)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Just äsja hääletasime tsiviillennunduse ohutuse alase lepingu küsimuses. Ehkki lendamine on üks ohutumaid liikumisviise, ei ole kunagi võimalik võtta meetmeid, mis oleks liiga ohutud.

Selle aruteluga on seotud julgeolek. Alates terrorirünnakust kaksiktorni vastu on kehtestatud lugematul hulgal julgeolekumeetmeid. Sarnaselt ohutusele ei saa ka julgeolek olla kunagi liiga suur. Kui me tunneme end liiga turvaliselt, ründavad terroristid taas.

Loomulikult tuleb leida tasakaal kodanikuvabaduste ja -õiguste ning julgeolekumeetmete vahel; ent kui on vaja teha valik, siis tuleb mõelda, mis on kõige tähtsam. Näiteks on isikuandmete kaitsele toetudes väljendatud suurt vastuseisu reisijate nimekirjade avaldamisele. Kuid kindlasti võimaldavad sellised julgeolekumeetmed teha süvaanalüüsi, mis piiril pole võimalik.

Me elame uuel ajastul. Süütud tsiviilisikud on pidevalt sihikul ja teatud riikide tsiviilisikud on juba välja valitud. Sellises keskkonnas eeldame me loomulikult, et need riigid teevad oma kodanike kaitsmiseks kõik, mis vähegi võimalik.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin raporti poolt, sest sellest saab otsest kasu ka Rumeenia lennundustööstus. Läbirääkimiste käigus koostatud leping on suures osas üles ehitatud sarnaselt tavapärastele lennundusohutuse alastele lepingutele; see põhineb mõlema osalise süsteemi vastastikusel

usaldamisel ning regulatiivsete erinevuste võrdlemisel. Lepinguga kaasnevad kohustused ja meetodid eksportiva ja importiva ametiasutuse koostööks. Siiski on selle eesmärgi saavutamine – täpsemalt koostöö ja üksteise sertifitseerimistulemuste tunnustamine lennukõlblikkuse ja hooldamise valdkondades – sätestatud lepingu lisades vastupidiselt tavapärasele lepingutele, kus selliste meetmete kohta sõlmitakse tavaliselt eraldi mittesiduvad kokkulepped tsiviillennunduse ameti tasemel. Lisad, millesse osalised võivad teha muudatusi kahepoolse järelevalvenõukogu otsuse alusel, peegeldavad suures osas ühenduse lennukõlblikkuse (komisjoni määrus (EÜ) nr 1702/2003) ja hoolduse (komisjoni määrus (EÜ) nr 2042/2003) alaseid rakenduseeskirju.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Euroopa Ühenduse ja USA vaheliste lennundusalaste lepingute aluseks on õhuveo liberaliseerimine.

Need ELi (õigemini ainsa õigusjärgse organi Euroopa Ühenduse ja selle tulevikus täielikult liberaliseeritava ühisturu) tasandil kehtestatud lepingud on ülimuslikud erinevate liikmesriikide ja USA vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute suhtes.

Nagu ka varasemate Euroopa Parlamendi vastuvõetud resolutsioonide puhul, soovime rõhutada, et oleme ilmselt esimesed, kes on huvitatud „tsiviillennunduse ohutuse kõrgest tasemest” ja meetmetest, mille abil saab „viia miinimumini liigsest regulatiivsest järelevalvest tulenevad majanduslikud tõkked lennundustööstusele ja ettevõtjatele”. Me peame aga silmas pidama kaht olulist aspekti: (1) nende protsesside eesmärk ja eeldatav alus ei tohi olla selliste tingimuste loomine, mis suurendaks õhuveo liberaliseerimist standardite ühtlustamise kaudu; (2) need protsessid ei tohi soodustada ühtlustamist ohutusnormide ja -eeskirjade leevendamise kaudu, eriti seepärast, et olukorras, kus ohutus, tõkete miinimumini viimine ja liberaliseerimine on omavahel seotud, võib domineerima hakata kasum ja koondumine.

Usume, et õhuvedu tuleb kaitsta riikliku teenusena, mida pakuvad iga maa riiklikud ettevõtted, kes tagavad kodanikele osutatavate teenuste kvaliteedi ja ohutuse.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Põhimõtteliselt nõustun ma Paolo Costa raportiga tsiviillennunduse kohta.

ELi ja USA jaoks on tähtis leppida kokku ühistes tingimustes ja selle lepinguga seda ka tehakse. Ent selles mereüleses partnerluses on esmatähtis, et me oleksime partnerid ka tegelikkuses, mitte pelgalt paberil. Tuleb leida kriteeriumid, mida mõlemad pooled peavad järgima.

Kui ELile või USA-le on midagi vastumeelt, siis tuleb lepingut muuta.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma andsin oma poolthääle raportile, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelise tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöölepingu sõlmimise kohta (A6-0468/2008). Nõustun raportööri ettepanekuga kõnesolev leping sõlmida.

Arvan, et lepingu eesmärgid, s.t lepinguga reguleeritud kaupade ja teenuste vahetamise lihtsustamine, hinnangute, katsete ja kontrollide dubleerimise maksimaalne piiramine oluliste regulatiivsete erinevuste puhul ning mõlema osalise sertifitseerimissüsteemi kasutamine, et kontrollida vastavust teise osalise nõudmistele, on õiguspärased eesmärgid.

Loodan, et teise osalise süsteemide vastastikusele usaldamisele tuginemine soodustab selle lepingu rakendamist.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Parlamendi raportöörina, kelle vastutusalas on õigusloomega seotud raport, mis käsitleb Euroopa Lennundusohutusagentuuri (EASA) pädevusala laiendamist, väljendan oma heameelt USAga sõlmitud lepingu üle, kus sätestatakse tsiviillennundusohutuse sertifikaatide vastastikuse tunnustamise lihtsustamine.

See leping on suur edasimineku üleatlandilise koostöö laiendamisel, mis on Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni prioriteet. See loob usaldusväärsed tingimused, mille abil edendada tsiviillennundussektoris Euroopa Liidu ja USA vahelist kaupade ja teenuste liikumist, millest on Euroopale kahtlemata kasu. Leping pakub tagatist, mis suurendavad ohutust ning toodete, komponentide ja õhusõidukite vastavust keskkonnakaitsenõuetele. Nendes tingimustes võime loota, et ühtse Euroopa taeva põhimõtted laienevad tulevikus ka üleatlandilisele koostööle ja et teadusuuringute valdkonnas ning uute tehnoloogiavaldkondade kasutuselevõtul hakatakse tegema tihedamat koostööd, mille aluseks on SESARi ja NextGeni vaheline ühistegevus.

Usun, et see leping soodustab pikas plaanis EASA ja FAA vastastikku kasuliku koostöö avardamist, millest saavad otsest kasu lennufirmad, lennundussektor ja mis kõige tähtsam – reisijad.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Välistranspordipoliitika tulevik nõuab häid suhteid Euroopa Ühenduse ja USA vahel. Seetõttu on selle tsiviillennundusohutust reguleeriva koostöölepingu üks olulisemaid punkte mõlema osalise süsteemi vastastikune usaldamine ja regulatiivsete erinevuste võrdlemine. Lepingu eesmärk on lihtsustada kaupade ja teenuste vahetamist lennundussektoris, piirates võimalikult palju hindamiste, katsete ja kontrollide dubleerimist osaliste vaheliste oluliste regulatiivsete erinevuste puhul. Seepärast usume, et luuakse raamistik, mis võimaldab igapäevast tõrgeteta tööd ja laseb rakendamisest tulenevad tehnilised küsimused lahendada pideva koostöö ja konsulteerimise abil. See leping on järgmine oluline samm Euroopa transpordipoliitika välismõõtmes ja seepärast hääletasin ma raporti poolt.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tahaksin öelda, et ma andsin oma poolthääle härra Costa raportile, mis käsitleb Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelise tsiviillennunduse ohutuse reguleerimise alase koostöölepingu sõlmimist, nagu on sätestatud ettepanekus võtta vastu nõukogu otsus.

Nõustun raportööri, et parlament peab lepingu sõlmimist toetama, sest see tõhustab kaupade ja teenuste liikumist osaliste vahel lennukõlblikkuse ja hooldamise valdkondades, võimaldades vältida ohutusnõuetele vastavuse kohta korraldatavate hindamiste ja kontrollide dubleerimist, mida tuli kuni käesoleva ajani teha, ehkki need olid väga sarnased. Usun, et lepingut tuleks aga kohaldada juba enne selle vastuvõtmist, et selgitada välja kõik praktilised ja rakenduslikud probleemid ning kõrvaldada need enne lõplikku heakskiitmist.

- Rapport: Diana Wallis (A6-0511/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest sellega reguleeritakse äriühinguid ELis õiguslikult paremini.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise puhul rakendatavat ühist maksustamissüsteemi käsitleva raporti poolt, sest nende õigustoimingute tulemusena muudetakse olulisel määral äriühingute õiguslikku seisundit. Samuti peab Euroopa Liit võtma vajalikud meetmed ühesuguse ja ühtlustatud, ent tõhusa reguleerimise tagamiseks.

Juristina toetasin ma seda raportit ning pooldan jätkuvalt kõiki Euroopa Parlamendi jõupingutusi, mis on tehtud maksu-, majandus-, tsiviil- ja kriminaalõigusnormide ühtlustamiseks ja kodifitseerimiseks Euroopa tasandil.

- Rapport: Costas Botopoulos (A6-0508/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest Esimese Astme Kohtu kodukord ei sisalda ühtki sätet apellatsioonimenetluses (Avaliku Teenistuse Kohtu otsuste vastu) kasutatava kohtumenetluse keele kohta. Tegelikult puudub Euroopa Kohtu kodukorra artikliga 110 võrdväärne säte.

- Rapport: Bastiaan Belder (A6-0489/2008)

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Proua juhataja, pärast viimast relvastatud konflikti Balkani maades tegid Euroopa riigid suuresti lahknevaid avaldusi sel teemal. Ent oma aktiivse sekkumisega kinnitas EL, et Balkani riigid on meie jaoks tähtis piirkond ja lahutamatu osa Euroopast. Seetõttu oleme kohustatud toetama neid riike nende püüdlustes stabiilsuse ja täieliku demokraatia saavutamise poole. Ma kiitsin Belderi raporti heaks, sest selles rõhutatakse vajadust abistada Balkani riike ning suhtuda neisse samal ajal kui individuaalsetesse ja sõltumatutesse koostööpartneritesse.

Peale selle on hea, et raportis toonitatakse ühise energiapoliitika loomise tarvet. Tarneallikaid on vaja kiiresti mitmekesistada ning see tooks kasu nii ELile kui ka kogu Euroopale.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Härra Belderi raportis käsitletakse Euroopa Liidu kaubandus- ja majandussuhete hetkeolukorda selles üha stabiilsemas piirkonnas, kus paljud riigid on ELi liikmekandidaadid. ELi kui selle ala peamise kaubanduspartneri roll kaubandus- ja majandussuhete säilitamisel ning tema samaaegne püüdlus sealse stabiilse ja kestva rahu poole on väga oluline.

Piirkonna arendamisel tuleks ära kasutada ELi tugevust majanduspartnerina, ent ka tugeva kodanikuühiskonna, valitsuse ja pidevalt arenevate institutsioonide mudelina. Kolmekordne ja diferentsitud käsitlusviis, mille juures võetakse arvesse piirkonna riikide suhtelist erinevust, assotsiatsioonilepinguid ja edasist toetust, annab selge suuna, kuidas käsitleda mahajäämuse probleeme ning toetada aktiivset piirkondlikku ja rahvusvahelist majanduskoostööd.

Toetan härra Belderi raportit, sest see on vahend, mis tugevdab kestvat rahu ja edendab ideaale, millele me kõik oleme pühendunud.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Tean, et Belderi raport käsitleb üksnes majandus- ja kaubandussuhteid Lääne-Balkani riikidega ning Euroopa Liidu enesestmõistetavat vajadust aidata neid riike majanduslikult, õiguslikult, poliitiliselt ja sotsiaalselt üles ehitada.

Olen siiski üllatunud, sest hoolimata väitest, et kõnealust abi ning ühinemisprotsesse tuleb riigiti diferentsida ja kohandada, ei võeta raportis tegelikult arvesse iga riigi konkreetset olukorda. Näiteks Serbiat ei ole isegi mainitud.

Euroopa Parlament, kes kiirustab alati hukka mõistma inimõiguste rikkumisi kogu maailmas või nõuab inimõiguste klauslite lisamist rahvusvahelistesse koostöölepingutesse, on teinud Balkani riike käsitleva raporti poolt hääletamisel meisterliku saavutuse, mainimata kordagi oma esiisade ajaloolisel maal Kosovos ärapõlatud serblaste rasket ja vastuvõetamatut olukorda. Samal ajal tunneb parlament uhkust sadade miljonite eurode üle, mis anti ametiasutustele, kes põhjustasid või korraldasid sellise olukorra või sallisid seda.

Vural Öger (PSE), kirjalikult. – (DE) Majandussuhete tugevdamine Lääne-Balkani riikidega on väga oluline nii ELi kui ka Lääne-Balkani riikide jaoks. Seetõttu tunnen heameelt, et Euroopa Parlament töötab innukalt selle teema kallal ja et me võtsime Belderi raporti täna vastu. Võttes arvesse, et Lääne-Balkani riikide tulevik on ELi otsustada, on nende heanaaberlikud majanduslikud ja poliitilised suhted ELiga väga tähtsad. Et liita need riigid pikaks ajaks ELiga, tuleb edendada nende turumajanduse ja piirkondliku koostöö arengut.

Seetõttu on olulised ka Euroopa Parlamendi konstruktiivsed ja positiivsed sõnumid. ELi huvides on võidelda poliitilise stabiilsuse, õiguskindluse ja seega ka välisinvesteeringute heade raamtingimuste loomise nimel neis riikides. Belderi raportis rõhutatakse, et majandussuhete olemus sõltub iga riigi individuaalsest arengust. Lisaks peaks ELi eesmärk olema Lääne-Balkani riikide majanduse mitmekesistamine. Raportis kajastatakse kõiki neid olulisi aspekte. Olen veendunud, et ELi ja Lääne-Balkani riikide majandussuhete positiivne areng toob kasu kõikidele Euroopa riikidele, ning ootan kannatamatult meie ettepanekute rakendamist.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma andsin oma poolthääle härra Belderi raportile, mis käsitleb kaubandus- ja majandussuhteid Lääne-Balkani riikidega.

Nõustun oma kolleegidega, et Euroopa Liidul on Lääne-Balkani riikide majanduslikul ja poliitilisel taastumisel esmatähtis roll, sest eesmärk on nende riikide ühinemine Euroopa Liiduga esiteks poliitilise olukorra stabiliseerimise nimel ning teiseks majanduslikus ja kaubanduslikus mõttes.

Sellest hoolimata tahaksin rõhutada, et Euroopa Liit peaks olukorda põhjalikult analüüsima, võttes lähtekohaks inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamise igas riigis. Pean silmas eelkõige Horvaatiat ja arvukaid Itaalia pagulasi, keda selles riigis endiselt kahtlemata diskrimineeritakse, kuigi Horvaatia on ELiga ühinemise ametlik kandidaat. Minu arvates vastandub see aspekt olukorraga Serbias – riigis, millel on üksnes potentsiaalse kandidaadi staatus ning mille suhtes Euroopa Liit peaks olema senisest rohkem avatud.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin Lääne-Balkani riikidega kaubandus- ja majandussuhteid käsitleva raporti (A6-0489/2008) poolt, sest Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanek sisaldab arvamust ka väliskomisjonilt ja regionaalarengukomisjonilt, mille liige ma olen.

Lääne-Balkani piirkonna majanduskasv ja -areng annab võimaluse luua ELi idapoolsete liikmesriikidega edasiviivad partnerlussuhted, milles lõpuks ometi saab osaleda ka Rumeenia.

Ühtlasi edendab Lääne-Balkani riikide majandus- ja kaubanduspoliitika sidumine Euroopa Liidu poliitikaga ELi ja nende riikide vahel sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepinguid.

Ma hääletasin selle raporti poolt, sest majanduslik stabiilsus võib kaasa tuua selle piirkonna poliitilise stabiilsuse, mis on juba aastaid väga suurt muret tekitanud.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) EL peaks kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid, et innustada ja veenda Lääne-Balkani piirkonda ellu viima hädavajalikke reforme. Sellega seoses näib olevat

eriti tähtis piirkondliku majanduskoostöö laiendamine, nagu ka selle piirkonna riikide väljavaade saada Euroopa Liidu liikmeks. Ulatuslikud ja püsivad majandussidemed konkreetsete riikide vahel soodustaksid teatud majanduslikku lõimumist, mis aitaks kindlasti piirata konfliktiohtu tulevikus. Samuti aitab seda ära hoida realistlik väljavaade saada liidu liikmeks. Balkani riigid on ELiga heanaaberlike suhete loomisel teinud juba märgatavaid edusamme, kuid kindlasti julgustab liitumise väljavaade neid riike jätkama oma jõupingutusi ühendusega lõimumisel.

Tahaksin siiski rõhutada, et majandust elavdavate abivahendite kõrval on sama tähtsad ka algatused, mille eesmärk on ühendada Balkani ühiskond ELiga. Seetõttu on väga oluline kehtestada võimalikult kaugeleulatuvad ja inimeste liikumist lihtsustavad muutused ning toetada ulatuslikult selle piirkonna noori. Alles siis, kui Balkani riikide elanikud tunnevad, et neil on samasugused õigused nagu muudel Euroopa kodanikel, võime öelda, et oleme saavutanud edu.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Nõustun täielikult härra Belderi öelduga ning tema soovistustega selle kohta, kuidas parandada kaubandus- ja majandussuhteid Lääne-Balkani riikidega. ELil on kõnealuse piirkonna taastumises põhiroll. Stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingud, kaubandussoodustused ning tehniline ja finantsabi on kolm sammast, mille alusel EL loodab kõnealust piirkonda stabiliseerida. On tõsi, et arengutase ja ühenduse seadustiku vastuvõtmise viis ei ole kõikides piirkonna riikides ühesugune, ja seega tuleb ühtsele strateegiale vaatamata valida konkreetsete vajadustega kohandatud meetod. Albaania ei ole Montenegro ning Bosnia ja Hertsegoviina ei ole Kosovo.

Lääne-Balkani maadega ühinemise teemaliste läbirääkimiste (või potentsiaalsete kandidaatriikide puhul nende alustamise) edu peaks kahtlemata sõltuma Kopenhaageni kriteeriumide täielikust täitmisest ning demokraatia- ja inimõiguste põhimõtete tingimusteta järgimisest. Ent selguse huvides olgu öeldud, et kõikidel sealsetel riikidel on ELis tulevikku ja nende liikmesus tagab selle, et seal piirkonnas sajandeid tavapäraseks olnud hirmsad konfliktid on nüüd minevik.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Euroopa Liidul on endise Jugoslaavia riikide majanduslikul ja poliitilisel ülesehitamisel väga tähtis roll. Ent ta on võtnud tohutu vastutuse ka kogu Lääne-Balkani eest. Sellega seoses seisab EL hetkel silmitsi terve piirkonna ülesehitamise raske ülesandega.

EL on saanud kõikide Lääne-Balkani riikide peamiseks kaubanduspartneriks. Selle koostöö kolm kõige olulisemat sammast on stabiliseerimislepingud, kaubandussoodustused ning tehniline ja finantsabi. Stabiliseerimisprotsessi eesmärk peaks olema eelkõige elatusaseme tõstmine ja pideva majandusarengu tagamine Balkani riikides. Meetmete võtmisel peab EL siiski arvestama, et ühed riigid on ELi liikmed, kuid teised on veel potentsiaalsed kandidaatriigid.

Mul pole raske nõustuda raportööri selles, et kõnealuste riikide arengu eeltingimus on nende kuulumine Maailma Kaubandusorganisatsiooni (mille liikmed on juba Horvaatia, Albaania ja endine Jugoslaavia). On esmatähtis, et täielikuks integreerimiseks maailma kaubandussüsteemiga ühineksid WTOga ka Bosnia ja Hertsegoviina, Serbia ning Montenegro.

Piirkonna nüüdisajastamisel juba tehtud edusammude hindamise käigus tuleks seada eesmärgiks Lääne-Balkani riikide täielik integreerimine ELi majandussüsteemiga.

– Raport: Mairead McGuinness (A6-0505/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust käsitlevas raportis arutatakse selliseid vajalikke teemasid nagu toiduainete hinnatõusu tagajärjed vaestes ja rikkastes riikides ning kõigile toidu kättesaadavuse tagamise tähtsus.

Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, otsustasime hääletada selle raporti vastu, sest selle sõnastus on seoses põllumajanduspoliitikaga küsitav. Muu hulgas sooviksime näha ELi eelarvest põllumajanduspoliitikale eraldatava osa vähendamist, nõuetele vastavuse säilitamist ja edendamist ning süsteemi kohandamist turuga. Kõnealune raport ei ole kooskõlas nende seisukohtadega ja seetõttu hääletame selle vastu.

Liam Aylward (UEN), kirjalikult. – Toiduvarude jätkusuutlik tagamine on üks meie suurimaid probleeme. See süveneb pidevalt, sest maailma rahvastik suureneb. Praegune rahvastiku kasvutempo on rohkem kui 70 miljonit aastas. See tähendab, et igal aastal tuleb varuda toiduaineid 70 miljoni inimese võrra rohkem. Kuidas me sellega toime tuleme, kui juba praegu kannatab maailmas enam kui 850 miljonit inimest alatoitumuse all?

Ehkki toiduvarude jätkusuutlik tagamine on üks meie suurimaid probleeme, on EL saavutanud viimasel ajal häid tulemusi ning toonud sellesse piirkonda rahu, stabiilsuse ja heaolu. EL on suurim ametliku arenguabi andja ja rahvusvahelise koostöö eeskuju ning ta oskab seda kogemust üleilmselt hästi ära kasutada.

EL ei saa endale lubada kitsamate poliitikasuundade järgimist. Nagu rahvusvahelised edusammud on omavahel seotud, nii kattuvad ka poliitikavaldkonnad üha enam. Kõnesolev raport on selle kinnituseks ja seal tunnistatakse, et ELi ranged standardid ja rikkalik põllumajanduskogemus võivad olla eriti väärtuslikud üleilmsel toiduainetega kindlustamisel, sealhulgas väetiste ja suure saagikusega seemnete rahastamisel ning talupidajate ja toiduainetootjate koolitamisel ja praktilisel toetamisel.

Niels Busk ja Anne E. Jensen (ALDE), kirjalikult. – (DA) Anne E. Jensen ja Niels Busk on andnud poolthääle proua McGuinnessi omaalgatuslikule raportile, mis käsitleb ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust, sest enamik raportist on suurepärase ning hääletada saab üksnes selle poolt või vastu. Siiski ei toeta me lõikeid 63 ja 64, mis seavad kahtluse alla põllumajandustoodete vabakaubanduse. Toetame kindlalt vabakaubandust ja meie arvates on tingimata õige liikuda sellise olukorra poole, kus põllumajandustoodetega kauplemine tugineb vaba turu põhimõtetele.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose ja Britta Thomsen (PSE), kirjalikult. – (DA) Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni Taani liikmed on hääletanud ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust käsitleva omaalgatusliku raporti vastu, sest raportis suhtutakse eitavalt põllumajanduspoliitika liberaliseerimisse ja kritiseeritakse ELi taimekaitsevahendeid piiravaid õigusnorme. Meie arvates on vaja tasakaalustatud juurdepääsu üleilmsetele toiduvarudele, kuid sellele ei aita kaasa ei ELi põllumajandustoetuse säilitamine ega laiendamine.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Üleilmne toiduprobleem mitte ei leevene, vaid süveneb, mõjutades kõiki lihtrahva klasse – mitte ainult vähemarenenud, vaid ka arenenumates riikides.

Sellise olukorra põhipõhjus seisneb asjaolus, et põllumajandussaaduste ja toiduainete tootmise aluskriteeriumiks on kasum, mitte üleilmne toidunõudlus.

Rahvusvahelistel börsidel toiduainetega kauplemise tulemusena on hinnad pidevalt tõusnud ning selle tõttu suurenevad rahvusvaheliste toidukontsernide kasumid järjepanu, põllumajandustoodang ja üleilmsed toiduvarud vähenevad märgatavalt ning alatoitumuse all kannatavate inimeste arv kasvab.

Sellises lubamatus olukorras, mis sunnib üht miljardit inimest kannatama alatoitumust ja nälga, piirduktakse raportis soovide nimekirjadega, mille tühistab nõue jätkata senise poliitikaga: toetada ühist põllumajanduspoliitikat ja selle läbivaatamist ning „tervisekontrolli”, viia lõpule Maailma Kaubandusorganisatsiooniga peetavad läbirääkimised, lahutada toetused tootmisest ning jätkata biokütuste tootmist, tuues ettekäändeks keskkonna ja kasutades selleks toiduainete tootmiseks sobivat maad.

Raportis käsitletakse väga vähe toidualase sõltumatuse ja toiduainetega kindlustatuse põhimõtteid ning õigust varustada end ise toiduainetega.

Kreeka kommunistlikusse parteisse kuuluvad parlamendiliikmed hääletasid raporti vastu, sest hoolimata sealkirjeldatud tulemustest ja „soovidest” toetatakse selles poliitikat, mis on lihtrahva vastu ja monopoli poolt ning sunnib üha rohkem inimesi kannatama alatoitumuse ja nälja all.

Lena Ek (ALDE), kirjalikult. – (SV) Meil tuleb ilmtingimata nälja vastu võidelda ja seda leevendada. Seetõttu tunnen ma heameelt proua McGuinnessi ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust käsitleva omaalgatusliku raporti sisu üle.

Olen siiski otsustanud hääletamisest hoiduda, sest kohati oli raport väga proteksionistlik. Meie omamaise põllumajanduse subsideerimine ja reguleerimine ei aita kaasa meie eesmärgile, milleks on avatud, roheline, turvaline ja ettevõtlik EL. Põllumajandustoodete vabamal maailmaturul oleks vaeste riikide inimestel lihtsam oma põllumajandust arendada. Praegu võime seda näha eelkõige suures osas Aafrikast.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me nõustume paljude raportis esile toodud aspektidega, eelkõige:

- asjaoluga, et ELi tootjad on uute poliitikasuundumuste tõttu kaotanud turuvõimalusi ning et see on põhjustanud suurenenud sõltuvust väljastpoolt Euroopa Liitu imporditud toiduainetest, mis on toodetud väga erinevate tootmisstandardite alusel, ning see on ELi põllumajandustooted asetanud ebavõrdsetesse konkurentsitingimustesse;

- murega selle pärast, et põllumajanduse tootmiskulude järsk tõus võib põhjustada põllumajandustoodangu väiksemat kasutust ja tootmise vähenemist, mis süvendab toidukriisi Euroopas ja maailmas;
- vajadusega poliitikavahendite järele, mille eesmärk on hoida ära suuri ja hävitavaid hinnakõikumisi;
- murega selle pärast, et turg keskendub üha enam toiduainete jaekaubandusele, mis on kaasa toonud monopolide tekke, ning vajadusega leida jaekaupmeestega läbirääkimistel muud lahendusvõimalused väiketootjate kasuks.

Ent on ka aspekte, millega me ei saa nõustuda:

- ühise põllumajanduspoliitika suurem orienteeritus turule ning toidualase sõltumatuse väärtuse kahandamine
- rõhutatakse üksnes toiduainetega kindlustatust ja unustatakse, et seda on ilma toidualase sõltumatusega keeruline saavutada.

Seetõttu hoidusime hääletamisest.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) McGuinnessi raportis käsitletakse minu arvates strateegilist teemat: toiduainetega kindlustatust ning Euroopa tugeva ja konkurentsivõimelise põllumajanduse olulisust üleilmastunud maailmas.

Pärast hiljutist toiduainete hinnakriisi peaks toiduainetega kindlustatus olema ELis esimesel kohal. Ehkki lähiajal ei ole järgmist toidukriisi ette näha, on tõenäoline, et see leiab tulevikus aset, kui võtta arvesse kliimamuutuste kahjulikku mõju põllumajandustoodetele ja pidevalt kasvavat nõudlust.

Kui lähtuda sellest, et tõenäoliselt ei suuda arengumaad toota piisavalt toiduaineid, et varustada nendega oma üha suurenevat rahvastikku, jääb toiduainete tootmine ja eksportimine ka edaspidi tööstusriikide tähtsaks ülesandeks.

Seetõttu peab ühine põllumajanduspoliitika muutuma taas Euroopa eelisvaldkonnaks ning Euroopa toiduainetega kindlustatuse poliitika aluseks, sest finants- ja majanduskriisi ajal on see olulisem kui kunagi varem.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders ja Jan Mulder (ALDE), kirjalikult. – (NL) Hollandi vabaduse ja demokraatia rahvapartei (VVD) delegatsioon on hääletanud McGuinnessi ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust käsitleva raporti poolt, kuigi nad ei nõustu selle raporti teatud osadega. VVD delegatsioon oleks soovinud näha raportis selgeid sätteid kaubandustöket järkjärgulise vastastikuse kaotamise kohta arengumaades. Lisaks oleks delegatsioonile meeldinud, kui raportis oleks esitatud väiteid tsisgeensete toodete lubade kiirema taotlemise erikorra poolt. Nende suhtes kohaldatakse ikka veel samasugust korda nagu tavaliste biotehnoloogiliste toodete puhul, ehkki nad kasutavad samadelt liikidelt pärit geneetilist materjali.

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – McGuinnessi raportis vaadeldakse üleilmse tähtsusega küsimusi. Kahe aasta jooksul on toiduainete hinnad tõusnud üle 80% ja teraviljavarud on ohtlikult väikseks kahanenud. Maailma toiduvarudele avaldavad survet ka suhteliselt uued ressursid, nt biokütuste üha suurema kasutuse suunas liikumine. Tunnen heameelt käesoleva raporti üldiste motiivide üle ja seetõttu hääletasin selle poolt.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Proua juhataja, ma hääletasin proua McGuinnessi raporti vastuvõtmise poolt, kuid ma sooviksin juhtida tähelepanu eelkõige järgmistele asjadele.

Esimest korda alates 1970ndatest seisame me silmitsi üleilmse terava toidukriisiga. Tegelikult sai see kriis alguse juba enne praegust üleilmset majanduskriisi, mil maisi ja nisu maailmahinnad tõusid väga lühikese aja jooksul taevasse. Kuigi toidukriisi võidakse nimetada majanduskriisiks, ei ole esimene kahjuks kuskile kadunud. On kohutav mõelda, et juba enne praeguse toidukriisi põhjustatud probleeme kannatas kroonilise nälja ja alatoitumuse käes umbes miljard inimest maailmas.

Toiduainetega kindlustatus – juurdepääs piisavale hulgale ohututele ja toitvatele toiduainetele – peab nüüd muutuma nii Euroopas kui ka mujal poliitiliseks prioriteediks. Me ei saa taluda olukorda, et ajal, mil üleilmne näljahäda süveneb ja toiduhinnad kerkivad hüppeliselt, aeglustatakse meil Euroopas põllumajandust väevõimuga ja väga veidralt põhjustel. Soomes, nagu teisteski liikmesriikides, peab inimestel olema õigus tegeleda tulusa põllumajandusega nii praegu kui tulevikus.

Toiduainetööstus avaldab tuntuvat mõju tööühisele, puudutades Euroopas rohkem kui 4 miljonit inimest. Kogu Soome toiduainetööstuse ahelas töötab ligikaudu 300 000 inimest, mis moodustab umbes 13%

hõivatud tööjõust. Iseendastmõistetavalt on vaja nende inimeste töökohtasid praeguse toidu- ja majanduskriisi ajal kaitsta.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) On huvitav märkida, et põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on otsustanud jätta oma raportisse lisamata arengukomisjoni esitatud põhiküsimuse: „Euroopa Parlament nõuab, et nõukogu ja komisjon peaksid tihedas koostöös Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidega esmatahtsaks mõju, mida avaldavad AKV riikidele Euroopa Liidu põllumajandustoodete eksporditoetused, ning kohustused andma konkreetseid ja jätkusuutlikke vastuseid dumpingu vältimiseks, pidades silmas selles valdkonnas võetud kohustusi.”

Siiski väidetakse käesolevas raportis, et EL on pööranud oma põllumajanduspoliitikas tähelepanu võimalikele kaubandust moonutavatele elementidele, mis võivad avaldada negatiivset mõju arengumaade põllumajandustootjatele. Raportis kurdetakse, et kolmandad riigid toodavad toiduaineid väga erinevate tootmisstandardite alusel ning see seab ELi põllumajandustooted ebavõrdsetesse konkurentsitingimustesse.

Need kaks väidet on pehmelt öeldes vastuolulised ning sugugi mitte kõik ELi poliitilised jõud ei nõustu nendega. Kui see on nii, siis kas arengukomisjoni ettepanekut ei saaks samuti raporti tekstile lisada?

Raportis ollakse ka põllumajandusele antava abi vähendamise ning kõigi ühise põllumajanduspoliitika reformide vastu. Peale selle pakutakse seal välja ühise põllumajanduspoliitika teemalise kodanike teabepoliitika põhimõtted, mida mina pean sellises vastuolulises süsteemis poliitiliseks propagandaks, eriti minu riigis.

Seetõttu hääletasin ma raporti vastu.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Viimane tavatult järsk toiduainete hinnatõus vallandas arutelu põllumajanduspoliitika, toiduainetega kindlustatuse ja arengu üle. Kahjuks jääb sellistel aruteludel tihti käsitlemata rahvusvahelise kaubanduse teema ning see toob kaasa selliste lahenduste otsimise, mis jätavad kõrvale suurema üleilmse tarbimisega kaasnevad head arenguvõimalused.

Kuigi esialgu kujutab kõnealune toiduainehindade inflatsioon näljahtu nende riikide ja elanike jaoks, kellel puuduvad ressursid, ning eeldab humanitaarabi suurendamist, elavdab see hiljem üleilmset toiduainete tootmise võimsust ja maailmakaubanduse kasvu. See on maailmas põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa jaoks võimalus, mis tuleb täielikult ära kasutada.

Euroopa ja ühise põllumajanduspoliitika vallas ei tohi me uue maailmakontekstiga – oodatust aeglasema kasvupotentsiaaliga – kohanemisel lubada proteksionismi, uusi kaubandustõkkeid või turumoonutusi. Ühise põllumajanduspoliitika ja selle reformi kriteeriumideks peaksid olema Euroopa põllumajanduse ja maaelu arengu keskmise ja pika aja jooksul saavutatav kasumlikkus.

Zuzana Roithová (PPE-DE), kirjalikult. – (CS) See raport ei anna täielikku ülevaadet nälga kannatava maailma toiduainetega kindlustatuse kohta, vaid näib pigem kaitsvat praegust ühist põllumajanduspoliitikat. Sellest hoolimata toetasin ma seda, sest raportis juhitakse tähelepanu sellele, kui oluline on tagada arengumaade põllumajandustootjatele juurdepääs laenudele, et nad saaksid nüüdisajastada oma põllumajandustootmist, suurendada oma toiduainete toodangut ja parandada nende kvaliteeti. Tunnen kahetsust, et raportis pöörati vähe tähelepanu ohule, et maailma vaeseimates riikides võidakse hakata maad kokku ostma eesmärgiga kasvatada seal kõige odavamaid toiduaineid ja eksportida neid ülejäänud maailmale, tuues ohvriks kohapealse majandusarengu ja kroonilise toidupuuduse all kannatavate kohalike elanike vajadused.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma andsin oma poolthääle proua McGuinnessi raportile, mis käsitleb ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust.

Ühinen oma kolleegi murega ja juhin tähelepanu varasemast pakilisemale vajadusele võtta sobivad meetmed tagamaks, et kõikidel kodanikel oleks juurdepääs tervislikule, toitvale toidule, ükskõik kas nad elavad Euroopa Liidus või mujal maailmas. Soovin rõhutada, et meie jõupingutusi tuleb vaadelda keskmise pikkusega kuni pikaajalises plaanis, mitte keskenduda vaid lähitulevikule.

Vaeste riikide ja arengumaade rohkest rahastamisest ei piisa, kui seda ei toeta tööstusriikide tõsine püüd vältida spekulierimist põhitoiduainete hindadega, nagu see hiljuti aset leidis, ja võtta kasutusele rahvusvahelised lepingud, kus arvestatakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni kuuluvate riikide väga eripalgelisi olukordi. Vastasel juhul on ka edaspidi vähetõenäoline, et juba nurjunud läbirääkimistel saavutatakse edu.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – ÜPP ja ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse teema on oluline. Me peame olema veendunud, et suudame ELis oma ülesande täita ja tagada toidu näljastele kogu maailmas. On häbiväärne, et maailmas on inimesi, kes surevad nälga meie poliitika kooskõlastamise puudumise pärast.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Ühise põllumajanduspoliitika eesmärk ei ole üksnes põllumajanduse tootlikkuse tõstmine ja põllumajandusliku tootmise ratsionaalne areng tootmistegurite (eelkõige tööjõu) optimaalse kasutamise teel, vaid ka rahuldava elatustaseme kindlustamine põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa jaoks, toiduainetega varustamise ja mõistlike tarbijahindade tagamine.

Praegu on ohutute ja toitvate toiduainete piisava varu kättesaadavus tähtsaim poliitiline küsimus nii ELis kui ka maailmas.

On murettekitav, et toiduainete hinnad on varasemate aastatega võrreldes kõrgemad ning maailma toiduvarud on kriitiliselt kahanenud. Valitseb oht, et maailma finantskriis paneb arenenud riigid eirama oma kohustusi arengumaadele antava abi valdkonnas.

Et kindlustada maailmas toiduainete tootmine ja toetada inimesi, kelle põhitoitumisvajadusi mõjutatakse kõige tõsisemalt, on vaja võtta meetmed keskmises ja pikas plaanis.

Praegune raskeim ülesanne on arendada välja põllumajandus- ja toidupoliitika, mille abil saaks katta maailma suureneva rahvastiku vajadused; sealjuures prognoositakse aastaks 2050 rahvastiku kasvu 40%, mistõttu üleilmne toidunõudlus on selleks ajaks tõenäoliselt kahekordistunud.

Tähtsaim poliitiline küsimus on selliste tegevuspõhimõtete kavandamine, mis tagavad põllumajandustootjatele toiduainete tootmise kaudu korraliku sissetuleku. Just see kindlustab toiduainete tootmise. Kui turg ei suuda seda garanteerida, tuleks seda teha sobiva poliitika abil.

Glenis Willmott (PSE), kirjalikult. – Leiboristidest Euroopa Parlamendi liikmed hääletavad ühist põllumajanduspoliitikat ja ülemaailmset toiduainetega kindlustatust käsitleva raporti poolt, kuigi meil on suured kahtlused seoses ühise põllumajanduspoliitika suhtes võetud hoiakuga.

Me ei nõustu, et ühise põllumajanduspoliitika rolli peetakse toiduainetega kindlustamise tagamisel ülitähtsaks, ega soostu ka kriitikaga ühise põllumajanduspoliitika reformi kohta, kus rõhuasetus on nihkunud kvantiteedilt kvaliteetloodangule, ning see nihe on kahjustanud meie kindlustatust toiduainetega. Oleme seisukohal, et me peame oma põllumajandust ajakohastama, mitte naasma tootmispõhise poliitika juurde, mis soodustas massilist ületootmist ja turgude moonutamist, kahjustades teiste riikide võimet toota ja turustada põllumajandustooteid.

Ent meie arvates tõstatatakse raportis mitu väga olulist küsimust, mis puudutavad ülemaailmset toiduainetega kindlustatust, näiteks toonitatakse toiduainetega kindlustatuse tähtsust ELi poliitilise eelisvaldkonnana, soovitakse tungivalt üleilmse koostöö suurendamist, nõutakse rohkemat investeerimist arengumaadesse, et viimased saaksid suurendada oma tootmisvõimsust, ning kutsutakse üles asetama põllumajandust ELi arengukava keskmesse. Kõik need küsimused on ühtviisi tähtsad ja eeldavad, et me vaataks kaugemale nende inimeste kitsarinnalisest hoiakust, kes kasutavad seda teemat sekkuvama ja proteksionistlikuma ühise põllumajanduspoliitika õigustusena; ning et me toetaks seda raportit.

- Rapport: Genowefa Grabowska (A6-0475/2008)

Jan Andersson, Göran Färm ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, andsime oma poolthääle proua Grabowska raportile, mis käsitleb kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaateid Lissaboni lepingu põhjal. Kodanikuühiskonna dialoogi tugevdamine aitab luua ELi, kes kuulab ära oma kodanikud ja esindab nende seisukohti. Nõustume ka raportis toodud nõudega muuta nõukogu tegevus avatumaks, et kodanikuühiskonnal oleks võimalik dialoogis mõtestatult osaleda.

Ent sooviksime siiski selgitada, et meie arvates ei ole õige anda kirikutele ja usukogukondadele erilist staatust kodanikuühiskonna organisatsioonide seas. Kirikud ja usukogukonnad peaksid osalema Euroopa Liidu institutsioonidega peetavas dialoogis samal viisil nagu kõik muud organisatsioonid.

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Proua juhataja, toetada tuleks kõiki algatusi, mille eesmärk on lähendada kodanikke nende nimel tegutsevatele institutsioonidele. Ent hoolt tuleks kanda selle eest, et esitatud algatus ei muutuks omapäi mingiks muuks institutsiooniks. Ma kiitsin raporti heaks, sest iga samm, mis tehakse kodanike lähendamiseks nende eest otsuseid tegevatele asutustele, on samm parema ja läbipaistvama

demokraatia suunas. Tahan siiski rõhutada, et nagu iga dialoogi puhul, tuleks ka Lissaboni lepingut käsitlevas dialoogis võtta arvesse kõikide osapoolte arvamust.

Martin Callanan (PPE-DE), kirjalikult. – Raportis viidatakse Lissaboni lepingule, mis – lubage meenutada – ei kehti. Seetõttu on väga häbematu, isegi ülbe rääkida Lissaboni lepingu nimest, nagu see oleks juba fakt.

Juhuks, kui olete unustanud, siis Lissaboni lepingu lasi põhja iirlaste demokraatlik tahe. Nad panid projektile pidurid peale, sest soovisid teistsugust Euroopat. Selliselt hääletades kõnelesid iirlased ka iga teise, sealhulgas ka minu liikmesriigi kodanike eest, kelle valitsused rahvahääletusest keeldusid.

Iirimaad sunnitakse korraldama uut hääletust, kuid tõenäoliselt ei ole iirlastele meeltnööda, et neid koheldakse sellise põlgusega.

Tulevikus peaksime hoiduma enda häbistamisest, arutledes selliste hüpoteetiliste stsenaariumide üle nagu Lissaboni leping. See näitab vaid, et EL eirab jultunult demokraatlikku arvamust.

Ma hääletasin selle raporti vastu.

Koenraad Dillen (NI), kirjalikult. – (NL) Ma vist elan teisel planeedil, kuid mulle meenub, et hollandlased ja prantslased lükkasid 2005. aasta demokraatlikul rahvahääletusel Euroopa põhiseaduse tagasi. Kõnealune põhiseadus on surnud ja maha maetud, vähemalt juhul, kui me peame endid demokraatlikeks. Sama saatus oli neetud Lissaboni lepingul, mis on lihtsalt põhiseaduse täiendatud versioon; selle lükkasid iirlased demokraatlikul rahvahääletusel tagasi sellisena, nagu ta oli.

Ent Euroopa keeldub arvestamast inimeste arvamusega ja tahab põhiseadust eurooplastele peale suruda tagaukse kaudu, tehes näo, et kõik on roosiline, ja rääkides väga küüniliselt nn kodanikuühiskonna dialoogist Lissaboni lepingu raames.

Eeldatavasti on see „dialoog kodanikuga”, „tugev konsulteerimis- ja dialoogikultuur”, mille puhul raportöör tsiteerib oma künismis jälle Euroopa Liidu lepingu artiklit 10: „Igal kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatias”. See võib tõsi olla, kuid Euroopa ei pööra mingit tähelepanu inimeste demokraatlikule häälele.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Genowefa Grabowska raportis nähakse ette paremad osalemismehhanismid ja kodanikuühiskonna dialoogi pidamise vahendid Euroopa Liidus. Selles käsitletakse Euroopa Liidu liikmete vahelist lõhet ning kodanike suhteid neid teenindavate asutustega. Selles tunnistatakse vajadust suurendada kodanikuühiskonna dialoogi, et siduda end tõeliselt Euroopa projekti eesmärkidega.

Lissaboni lepingu hiljutine tagasilükkamine Iirimaa oli osaliselt tingitud sellest, et Euroopa Liidu ettekujutus ja tegelikkus olid erinevad. Üldisele infopuudusele tähelepanu pööramine aitab jõuda ehtsa demokraatliku partnerluseni. Käsitletava ettepaneku keskmes on nõue, et dialoog peab olema vastastikune ning väljendatud arvamusi tuleb kuulda võtta ja austada.

Selles raportis rõhutab proua Grabowska nii läbipaistvust kui ka esindavust, mis on kodanikuühiskonna aktiivse dialoogi ja ehtsa osalusdemokraatia olulised komponendid. Avatum ja ligipääsetavam nõukogu, tõhusam ja terviklikum institutsioonidevaheline koostöö, uute meediakanalite parem kasutamine kodanikega suhtlemiseks ning kodanikuühiskonna institutsioonide abistamiseks lähendab Euroopat. Seepärast toetan ma proua Grabowska raportit.

Bairbre de Brún ja Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjalikult. – Me toetame kõiki jõupingutusi, mis võimaldavad kodanikel, kogukondadel ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel osaleda poliitilistes otsustusprotsessides, kaasa arvatud ELi otsustusprotsessides.

Ent meie arvates ei paku Lissaboni leping selles vallas tegelikult arenguvõimalusi. Lisaks leiame, et esitatud kodanikualgatuse olulisuse rõhutamiseks peaks komisjonil olema õiguslikult siduv kohustus koostada ettepanekule reageerimist käsitlev valge raamat või meetmete võtmata jätmisel peaks ta tuginema asutamislepingule.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) See on juba teine raport, mis läheb Euroopa Parlamendi enamusega vastuollu, sest proovib „müüa” iga hinna eest Lissaboni lepingu projekti; viimaste rahvahääletuste tulemuste järgi otsustades ei ole see lihtne ülesanne. Neil korduvatel pingutustel on vähemalt üks hea omadus: nad näitavad selgelt, kui raske ja isegi vaevaline on lepingu pooldajatel leida argumente selle edendamiseks.

Ükski propaganda – ja seda see raport sisaldab – ei saa varjata ELi juhtide demokraatiavastast nõuet sundida Iirimaa korraldama uut rahvahääletust esitatud lepingu rakendamiseks. Me ei jaga nende inimeste jäika

seisukohta, kelle arvates piisab „kodanikuühiskonna dialoogi” või „kodanikualgatuse” väljatöötamisest, et neutraliseerida kõnesolev ettepanek, mis takistab kogu oma ulatuses kõigi liikmesriikide kodanikel määratlemast oma ühist tulevikku ning milles nõutakse tungivalt selliste meetmete võtmist, mille tagajärjeks on juhutööd, pikemad töötunnid, lihtsamad vallandamisvõimalused ja avalike teenuste erastamine.

Ükski propaganda ei saa selle lepingu projekti neoliberaalset, föderaalset ja militaarset sisu varjata. Seetõttu hääletasime selle vastu.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Proua Grabrowska raportis soovitatakse pidada kõikide Euroopa institutsioonide ja kodanikuühiskonna „esindajate” vahel kestvat dialoogi, et määratleda poliitikavaldkonnad ja töötada välja ELi õigusnormid, teisisõnu luua Euroopa Liidu tasandil ametlikus ja kohustuslikus korras osalusdemokraatia.

Probleem on selles, et osalusdemokraatia on üksnes maskeering nende jaoks, kes heidavad kõrvale tegeliku demokraatia; see võimaldab pidada dialoogi üksnes kõige aktiivsemate organisatsioonidega, kes on harva kõige esindavamad, ning näib, et eelnevalt uuritakse kodanike arvamust, et hiljem saaks paremini keelduda neile konsultatsiooni pakkumast.

Kui Brüsseli Euroopa soovib oma kodanikke kuulda, peaks ta võtma teadmiseks prantslaste ja hollandlaste „ei” Euroopa põhiseadusele ning loobuma Lissaboni lepingust, mis on vaid põhiseaduse koopia. Kui saaks arvesse võtta arvamusküsitlusi, nagu soovib raportöör, peatataks läbirääkimised Türgi liikmesuse üle, sest enamik Euroopa kodanikest on selle vastu. Kui on õige austada põhimõtet, et otsused tuleks teha kodanikele võimalikult lähedal, lõpetagu Euroopa meie igapäevaelu juhtimine. Siis võiks Euroopat mingil määral uskuma jääda, kui ta demokraatiast kõneleb.

Anna Hedh (PSE), kirjalikult. – (SV) Ma andsin oma poolthääle proua Grabowska raportile, mis käsitleb kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaateid Lissaboni lepingu põhjal. Minu arvates on tähtis tugevdada dialoogi kodanikuühiskonnaga, et luua EL, kes kuulab ära oma kodanikud ja esindab nende seisukohti. Nõustun ka raportis toodud nõudega muuta nõukogu tegevus avatumaks, et kodanikuühiskonnal oleks võimalik dialoogis mõtestatult osaleda. Ent minu arvates ei olnud Lissaboni lepingu lisamine vajalik, sest pärast iirlaste rahvahääletusel antud ei-sõna ei ole see enam asjakohane.

Samuti ei ole õige anda kirikutele ja usukogukondadele erilist staatust kodanikuühiskonna organisatsioonide seas. Kirikud ja usukogukonnad peaksid osalema Euroopa Liidu institutsioonidega peetavas dialoogis samal viisil nagu kõik muud organisatsioonid.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Ma nõustun raportiga, mis käsitleb kodanikuühiskonna dialoogi arendamise väljavaateid Lissaboni lepingu põhjal.

Minu arvates on kodanikuühiskonna dialoog väga vajalik, sest nii saavad ELi kodanikud heita pilgu enda valitud esindajate tegevusvaldkondadele.

Sooviksin rõhutada märkust, et ELi ja Euroopa Liidu kodanike vaheline dialoog peaks olema kahepoolne, sest ainuüksi sellest ei piisa, kui meie kodumaid teavitatakse projektide rakendamisest; me peame ära kuulama ka üksikud inimesed ja suhtuma nende arvamusse tõsiselt.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Lissaboni lepingut ei ole vastu võetud. Selle lükkasid rahvahääletusel tagasi Iirimaa valijad ning seetõttu tuleb seda pidada kehtetuks. Oma olemuselt oli see sama lepingu projekt, mille prantslased ja hollandlased juba rahvahääletustel tagasi lükkasid.

Ometi ei soovi Euroopa Parlamendi föderalistlik enamus kedagi kuulda võtta, selle asemel nõuab ta tungivalt, et Euroopa Liitu juhitaks üha suuremal määral riigiülel tasandil, kuigi selle kodanikud on arvukatel rahvahääletustel näidanud üles skeptilisust ja võimaluse korral näitaksid nad seda isegi rohkemates riikides.

Euroopa Parlamendi föderalistliku enamuse teguviis näitab, millist kodanikuühiskonna dialoogi nemad soovivad. Nad tahavad kuulata ära üksnes need kodanikuühiskonna pooled, kes sobivad föderalistlikusse mudelisse.

Väljaspool õigusloomet ei ole meie arutatav raport eriti mõjukas. Raporti lõikes 9 on sätestatud, et „kõik ELi institutsioonid peaksid pidama ajakohastatud registreid kõigi asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide kohta”. See toob kaasa bürokraatia asjatu suurenemise, mis ei vii kuhugi. Peale selle räägitakse raporti lõikes 11 „aktiivselt euroopaliku mõtteviisi” levitamisest ELi kodanike hulgas. Kuidas seda mõtteviisi määratleda?

Ent raporti kõige hullem osa on lõikes 22 olev üleskutse rajada Euroopa ühingud ja Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonid ühisele õiguslikule alusele ELi tasandil. Kõnealune ettepanek on vaid järgmine samm ELi riigi loomise suunas.

Seetõttu hääletasin ma raporti vastu.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Võib tunduda tõeliselt tore rääkida igas keeles avalikust mõttevahetusest Lissaboni lepingu üle. Hoolimata kõikidest pettemanöövritest on inimesed päris hästi mõistnud, et leping, mis kattub 95% ulatuses tagasilükatud ELi põhiseadusega, ei ole Kolumbuse muna, isegi kui EL püüab seda sellisena müüa.

Eeldades, et me tahame selle dialoogi läbi viia kõikides keeltes, on huvitav tõdeda, et me ei ole võimelised tagama nõukogu eesistuja jaoks isegi kõige kõneldavamates liidu keeltes – inglise, prantsuse ja saksa keeles – olevat ühtset veebilehte. Küllap näime oma kodanikele eriti naeruväärsed, ülistades põhiseaduses sätestatud uusi kodanikualgatusi kui sammu demokraatia suunas, eriti kui arvesse võtta, et rahvahääletusi korraldatakse seni, kuni EL saab soovitud tulemuse. Et see algatus tähendab vaid veel üht ehtsat ELi põhiseadust pooldavat kampaaniat, millele on kulutatud juba piisavalt raha, hääletasin ma Grabowska raporti vastu.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin raporti poolt, sest kodanikuühiskond täidab Euroopa lõimumisprotsessis olulist rolli, edastades ELi kodanike arvamused ja palved Euroopa institutsioonidele.

Et Euroopa Liidul oleks võimalik oma eesmärgid ja kavad ellu viia, on vaja laiemat avalikku mõttevahetust, tõhusamat kodanikuühiskonna dialoogi ning poliitilise teadlikkuse arendamist; kõiki neid aspekte tunnustatakse kõnesolevas raportis.

Samuti rõhutatakse raportis kodanikuühiskonnalt institutsioonide käsutusse minevate teadmiste tähtsust ning tuuakse esile kodanikega peetavast dialoogist teavitamise ja teadlikkuse suurendamise ülesannete kaalu ja olulisust.

Loodan, et ELi praegused algatused, mis tõhustavad kodanikuühiskonna kaasamist Euroopa lõimumisprotsessi, jätkuvad ka tulevikus. Siinkohal pean silmas selliseid algatusi nagu Europe by Satellite, kodanike agoraa ja muud temaatilised kodanikefoorumid.

Loodan, et see raport julgustab Euroopa Liidu Nõukogu hõlbustama ja lihtsustama juurdepääsu oma tegevusele, kuivõrd see on kodanikuühiskonnaga peetava asjakohase dialoogi algatamise põhitingimus.

Zuzana Roithová (PPE-DE), kirjalikult. – (CS) Daamid ja härrad, ma tunnen heameelt selle üle, et raportis juhitakse tähelepanu sotsiaalse dialoogi vajadusele ajal, mil Euroopa riigid kogevad demokraatia kriisi. Inimesed kas ei saa aru või ei ole huvitatud teemadest, mis jäävad väljapoole nende igapäevamuresid. Kui Euroopa kodanikud ei tea, mida head pakuvad neile Euroopa õigusnormid, ega usu oma hääle mõjujõusse, siis on selle loogiliseks tagajärjeks väike osavõtt Euroopa valimistest. Vähesed teavad, et Lissaboni leping tugevdab osalusdemokraatiat. Ma nõustun proua Grabowskaga, et liikmesriigid peaksid vabaühendusi tugevamalt toetama. Siiski tuleb tagada, et nad esindavad kõigi huve ja nende tegevus on läbipaistev. Toetasin raportit, sest see sisaldab nõuet, et komisjon avaldaks nende vabaühenduste nimekirjad, kes on kasutanud tema ettepanekuid õigusaktide ettevalmistamisel. Kindlasti vähendab see kogu protsessi anonüümsust ja parandab vabaühenduste esindavust. Samuti olen seisukohal, et Euroopa Parlamendi valimiskampaania annab vastutavatele parlamendiliikmetele suurepärase võimaluse selgitada, milliseid otsuseid me Strasbourgis teeme, kuidas kodanikuühiskond meie tegevuses osaleb ja kuidas tal on võimalik seda teha ka pärast Lissaboni lepingu vastuvõtmist.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Lissaboni leping muudab kodanikega peetava dialoogi kohustuslikuks. See on siduv kõikides ELi poliitikavaldkondades ja igal tegevusalal.

Dialoogi edukus sõltub esindavusest ja seega ka juhtasutuste suurest pühendumisest. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud asutused peaksid kasutama dialoogi, et kodanikud saaksid toimivast osalusdemokraatiast ka tegelikkuses osa.

Tuleb mõnda, et Euroopa Liidul on piisavalt põhjust parandada teabevahetust ja eelkõige kodanikega peetavat dialoogi.

ELi kodanikud peavad olema veendunud, et Euroopa tasandil ei tehta ühtki otsust ilma neid kaasamata, ning et nende osalemine valimistel avaldab nendele otsustele reaalset mõju.

Ma toetan täielikult raportööri üleskutset soodustada kodanikega peetava dialoogi teemalisi algatusi.

Charles Tannock (PPE-DE), kirjalikult. – On veel vara rääkida, mis juhtub siis, kui Lissaboni leping jõustub. Leping on veel unustusehõlmas ja aasta lõpus toimuval uuel rahvahääletusel võivad iirlased öelda sellele „ei”.

Et olukord ei ole muutunud, ei tohiks me käituda nii, nagu Lissaboni leping juba kehtiks. Kui me seda teeme, võidakse meid vabalt süüdistada ülbuses või põlglikkuses demokraatliku protsessi suhtes; nendele süüdistustele tuleb teha ühel või teisel viisil lõpp.

Lisaks ei poolda ma ELi raha kulutamist Lissaboni lepingu edendamisele kodanikuühiskonna dialoogi või muude vahendite kaudu. Meie liikmesriikides valitseb vaba meedia ja elujõuline demokraatlik kord ning me oleme täiesti võimelised korraldama selle mõttevahetuse omaenda tingimustel, ilma et komisjon peaks püüdma seda mõjutada. Tegelikult on komisjoni püüded ELi lõimumist veelgi edendada jäänud minu koduriigis – Ühendkuningriigis – tulemusteta.

Mina ja teised Briti konservatiivid soovime, et Euroopa Liit liiguks teises suunas, tehes vähem, kuid paremini.

Seetõttu hääletasin selle raporti vastu.

Frank Vanhecke (NI), kirjalikult. – (NL) Grabowska raport on vaid üks näide sellest, kui skandaalselt käib Euroopa Parlament ümber põhimõtetega, mida ta väidetavalt täidab. „Kodanikuühiskonna dialoog Lissaboni lepingu põhjal” – on alles nali! Lissaboni leping, mis on Euroopa endise põhiseaduse maskeerimine, saadeti Madalmaade ja Prantsusmaa ning hiljem ka Iirimaa rahvahääletustel prügikasti. Teised riigid ei julge rahvahääletust isegi korraldada.

Kui Euroopa otsib dialoogi kodanikega, peaks ta hakkama austama demokraatiat. Kui rahvahääletuse tulemus ei meeldi eurokraatlikele nomenklatuuridele, ei tähenda see tingimata, et hääleõiguslikul rahval puuduvad ajurakud. Hoopis vastupidi! Igatahes hääletasin ma taas kindlalt selle raporti vastu. *Nec spe, nec metu* ehk ilma lootuse või hirmuta.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Euroopa asutused peavad alustama dialoogi ja koostööd kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Igaüks võib üldisele hüvangule kaasa aidata.

Ent teatud huvirühmadel – lobitöö tegijatel, kes ei seisa üldise hüvangu eest – ei tohiks lasta kodanikuühiskonna dialoogi varjus õigusloomeprotsessi imbuda. Dialoogile peab olema õiglane juurdepääs.

Nõuan, et eelkõige tuleks dialoogi pidada ühingutega, kes kuulavad ära vaeseimad inimesed ja perekonnad. Äärmise vaesuse ja sotsiaalse ebavõrdsuse vastases võitluses ei saavutataks pikaajalist edu ilma pideva dialoogita nende perede ja inimestega, kes elavad päevast päeva suures vaesuses. Selline dialoog on raske, kuid vajalik. Euroopa, riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud asutused ei saa kõiki kaasavat ühiskonda ja Euroopat luues minna kergemat teed. Parimat tava näitab selles vallas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja rahvusvaheline liikumine ATD Neljas Maailm, kes on alates 1989. aastast korraldanud Euroopas Neljanda Maa ilma rahvaülikoolide sessioone, kus luuakse struktureeritud dialooge asutuste esindajate ja väga vaeste inimeste vahel.

– **Raport: Barbara Weiler (A6-0514/2008)**

Gerard Batten (IND/DEM), kirjalikult. – Ma hoidusin hääletamisest, sest kuigi mina ja Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei toetame täielikult meeste ja naiste võrdõiguslikkust, on Ühendkuningriigil juba olemas võrdõiguslikkust käsitlevad õigusnormid, mida saab muuta või täiendada, kui seda nõuab meie demokraatlikult valitud ja vastutav parlament. EL on demokraatiavastane ja ebademokraatlik ning ei ole igatüüpi õiguste seaduslik kaitsja.

Sylwester Chruszcz (UEN), kirjalikult. – (PL) Ma kiidan Weileri raporti heaks ja toetan meetmeid, mille eesmärk on üle võtta direktiiv, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul. Kiiduväärt on idee luua ebaausate kaubandustavade must nimekiri, mida ei hakataks kasutama mitte ainult ettevõtja ja tarbija vahelistes suhetes, vaid ka ettevõtjate vahelistes suhetes. Toetan ka tarbijakaitse ebaausaid tavasid käsitlevate õigusaktide rakendamise järelevalvet ja täitmise mehhanisme ning algatust luua avalikkusele juurdepääsetav andmebaas, mis sisaldaks teavet ebaausate kaubandustavade direktiivi ülevõtmisel vastuvõetud riiklike meetmete kohta. See algatus on Poola ja Euroopa tarbijate seisukohast väärtuslik.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Me hoidusime hääletamisest Weileri raporti üle, mis käsitleb tarbijate ja ettevõtjate kaitset ebaausate kaubandustavade ning eksitava reklaami eest, sest me oleme selle suhtes väga kriitilised.

Esiteks esitati neid teemasid käsitlevad Euroopa õigusaktid direktiivi kujul, mis tähendab, et liikmesriigid võivad suhteliselt vabalt valida ressursid, mida nad rakendavad neile seatud eesmärkide saavutamiseks. Raportööri soov saavutada nii liikmesriikide õigusaktide esemes kui ka vormis ühtsus jääbki sooviks, kui just ei leia aset Euroopa Liidu lubamatu sekkumine liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemidesse, mis ei too tarbijatele tegelikult kasu.

Teiseks pakub Euroopa Liit nendes valdkondades peamist lisaväärtust piiriüleste vaidluste lahendamisele kaasa aidates. Probleemi ei ole tegelikult lahendanud ei praegu kehtivad ega tulevased dokumendid.

Selliste õigusaktide põhieesmärk ei ole üksnes linnukest kirja saada, vaid kaitsta tarbijaid ja ettevõtjaid.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Ebaausaid kaubandustavasid käsitlev direktiiv ning eksitavat ja võrdlevat reklaami käsitlev direktiiv on väga tähtsad, sest need suurendavad tarbijate enesekindlust ja tagavad ettevõtjate õiguskindluse siseturul. See on eriti oluline piiriüleste tehingute puhul, mis muutuvad Euroopa turul üha tavalisemaks. Riiklikel tarbijakaitseasutustel on ikka veel raskusi selliste tehingute korral asjakohaste meetmete võtmisega sihtriigis.

Direktiivide eesmärke aitab saavutada eelkõige direktiivide nõuetekohane ülevõtmine, rakendamine ja täitmine. Paraku ei ole mõned liikmesriigid seda kohustust veel täitnud ning see ei soosi asjakohaste suhete loomist ettevõtjate ja tarbijate vahel.

2007. aastal kasutas Euroopa Komisjon esmakordselt ELi lauskontrolli (*EU sweep*), et tagada lennuettevõtjate veebilehtedel tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide rakendamise järelevalve ja täitmine. Rikkumisi leiti 43,6%-l läbivaadatud veebisaitidest, mis üksnes kinnitab vajadust olemasolevate õigusnormide jõustamise parema kontrolli järele.

Tunnen heameelt komisjoni algatuse üle luua avalikkusele juurdepääsetav andmebaas, mis sisaldab teavet kõnealuste direktiivide ülevõtmisel vastuvõetud riiklike meetmete kohta.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – EL on teinud tarbijaõiguste parandamisel märkimisväärsed edusamme. Pettumust valmistab, et mõned liikmesriigid ei ole veel ebaausate kaubandustavade direktiivi üle võtnud; Euroopa Parlament edastas täna selge sõnumi, et need liikmesriigid peaksid selle probleemiga tegelema.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Juba 2005. aastal võtsime me vastu ELi direktiivi, mis käsitleb tarbijate kaitsmist ebaausate kaubandustavade ja eksitava reklaami eest. Ent endiselt keeldume me kaitsmast kodanikke Interneti-helistajate, soovimatute reklaamkõnede ning OÜ Suller tüüpi petufirmade eest, kes on postkastide, variisikute ja muutuvate nimede taga.

Kui mõni sellistest ettevõtetest õnnestubki tabada, määratakse talle naeruväärselt väike trahv, millel ei ole mingit hoiatavat mõju. Trahve tuleks märgatavalt suurendada ja eelkõige tuleks seda teha korduvate rikkumiste puhul. Petetud kliendid peavad saama nõuda hüvitist, vastasel juhul jätame nad lihtsalt hätta. Kavandatavad muudatused parandavad tarbijate olukorda, mistõttu ma hääletasin poolt.

Zuzana Roithová (PPE-DE), kirjalikult. – (CS) Mind rõõmustab mõttevahetus raporti üle, mis kätkeb direktiivide 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul) ja 2006/114/EÜ (eksitava ja võrdleva reklaami kohta) ülevõtmist, rakendamist ja jõustamist. Kuigi need direktiivid moodustavad ELi tarbijakaitse selgroo, tuleb neid liikmesriikides järjepidevalt rakendada, eriti Interneti-ostude puhul. Siseturg ei tohi olla killustatud ning ettevõtjatele ja tarbijatele peavad kehtima samad eeskirjad ja ühesugune kaitse, olenemata sellest, millises liikmesriigis nad ostavad või müüvad. Pean juhtima tähelepanu asjaolule, et mõned liikmesriigid, sh Tšehhi, on jäänud hiljaks direktiivide ülevõtmisega oma siseriiklikusse õigusesse. Praegu on kõige olulisem see, kas riiklikud järelevalveasutused sunnivad ebaausaid ettevõtjaid ka tegelikult neid õigusnorme rakendama. Jõulujärgne müük annab selleks suurepärase kontrollivõimaluse. Samuti peavad Euroopa institutsioonid toetama tihedamat koostööd riiklike raadio- ja teleringhäälingunõukogude vahel, kel tuleb kontrollida direktiivide täitmist massiteabevahendites, ning meie huvides on rakendada järelevalvet järjekindlalt kogu ELis.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma annan oma poolthääle proua Weileri raportile, mis hõlmab direktiivide 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste

tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul) ja 2006/114/EÜ (eksitava ja võrdleva reklaami kohta) ülevõtmist, rakendamist ja jõustamist.

Olen täiesti veendunud, et direktiivi nõuetekohane rakendamine võimaldab üldsusel olla oma õigustest täielikult teadlik. Kui tarbijaõigusi laiendatakse ebaausate kaubandustavade direktiivi abil, peavad sellega kaasnema meetmed, mis hõlbustavad nende õiguste kasutamist.

Nõustun raportööri väitega, et ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausate kaubandustavade ning eksitava ja võrdleva reklaami direktiivide ülevõtmine, rakendamine ja täitmine on otsustava tähtsusega nende direktiivide eesmärkide saavutamisel, eriti kui võtta arvesse liikmesriikide kohaldamis- ja rakendamismeetodite ja -süsteemide erisusi, mõnede direktiivides sisalduvate õigusmõistete keerukust, paljusid liikmesriikide norme, millega reguleeritakse ebaausaid kaubandustavasid ning eksitavat reklaami, ning nende direktiivide laia kohaldamisala. Viimaks tahan väljendada rõõmu oma kolleegide algatuse üle, mille eesmärk on reguleerida õiguslikult seda ühendusele ülimalt olulist valdkonda.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Kiidan kindlalt heaks Barbara Weileri raporti, mis käsitleb siseturu ebaausate kaubandustavade direktiivi ning eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi ülevõtmist, rakendamist ja jõustamist.

Ettevõtjate vaheliste tehingutega seotud eksitavat ja võrdlevat reklaami on reguleeritud ühtse konsolideeritud direktiivi kasutuselevõtmisega. Ettevõtja ja tarbija suhetega seotud ebaausaid kaubandustavasid reguleeritakse direktiiviga 2005/29/EÜ.

Direktiivid töötati välja selleks, et suurendada tarbijate enesekindlust (nende kaitse on tõhustunud keelatud kaubandustavade musta nimekirja koostamise tõttu ning tänu sellele, et ebaausate tavade eest kaitstakse neid ühtlustataval viisil) ning tagada ettevõtjate suurem õiguskindlus.

Parem kaitse oleks saavutatud siis, kui direktiivi sätetega kaasnenuksid tõhusat täitmist võimaldavad õigusmeetmed. Seetõttu peavad liikmesriigid vaatama üle oma õigussüsteemi ja suurendama ülevõtmisprotsessi selgust.

Tehtud muudatusi peavad toetama selge rakendusmenetlus ja tõhusad õiguskaitsevahendid, mis annavad tarbijale õiguse esitada hüvitusnõue ebaausate kaubandustavade tõttu tekitatud kahju eest; sellised õiguskaitsevahendid on näiteks 2007. aastal esmakordselt kasutatud tarbijakaitse järelevalve mehhanismid seoses lennuettevõtjate veebilehtedega. Liikmesriigi tasandil tuleks mõelda kampaaniatele, mis suurendavad teadlikkust ja parandavad tarbijate haridustaset tarbijaõiguste ja nende kasutamise vallas.

– Raport: Pedro Guerreiro (A6-0485/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, hääletasime raporti vastu, mis käsitleb ökosüsteemil põhinevat lähenemisviisi kalavarude majandamisel. Meie arvates ei selgu raportist, et kõige aluseks peab olema kalanduspoliitika koos keskkonna- ja jätkusuutlikkuskriteeriumidega. Lisaks pööratakse raportis liiga palju tähelepanu vajalikest kalanduspoliitika reformidest hoidumisele ja kaitstakse suuremahulise kalatööstuse huve.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Väga lühidalt kokku võttes on selle Euroopa Parlamendi omaalgatusliku raporti siht siduda merekeskkonna kaitsmise teemalised ühenduse nõuded ühise kalanduspoliitikaga (ÜKP), mille üks tegevuseesmärk on kalavarude majandamisel ökosüsteemil põhineva lähenemise järkjärguline rakendamine.

Tahaksin raporti põhipunktide hulgast tuua esile asjaolu, et raporti kohaselt ei täida praegune lubatud kogupüügi ja kvootide süsteem reformitud ÜKP eesmarke, sest see on osutunud ebapiisavaks nii ühenduse kalandussektori kui ka kalavarude kaitsmise seisukohalt.

Kuna kiiresti tuleks luua alternatiivsed majandamissüsteemid, siis selle taustal leian ma, et EL peaks hakkama kiiremini mõtlema alternatiivsetele lähenemisviisidele, eriti kui arvestada, et mõned sellised (näiteks kalapüügiõigustel põhinev majandamine) on nurgakiviks sellistes riikides nagu Ameerika Ühendriigid, Uus-Meremaa, Norra ja Island, kellel kõigil on tugevate traditsioonide ja suure potentsiaaliga kalandussektor.

Järgmise põhipunktina tuleks käsitleda merluusi ja homaari varude taastamise plaani ümbersõnastamist.

Ma hääletasin selle raporti poolt.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Kuigi ma ei nõustu kogu vastuvõetud resolutsiooni sisuga, sisaldab see mitut olulist eesmärki ja põhimõtet, mis peaksid kalanduspoliitikas valitsema.

Kui Euroopa Komisjon teatab järgmise aasta aprillis ühise kalanduspoliitika tulevikku käsitleva rohelise raamatu esitamisest, viidates kõnealuse poliitika võimalikule reformimisele 2012. aastaks, on eriti tähtis taas rõhutada ja asuda kaitsma (nagu Portugali kommunistlik partei (PCP) on järjekindlalt teinud) eesmärgi ja põhimõtteid, millest paljusid ühises kalanduspoliitikas (ÜKP) ei järgita (kuigi ÜKP sisaldab mõnda neist).

Arvestades Euroopa Komisjoni ja teiste ELi institutsioonide plaanitud tulevikueesmärgi ja -püüdlusi kalatööstuses, peaks Portugali kõnealune sektor – mis on riiklikul ja ühenduse tasandil aastakümneid järgitud koormavate meetmete tõttu sügavas kriisis – olema valmis ühendama oma jõud uute ja isegi koormavamate meetmete vastu. Selliste meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel häviks suur osa sellest strateegilisest sektorist ja see tooks kaasa halvad tagajärjed Portugali jaoks.

Sellist poliitikat ei saa ette ära otsustada.

Portugali kalatööstuses on ka alternatiivseid tegevuspõhimõtteid.

Neid põhimõtteid on PCP soovitanud ja kaitsnud nii riiklikul tasandil kui ka Euroopa Parlamendis.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin härra Guerreiro raporti poolt. Raportis märgitakse õigesti, et ELi kalanduspoliitika peab edendama kalatööstuse moderniseerimist ja jätkusuutlikku arengut, kaitses tööstusharu sotsiaalmajanduslikku elujõulisust ning kalavarude jätkusuutlikkust ja tagades avalikkuse varustamise kalaga, sõltumatuse toiduainetega varustamisel ja toiduainetega kindlustatuse, töökohtade säilimise ning kalurite paremad elutingimused. See toimimisviis on risti vastupidine ühise kalanduspoliitika viimase kolme aastakümne saavutustele ning seetõttu toetan ma kalavarude majandamise andmist tagasi riigi kätte.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma andsin oma poolthääle härra Guerreiro raportile, mis käsitleb ühist kalanduspoliitikat (ÜKP) ja ökosüsteemil põhinevat lähenemisviisi kalavarude majandamisel. On väga tähtis, et mere- ja ookeanipoliitikat ei aetaks segamini kalanduspoliitikaga; selles asjas nõustun ma täielikult raportööriaga.

Kalanduspoliitika peab lähtuma põhimõttest, et kalanduses hõivatud inimeste heaolu ja nende inimestega lahutamatu seotud ökosüsteemide jätkusuutlikkus on vastastikusel sõltuvusel, seepärast tuleb tunnustada eelkõige väiksemahulise rannapüügi ja rannalähedase püügi eripära ja olulisust.

Samuti nõustun oma kolleegi väitega, et kalavarude majandamise kui taastuvat ressursi kasutava tegevusala peamine ja esmatähtis ülesanne on kontrollida (otseselt või kaudselt) kalapüügi kogukoormust, et tagada maksimaalne säästev püük. Seda lähenemisviisi omaks võttes liigume edasi Euroopa Liidu kehtestatud eesmärkide saavutamise suunas.

– Raport: Christa Kläß (A6-0443/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ka siinsel juhul võeti lõpliku kompromissina arvesse meie mõningast kriitikat esialgse ettepaneku kohta, eriti seoses pestitsiididest tulenevate riskide ja ohtude ning sõltuvuse vähendamise näitajate ja eesmärkide, meetmete ja ajakavadega. Meie arvates on mõistlikum, kui need eesmärgid ei oleks algusest peale kvantitatiivsed, et mitte seada veel rohkem takistusi väiksemahulisele põllumajandusele.

Samuti rõõmustame selle üle, et toetatakse komisjoni esialgses ettepanekus käsitletud seadmete ja tarvikute kohustuslikust ülevaatusel vabastamist ning et kõige, sealhulgas väikeste talumajapidamiste seadmete ja tarvikute kohustuslikust ülevaatusel on loobutud.

Meie arvates peaks talumajapidamisi ja intensiivset agrotööstust eristama – tegelikkuses ja põhimõtteliselt – sel viisil kõikides otsustes. Muu hulgas tasuks alati meeles pidada, et hullu lehma tõbe, dioksiini, nitrofuraane ega muid toidukatastroofe ei põhjustanud sugugi mitte talumajapidamised ja mitteintensiivne tootmismeetod...

Seetõttu hääletasime kompromissi poolt.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Ma nõustun raportööriaga ja õnnitlen teda lõpliku raporti puhul.

See direktiivi jõustumine on eriti oluline seepärast, et on suurenenud vajadus muuta kiiresti pestitsiididest tulenevate riskide vähendamise poliitikat, millele on ELis omane kohati puudulik teave tavade ja toodete

kohta ning nende vähene kontroll. Inimeste tervise ja keskkonna kaitsmiseks tuleb soodustada põllumajanduses kasutatavate pestitsiidide käsituse muutmist.

See dokument on põhjanev, sest selles kehtestatakse pestitsiidide kasutajate teavitamise ja väljaõppe eeskirjad ning nõutakse seadmete ülevaatust. Selles keelustatakse ka õhust pihustamine (mis on lubatud vaid äärmisel vajadusel ja muude pihustusvõimaluste puudumisel). Heaks küljeks on ka see, et iga liikmesriik võib oma kaitse- ja ohualad ise määratleda.

Robert Goebbels (PSE), kirjalikult. – (FR) Ma hoidusin nn pestitsiidide paketi üle hääletamast, et protesteerida selle ebademokraatliku meetodi vastu, millega Euroopa Parlamendile esitati nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi esindajate vahelistel mitteametlikel kolmepoolsetel läbirääkimistel arutatud kompromissid, sest need põhinevad üksnes ühes parlamendikomisjonis saavutatud kokkulepetel. Tegelikult on esimesel lugemisel korrekse demokraatliku arutelu ärajätmisega kaotatud iga parlamendiliikme õigus teha muudatusettepanekuid, ning lisaks on valminud Euroopa õigusakt, mille loomisel on trotsitud demokraatlikku läbipaistvust.

Peale selle on lõplikult vastu võetud õigusakt paljuski liigne, bürokraatlik ja kahjulik.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja, ma arvan, et vastuvõetud pestitsiidide ja taimekaitsevahendite käsitlevad raportid on meie parim saavutus, mis on realistlik ja tulemuslik, ning seetõttu andsin neile oma toetuse.

Kuigi viimasel hetkel esitasid mõned parlamendiliikmed täiskogu istungil muudatusettepanekuid, mis oleksid nende arvates pannud õigusaktid tuginema kindlamatele teaduslikele tõenditele ning võimaldanud samal ajal teha üksikute liikmesriikide puhul erandeid, oli enamusele selge, et oleks olnud hulljulge samm eirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu vaheliste läbirääkimiste tulemusi, isegi kui need muudatusettepanekud oleks olnud põhjendatud.

Eriti kütis kirgi raport, mis käsitleb taimekaitsevahendite viimist turule. Euroopa Parlamendis ilmnesid erinevad riiklikud huvid ja käsitlusviisid ning nõukogus puuduv üksmeel. Arutelu oli ka meie fraktsioonis äge. Sellest hoolimata näitab kõnealuse sektori sidusrühmade tagasiside, et õigusaktid on järjepidevad ja võimaldavad ellu viia kogu ELis neile rühmadele seatud eesmärged nii keskkonna kui ka rahvatervise parandamiseks ja kaitsmiseks.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Prantsuse tehnikainstituutide ja -keskuste korraldatud mõju-uuringud näitavad, et Euroopa taimekaitsevahendeid käsitleva direktiivi muudatuste eelnõu võib põhjustada paljude praegu turul olevate toodete kadumise.

On tähtis, et selle eelnõuga antaks Euroopa Liidu põllumajandustootjatele vahendid oma põllukultuuride kaitsmiseks. Vastasel juhul väheneks põllukultuuride toodang järsult, samuti võib avalduda märgatav mõju loomakasvatustoodangule.

Prantsusmaal ja Euroopas võib saada hävitava löögi kogu põllumajandussektor ning ohtu satuks põllumajanduse põhiülesanne varustada oma kodanikke tervislike ja mitmekesiste toodetega.

Ilma et seataks kahtluse alla vajadust kaitsta tarbijaid ja kasutajaid, ei tohi uus määrus vähendada uuendusmeelsust ega keemiliste rühmade mitmekesisust. Seetõttu tuleb viivitamata ette näha alternatiivsed lahendused.

See on ainus võimalus vältida suure hulga põllumajandustootmise ning sellega seotud töökohtade ja jõukuse siiret.

Seistes silmitsi nende põllumajandustootjate jaoks oluliste probleemidega, peame köögi-, puu- ja teraviljade tootjatena olema jätkuvalt valvsad praeguste reformide ning nende riiklikul tasandil rakendamiseks võetavate meetmete suhtes.

Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Ma andsin oma poolthääle mõlemale Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni keerulistel kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kompromissile.

Tänapäeva põllumajanduses on pestitsiidid vältimatud. Nende abil tagatakse Euroopa põllumaa parim kasutus ja seeläbi ka toiduainete tootmise hea kvaliteet.

Loomulikult olen ma rahul, et minu novembris vastuvõetud resolutsiooni on arvesse võetud; seega peab mesilastele mürgiste pestitsiidide kohta loa väljastamisel olema eriti hoolikas, et välistada loa andmine nende pestitsiidide kohta, mille mesilastele tekitatav kahju on tõendatud.

Eesmärk on tõhususpõhimõte, s.t tähendab nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik. Toodete arvu lineaarne vähendamine oleks hull samm. Põllumajandustootjad vajavad küllaldaselt hulgal mitmekesiseid tooteid, et vältida resistentsuse väljakujunemist.

Loomulikult muretsen ma endiselt sellepärast, millist tegelikku mõju avaldab määrus põllumajanduses, viinamarjakasvatuses ja aianduses pestitsiididega varustamisele ja hindadele, ning me ei tea ikka veel asjassepuutuvatele tööstussektoritele avalduvat mõju. Igakülgne järelhindamine on seepärast hädavajalik.

Mul on hea meel, et Luksemburg asub nüüd Belgia ja Saksamaaga ühes vööndis ning põllumajandustootjad ja viinamarjakasvatajad saavad kasutada samu tooteid mõlemal pool piiri. Probleem Prantsusmaaga tuleb lahendada vastastikul kokkuleppel.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, ma andsin oma poolthääle proua Klači esitatud raportile, mis käsitleb pestitsiidide säästva kasutamise raamdirektiivi. Nõustun täielikult selle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi vastuvõtmisega.

Direktiivi mõte on vähendada pestitsiidide mõju inimeste tervisele ja keskkonnale – sellest tulenevalt peaks üks praktilisi eesmärke olema pestitsiidide kasutuse kvantitatiivne vähendamine, mis saavutatakse konkreetsete sihtide seadmise ja riiklike tegevuskavade rakendamise abil. Samuti peab kontroll olema palju karmim, et kaitsta rahvatervist täiel määral. Lisaks arvan, et sedalaadi toodetele pandud etiketid peaksid olema selged ja arusaadavad kõigile, et iga üksiku koostisosa kasutamise mõju oleks teada.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Eilsel arutelul mainisin, et pean praegust kompromissi austusväärseks ja et Euroopa Parlamendi Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon kiidab selle heaks. Soovin siiski rõhutada, et põllumajandustootjate huvirühma ja pestitsiiditööstuse omavahelise kokkuleppe saavutamiseks pidime tegema mõned mööndused. Kahetsen siiani, et loobusime 50% eesmärgist.

Selle tulemusena on kõik jäetud üksikute liikmesriikide ülesandeks. Liikmesriikidel on täiuslik võimalus hoiduda liigest agarusest selle ülesande täitmisel ja see võib kaasa tuua liiga leige suhtumise. Lisaks on veeteede lähedal asuvate puhervööndite rajamisega seoses saavutatud tulemus tagasihoidlikum. Ka see on nüüd jäetud liikmesriikide hooleks. Keskkonna ja rahvatervise seisukohast oleks olnud eelistatav Euroopa kehtestatud minimaalne vahemaa. Siiski on hea, et parema kaitse all on avalikud kohad (pargid, spordi- ja puhkealad, koolid jms), mida sageli kasutavad vähe kaitstud rühmad. Flandrias oli sellele juba tähelepanu pööratud; nüüd peavad seda tegema kõik Euroopa valitsused.

– Raport: Hiltrud Breyer (A6-0444/2008)

Martin Callanan (PPE-DE), kirjalikult. – See õigusakt on ELile nii omane – tüüpiline juhtum, kus pähklit püütakse purustada sepavasaraga. Minu esindatava piirkonna – Kirde-Inglismaa – põllumajandustootjatele ja aiandusettevõtetele on selle mõju märkimisväärne.

Kahtlemata vähendavad ettevõtted töökohti ja lõpetavad isegi kauplemise. Kahtlemata ootavad meie kitsikuses põllumajandustootjaid ees veelgi suuremad bürokraatlikud peavalud. Kahtlemata väheneb põllumajanduse saagikus. Seega on täiesti irooniline arutleda sel nädalal just ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse üle. Pestitsiidid on toiduainete kasvatamiseks hädavajalikud ning nende suhtes kehtivad juba niigi ranged ohutusnõuded.

Keegi ei vaidlusta keskkonnakaitse olulisust, kuid kõnealune õigusakt on tasakaalustamata. Selles tehakse liiga palju ettekirjutusi ja see ei ole paindlik. Komisjon ei ole suutnud korraldada piisavalt põhjalikku ja ajakohast mõju hindamise uuringut.

Seetõttu hääletasin selle ettepaneku vastu.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Täna hääletasime proua Breyeri taimekaitsevahendite turuleviimist käsitleva raporti poolt. Määrus, mille eesmärk on parandada toiduohutust ja taimekaitsevahendite mõju keskkonnale, on mõistlik ja tähtis.

Alates selle esimesest lugemisest Euroopa Parlamendis on analüüsid näidanud, et määrus võib muutuda liiga laialivalguvaks ja jäigaks ning teha Rootsisis võimatuks tavapäraste põllukultuuride (näiteks porgandite ja

sibulate) kasvatamise müügieesmärgil. Olukorda ei paranda ka asjaolu, et sätete mõju hindamisel lähevad näiteks Rootsi keemiainspektsiooni ja Ühendkuningriigi samaväärse asutuse – pestitsiidide ohutuse direktoraadi – olulised järeldused üksteisest lahku. Meil on kahju, et Euroopa Parlamendi teisel lugemisel ei olnud võimalik selle selgitamiseks hääletada, kuid samas rõhutame, et vastuvõetud teksti on võrreldes Euroopa Parlamendi esimese lugemisega parandatud.

Oleksime tahtnud näha Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kokkuleppe arvessevõtmist; nimetatud kokkulepe oleks selgitanud määrust selliselt, et ohtlik kasutus oleks selgelt keelatud, samas oleks olnud edaspidi lubatud vajalik, vastutustundlik ja ohutu taimekaitse, mis võidakse nüüd samuti ära keelata.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendis lõpuks saavutatud kompromiss tähendab taganemist toimeainete kõrvaldamise kohta tehtud maksimalistlikest ettepanekutest, eriti negatiivsest mõjust, mida need ettepanekud oleksid avaldanud insektitsiididele ja pestitsiididele. See on eriti asjakohane selliste riikide jaoks nagu Portugal, kus puu- ja köögiviljakultuuride, kartulite ja oliivide seisundit mõjutavad suurel määral teatud putukkahjurid ja haigused (nt männi nematood ja kastanivähk), mis tekitavad ennekõike talumajapidamistele tõsist kahju, mille põhjuseks ei ole vähemalt mitte tõhusate taimekaitsekampaniate puudumine.

Kuigi meil on palju kahtlusi kompromissi teatud aspektide suhtes, nt kahjurite tõrje või ennetamise ja põllukultuuride majandamise mittekeemiliste meetodite vallas, tunneme, et on õige rakendada taimekaitsevahendite lubade vastastikuse tunnustamise põhimõtet ning luua sarnaste mulla- ja ilmastikutingimustega piirkondi hõlmavad võõndid.

Siiski rõhutame vajadust uuringute järele, mis annaksid meile selge ettekujutuse kõnealuste, tootlikkust ja seega ka põllumajandustootjate sissetulekuid käsitlevate meetmete tulemustest, et jagada need kulud ära kogu ühiskonna vahel, kui pidada silmas, et me räägime keskkonna- ja toiduohutusnõuetest.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin Breyeri raporti muudatusettepanekute vastu. Ühendkuningriigis on tekitatud veidi tarbetut paanikat, väites, et raport tähendab „lõppu meie senisele traditsioonilisele põllumajandusele”. Teiste liikmesriikide põllumajandustootjad nii ei arva.

Sellest hoolimata on tegelik mõju ebaselge, sest praegusel kujul oleva ettepaneku mõju ei suudetud rahuldavalt hinnata. Seetõttu toetan ma ideed kehtestada erand pärast 2015. aastat, mil praegused load kaotavad kehtivuse juhul, kui liikmesriigid tunnevad suurt muret põllukultuurisaagile tõsist mõju avaldava pestitsiidi kättesaadavuse pärast.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) See dokument aitab ühtlustada pestitsiide käsitlevaid õigusakte.

Nõustun vastuvõetud raportiga eeskätt seetõttu, et taimekaitsevahendite lubade vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine teeb lõpu (eri suuruses turgudega) liikmesriikide vahelistele ebavõrdsetele konkurentsitingimustele ja vähendab eelkõige keskkonna- ja toiduohutusprobleeme. Sarnaste mulla- ja ilmastikutingimustega piirkondi ühendava kolme võõndi loomine on väga teretulnud. Oleks ohtlik panna kokku täiesti erinevad olud.

Sisesekretsioonisüsteemi kahjustavate ainete küsimusel on minu arvates põhjanev alus: esitatud tekst tugineb teaduslikule arvamusele. Sisesekretsioonisüsteemi kahjustavate ainetele on see probleem, et erinevalt kantserogeenidest või mutageenidest puuduvad neil toksikoloogilised omadused, kuid nad põhjustavad mitmesuguseid tagajärgi alates vähetähtsast hormonaalse tasakaalu puudumisest kuni genitaalide väärarenguteni ja/või vähini.

Tähtis on seada piirangud ainetele, mille kahjulik mõju inimeste tervisele on tõendatud.

Määrusel on kolmekordne õiguslik alus (põllumajandus, siseturg ja rahvatervis), mis on minu arvates väga hea.

Andreas Mølzer (NI), kirjalikult. – (DE) Viimastel aastatel on Euroopa Liit piirnorme pidevalt tõstnud, kuid ammu oleks olnud aeg neid vähendada. Tervisele ülimalt kahjulike pestitsiidide lõplik ärakeelamine tähendab edasiminekut, kuigi selle kohta on korraldatud veel liiga vähe uurimusi. See, et üha enam kasutatakse pestitsiide, mille abil saab kehtestatud piirnormidest kõrvale hiilida, annab ikka veel põhjust muretsemiseks. Me teame võimalikest koostoimetest endiselt liiga vähe ning siinkohal ollakse õiguslike piirangutega hiljaks jäänud.

Dokumentide ja nende jälgitavuse tõhusus on tõesti kaheldav. Viimaste aastate lihaskandaalid näitavad üsna selgelt, kui lihtne on korraldada etiketipettust. Lõpuks on meil endiselt probleeme sellega, et me kehtestame oma tootjatele ja põllumajandustootjatele pestitsiidipiirangud ja impordime seejärel tooteid leebemate nõuetega riikidest. Hiina manguasjade juhtum peaks olema meile õppetunniks. Kavandatud määrad on samm õiges suunas, mistõttu hääletasin ma nende poolt, kuid vaja on palju enam.

Bill Newton Dunn (ALDE), *kirjalikult*. – Ma hääletasin nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi kolmepoolsete läbirääkimiste käigus tehtud järelduste ja soovitude vastu, sest:

- kõnealune õigusakt tuli vastu võtta liiga rutakalt, kuna nii Euroopa Parlamendi kui ka komisjoni koosseisu ametiajad lõpevad saabuval suvel, kuigi see ei ole piisav põhjus õigusakti kiiruga koostamiseks;

- ettepanekute mõju ei ole hinnatud;

- soovitusel ei põhine teaduslikel alustel, vaid pigem emotsionaalsel hirmul, mille taga on meemesilaste ärevustekitav kadumine kogu maailmas, ja kartusel inimese tervise pärast;

- põllumajandustootjad, keda ma esindan Lincolnshire'is ja East Midlandsis, palusid mul üksmeelselt olla nende ettepanekute vastu, ning et nad on praktilised inimesed, kes kasvatavad meie toitu, tuleks nende arvamust austada.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, ma andsin oma poolthääle proua Beyeri raportile, mis käsitleb taimekaitsevahendite turuleviimist. Olen nõus kavatsuste ja eesmärkidega, mis tagavad inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemelise kaitse.

Euroopa Liit on alati pannud keskkonnateemadele erilist rõhku ning käesolev määrus kujutab endast järjekordset strateegiat, mis on kavandatud selle eesmärgi saavutamiseks. Samuti olen veendunud, et on õige viia loomkatsed miinimumini ja teha neid üksnes siis, kui see on hädavajalik; ning et tuleb edendada alternatiivsete meetodite kasutamist, et mitte põhjustada loomadele tarbetuid kannatusi.

Brian Simpson (PSE), *kirjalikult*. – Otsustasin hääletada selle raporti vastu kahel põhjusel.

Esiteks peame tagama oma põllumajandustootjatele tööks vajalikud vahendid ning käesolev ettepanek piiraks suuresti eelkõige nende põllumajandustootjate võimalusi, kes töötavad niiskemates ja märjemates ilmastikuoludes ning peavad kasutama pestitsiide põllukultuuride ja oma elatusvahendite kaitsmiseks. Ma ei tea ühtegi põllumajandustootjat, kes tahaks kasutada pestitsiide, kuid need aitavad tagada meie elanikele taskukohase hinnaga toidu.

Teiseks, selle õigusakti mõju ei ole hinnatud; pean seda ennekuulmatuks, arvestades, milliseid tõsiseid tagajärgi see võib põllumajandussektorile kaasa tuua.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult*. – (NL) Eilsel arutelul mainisin, et pean praegust kompromissi austusväärseks ja et Euroopa Parlamendi Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon kiidab selle heaks. Soovin siiski rõhutada, et põllumajandustootjate huvirühma ja pestitsiiditööstuse omavahelise kokkuleppe saavutamiseks pidime tegema mõned mööndused. Ükskõik kuidas asjadele ka läheneda, piirkriteeriumide poolest saavutati kehvem tulemus, kui võtta võrdluseks kõrvale Euroopa Parlamendi seisukoht esimesel lugemisel.

Selgesõnaliselt loodi erandivõimalused 12 aine jaoks. Meil olid kahtlused ka tsooniviisilise lähenemise osas. Nii suure pindalaga kolme võõndi idee näis meile problemaatiline, sest nende võõndide keskkonnatingimused võivad olla määratult erinevad. Hea on aga see, et õiguslikuks aluseks on põllumajandus, siseturg ja rahvatervis, kusjuures asjakohastes põhjendustes ja artiklis 1 peetakse esmatähtsaks muret rahvatervise pärast. Samamoodi on teretulnud täienduseks piirkriteeriumid ainete puhul, mis avaldavad lubamatut toimet mesilastele. Samuti oli täidetud nõue asendada ohtlikud ained kiiremini ohutute alternatiividega. Kuigi selle lõpptulemus oleks võinud olla parem, hääletasime vastuvõetava kompromissi üle.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult*. – Mulle valmistas pettumust ühise seisukoha muutmine. Eelistaksin sellist ühist seisukohta, mis tagaks parema tasakaalu rahvatervise ja toiduainete tootmise vahel.

Glenis Willmott (PSE), *kirjalikult*. – Põhjaliku mõjuhinnangu jätkuv puudumine tähendab, et EPLP ei saa toetada kompromissipaketti, mille üle nõukogu ja Euroopa Parlamendi raportöör läbirääkimisi pidasid, sest puudub selge teave toiduainete tootmisele avalduva mõju kohta.

Leiboristidest parlamendiliikmed soovivad näha paremaid ja ohutumaid pestitsiide, kuid meil on ka kohustus näidata nii tootjatele kui ka tarbijatele, milline oleks praeguste ettepanekute edaspidine mõju põllumajandustootmisele ja toiduainete hindadele.

Kuigi meil ei ole siin tegemist katastroofiga, mida on teatud kvartalites prognoositud, on asjaga kaasnev teadmatuse EPLP jaoks liiga suur, et kompromissipaketti toetada.

– Raportid: Christa Kläß (A6-0443/2008), Hiltrud Breyer (A6-0444/2008)

Liam Aylward, Brian Crowley, Seán Ó Neachtain ja Eoin Ryan (UEN), kirjalikult. – Me loobusime täna selle taimekaitset käsitleva õigusakti üle hääletamast.

See on väga raske hääletus. Me osalesime pingelistes läbirääkimistes selle vastuolulise paketi üle kõikides etappides kuni praeguseni.

Selles õigusaktis on rõhk asetatud kindlalt tervisele ning keemiliste ainete ja vähi seostele. Põllumajandustootjaid mõjutab kõige enam vahetu kokkupuude. Kuigi see pakett näib piiravat kantserogeensete ainete kättesaadavust, võivad liikmesriigid aineid turule lubada, kui on tõsine oht taimetervisele. Ettepaneku eesmärk on kaitsta mesilasi ja vähendada bürokraatiat ainete kasutamise lubade andmisel. Ainete järkjärgulise kõrvaldamisega aastani 2016 sunniksime tööstust tulema välja bioloogiliselt ohutute ja tõhusate toodetega.

Me ei saa selle õigusakti poolt hääletada. Hoolimata sellest, et korduvalt on nõutud uuemat mõjuhindangut, ei ole komisjonil lähemal ajal ühtegi ilmusas. Me ei saa õigusakti teoreetiliselt luua! Tooted keelatakse ära ohtlikkuse tõttu, kuid ei arvestata kasutamisel ja kokkupuutel põhinevat teaduslikult tõendatud riski. Lisaks ei ole teaduslikul tasandil kokku lepitud siseselektsioonisüsteemi kahjustava aine määratluses ja me esitasime muudatusettepanekuid, et komisjoni ekspertide arvamus selle kohta ära oodata.

Michel Teychenné (PSE), kirjalikult. – (FR) Selle tekstiga, mis piirab pestitsiidide tootmist ja müüki, ning sellele lisatud tekstiga, milles sätestatakse nende kasutamise raamistik, on Euroopa lõpuks saavutanud pestitsiidide etalonnormid. Hiltrud Breyeri raport on õigel teel. Kuigi selles lubatakse viia turule madala riskiastmega tooteid, keelatakse selles 22 ainet, mida peetakse väga kahjulikuks.

Kui me loodame, et lõpptulemus oleks ratsionaalne põllumajandus kogu maailmas, peame nende Euroopa Liidu edusammude eest kiitust avaldama. Euroopa põllumajandust, mis kasutab rohkelt taimekaitsevahendeid, ei nõrgendata. Ent Euroopa Liidul oleksid mürgiste pestitsiidide vastu võitlemiseks nende tekstide näol kõige rangemad õigusnormid.

– Raport: Wolf Klinz (A6-0497/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Üleeuroopalisi investeerimisfonde ehk eurofonde (UCITS) käsitlev õiguskord on põhjalikult läbi vaadatud. Eurofondi moodustavad kollektiivsed investeerimisskeemid, mis võivad kasutada ühes liikmesriigis saadud tegevusluba kogu Euroopa Liidus, ilma et seda oleks vaja uuesti läbi vaadata. Üldise rahalise ebakindluse olukorras tuleb finantstehinguid käsitlevat määrust kohaldada õiglaselt ja järjekindlalt, et suurendada selles sektoris usaldust.

Wolf Klinzi raportis tehakse ettepanek kehtestada fondivalitsejate tegevusload, millega eurofondide asutajad on seotud. See ettepanek võimaldab fonde piiriüleselt juhtida, ilma et peaks asutama täielikult toimivad fondivalitsejad, nagu praegu on nõutud. On väga oluline, et oleks piisavalt fondijuhte, kes peavad fondivalitsejate tegevuslubade üle nõuetekohast järelevalvet.

Härri Klinz esitas kompromissdokumendi, mida ma saan toetada.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Eurofondid (UCITS) on ühtlustatud investeerimisfondid, mis investeerivad määratletud investeerimispoliitika kohaselt. Eurofondide raamdirektiiv, millele Klinzi raportis viidatakse, tagab kulude läbipaistvuse ning selle, mis on Euroopa Liidu majandus- ja rahanduskriisi ajal eriti oluline – investori kõrgetasemelise kaitse. Direktiivis sätestatakse põhinõuded investeerimisfondide ülesehituse, juhtimise ja järelevalve kohta.

On tõsi, et Ameerika turuga võrreldes iseloomustab Euroopa investeerimisfonde väiksus, mille tagajärjeks on investorite suured kulud. Seetõttu tuleb eurofondide pakett läbi vaadata, seda investorite vajadustega kohandada ja tagada ELi fondide sektori konkurentsivõime.

Raportööri pakutud muudatused puudutavad eeskätt fondide ühinemist käsitlevate uute sätete lisamist (nii et neid käsitletaks riigisest ühinemistena ja nende puhul säiliks maksualane neutraalsus), investorile edastatavat põhiteavet käsitleva dokumendi lisamist (millega asendatakse lihtsustatud prospekt) ning praeguse teatamise korra lihtsustamist teabe reguleerijalt reguleerijale otse edastamise kaudu.

– Raport: Donata Gottardi (A6-0507/2008)

Jan Andersson, Göran Färm ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Me toetame raportit, sest meie arvates on riigi rahanduse jätkusuutlikkus väga tähtis. Ent me oleme vastu löike 8 sõnastusele, mille kohaselt tuleb ette näha järkjärguline ja järsk maksukoormuse alandamine keskmise ja madala palga ning pensioni puhul – koos maksuvabastuste, maksumäärade läbivaatamise ja kompensatsiooniga maksuvaba määra korrigeerimata jätmisel vastavalt inflatsioonile. Meie arvates ei tuleks nende küsimustega tegelda Euroopa Liidu tasandil, vaid iga liikmesriik ise peaks nende üle otsustama.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Raportis, mis käsitleb riigi rahandust majandus- ja rahaliidus, võetakse vastu nõukogu ja komisjoni töötajavaenulikud otsused, mille eesmärk on tugevdada monopolide konkurentsivõimet, et kindlustada kapitalikasumit ja veeretada tõsise kapitalismi kriisi koorem töötajate õlule.

Rahanduspoliitika rakendamiseks tugevdatakse lihtrahvale kahjulikku raamistikku, mille Euroopa Liit liikmesriikidele, eriti majandus- ja rahaliitu kuuluvatele riikidele stabiilsuspakti ja Lissaboni strateegiaga kujundas.

Euroopa Parlament nagu ka komisjon püüab ohjeldada detsentraliseeritud suundumusi ja mõtteviisi, et igaüks peab ise enda eest seisma, ning nõuab koguni suuremat tähelepanu siseturu väljakujundamisele, maksude ühtlustamisele ning konkurentsivõime ja turueeskirjade tugevdamisele.

Kriitika selle suhtes, et kriisiga toimetulemiseks antud tohutud summad ei jõua väikeste ja keskmise suurusega ettevõteten, rääkimata töötajatest, on eksitav. Riigi sekkumise iganenud ja nurjunud mudelid turu puuduste varjamiseks on soovunelm ning katse eksitada töötajaid, taotledes viletsale süsteemile ühiskonna nõusolekut.

Töötajate jaoks on ainus lahendus võidelda lihtrahva võimu ja rohujuure tasandi majanduse eest, et hävitada kapitalismi ebainimlikkus.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Tegelikult on üsna huvitav, et raportis tunnistatakse, et riigi rahanduse olukorra analüüsis 2007. aastal ja 2008. aasta esimesel poolel „ilmnevad selgesti majandustrendi muutumine ning majanduskasvu pidurdumise märgid, koos jätkuvalt madala inflatsioonitasemega ja sissetulekute erinevuse suurenemisega”.

Ent seejärel pakutakse raportis kriisi lahendamiseks välja peamiselt samad retseptid, mis viisid praeguse olukorrani, selle asemel et kasutada võimalust teha ettepanekuid nende neoliberaalsete ja monetaristlike poliitikasuundade muutmiseks, mis on soodustanud praegust tõsist sotsiaalset olukorda, kus ebavõrdsus, töötus, juhu- ja halvasti tasustatud töö ning vaesus suurenevad.

Seetõttu nõutakse raportis kindlalt hinnastabiilsust ning stabiilsuse ja kasvu pakti, ehkki teatud paindlikkusega, ning Lissaboni strateegiat, mida, nagu me teame, on kasutatud ettekäändena, et korraldada erastamisi ja loobuda riigi sotsiaalsetest ülesannetest tulenevast vastutusest. Selle lähenemisviisi alla kuulub ka õhukese riigi ja tõhusama erasektori idee, mille eesmärk on kehtestada nn palgapiiang, mis toob tegelikult kaasa palkade ostujõu kadumise.

Seetõttu hääletasime selle vastu.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Minu arvamus proua Gottardi riigi rahandust käsitlevast raportist on see, et selles pole maailmakriisist õppust võetud.

Proua Gottardi loeb „turutõrkeks” ja „järelevalve puudumiseks” tegelikult sedasama ebaõnnestunud süsteemi, mida on aastaid meie suhtes rakendatud: riigi sekkumise vähendamise, ülima üleilmse vaba turu filosoofia, majanduse absurdses rahakesksuses – väidetavalt isereguleeruva turu valitseva koha – süsteemi. G20 kohtumisel või Brüsselis otsustatud ebamäärased kosmeetilised parandused ei muuda eriti olukorda. Me peame kahtluse alla seadma majanduslikud dogmad, millele me siiani allume. Kriis on näidanud, et kaupade, teenuste, kapitali ja inimeste täieliku liikumisvabadusega ei kaasne õitseng, vaid katastroof. Samuti on kriis näidanud, et rahvusriik on asjakohane ja tõhus otsuste tegemise, tegutsemise ja reageerimise tasand, isegi kui härra Sarkozy

tundis, et härra Barroso pidi teda kõikjal saatma, panemaks inimesi uskuma, nagu oleks Euroopa Liit sellises olukorras kasulik.

Seetõttu on raportööri heast nõuandest riigi rahanduse juhtimise kohta ning tema nõudest järgida stabiilsuse ja kasvu pakti kahjuks vähe abi.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjalikult. – Me tunneme heameelt selle raporti mõnede positiivsete tahkude üle, eelkõige maksukoormuse õiglasema jaotamise vajaduse, riiklike kulutuste ja mõistliku majandusjuhtimise tähtsuse tunnustamise üle. Ometi loobusin ma hääletamast, sest raport juhindub puudulikkusest Lissaboni strateegiast, selles rõhutatakse konkurentsivõimet ja toetatakse turvalist paindlikkust ning see ohustab kaudselt pensioniskeeme, tervishoidu ja pikaajalist hooldust „struktuurireformi” varjus.

10. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.00 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

asepresident

11. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

12. Passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardid (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Carlos Coelho koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2252/2004 liikmesriikide väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta (KOM(2007)0619 – C6-0359/2007 – 2007/0216(COD)) (A6-0500/2008).

Carlos Coelho, raportöör. – (PT) Härra juhataja, asepresident Barrot, daamid ja härrad, täna arutatava ettepaneku eesmärk on muuta 2004. aastal vastu võetud määrusi, millega parandati ja ühtlustati turvastandardeid, mis käsitlesid ELi kodanike passide ja reisidokumentide kaitsmist pettuste eest, ning samal ajal sisestati biomeetrilised identifitseerimiselemendid. Vastupidi 2004. aasta menetlusele on meil nüüd kaasotsustamismenetlus. Ma tahaksin tänada eesistujariiki Prantsusmaad ja volinik Barrot'd tohutu panuse eest selleks, et saavutada kokkulepe esimesel lugemisel. Samuti tahaksin tänada variraportööre nende tegevuse ja koostöö eest, mis oli selle tulemuse saavutamiseks asendamatu.

See lahendus oli vajalik, kui me meenutame, et kõnealune määrus jõustus 2004. aastal ja hiljemalt selle aasta juunist peaksid kõik liikmesriigid koguma lastelt sünnist alates sõrmejälgi. Ent mõnes liikmesriigis läbi viidud katseprojektide põhjal tehtud uuringute kohaselt on väga raske alla kuue aasta vanustelt lastelt sõrmejälgi võtta või neid sõrmejälgi üldse usaldada. On tõsi, et liikmesriigi seadusandja võiks kehtestada erandid sellest kohustusest. Kuid see tähendaks, et kuni selle vanusepiirini, mille puhul erand tehti, võib väljastada üksnes ajutisi passe. See oleks vanematele liigne koorem, sest nad peavad väljapoole Schengeni ala reisida soovides igale lapsele passi hankima.

Seetõttu õnnestus meil saavutada kokkulepe, millega nähakse ette nelja-aastane periood, mille vältel määratakse vanusepiiriks 12 aastat, koos vabastusklausliga, mis peaks võimaldama neil riikidel, kes on juba vastu võtnud madalamat vanusepiiri sätestava õigusakti, seda vanusepiiri kohaldada, tingimusel et vanusepiir ei ole madalam kui kuus aastat. Samuti oodati läbivaatamise klauslit, võttes arvesse selle uuringu tulemusi, mille me palusime komisjonil laste sõrmejälgede usaldusväärsuse kohta läbi viia, ning sellega nähakse ette, et vanusepiir määratakse lõplikult ja seda ühtlustatakse kõikides liikmesriikides iga nelja aasta järel.

Teine erand kehtestati isikute kohta, kellelt on eri põhjustel füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta. Samuti kiideti heaks Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni soovitus „igale inimesele oma pass”. Nagu Euroopa andmekaitseinspektor ütles, pakub see lisakaitset võitluses lastega kauplemise vastu.

Mis puudutab laste kaitsmise eesmärki, siis saavutasime ka kolme institutsiooni vahelise kokkuleppe, et töötatakse välja ühine seisukoht nende eeskirjade vastuvõtmise kohta, mis on vajalikud laste kaitsmiseks röövimise ja nendega kauplemise eest. Komisjon peaks esitama asjaomased algatused vastavas tsiviilõiguse valdkonnas.

Ma pean tunnistama, et me võitleme probleemiga, milleks on Euroopa Liidu vähenenud pädevus selles valdkonnas: passide väljastamine on riigi pädevuses ning Euroopa Liit saab sekkuda üksnes selleks, et tugevdada passide ja reisidokumentide biomeetrilisi andmeid, suurendamaks nende dokumentide turvalisust piirikontrollil.

Ma pean ütleva, et me kehtestasime reeglid, mis kaitsevad ühenduse pädevuse kasutamist, määrares kindlaks, millist liiki andmed – sõrmejäljed ja fotod – lisatakse ning millised on nende kasutuspiirangud. Neid võib kasutada üksnes määrares sätestatud eesmärkidel – piirikontrolliks – ning dokumendi ehtsuse kontrollimiseks ja selle kindlakstegemiseks, kas dokumendi kandja on selle seaduslik omanik.

Samuti saavutasime kokkuleppe kahe uuringu kohta: üks on niinimetatud algdokumentide uuring selle tagamiseks, et dokumendid, mille alusel oleks võimalik passe välja anda, oleksid sama usaldusväärsed nagu passid, mida me kaitsta soovime, ning teine on andmete kokkulangevuse tuvastamise uuring piiripunktides, et oleks võimalik uurida eksliku tagasilükkamise määrasid. Nende uuringute tulemusena ja nelja-aastast läbivaatamise klauslit silmas pidades tuleks vajalikud muudatused mingil hetkel kaasotsustamismenetluse kaudu teha, unustamata, et on vaja aru pidada Euroopa andmekaitseinspektoriga; see on reegel, mida käesoleva ettepaneku koostamisel kahjuks arvesse ei võetud.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt soovin tänada kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimeest. Samuti soovin südamest tänada raportöör Carlos Coelho tema märkimisväärse raporti eest ja ka komisjoniga tehtud suurepärase koostöö eest sellel delikaatsel ja tundlikul teemal.

Komisjoni ettepanek on kehtestada ühtlustatud erandid sõrmejälgede kogumise kohustusest, nii et kõiki Euroopa kodanikke koheldaks võrdselt. Lisaks tahtis komisjon kaitsta lapsi inimkaubanduse eest ja muutis rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtte „igale inimesele oma pass“ õiguslikult siduvaks.

Mul on hea meel Euroopa Parlamendi püüdluste üle saavutada selles ettepanekus kokkulepe esimesel lugemisel, nii et sõrmejäljed tuleb kanda liikmesriikide väljastatud passidesse hiljemalt alates 28. juunist 2009. Kuigi kokkulepet ei ole veel saavutatud, peab sõrmejälgi andma igaüks, kes passiga välismaale reisib, kaasa arvatud vastsündinud. Niisiis soovin ma tõesti väljendada komisjoni rahulolu läbi räägitud kompromissettepaneku üle. Nüüd asub komisjon nii tõhusalt kui võimalik ülesande kallale, mida Euroopa Parlament raportis on taotlenud ja nõudnud. Ma arvan, et ma ei pea edasi rääkima. Ma kuulaksin nüüd huviga parlamendiliikmete seisukohti ja täna veel kord raportöör Carlos Coelho, kes on teinud suurepära tööd.

Urszula Gacek, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra juhataja, ma toetan rõõmuga täna esitatud ettepanekuid.

Minu arvates on tungiv vajadus luua biomeetriliste andmete kontrollimiseks ühine standardite kogu. Kolleegid ei pruugi olla teadlikud, et praegu on riikide vahel suured lahknevused näiteks selles, kui rangelt nad passipilte kontrollivad. Paljud riigid nõuavad, et passi taotleval kodanikul esitaks kõik dokumendid ja fotod isiklikult, sest sel juhul saavad passe väljastava büroo ametnikud veenduda, kas isik sarnaneb fotol kujutatud isikuga.

Ent mõnes riigis – ehk kõige enam Ühendkuningriigis – on tavaline saata taotlused postiga ja foto ehtsust kinnitab ainult niinimetatud asjatundja, kes on tundnud taotlejat vähemalt kaks aastat. Nimekiri isikutest, kellel on õigus seda Ühendkuningriigis teha, on üsna huvitav lugemismaterjal. Kinnitada võivad teie optik või hambaarst, kuid ka professionaalne fotograaf või tuletõrjeametnik, jätmata kõrvale muude elukutsete esindajaid.

Huvitav on ka see, et Ameerika Ühendriikides on üsna leebed kontrollieeskirjad. Esmakordselt passi taotleval isikul fotosid saab kontrollida niinimetatud heakskiidetud asutuste juures. Tegelikult mõeldakse selle all kohaliku postkontori töötajaid. Näib uskumatu, et sellisel turvateadlikul riigil, kelle kodanikud saavad viisavabalt Euroopasse reisida, on niisugune kontrollisüsteem.

Niisiis peame passide turvaliseks muutmiseks tegelikult kasutusele võtma palju usaldusväärsemad biomeetrilised andmed, s.t sõrmejäljed. Samuti peame tagama, et sõrmejälgede kogumise ja kontrollimise eest vastutav asutus ei täidaks samu standardeid mitte ainult Euroopa Liidus, vaid ka neis riikides, mille kodanikud saavad viisavabalt Euroopasse reisida, mis veenaks meid selles, et ka nemad täidavad sama rangeid nõudeid nagu meie kodanikud siin Euroopas.

Martine Roure, fraktsiooni PSE nimel. – (FR) Härra juhataja, kui 2004. aastal võeti vastu määrus, mis käsitleb turvaelemente ja biomeetriliste andmete lisamist Euroopa passidesse, ei näinud liikmesriigid ette ühtegi erandit sõrmejälgede andmise kohustusest. Tegelik kogemus näitab, et olemasolev tehnoloogia ei taga endiselt alla 12 aasta vanuste laste sõrmejälgede piisavat usaldusväärsust, nii et neid saaks kasutada passide

turvaelemendina. Seetõttu on mul hea meel, et leidsime liikmesriikidega kompromissi – kehtestada biomeetriliste andmete kogumise vanusepiiriks 12 eluaastat, kuid sätestada tingimus, et iga kolme aasta järel tuleb see läbi vaadata. Omalt poolt kiitsime selle erandi heaks nende liikmesriikide puhul, kes on juba vastu võtnud õigusakti üle kuue aasta vanuste laste kohta.

Sedalaadi andmete kasutamine oleks lubatud üksnes siis, kui need pakuksid tõepoolest meie lastele kaitset. Ent seda nad ei tee. Me oleme siiski valmis tehnoloogia positiivseteks muutusteks selles valdkonnas. Meie jaoks on esmatähtis tagada üksi reisivate laste turvalisus ning hoida ära lapseröövid ja lastega kauplemine. Selliste andmete lisamine passidesse annab eksliku turvatunde, sest see ei takista lapsel vanema nõusolekuta piiri ületamast. Liikmesriikidega leitud kompromiss võimaldab komisjonil esitada aruande üksi reisivate ja välispiire ületavate alaealiste suhtes kehtivate nõuete kohta. Nii võimaldab see aruanne välja pakkuda algatusi, et tagada Euroopa lähenemisviisi eeskirjadele, mis puudutavad liikmesriikide välispiire ületavate laste kaitset.

Lõpetuseks tuleb passides olevaid biomeetrilisi andmeid kasutada üksnes dokumendi ehtsuse kontrollimiseks ja selliseid tundlikke isikuandmeid nagu biomeetrilised andmed võib kasutada üksnes kooskõlas rangete andmekaitse-eeskirjadega.

Gérard Deprez, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt soovin õnnitleda meie raportööri Carlos Coelho ja endist eesistujariiki Prantsusmaad, kelle esindaja ei viibi oodatult täna siin, selle puhul, et nad võimaldasid jõuda esimesel lugemisel kokkuleppele. Selleks oli vaja teotahet ja võimet kiita heaks vajalik kompromiss. Erilised õnnitlussõnad meie raportöörile härra Coelho, sest tema seletuskiri – ma kutsun oma kolleege üles seda lugema – on nagu üks väike intelligentsuse ja poliitilise osavuse pärl.

Meile esitatud teksti põhjalikust analüüsist ilmnas tähtsaim põhimõte, mis on ühtlasi ka selle raporti murranguline põhimõte. Sellel murrangulisel põhimõttel pole mitte mingit pistmist biomeetriliste andmetega. See otsustati 2004. aastal. See on põhimõte „igale inimesele oma pass”. See tõstatab küsimuse laste kohta ja selle kohta, mis vanusest võib laste sõrmelgi võtta. Ärgem varjakem asjaolu, et kompromissile jõuda oli äärmiselt raske. Mõned, näiteks härra Coelho algul, soovisid, et seda tehtaks võimalikult varases eas, et kaitsta lapsi võimalikult väikesena. Ent see eeldaks usaldusväärseid biomeetrilisi andmeid, mida ei saa praegu garanteerida. Lõpuks saavutati järgmine kompromiss: laste sõrmeljed on kohustuslikud alates 12. eluaastast. Need riigid, kes koguvad neid varem, võivad seda nelja aasta jooksul jätkata, kuid mitte mingil juhul ei tohi vanusepiir olla alla kuue aasta ning komisjon koostab lähiaastatel aruande kasutuseloleva süsteemi hindamise ja vajaduse korral – see nähakse ette tekstis – kohandamise kohta. Seetõttu peame lootma, et tehnoloogia teeb suuri edusamme, sest laste kaitsmise huvides oleks ideaalne, kui meil oleksid võimalikult peatselt olemas usaldusväärsed ja võrreldavad biomeetrilised andmed. Seda silmas pidades saame nõustuda selle tekstiga, mille üle ma veel kord heameelt väljendan, ning ma õnnitlen raportööri, komisjoni tema esialgse ettepaneku ja nõukogu tema kompromissimeele eest.

Roberta Angelilli, *fraktsiooni UEN nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, alustuseks sooviksin õnnitleda raportööri tema suurepärase töö puhul. Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia raportöörina pean rõhutama teatud punkte härra Coelho raportis, ehkki teised parlamendiliikmed on seda juba teinud.

Esiteks on mõtte tagada ühine lähenemisviis eeskirjadele, mis käsitlevad liikmesriikide välispiire ületavate laste kaitset, väga teretulnud.

Teiseks on oluline põhimõte „igale inimesele oma pass”, sest see on otseselt seotud dokumendiomaniku biomeetriliste andmetega. Selle tulemusel jäävad kõrvale kõik praegu kasutatavad menetlused, mis võimaldavad kanda lapse andmeid vanemate passi. See muudab lapse isiku kontrolli palju keerulisemaks ja vähem usaldusväärseks ning lihtsustab vaidlustesse kaasatud laste röövimist, ärakasutamist ja nendega kauplemist.

Kolmandaks nähakse raportis ette ka see, et komisjon esitab aruande, milles uuritakse sõrmelgede kasutamise tehnilist teostatavust alla 12-aastaste laste isikusamasuse tuvastamisel. On väga oluline täiustada süsteemi ja tagada selle usaldusväärsus, eriti laste kaitsmiseks.

Lõpetuseks ütlen, et minu arvates oleks tulevikus väga kasulik teha kindlaks kõige keerulisemad, asjakohasemad ja turvalisemad tehnilised meetodid laste isiku ja vanuse registreerimiseks ja hiljem üheselt mõistetavaks tõendamiseks võimalikult vara, võimaluse korral alates sünnist.

Tatjana Ždanoka, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, kõigepealt tahaksin tänada härra Coelho suurepärase töö eest. Kuigi meil kõigil on erinevad poliitilised arvamused, andis ta kompromissi saavutamiseks endast parima.

Fraktsioon Verts/ALE on kindlalt biomeetria ulatusliku kasutuselevõtmise vastu enne, kui ei ole tõestatud, et see on kahtlusteta vajalik. Meie arvates mõjutab see oluliselt isikuandmete turvalisust ja põhiõigusi. Me hääletasime selle vastu, et viisadel kasutataks biomeetrilisi andmeid. Samuti oleme Euroopa passides biomeetriliste andmete kasutamise vastu. Me peame praegust ettepanekut võimaluseks kehtestada piirangud inimestelt reisidokumendi jaoks sõrmejälgede võtmisele. Seetõttu oleme rahul, et komisjon ja nõukogu saavutasid kompromissi, mille tulemusena kehtestati neis liikmesriikides, kus lastelt sõrmejälgi ei võeta, vanusepiiriks 12 eluaastat ja teistes liikmesriikides kuus eluaastat.

Tahaksin veel kord rõhutada, et meie toetus neile vanusepiiridele ei tähenda, et me toetame sõrmejälgede võtmist kui sellist. Usume kindlalt, et passides olevaid biomeetrilisi andmeid võib kasutada üksnes dokumendi ehtsuse või dokumendi omaniku isikusamasuse kontrollimiseks. Selliste andmete kasutamine muudel eesmärkidel, näiteks õiguskaitseks, ei ole õigustatud ega proportsionaalne. Me ei saa nõustuda sellega, et iga Euroopa passi omanik muutub kohe kahtlusaseks, kelle sõrmejäljed tuleb salvestada. See on meie seisukoht, kuid tahaksin veel rõhutada, et õnnitleme härra Coelho ning komisjoni ja nõukogu selle kompromissi puhul.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Härra juhataja, ma ei poolda sõrmejälgede võtmist väikelastelt ega imikutelt. Lapsed tuleb vabastada kohustusest anda passi jaoks biomeetrilisi sõrmejälgi. Seetõttu on siinkohal õige teha laste puhul erand. Alla 12 aasta vanuste laste biomeetriliste sõrmejälgede kasutamise kohta puuduvad endiselt kinnitust leidnud teadmised. Ebaselgus on peamiselt selles, kui kaua võib kasvuaasta laste sõrmejälgi tegelikult usaldada. Kui neid andmeid hakatakse lihtsalt kasutama, saavutatakse hoopis midagi muud kui see, mis on eesmärgiks, s.t pigem vähem kui rohkem turvalisust. Seetõttu on eba-proportsionaalne koguda ja kasutada andmeid, mille usaldusväärsust ei saa kindlalt tagada.

Praegu nõukoguga saavutatud kompromiss peegeldab neid kahtlusi ning tänu Euroopa Parlamendi pealekäimisele ja raportööri heale tööle on aluseks vanusepiir 12 eluaastat nelja-aastaselt üleminekuperioodil; nimetatud aja jooksul viiakse läbi laiapõhjaline uurimus selle kohta, kui usaldusväärsed on laste biomeetrilised andmed. Kahjuks näeb kompromiss ette erandid ka nende liikmesriikide puhul, kellel on juba õigusaktid, mis lubavad võtta sõrmejälgi alla 12 aasta vanustelt lastelt. Seetõttu on isegi olulisem, et me rõhutame saavutatud kompromissi käigus sõnaselgelt, et Euroopa õigusakti passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetriliste andmete kohta ei saa mingil juhul kasutada põhjenduseks selliseid andmeid sisaldavate andmebaaside loomiseks liikmesriigi tasandil.

Gerard Batten, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Härra juhataja, mul on väga hea meel tõdeda, et Ühendkuningriik jääb selle määruse kohaldamisalast välja, sest ta ei kuulu Schengeni alasse. Briti valitsus on siiski öelnud, et ta peab määrusega sammu, tagamaks, et tema dokumente ei peetaks teisejärgulisteks. See tähendab, et tema arvates on ettepanekud esmajärgulised, ja seetõttu on määruse sisu talle igal juhul siduv.

Ent nagu selgub käesolevast raportist, kerkib seoses biomeetriliste andmete ehtsuse ja nende kontrollimisega igasuguseid probleeme. Milliseid algdokumente kasutatakse taotleja isiku esialgseks tuvastamiseks ja kuidas saab veenduda nende ehtsuses? Kui pass on juba välja antud, ei ole sellest enam eriti kasu, välja arvatud juhul, kui passi andmeid saab võrrelda omaniku isikuandmetega teatud riiklikus või keskandmebaasis.

Raportis tunnistatakse, et selliste andmete hoidmiseks peaksid olema äärmiselt turvalised andmekandjad, kuid me kõik teame Ühendkuningriigi kogemusest, et sellist asja nagu äärmiselt turvaline andmekandja niisuguste andmete säilitamiseks ei ole olemas. Paari viimase aasta jooksul on valitsuse andmebaasidest kaduma läinud või avalikustatud sõna otseses mõttes miljonite inimeste isikuandmed ja väga tundlikud andmed. Ühendkuningriigis teavad kõik, et nende isikuandmed ei ole valitsuse kätes turvalised.

Selles raportis ei räägita biomeetriliste andmete usaldusväärsusest. Tegelikult ilmnes Ühendkuningriigi passiameti biomeetriliste andmete registreerimise katse käigus 2004. aastal, et näotuvastus ebaõnnestus ühel juhul kolmest, sõrmejälgede puhul ebaõnnestuti ühel juhul viiest ja silmairise skaneeringute puhul ühel juhul kahekümnest. Biomeetriline tuvastamine on väljapaistev idee, kuid tegemist ei ole nurjumiskindla mehhanismiga, nagu me võiksime arvata. Seetõttu hääletab Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei selle raporti vastu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, minu arvates on raportööril täiesti õigus juhtida tähelepanu mitmetele küsimustele, mis tulenevad suuresti sellest, et biomeetriliste passiandmete kogumine, töötlemine ja võrdlemine on suhteliselt hiljutine nähtus. Seega oleks mõistlik kogu menetlus kolme aasta järel ka läbi vaadata, nagu soovitatud.

Samuti on ülimalt tähtis, et me ühtlustaksime biomeetriliste andmete käitlemist, sest ahel on just nii tugev nagu selle nõrgim lüli. Teoreetiliselt oleks Euroopa Liidu sisepiiride kaotamise tulemuseks pidanud olema

välispiiride parem järelevalve, kuid tegelikult on ilmne, et süsteemil on endiselt üsna silmatorkavad nõrgad kohad. Sellistest nõrkadest kohtadest on kasu saanud nii rahvusvahelised kuritegelikud võrgustikud, uimastija inimkaubitsejad kui ka ebaseaduslikud sissekäändajad. Kui me soovime tõhusamat piirikontrollisüsteemi, on igal juhul viimane aeg, et biomeetrilistest andmetest saaks selle süsteemi toimiv osa.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Härra juhataja, ka mina sooviksin tänada raportööri, oma kolleegi härra Coelhot tema panuse eest. Ta saavutas kompromissi nõukogu ja komisjoni vahel juba esimesel lugemisel ning ma toetan igati seda kompromissi, kaasa arvatud põhimõtet „igale inimesele oma pass”. Ent ma sooviksin käsitleda seda veidi lähemalt.

See põhimõte peaks võimaldama pakkuda paremat kaitset kuritegevuse eest, näiteks lastega kauplemise ja lasteröövide eest, sest igal lapsel peab olema oma pass, mille kiibile on salvestatud tema biomeetrilised andmed. Loomulikult on sellel oma hind. Kindlasti kehtib see liikmesriikide kohta, mis on seni lubanud laste andmeid vanemate passi kanda. Hollandis on passi kõrgeim hind üle 48 euro ja lapse andmete vanema passi kandmise hind 8 eurot 50 senti. Seetõttu kahekordistuksid kolme lapsega pere jaoks passi saamise kulud ja oleksid praeguse 120 euro asemel rohkem kui 240 eurot. Loomulikult annaks iga lapsevanem sellise summa rõõmsalt välja, kui see aitaks tagada tema lapse turvalisust. Aga kui on võimalik last röövida, siis on ehk võimalik enda kätte saada ka tema pass? Kui muudetud määrus hakkab kehtima, ei saa laste andmeid enam vanemate passi kanda. Ent kas teatud juhtudel pole lapse andmete kandmine vanema passi tegelikult lapse huvides, sest see näitab, millisel vanemal on lapse hooldusõigus? Kuidas oleks siis võimalik vanemaõigusi tõhusalt kontrollida?

Järgmise kolme aasta jooksul peab Euroopa Komisjon vaatama läbi täiendava reguleerimise vajaduse, näiteks ühenduse eeskirjad laste piiriületuse kohta. Praegu on liikmesriikide arvamused selle kohta endiselt üsna lahknevad. Ma kutsun komisjoni üles uurima, kas ja kuidas on põhimõtte „igale inimesele oma pass” kasutuselevõtmine aidanud kaasa lasteröövide arvu vähenemisele. Kas praegune kompromiss on andnud soovitud tulemuse või on sellega kaasnenud vaid lahendamist vajavad kõrvalmõjud?

Lugupeetud volinik, meie laste turvalisus nõuab meie alalist tähelepanu. Täna teeme ühe konkreetse sammu. Kui lapse huvides tuleb võtta keskmise tähtajaga lisameetmeid, on Euroopa Parlamendi kristlikud demokraadid kindlasti teie poolel.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Härra juhataja, see, et Euroopa Parlament sai täna oma seisukohaga võitu nõukogu katsetest võtta kasutusele kuueaastaste laste biomeetrilised andmed, tähendab seda, et peale jäi aluspõhimõte, mille kohaselt isikuandmeid võib koguda üksnes siis, kui on võimalik tõestada selle vajalikkust, proportsionaalsust ja loomulikult kasulikkust; ma kardan, et seda põhimõtet on nõukogu ja komisjon viimastel aastatel sageli oma õigusloomealgatustes eiranud.

Kui rääkida laste passidest ja sõrmejälgedest, siis on lapsporno ja lastega kauplemise ärahoidmiseks kindlasti vaja, et lastel oleks oma biomeetriliste tunnustega pass.

Ent ühtlasi on selgelt ebaseaduslik koguda selliseid tunnuseid siis, kui need pole vajalikud. Mis puutub sõrmejälgedesse, siis meie käes olevatest uurimistulemustest ilmneb, et nendest on kuueaastaste laste puhul vaevalt kasu. Selles vanuses laste sõrmejäljed muutuvad nii kiiresti, et passid ja nende järgi tuvastamine on kasutud.

Niisiis saavutas Euroopa Parlament täna tasakaalu. Parlament nõuab, et komisjon viiks läbi põhjaliku uurimuse, mis aitaks teha kindlaks, millal saab sõrmejälgi kasutades tegelikult lapsi kaitsta, ning lubab koguda sõrmejälgi üksnes sellises vanuses, mil me teame kindlalt, et see kaitseb lapsi.

Lõpetuseks – me ütlesime seoses passide biomeetriliste tunnustega igal juhul „jah” omaniku äratundmisele, „jah” omaniku isikusamasuse tuvastamisele, „jah” selle kindlakstegemisele, et pass ei ole võltsitud, kuid „ei” elektrooniliste andmefailide loomisele miljonite süüitute kodanike kohta.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Omaniku biomeetriliste tunnustega passide kasutuselevõtmine on vastus palvetele võidelda dokumentide võltsimise, terrorismi ja ebaseadusliku sissekäände vastu. Seetõttu on väga oluline tagada biomeetriliste andmete kogumisel kõrgetasemeline usaldusväärsus ning luua nende andmete kogumiseks ühised alusstandardid, et kindlustada nende turvalisus ja usaldatavus.

Toetan raportööri ettepanekut analüüsida liikmesriikidevahelisi erinevusi nende dokumentide puhul, mille põhjal passid väljastatakse. Selle põhjuseks on asjaolu, et tavaliselt on nende dokumentide turvalisus väikesem kui biomeetriliste passide väljastamisel nõutav turvalisus. Seega esineb oht, et neid on lihtsam võltsida.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Härra juhataja, turvastandardeid käsitlevate sätete ühtlustamine ning biomeetriliste tunnuste kasutuselevõtmine peaksid avaldama soodsat mõju dokumentide kontrollimisele piirikontrolli käigus ning seega on see osa võltsimisvastasest võitlusest. Need tegurid omakorda tagavad tõhusama võitluse kuritegevuse, terrorismi ja ebaseadusliku sissepääsu vastu.

Arvestades, et asjakohaseid uute tehnoloogiliste lahendustega seotud katseid ei ole tehtud, peaksid liikmesriigid kodanike õiguste kaitse valdkonnas oma nõuded kehtestama. On vaja kehtestada vanusepiir, millest alates peab lastel olema pass, ning samuti tuleks välistada juhtumid, mil omanikule ja tema lastele väljastatakse üksainus ilma biomeetriliste andmeteta pass. Sellised olukorrad võivad soosida lastega kauplemist, sest lapse isiku kontrollimine on raskendatud. Selle välistamiseks peaks igal inimesel olema oma pass.

Lõpetuseks tahaksin rõhutada, et passi ja muude isikut tõendavate dokumentide omanike turvalisuse tagamiseks tuleks biomeetriliste andmete kogumisel kehtestada suur diskreetsus.

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Härra juhataja, fakt on see, et muutmismäärus, mida meil palutakse heaks kiita, toob ehk kaasa olukorra paranemise teatud liikmesriikides, kus biomeetrilised tunnused võetakse isegi imikutelt, ning takistab ajutiselt seda, et mõningad liikmesriigid lasevad selliseid menetlusi läbi teha alla 12-aastastel, kes ei ole praegu osas riikides mingil juhul kohustatud isikliku passiga reisima.

Me peame hindama väljapakutud erandeid nende vastuvõtmise tegelike põhjuste järgi, arvestades, et hoolimata biomeetriliste tunnuste kogumiseks kehtestatud vanusepiirist võime me kõik eranditult mingil hetkel elektroonilises registris olla.

Selliste määrustega toetatakse ja isegi seadustatakse meetodeid, mille alusel saab kõikjal pidada arvestust kodanike – väga paljude süütute kodanike – üle, ning antakse õigus levitada meie tundlikke isikuandmeid.

Seetõttu on meie kohus meenutada kodanikele, kellel me palume mõne kuu pärast uuesti Euroopa Liidu põhimõtte ja poliitika poolt hääletada, et me ei poolda selliseid meetmeid.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Härra juhataja, teoreetiliselt on biomeetriliste andmete kogumine kindlasti üks võimalus tagada, et passe ja reisidokumente ei saaks võltsida. Eelkõige aitab uus tehnoloogia meil loodetavasti võidelda organiseeritud kuritegevuse ja ebaseaduslike sissepääsude tulva vastu.

Sellega seoses peavad aga kõik liikmesriigid mõistma, et Frontexi rahastamist ja personali tuleb nüüd ajakohastada, et ta saaks oma ülesannet tõesti tõhusalt ja reaalset täita. Kui ei ole sisepiire, siis tuleb välispiire asjakohaselt kaitsta. Kui häkkerid kelgivad Internetis, et Saksamaa kodanike registrites olevaid sõrmejälgi on lihtne võltsida, ning rõhutavad, et isikutunnistuste vähendamisel krediitkaardi formaati lõigatakse fotod digitaalselt õigesse suurusesse ja see raskendab biomeetrilist tuvastamist, on kerge hakata selles tehnoloogias kahtlema.

Üks on kindel: biomeetriliste andmete kasutamisel tuleb meile, tavakodanikele, andmekaitse tagada.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kõigepealt tahaksin tänada oma kolleegi härra Coelhot suurepärase töö eest. Ma soovin kommenteerida vaid üht raporti tahku.

Viimase aja kogemused on näidanud, et inimkaubandus, eriti lastega kauplemine, on praegu nii Euroopa Liidus kui ka mujal murettekitavalt laiaulatuslik. Seetõttu pean ma seda, et tulevikus saavad alaealised Euroopa Liidu välispiire oma passiga ületada, edusammuks. Lastega kauplemise seisukohalt võib see ühelt poolt pakkuda suuremat turvalisust, kuid teiselt poolt tuleb tunnistada, et isikliku passiga laps võib reisida kellega tahes.

Minu arvates on kahetsusväärne, et ühisettepanekus ei mainitud seda, et alaealiste passid peaksid sisaldama lisaks isikuandmetele selle inimese või nende inimeste nime, kellel on lapse suhtes vanemlik vastutus. Tõepoolest, ettepaneku artiklis 1 sätestatakse, et komisjon peab esitama aruande üksi või saatjaga reisivatele ja liikmesriikide välispiire ületavatele lastele kehtivate nõuete kohta ning esitama vajaduse korral ettepanekud, mis käsitlevad liikmesriikide välispiire ületavate laste kaitset.

See pakub tulevikuks võimalusi ning seetõttu palun ma, et komisjon hindaks koos kõigi asjaomaste organisatsioonidega, näiteks OSCE, OECD, UNICEFi, UNHCRi, IOMi ja viimaks ka Europoliga ühiselt edusamme ning võtaks laste tõhusama kaitse tagamiseks vajalikud meetmed. Kogemused näitavad, et inimkaubanduse ohvriks langenud laste arv kasvab pidevalt.

Armando França (PSE). – (PT) Härra juhataja, härra Barrot, daamid ja härrad, ma kiidan härra Coelhot, proua Roure'i ja teisi parlamendiliikmeid nende töö eest. 2004. aasta detsembris võttis nõukogu vastu

määruse liikmesriikide poolt väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta. Nüüd peame võtma uued meetmed laste röövimise ja nendega kauplemise vastu võitlemiseks.

Laste passide kasutamine põhimõttel „igale inimesele oma pass” võib olla peamine vahend selle raske ja olulise lahingu võitmiseks. Minu riigis Portugalis on sõrmejälgede kogumine lastelt alates kuuendast eluaastast juba pikaajaline praktika ja ilmselt seetõttu ei ole mul midagi selle vastu. Euroopa eesmärgi toetajana arvan ma, et seda valdkonda tuleb ühtlustada. Mind rahustab teadmine, et liikmesriigid, kes kehtestasid sarnaselt Portugaliga juba ammu sõrmejälgede võtmise vanuse alampiiriks kuus eluaastat, ei pea oma õigusakte muutma.

Ma pean rõhutama, et passide turvalisus, mida praegu tugevdatakse, ei piirdu passide olemasoluga. Pass ise vastab kõrgema astme turvalisusele, alustades passide väljastamiseks vajalike dokumentide esitamisest ja biomeetriliste andmete kogumisest ning lõpetades kontrollimise ja kokkulangevuse tuvastamisega piirikontrollipunktides. See raport on veel üks samm inimeste õiguste tugevdamisel ja nende turvalisuse tagamisel.

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Ma toetan seda raportit, mille raportöör Coelho on nagu alati suurepäraselt koostanud. Nõustun esitatud ettepanekutega, sealhulgas põhimõttega „igale inimesele oma pass”.

Ma tahaksin siiski kuulda, mida on eelkõige komisjonil või ehk isegi mu kolleegil härra Coelhol öelda selle kohta, mida me peaksime tegema juhul, kui lapsed reisivad üksi, ilma vanemateta, kui puudub ühtne poliitika selle kohta, millised dokumendid peavad neil kaasas olema. Raportöör pakub välja, et lapse passi peaksid olema trükitud nende inimeste nimed, kellel on lapse suhtes vanemlik vastutus. Ent mõnikord reisivad lapsed koos teiste pereliikmetega, nad võivad tegelikult isegi elada koos nendega jne. Lühidalt öeldes peaksime olema selles küsimuses mõistlikult paindlikud.

Teiselt poolt teeb mulle muret see, et keegi ei ole vaielnud vastu kuueaastaste laste saatjata reisimise võimalikkusele. See on ehk võimalik lennukiga – ärgem arutagem siinkohal traumasid, mida laps, kuueaastane poiss või tüdruk, võib lennukis saada –, sest laps võidakse saata lennukile, keegi võib talle saabudes vastu tulla ja tema saatjaks võib olla näiteks üks tema vanematest või keegi muu. Ent kuidas korraldada laste reisimist rongi, bussi või muu ühistranspordivahendiga? Kuidas selle üle järelevalvet teostatakse? Kui leidub lastevanemaid, kes on piisavalt vastutustundetud, et saata oma lapsed sellistele reisidele, siis arvan, et peaksime olema kindlakäelisemad ja ütleva, et nii väikesed lapsed ei või üksi reisida. See võib ehk tunduda veidi karm, ent kuna siin on juba palju öeldud, kui kallid on lapsed, ning räägitud röövimiste ja muu teemal, siis peaksime selles küsimuses tulema välja julgema avaldusega.

Samuti tahaksin komisjonilt küsida, kuidas läheb nõukogu ja Euroopa Parlamendi ühisavaldusel, mis käsitleb viisade väljastamiseks vajalike algdokumentide turvalisust. Ma olen veidi mures, et konkreetse liikmesriigi süsteem võib tõesti võimaldada väljastamishetkel kuritarvitamist. Ma esitaksin viimase küsimuse komisjonile või ehk härra Coelhole: mida me peaksime tegema siis, kui inimesed saabuvad piirile, kuid nende passis olevad andmed ei vasta ametlikes andmebaasides olevatele andmetele? Minu arvates peaksime lisama juhtnöörid, millest on lapsel või pigem reisijal kasu.

Wolfgang Kreissl-Dörfler (PSE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, aastast langeb lastega kaubitsejate ohvriks tuhandeid lapsi ja veelgi rohkem lapsi röövitakse. Praegune uurimus näitab, et selliste kuritegude ohvriks langevad ilma saatjata alaealised. Seetõttu on mul hea meel, et Euroopa Komisjon võtab nüüd varasema määruse muudatusettepanekutes lapsi vajalikul määral arvesse. Kui me nõuame, et ka laste passis peaksid alates teatud vanusest olema biomeetrilised andmed, siis ei ole see tingitud massihüsteeriast, mida ma tõesti ei jaga, vaid seetõttu, et me tahame võimaldada oma lastele paremat kaitset. Kuid sellist kaitset saab võimaldada üksnes juhul, kui igal lapsel on oma pass, kuhu on kantud tema biomeetrilised andmed ja eestkostjate nimed.

Nagu igasuguse andmete kogumise korral, on minu fraktsiooni jaoks eriti oluline see, et kõikide kodanike biomeetriliste andmete kogumisel, salvestamisel ja töötlemisel tagatakse võimalikult suur turvalisus, ning me peaksime alati saama jälgida, kes võib millistele andmetele ligi pääseda. Seda punkti mõjutavates nõukogu määrustes ja otsustes nähakse andmete väärkasutuse vältimiseks ette väga suured kaitsemehhanismid ja kontrolliorganid. Ma pean ütleva, et usaldan kindlalt oma riigiasutusi, erinevalt paljudest eraettevõtetest, millest mõned võivad kaitsmata andmeid skandaalsete turvaaukude kaudu kolmandatele isikutele edastada ja selle eest tasu saada. Just seetõttu on riigiasutuste jaoks nii oluline kasutada ära oma väljakujunenud usaldusväärsust ja teha tihedat koostööd andmekaitseasutustega. Vastupidi siin asetleidnule hõlmab see ka Euroopa Komisjoni, kes järgib oma õiguslikke kohustusi konsulteerida Euroopa andmekaitseametnikega.

(PT) Ma sooviksin õnnitleda oma sõpra Carlos Coelho Euroopa Parlamendi jaoks tehtud suurepärase töö puhul. Täna väga.

Dushana Zdravkova (PPE-DE). – (BG) Täna teid, härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma tahaksin õnnitleda raportöör Coelho tasakaalu puhul, mille ta saavutas oma raportis rahvusvaheliste reisidokumentide suurema turvalisuse tagamise ning Euroopa Liidu kodanike isikuandmete ja inimväärikuse kaitsmise vahel. Mitmete tehniliste nõuete täiustamise ettepanekud toetavad piiriülese kuritegevuse, ebaseadusliku sisse- ja inimkaubanduse vastast võitlust. Selliste piiririikide nagu Bulgaaria puhul, kellele avaldavad tugevat survet rändevood ja rahvusvaheline organiseeritud kuritegevus, on äärmiselt vajalik võtta kiiresti ja edukalt kasutusele uued standardid, et kaitsta Euroopa Liidu välispiire.

Kahjuks on minu riigis aset leidnud mõned tõsised juhtumid seoses kadunud lastega, kelle kohta puudub siiani teave. Seetõttu näib mulle, et see raport annab Euroopa noorimate kodanike passide turvaelementide ja biomeetria standardite edasiarendamiseks kindlad suunised. Põhimõtte „igale inimesele oma pass” kasutuselevõtmine tagab neile Euroopa Liidust välja reisimisel isegi veel suurema turvalisuse. Ettepanek kanda alla 18-aastaste passidesse lisateave piirab ebaseadusliku tegevuse – lastega kauplemise – võimalusi. Mis puutub määruse kohaldamisse oma riigi õigusaktides, peavad liikmesriigid selgelt arvestama võimalikke rahalisi tagajärgi suurtele peredele. Seda mainisid ka mõned kolleegid, kes varem sõna võtsid. Nende perede liikumisvabadust ei tohi piirata sellega, et nad peavad oma laste passide eest suuri summasid maksma.

Lõpetuseks arvan seoses isikute vaba liikumisega Euroopa Liidus seda, et isikutunnistuse saamise vanusepiirangud võiks kaotada, sest see soodustaks ka ELi noorimate kodanike liikumisvabadust ja tagaks selle.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Härra juhataja, alustuseks sooviksin õnnitleda raportööri ja öelda, et ma kiidan tema raporti heaks. Minu arvates ei ole see raport mitte üksnes oluline, vaid ka suurepärase. Ma alustaksin sõnavõttu siin juba kõlanud seisukohaga, et pass on liikmesriigi õigusaktide alusel väljastatav dokument. On tõsi, et meil on erinevad passid, peale selle, et neil on erinevad kaaned, kuid tuleb leida tasakaal kõnealuste passide turvameetmete vahel, et tuvastada nende abil Euroopa Liidu kodaniku või muu Euroopa Liidu territooriumile siseneva inimese isikusamasus, ning ühtlasi hoida ära kuriteod, millest suurem osa on seotud passidega, näiteks ebaseaduslik sisse- ja terrorism, lastega kauplemine või dokumentide võltsimine. Minu arvates on selles raportis see tasakaal leitud. Puuduvad viited sellele, et raportis sisalduvad piirangud mõjutaksid või piiraksid kuidagi liikmesriike passide väljaandmisel.

Tahaksin juhtida tähelepanu ühele põhimõttele, mida ma täielikult toetan – see on põhimõte „igale inimesele oma pass”. Laste huvides on see hea põhimõte, kuid ma ei tahaks, et see oleks rahaline takistus lastevanematele, kes tahavad oma lastele passi, kuid kelle rahalised võimalused võivad olla piiratud. Samuti tahan juhtida tähelepanu ühele raporti nõrgemale kohale, ehkki raportöör on sellele juba tähelepanu juhtinud; see on asjaolu, et moodsat järeleproovimata tehnoloogiat tuleb uuesti hinnata, ning on hea, et meil on võimalik seda iga kolme aasta järel teha. Samuti nõuan, et Euroopa andmekaitseinspektori rolli võetaks siiski arvesse. Nimetatud ELi institutsiooni tuleb kogu menetlusse üha rohkem kaasata ja just seda ma soovin.

Robert Evans (PSE). - Härra juhataja, ma soovin samuti härra Coelho tänada. See raport on väga oluline Euroopa tuleviku ja selle 500 miljoni elaniku pärast, muu hulgas nende ohutuse, turvalisuse ja terrorismivastaste meetmete pärast. Kui tehnoloogia on olemas, nagu ütles proua Zdravkova, siis peaksime seda kasutama.

Mis puudutab lapsi, siis proua Angelilli, härra Lambrinidis ja teised ütlesid, et see võib olla näiteks oluline relv lastega kauplemise vastu võitlemiseks.

Ent oluline on tegelikult uus artikkel 3, milles sätestatakse, et biomeetriliste andmete eesmärk ei ole kontrollida mitte ainult dokumendi ehtsust, vaid ka omaniku isikusamasust otseselt kättesaadavate võrreldavate tunnuste abil. Praegu usaldab enamik riike peaaegu ainult fotosid ning minu arvates väga üksikud inimesed sarnanevad oma passipiltidega – ehk isegi mitte teie, härra juhataja, ega isegi härra Barroso – ja paljud meist tõesti ei tahakski seda! Seega arvan, et kui on olemas uued isikusamasuse tuvastamise menetlused ja meetodid, siis peaksime olema valmis neid kasutama.

Mis puutub proua Gacekisse ja härra Battenisse ning nende Briti-vastastesse äkkavaldustesse – kuna neid ei viibi praegu siin, et vastuseid kuulda – julgeksin arvata, et Ühendkuningriigi süsteem ei ole tõenäoliselt parem ega halvem kui paljud teised Euroopa Liidu süsteemid. Meil on tasakaalustatuse ja kontrolli süsteem, kuid me võiksime teha paremini. Kui on olemas uus 21. sajandi tehnoloogia, siis peaksime olema valmis seda

kasutama, ning nagu proua Grabowska veidi aega tagasi ütles, peaksime olema valmis seda pidevalt muutma, et Euroopa Liidus olevaid vahendeid kõige paremal viisil ära kasutada.

Milan Gaľa (PPE-DE). - (SK) Laste kaitsmiseks röövimise ja kaubitsemise eest tuleb võtta kasutusele laste passid.

Põhimõte „igale inimesele oma pass” tähendab, et igale väljapoole Schengeni ala reisivale lapsele antakse välja pass. Uus isikusamasuse tuvastamise meetod lihtsustab piirikontrolle. Laste röövimise eest kaitsmise vahendite hulka kuuluvad Euroopa abitelefon kadunud, röövitud või seksuaalselt ära kasutatud lastest teatamiseks, biomeetriliste andmetega passid ja varsti tööle pandav üleeuroopaline lapseröövide hoiatussüsteem.

Tähelepanu tuleb pöörata suure usaldusväärsuse tagamisele biomeetriliste andmete kogumisel ja kasutamisel. Toetan raportööri seisukohta, et on vaja uurida Euroopa Liidu liikmesriikide sõrmejälgede tuvastamise süsteemide võimalikke puudusi. Seejärel tuleks kaaluda ühtse Euroopa sõrmejälgede võrdlemise süsteemi kasutuselevõtmist.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). - (RO) Tahaksin härra Coelho raporti puhul õnnitleda.

Mul on hea meel selle algatuse üle, mis tähistab pärast Euroopa Ülemkogu Thessaloníki kohtumist tehtud tegelikke edusamme reisidokumentide ja nende omanike vahelise seose loomisel ning põhimõtte „igale inimesele oma pass” vastuvõtmisel.

Tahaksin rõhutada kolme olulist aspekti.

Esiteks peame selles raportis sätestatud põhimõtteid ja erandeid tulemuste ja tegelikult ilmnunud probleemide põhjal kohandama. See tähendab, et tähelepanu tuleks suunata raportis kehtestatud kolmeaastasele läbivaatamisperioodile, mille jooksul nii liikmesriigid kui ka komisjon peavad püüdma kindlaks teha soovitud teoreetilistest põhimõtetest praktiliste takistusteni.

Teiseks on tõsine probleem salvestatud andmete turvalisus ja omaniku identiteedi kaitse.

Lõpetuseks tahaksin juhtida tähelepanu vajadusele töötada välja reisidokumentide või passide väljastamise menetluste ühtsed põhimõtted, sest see etapp on tähtis nii andmebaaside turvalisuse tagamiseks kui ka nende dokumentide võltsimise ärahoidmiseks.

Martine Roure (PSE). - (FR) Härra juhataja, kasutaksin veel üht sekundit selleks, et tänada teid, härra Coelho, ja öelda, et mul on suur rõõm töötada koos teiega, sest te näitate alati üles suurepärase vilumust, teil on tõeliselt hea kuulamis- ja analüüsimisoskus ning tänu teile oleme selle tulemuse saavutanud.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). - (RO) Rumeenia võttis biomeetrilised passid kasutusele 1. jaanuaril 2009. Selline pass sisaldab 50 turvaelementi ning esimest korda Euroopa Liidus isiku näo ja sõrmejälgede identifitseerimise elementi.

Seetõttu on Rumeenia astunud suure sammu edasi Schengeni alaga ühinemiseks, mis peaks toimuma 2011. aastal. Biomeetriliste passide kasutuselevõtmisega täidetakse viimane põhitingimus Rumeenia vastuvõtmiseks viisanõudest loobumise programmi. Seepärast põhineb Ameerika Ühendriikidesse reisivate rumeenlaste viisanõudest loobumisest keeldumine üksnes subjektiivsetel põhjustel ja loodetavasti võtavad Ameerika Ühendriigid seda asjakohaselt arvesse.

Ma sooviksin veel kord kiita raportööri selle eest, et ta lisas määrusesse olulisi täiendusi, eriti ühtse Euroopa süsteemi loomise biomeetriliste elementide ja kiibile salvestatud andmete vastavuse kontrollimiseks.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Biomeetriliste passide turvastandardite ühtlustamine Euroopa tasandil on Schengeni *acquis* sätete kohaldamisala laiendamine. Määruses sätestatakse sõrmejälgede andmise üldine kohustus ja need sõrmejäljed salvestatakse passi kontaktivabale kiibile.

Ma toetan erandeid seoses sõrmejälgede kogumisega alla 12 aasta vanustelt lastelt ning nõuan liikmesriikide konkreetsete õigusaktide läbivaatamist ja ühtlustamist.

Ma leian, et biomeetrilise passi andmeid tuleb töödelda kooskõlas isikuandmete ja eraelu kaitset käsitlevate ühenduse õigusnormidega. Komisjon ja liikmesriigid peavad võtma vajalikke meetmeid, et tagada biomeetrilise passi andmete töötlemist käsitleva sätte täitmine nii piiril kui ka asjaomaste andmebaaside haldamisel, juhul kui liikmesriikide õigusaktides on selline säte.

Tahaksin siiski juhtida teie tähelepanu asjaolule, et kui piirata biomeetrilise passi kehtivusaega 12 kuuni nende inimeste puhul, kellel on ajutiselt või püsivalt võimatu sõrmejälgi võtta, raskendab see puuetega inimeste elu. Seetõttu tahaksin paluda, et komisjon hindaks asjaomast teksti uuesti.

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, ükski seaduskuulekas kodanik ei peaks muretsema iseenda või oma laste isikusamasuse tõestamise pärast. Seetõttu pooldan biomeetriliste andmete kasutamist passides ja muudes dokumentides.

Tahtsin lihtsalt tõstatada probleemi tulevaseks aruteluks. Tõsi on see, et ükski biomeetriline tunnus ei püsi lapsepõlvest täiseani muutumatuna, välja arvatud üks: DNA analüüs. DNA püsib muutumatuna eostamisest kuni surmani ja isegi pärast seda. Tänapäeval on võimalik isikut tuvastada koguni palju aastaid pärast tema surma, võttes üksnes mõne väikese proovi luujäänustest. Nüüdisaegne DNA analüüsi tehnoloogia on kiire ja odav ning analüüsi saab teha vaid mõne rakuga, mida on võimalik saada kas kiiresti tehtava suulimaskesta kaape abil või veretilgast, mis võetakse näiteks nabaväädist.

Seetõttu väidan, et tulevikus peaksime kaaluma DNA analüüsi kui ainsat biomeetrilist identifitseerimist, mis on garanteeritud sama igas inimese puhul, kõikidel Euroopa kodanikel.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, ma tänan ja kiidan Carlos Coelho tema raporti eest. Kõik me oleksime olnud pettunud, kui tema raport ei oleks olnud tavapäraselt hea, sest me oleme juba harjunud tema koostatud raportite kvaliteeditasemega. Eriti meeldis mulle see, et Carlos Coelho tõi kohe alguses selgelt esile, et tema raport räägib laste turvalisusest. Seda saab saavutada siis, kui anname välja turvalised passid ja võtame sõrmejäljed, et tagada võimalust kontrollida, kas piiri ületav isik on tegelikult passi märgitud isik.

Seetõttu on tegemist eesmärgiga, mille abil võib saavutada laste turvalisuse. See, et me arutame praegu, kas sõrmejälgi tuleks võtta kuueaastastelt või kaheteistkümnepaastastelt, on tehniline küsimus, mitte maitseasi. Minul ei oleks midagi selle vastu, et võtta sõrmejälgi kuueaastastelt, sest tegemist on ikkagi laste ja nende turvalisusega. Minu jaoks on endastmõistetav, et andmekaitseseadusi tuleb järgida. Me ei peaks seda isegi arutama. Õigusriigi kohus on seda kontrollida. Kui me saavutame olukorra, kus meil on turvalised passid ja järgitakse andmekaitseseadusi, siis on Euroopa Liit astunud otsustava sammu laste huvide eest ning lastega kauplemise ja laste ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. - (FR) Härra juhataja, minu arvates on kogu Euroopa Parlament avaldanud härra Coelho tema töö ja tulemuste eest austust ning ma ühinen proua Roure'i kiitusega.

Korrates Gérard Deprezi, tahaksin öelda, et me peame proovima edasi minna üha usaldusväärsemate ja võrreldavamate biomeetriliste andmete poole, mis võimaldab meil kasutada kõige keerulisemaid tehnoloogilisi lahendusi paremini turvalisuse tagamiseks selles vabas ruumis, kus me viibime. Selleks on see kohtumine ette nähtud. Seetõttu rõõmustan, et Euroopa Parlament on samuti võtnud kohustuseks teha jõupingutusi laste turvalisemaks identifitseerimiseks nende ohutuse huvides.

Minult on küsitud, kas meil on juba tõendeid nende protsesside tõhususe kohta. Ütleksin vaid seda, et üksnes kasutamine võimaldab meil tõhusust hästi kontrollida, kuid algselt vihjab kõik sellele, et suurem turvalisus tuleneb üksi reisivate laste paremast identifitseerimisest. Igal juhul ei saa me jätta seda peamist eesmärki arvesse võtmata. Ma annan Euroopa Parlamendile vastused mitmele küsimusele.

Kõigepealt pean ütlema, et komisjon on andmekaitset oma ettepanekutes alati rõhutanud. Euroopa andmekaitseinspektoriga peeti algse ettepaneku üle nõu ja ta tegi märkusi, mida komisjon võttis arvesse. Samuti tahaksin täpsustada, et tunnuste puhul ühtlustati meie nõudeid ICAO (Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni) standarditega, mis, nagu öeldi, hõlbustab dialoogi Ameerika Ühendriikidega.

Järgmisena tuletaksin teile meelde, et laste passidega kaasneb peredele selgelt rahaline väljaminek, kuid see on liikmesriikide otsustada, ning ma rõhutan, et Schengeni alal reisimiseks piisab isikutunnistusest. Passi on vaja üksnes reisimiseks Euroopa Liidust väljapoole.

Lõpetuseks soovin kinnitada, et komisjon viib läbi liikmesriikide üksi reisivaid alaealisi käsitlevate eeskirjade võrdleva uurimuse. Sobival hetkel teeme ettepaneku, et nõukogu võtaks vajalikud meetmed laste tõhusamaks kaitsmiseks ja lastega kauplemise takistamiseks. On väga ilmne, et seda uurimust ongi Euroopa Parlament soovinud, ja muidugi kohustun ma tagama, et minu töötajad teeksid selle parimatel tingimustel võimalikult lühikese aja jooksul.

See ongi kõik, mida tahtsin öelda, ja peale selle tänan veel kord Euroopa Parlamenti, kes andis taas väga konstruktiivse panuse Euroopa õigusnormide jaoks.

Carlos Coelho, *raportöör*. – (PT) Härra juhataja, kui sellel arutelul selgus midagi, siis see, et Euroopa Parlamendi suur enamus on huvitatud tõhusast võitlusest inimkaubanduse ja eelkõige lastega kauplemise vastu. See on meie võetavast meetmest saadav suurim kasu ja ma olen rõõmus, et peaaegu kõik sõnavõtjad on seda puudutanud.

Tahaksin veel kord kõiki variraportööre koostöö eest tänada; see ei ole tühi kiitus. Tuleb tõdeda, et minu kolleegil proua Roure'il oli kokkuleppe saavutamisel oluline roll ning ka volinik Barrot ja eesistujariik Prantsusmaa aitasid palju kaasa. Eriti soovin tänada volinik Barrot'd selle eest, et komisjon oli valmis andma institutsionaalset tuge lastega kauplemise vastase võitluse tugevdamiseks ning näitas üles tahet teha koostööd kolmes uurimuses, mida me taotlesime: need puudutavad laste sõrmejälgede usaldusväärsust, algdokumente ja eksliku tagasilükkamise määrasid, mis on osa nende õigusnormide rakendamisega seotud probleemidest.

Lõpuks, härra juhataja, tõstatas härra Brejc küsimuse: ta küsis, kas me saame öelda, et passide väljaandmine on turvaline. Täiesti aus olles pean ütlema, et see on riigiti erinev. Osal riikidel on rangemad süsteemid kui teistel ja see on veel üks põhjus, miks algdokumentide uurimine on väga tähtis. Ma tean, et Euroopal puudub selles valdkonnas pädevus – passide väljaandmine on riigi pädevuses –, ning seetõttu olin väga õnnelik, kui volinik Barrot nõustus sellega, et Euroopa Komisjon teeb algdokumente käsitlevas uurimuses koostööd. Meie arvates ei ole mõtet passidel, mis on väga turvalised, kui selle turvalisuse saab väljaandmise käigus nurjata. Siin ei ole tegemist liikmesriikidele meetmete kehtestamisega, vaid parimate tavade jagamisega, et me võiksime tagada, et Euroopa pass on meie endi välispiiril turvaline reaalsus. Täna kõiki koostöö eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, kolmapäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Siiri Oviir (ALDE), *kirjalikult*. – (ET) Lp. president ja kolleegid.

Käesoleva määruse vastuvõtmine on oluline samm ELi kodanike reisidokumentide turvalisemaks muutmisel. Nii peaks hiljemalt 29. juunist 2009 tekkima ELis kindel seos passi ja selle omaniku vahel, mis annab olulise panuse passi kaitsmisel pettuste eest.

Tervitan eriti põhimõtte „igale inimesele oma pass” rakendamist, mis just laste puhul võimaldab tõsta nende reisimise turvalisust ning raskendab lastega kauplemise ja rööviga tegelevate inimeste elu. On kiiduväärne, et see nõue saab kehtima nüüd kõigis liikmesriikides. Eestis kehtib see juba 2000. aastast.

Lisaks turvalistele reisidokumentidele on oluline roll ka liikmesriikide piirivalvel, kes peab pöörama senisest enam tähelepanu saatjaga või ilma reisivate alaealiste välispiiri ületamise kontrollimisele, nii nagu nad teevad seda täiskasvanute puhul.

Kindlasti ei piirdu reisidokumentide turvalisus ainult passidega, kogu järgnevus pole vähem oluline. Seega ei ole mõtet tugevdada passide turvalisuse taset, pööramata tähelepanu ülejäänud ahela lülile.

Leian, et lisaks reisidokumentide turvalisemaks muutmisele tuleks Euroopa Komisjonil kaaluda ühtse ELi lähenemisviisi vastuvõtmist, et asendada välispiire ületavate laste kaitsel 27 liikmesriigi erinevaid eeskirju.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *kirjalikult*. – (RO) Terroristide ähvardused on tinginud vajaduse võtta Euroopa Liidus reisivate inimeste kaitse parandamiseks kasutusele teatud täiendavad turva- ja biomeetrilised elemendid. Määruse ettepaneku kõige olulisemad tunnusjooned on võitlus lastega kauplemise vastu, võttes kasutusele põhimõtte „igale inimesele oma pass”, ning erandite tegemine seoses sõrmejälgede võtmisega alla 12-aastastelt. Mõne liikmesriigi õigusaktides võimaldatakse siiski alla 12-aastastelt sõrmejälgi koguda, kuid see on võimalik üksnes nelja-aastaselt üleminekuperioodil. Absoluutne vanusepiir on siiski kuus aastat. Mõnes liikmesriigis läbi viidud katseuurimustes on rõhutatud, et alla kuueaastaste laste sõrmejäljed ei ole kvaliteetsed ja et need võivad lapse kasvades muutuda. Vanusepiiri kehtestamine vähendab ohtu teha sõrmejälgede võtmise teel inimeste isikumasuse tuvastamisel viga. Samuti raskendab see veelgi lastega kauplemise võimalust. Reisijate kaitsmise vajadus on pärast 11. septembri 2001. aasta sündmusi muutunud veel ilmsemaks. Ent kaitse ja turvalisuse taseme tõstmisega peab kaasnema reisijate õiguste ja väärikuse tagamine, nagu on sätestatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis.

13. Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele juurdepääs (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Marco Cappato koostatud raport üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamine) (A60549/2008).

Marco Cappato, raportöör. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, see raport käsitleb üldsuse juurdepääsu Euroopa Liidu dokumentidele ja samuti on see võimalus teha mõningaid ettepanekuid. Meile eraldatud lühikese aja jooksul tahaksin esile tõsta kolme olulist punkti.

Esimene puudutab nõukogu. Euroopa Liidu valitsused kohtuvad õigusloomepädevusega nõukogus ning nagu iga seadusandlik kogu, peaksid nad olema kohustatud oma tegevuse ja otsused avalikustama. Soovin rõhutada just seda, sest Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon esitas muudatusettepanekud teatud lõikude osade kaupa hääletamiseks. Loodetavasti ei hääletata osade kaupa selleks, et raportist olulisi osasid välja jätta. Näiteks palutakse raporti lõikes 3 võtta meetmeid kohtuotsuse põhjal, mis tehti endise radikaalide parteisse kuuluva parlamendiliikme Maurizio Turco kohtuasjas, kes võitis Euroopa Kohtus vaidluse, mis käsitles Euroopa institutsioonide õigustalituste õiguslike otsuste avalikustamist ja ka kohustust avalikustada liikmesriikide delegatsioonide identiteet nõukogus. Meil on õigus teada, kes ja kuidas nõukogus hääletab. Seetõttu loodan, et mitte keegi ei hääleta kõnealuse lõike 3 ega ka lõike 9 vastu, milles palutakse teavet selle kohta, mis toimub Coreperis, alaliste esindajate komitees, ning milles palutakse, et nad avalikustaksid koosolekudokumentid ega varjaks kõiki rahvusvahelisi poliitilisi dokumente, nagu oleksid need diplomaatilised dokumendid. See on väga tähtis punkt!

Teine punkt, mis valmistab meile muret, puudutab Euroopa Parlamenti, meie parlamenti, sest meie peame esmajärjekorras avalikustama selle, mida me teeme. Meie, Itaalia radikaalid, nimetame seda valitud esindajate avalikuks registriks ehk registriks, kust me saame parlamendiliikmete tegevuse kohta kõik teada – kes on kohal, kes puudub, kuidas nad hääletavad ja mõistagi ka seda, kui palju neile makstakse. Ent olge ettevaatlikud – ma ütlen seda seepärast, et ka lõike 5 osade kaupa hääletamise taotlus on esitatud –, oleks ekslik arvata, et kui me hoiame osa teavet konfidentsiaalsena – ma pöördun proua Cederschiöldi poole, keda see minu teada teravalt puudutab –, siis jätame end tegelikult vaid avatumaks agressiivsetele, demagoogilistele rünnakutele parlamendiliikmete vastu. Me teame, et mõned kolleegid on filminud teisi parlamendiliikmeid, nad on muutunud teiste parlamendiliikmete spioonideks. Selle probleemi lahendamise võimalus ei ole üksnes seda spioneerimist vältida, vaid oma tegevus täielikult avalikustada, mitte lasta edu saavutada läbi lukuaugu piiluda tahtvatel inimestel ning avada meie ukseid, kandes Interneti teel üle parlamendikomisjonide tegevuse, koosolekud ja kõik Euroopa Parlamendi toimingud.

Kolmas punkt, mida soovin esile tõsta, puudutab sellega seotud dokumentide vormingut, sest fraktsioon PPE-DE on taotlenud ka lõike 7 osade kaupa hääletamist. Selles lõikes palume, et dokumentide koostamisel kasutataks tehniliselt öeldes avatud lähtekoodiga tekstitötlusvahendeid, tulemuslikku mitmekeelsust ja tehnoloogiat, mis võimaldavad ka puudega inimestel juurdepääsu teabele ja dokumentidele. Loodan, et mitte keegi Euroopa Parlamendis ei ole vastu avatud lähtekoodiga mitmekeelsele juurdepääsule tehnoloogiliste lahenduste abil, mis hõlbustavad puuetega inimeste juurdepääsu, sest see on osa Euroopa Liidu kodanike jaoks oluline aspekt.

Teame, et komisjon on pakkunud välja meie eeskirjade reformi, ning me käsitleme seda Cashmani raportis, kuid see resolutsioon on meie esimene võimalus kehtestada Euroopa Parlamendile mõned juhised. Loodan, et see võimalus ei lähe raisku ja et kõik olulised küsimused, mida ma püüdsin selles raportis esile tõsta, ei ole asjatud.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Härra juhataja, kõigepealt soovin tänada väga hästi kirjutatud ja huvitava raporti eest ning õnnitlen raportööri. Tegemist on olulise ja südamelähedase teemaga, eriti nüüd, mil määrust (EÜ) nr 1049/2001 vaadatakse läbi, ning pidades silmas ka nendes olulistest teemades toimuvaid muudatusi, mille Lissaboni leping jõustumise korral kaasa toob.

Põhimõtteliselt käsitletakse selles raportis määruse 1049/2001 rakendamist ning seetõttu lubage mul esiteks meenutada üht määruse rakendamise positiivset tahku, sest nagu kvantitatiivsetest andmetest ilmneb ja nagu Euroopa Parlament tunnistab, on ELi institutsioonid andnud dokumentidele juurdepääsu rohkemal juhtudel ning samal ajal on vähenenud keeldumiste arv ja määr.

Me kohustume ka edaspidi suurendama läbipaistvust ja avatust. Mõned raportis esitatud soovitusel ulatuvad üsna loomulikult palju kaugemale määruse 1049/2001 kohaldamisalast 2006. aastal ja mõned ei ole otseselt seotud komisjoni tegevusega, nagu me just kuulsime.

Raportis käsitletakse mitmeid avatust ja kodanikega suhtlemist puudutavaid probleeme ning selle üle tunnen ma eriti head meelt, sest see aitab läbipaistvuse, teabevahetuse ja teavitamise üldisele läbiarutamisele väärtuslikul viisil kaasa.

Lubage mul lühidalt käsitleda mõnda soovitusi ja nende aluseks olevaid põhimõtteid, sest need väärivad asjakohast tähelepanu.

Seoses Turco kohtuasjaga võin teile kinnitada, et komisjon võtab seda otsust täielikult arvesse. Nagu juba öeldud, puudutab see peamiselt suurema avatuse vajadust valdkondades, milles nõukogu oma õigusloomepädevuse piires tegutseb, kuid seda kohaldatakse ka komisjoni ja kõikide teiste institutsioonide suhtes, ning komisjon tagab, et iga juurdepääsutaotlust hinnatakse hoolikalt igal üksikjuhtumil eraldi vastavalt Euroopa Kohtu kehtestatud parameetritele.

Teiseks nõutakse haldusmenetlusi käsitlevate ühiseeskirjade kehtestamise ettepanekus paremat kajastamist, sest paljud neist menetlustest on väga spetsiifilised ja teatud juhtudel iga institutsiooni puhul ainulaadsed. See tähendab, et meil on vaja veidi rohkem aega, et näha, kuidas seda võiks teha.

Soovitus liita määrus 1049/2001 ja määrus (EMÜ, Euratom) nr 354/83, mis käsitleb ajalooarhiivide avalikkusele kättesaadavaks tegemist, on üsna keeruline konkreetset seetõttu, et EÜ asutamislepingu artiklit 255 ja määrust 1049/2001 ei kohaldata kõikide institutsioonide ja asutuste suhtes. See võib Lissaboni lepingu jõustumisel ka muutuda, sest see laiendaks siis õigust pääseda ligi kõikide institutsioonide ja asutuste dokumentidele. Seega ei ole nii lihtne neid kaht lihtsalt liita, sest ulatus on erinev.

Komisjoni avalikke registreid puudutava ombudsmani kriitilise märkuse kohta tahaksin teile kinnitada, et me suhtume sellesse väga tõsiselt. Nagu te teate, on meil avalikud dokumendiregistrid, mis on toimunud alates 2002. aasta juunist, ning seitsaadi on komisjon kasutusele võtnud komiteemenetluste eriregistri ja eksperdirühmade registri. Me teeme alati kõik mis võimalik, et oma siseseid IT-süsteeme uuendada.

See ei juhtu kahjuks üleöö, kuid selle nimel tuleb tööd teha. Me võtame alati arvesse vajadust suurendada avaliku registri ulatust ja loodetavasti on teile teada ka minu isiklik tähelepanu sellele. Me tunnistame, et peame veelgi suurendama oma avalike registrite ulatust, ja kinnitame oma kohustust arendada avalikke registreid suurema läbipaistvuse huvides.

Resolutsioonis juhite tähelepanu küsimustele dokumendihalduse ning ühtse portaali ja TRANS-JAI projekti kohta. Komisjon toetab ühtse portaali loomise mõtet, selleks et hõlbustada kodanike juurdepääsu õigusloomega seotud dokumentidele. Minu arvates tooks see kaasa ühised meetodid ning me peame vaatlema kõiki selle praktilisi mõjusid dokumentide tuvastamisele ja viidetele. Tahaksime näha portaali, mis muudaks täielikult kättesaadavaks kõikide institutsioonide avalikud dokumendid, ja seega oleme valmis teiega selles asjas koostööd tegema.

Seoses TRANS-JAI projektiga tulen tagasi selle juurde, mida ütlesin oma oktoobris antud vastuses: see tehakse üldsusele kättesaadavaks loodetavasti 2010. aastal.

Lubage mul kommenteerida ka institutsioonidevahelise teabevahetuse küsimust. Ma mõistan, mida sellega on öelda tahetud ja mida te soovite saavutada, kuid ma tahan teile meelde tuletada, et meie institutsioonide vahel on juba olemas väljakujunenud töömeetod, mille raames vahetame komisjoni valduses olevat konfidentsiaalset teavet, ning seda reguleeritakse raamlepingu lisas. Samuti peaksime mees pidama, et teabe jagamine institutsioonide vahel ei ole seotud üldsuse juurdepääsuga, ja me arvame, et seda tuleks käsitleda eraldi nagu praegu.

See raport ja arutelu on ka väärtuslik ja hinnatud panus järgmiseks korra, mil me saame seda laiemalt arutada. Olen Euroopa Parlamendile tänulik, et ta püüab hoida läbipaistvuse ja avatuse küsimuse ELi päevakorras tähtsal kohal. Me tuleme paljude nende küsimuste juurde lähiajal tagasi, näiteks järgmisel nädalal toimuval kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning Tšehhi parlamendi ühiskohtumisel, kus mul on rõõm osaleda, ning seejärel, vaid paari nädala pärast, käsitleme olulise küsimusena määruse 1049/2001 läbivaatamist.

Minu arvates ei peaks arutelud sellega lõppema. Me peame olema läbipaistvuse küsimuses avatud ning mõtlema, mida me saame ennetavalt teha väljaspool ametlikke õigusakte, näiteks seoses paremate registrite,

suurema kasutajasõbralikkuse ja ligipääsetavuse, dokumentide aktiivse levitamise ja kiirema avaldamisega. Ma ise tegin eelmisel aastal oma kirjavahetuse registri veebis otse kättesaadavaks. Olen kindel, et teil kõigil on sarnaseid mõtteid ja näiteid sellest, mida saaks ära teha, kui me ainult pühendaksime sellele kogu oma tähelepanu. Tehkem siis seda.

Luis Herrero-Tejedor, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (ES) Härra juhataja, härra Cappato, teie raport on täis häid kavatsusi, mille selgeimaks tõestuseks on see, et kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon ei pidanud ühtegi muudatusettepanekut vajalikuks.

Te esitasite iseenda raporti kohta 18 muudatusettepanekut. Need muudatusettepanekud on muutnud raporti üldiselt öeldes radikaalsemaks ja tekitanud minus väga tõsiseid kahtlusi.

Jagaksin teie esitatud muudatusettepanekud – rõhutasin, et tegemist on muudatusettepanekutega, mille te esitasite iseendale – algselt kõikide fraktsioonide toetuse saanud raporti kohta nelja eraldi rühma. Esiteks on mõned neist võimatud; te teete mõned ettepanekud, mis on võimatud. Härra Cappato, näiteks puudub osal teie ettepanekutel praeguse niigi õiguslik alus: kuni Lissaboni lepingu jõustumiseni on eri institutsioonide eeskirju võimatu ühtlustada. Volinik Wallström ütles just midagi samasugust. Samuti nõuate, et 2009. aasta kuulutataks läbipaistvuse Euroopa aastaks, kuid me oleme jäänud liiga hiljaks, selleks pole aega. Seetõttu on osa teie ettepanekuid võimatud.

Teiseks on mõned teie ettepanekud ebasoovitavad. Näiteks nõuate fraktsioonide koosolekute läbipaistvust. See ei sobi. Vaja on privaatsust, sest privaatsus on poliitiline hüve. Kui ma ei taha oma erakonnaga nõustuda ja soovin jääda vastupidisele arvamusele, siis tahan ma teha seda privaatelt, see ei tähenda läbipaistvuse puudumist. Läbipaistvus peab valitsema avalikes asutustes, mitte erakondades; nende arutelude privaatsus tuleb tagada. Seetõttu ei saa ma teiega selles küsimuses nõustuda.

Osa teie muudest väidetest, härra Cappato, on valed. Näiteks väidate, et 90% õigusloometegevusest toimub komiteemenetluse kaudu. See on selge liialdus, härra Cappato. Pealegi on komiteemenetlusel oma kaudsed läbipaistvusstandardid. Kui me võtame kasutusele rohkem mehhanisme, rohkem bürokraatiat ja rohkem kontrolle, astume vastu sellele, mida me tahame saavutada – läbipaistvusele, mis on tihedalt seotud lihtsusega.

Lõpetuseks – enne kui juhataja annab mulle märku, sest ma olen juba oma kõneaaja lõppu jõudmas – mõned teie ettepanekud on tarbetud. Näiteks saan ma aru, et avalikkusele parlamendiliikmete tegevuse läbipaistvusest rääkimine on tõepoolest suurepärane ja ahvatlev, sest on võimalik jälgida, kas nad osalevad täiskogu istungitel. Seda saab juba nüüd jälgida, härra Cappato. Samuti saab jälgida, kas nad osalevad ka komisjonides; kõigi nende kohta on olemas protokollid, millele on juurdepääs kõigil kodanikel. Samuti on avalikud parlamendiliikmete taotletavad hüvitised. Teisisõnu on kodanikel täiesti võimalik sellele teabele ligi pääseda.

Seetõttu mõistan, et see on avaliku arvamuse huvides suurepärane ja näib olevat tore kaitsta läbipaistvust, kuid te peate mõistma, et läbipaistvus tähendab selle tagamist, et asju nähakse nii, nagu need tegelikult on, ja et siis, kui me soodustame asjade moonutamist, härra Cappato, ei soodusta me läbipaistvust. Täna teid suuremeelsuse eest, härra juhataja.

Michael Cashman, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja; Marco, täna teid väga hea raporti eest, kuid kahjuks pean teiste parlamendiliikmetega nõustuma, et läksite üle piiri – ja ma tean, miks.

Eelmine kõneleja ütles, et see on võimatu. Kui me ei püüdle võimatut, kuidas me siis üldse muutuse läbi viime?

Ent kindlasti läksite üle piiri. Me ei hakka fraktsioonidest saateid tegema. See, et parlamendiliikmed riputavad oma veebisaitidele teavet üles või annavad Euroopa Parlamendi teabetalituse kaudu teada, mida nad teevad ja kus nad käivad, ei tähenda, et nad teevad tõhusat tööd; see ei tähenda, et nad on head.

Määrus käsitleb juurdepääsu kõikidele dokumentidele, mis on kolme seadusandjana tegutseva institutsiooni valduses või mille need on vastu võtnud või koostanud. Selle juurde peame tagasi jõudma. Me peame määratlema selle, kes on seadusandja. Me peame vaatlema, kuidas määrus on siiani toiminud, ja me peame seda täiustama. Seda tahaksin ma teha koos kõikide asjaosalistega ning siinkohal on mul hea meel tervitada Rootsi ministrit Cecilia Malmströmi, kes alguses selle kallal töötas. Me kõik tahame kogu juurdepääsu küsimusega edasi liikuda.

Miks? Sest me tunnustame, et paljud inimesed mõistavad, et eriti nõukogus, nagu te olete kirjeldanud, juhtub asju, millesse nende ministrid, nende riikide ministrid on kaasatud, kuid see, kuidas nad aru peavad ja kuidas nad hääletavad, on salajane. Niipea kui me paljastame selle salajasuse ning avalikustame, kuidas liikmesriikide

ministrid tegelikult hääletavad, peavad need ministrid oma liikmesriikides aru andma ja äkitselt tunnetavad riikide kodanikud seost kõikide Euroopa asjadega.

Seega läksite te, Marco, kahjuks üle piiri, eriti seoses oma unistusega. Kui te poleks öelnud, et olete Itaalia radikaal, ei oleks ma iialgi seda teie raportist teada saanud, kuid seda, mida te loodate – et erakonnad kannaksid üle oma sisearutelud –, ei juhtu ning tõepoolest, nagu eelmine kõneleja ütles, te pigem paljastate lahkarvamuse kui tugevdate veendumust, et me oleme siin sellepärast, et usume Euroopasse, mis vastutab oma kodanike ees. Seetõttu on hääletusnimekirja koostamine raske. Mu süda on teiega, kuid ma pean järgima oma mõistust.

Alexander Alvaro, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Härra juhataja, austatud volinik, homme hääletame minu kolleegi härra Cappato koostatud raportit, mis käsitleb üldsuse juurdepääsu dokumentidele. Härra Cashman, väga hea ja tavaliselt usumatult võimekas kolleeg, on juba märkinud, et kõige olulisem on anda üldsusele juurdepääs dokumentidele, mille üle on siin arutatud ja otsustatud.

Me võime sarnaselt härra Herrero-Tejedori ja härra Cashmaniga süüdistada härra Cappatot üle piiri minemises. Kindlasti on see tõlgendamise küsimus ja antud juhul ei ole see ka täiesti õigustatud. Arutelu selle üle, kas fraktsioonide koosolekuid tuleks põhimõtteliselt üle kanda või mitte, väärrib kindlasti arutamist. Seega on küsimus selles, kas meil oleks näiteks õigus pidada fraktsiooniliikmete enamuse palvel selline koosolek kinniste uste taga, sest nagu me kõik oma koosolekutelt teame, on kindlasti tundlikke teemasid, mida tuleb omavahel selgitada, enne kui me saame need avalikustada. Minu arvates on normaalne pesta oma musta pesu kodus, mitte tänaval.

Üldiselt ilmneb sellest näitest, et erakondadel – antud juhul mitte fraktsioonidel – on alati kindel huvi avalikkuse vastu, siis kui see on neile kasulik. Muidu ei kantaks erakondade koosolekuid nii ulatuslikult üle. Huvitav on see, et mitte keegi ei kaeba selle pärast, et mõne erakonna koosolekud, kus asjad võivad üsna elavaks minna, võidakse täielikult üle kanda.

Seetõttu võin usutavasti öelda, et härra Cappato on teinud siinkohal head tööd, isegi kui parandusettepanekud võivad tulla teistelt fraktsioonidelt, nagu me oleme harjunud. Teatud juhtudel on need tegelikult nii head, et neid tuleks arvesse võtta.

Võrreldes kummagi teise institutsiooniga, võib Euroopa Parlamenti siiski läbipaistvuse osas eeskujuks pidada ning seega ei muudaks ma seda enda jaoks esmatahtsaks, sest nii dokumentidele juurdepääsu kui ka oma istungite ja Euroopa Parlamendi liikmete tegevuse läbipaistvuse poolest oleme avatumad kui mis tahes riigi parlament. See ei tähenda, et parandusi pole vaja teha, kaasa arvatud teistes institutsioonides, eriti nõukogus, kelle esindajat kahjuks siin praegu ei viibi. Härra Cashman ütles just, et me peame teadma, kes ja kuidas millise otsuse on teinud, et saaksime kehtestada poliitilise tegevuse eest vastutuse.

Ent on isegi olulisem tagada juurdepääs näiteks komiteemenetluse raames koostatud dokumentidele. Konkreetne näide on määrus käsipagasis veetavate vedelike kohta, mille lisa ei olnud kättesaadav ei kodanikele ega ka parlamendiliikmetele. Paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides ei ole läbipaistvuse nõuet kehtestatud ilma hea põhjusega ning selleks on anda inimestele võimalus mõista poliitilist tegevust, *suuta kindlaks teha, kes vastutab*, ning seejärel ehk ka võimaldada teha valimistel teistsuguseid otsuseid.

Härra juhataja, tänan väga lisaaja eest. Palju edu, Marco. Ma olen homsel hääletusel teie kõrval ja usun, et jõuame rahuldava lahenduseni.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, kui Euroopa Liit on mõeldud kodanike, mitte eurokraatide jaoks, siis peab see olema selgelt läbipaistvam, nagu ka Euroopa Liidu asutuste tegevus. Üksnes nii võib Euroopa Liit taastada usaldusväarsuse, mille ta on hoolimatult kõrvale tõuganud. Tema usaldusväarsust on kahjustanud näiteks katsed suruda läbi põhiseaduse leping ja suutmatuse korraldada riikides rahvahääletusi. Seetõttu on õigus nõuda, et Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikel oleks juurdepääs kõikidele nõukogu aruteludele, sest need määravad Euroopa saatuse. Nende arutelude hulka ei kuulu siiski fraktsioonide arutelud.

Samuti on oluline, et Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon võtaksid vastu samad dokumentidele juurdepääsu tagamise põhimõtted, et nad ei jääks üksikuteks tähtedeks teabe ja infotehnoloogia taevast. Minu arvates on see raport oluline samm läbipaistvuse poole. Usun siiski kindlalt, et teatud küsimuste puhul võib see asjad ehk liiga kaugele viia. Isegi seltsimees Lenin ütles kunagi, et selleks, et astuda kaks sammu edasi, tuleb mõnikord astuda üks samm tagasi. Raportöör peab võib-olla seda silmas.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (SV) Härra juhataja, raportöör Cappato raport näitab, et juurdepääsul Euroopa Liidu dokumentidele esineb suuri puudusi. Toetan raportööri ettepanekut teha

parandusi seoses iga-aastaste aruannetega. Samuti toetan raportööri esitatud muudatusettepanekuid. Peale selle eeldan, et Euroopa Parlament hääletab üldsuse juurdepääsu tegeliku põhimõtte poolt eelseisval hääletusel härra Cashmani raportit üle, mis käsitleb määrust üldsuse juurdepääsu kohta.

Seoses iga-aastase aruandega tahaksin eriti rõhutada seda, et on täiesti lubamatu keelduda võimaldamast üldsuse juurdepääsu delegeeritud õigusaktidele, mis hõlmavad 90% ELi institutsioonide poolt igal aastal vastuvõetavatest õiguslikult siduvatest aktidest. Samuti peab olema täielikult läbipaistev parlamendiliikmete osalemine Euroopa Parlamendi töös ja kogu nende majanduslik olukord seoses nende nimetamisega Euroopa Parlamenti. Ma toetan ühise avaliku registri ettepanekut.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et suurem üldsuse juurdepääs ei ole mitte populistlik, vaid demokraatlik nõue.

ISTUNGI JUHATAJA: MARIO MAURO

asepresident

Nils Lundgren, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (SV) Härra juhataja, demokraatias on läbipaistvus au küsimus. Demokraatlikes riikides valivad kodanikud ametivõime. Need ametivõimud nimetavad ametnikud, kes viivad ellu demokraatlikke otsuseid. Seetõttu oleks absurdne, kui neil valitud esindajatel ja ametissenimetatud ametnikel oleks õigus oma valijate eest teavet varjata. Asjaolule, et seda siiski juhtub, on kaks selgitust. Esimene neist on demokraatiaelse ühiskonna pärand, kus inimesi peeti mittevalitud valitsejate alamateks. Alamatel ei olnud lubatud valitseja asjadesse sekkuda. Teine selgitus on see, et riigi julgeoleku, kodanike puutumatus, ärisaladuste, turumõju ja muu sellise arvessevõtmine võib nõuda erandeid läbipaistvusest.

Esimene selgitus on tänapäeval täiesti asjakohatu. Ametivõimud ei tohi oma ülesandeid täites inimeste eest teavet varjata. Teine selgitus on siiski usaldatav ja sellega kaasneb vaeviline tasakaalu hoidmine. Neid õigustatud nõudmisi õige tasakaalu leidmiseks on ametivõimud kahjuks sageli kasutanud salajasuse võimaluse säilitamiseks.

Euroopa Liidul ei ole uhket läbipaistvuse traditsiooni. EL oli oma algusaastatel peaaegu täiesti salajane, isegi komisjonisene telefonikataloog oli salajane. EL alustas tippametnike impeeriumina ja on seda ka praegu, kuid on tehtud olulisi edusamme: 1993. aasta toimumisjuhend, Rootsi ajakirjanike liidu nõudmiste heakskiitmine 1998. aastal ja 2001. aasta määrus.

Mõningase uhkusega märgin, et minu riigil Rootsil on ajaloo pikim kohustusliku läbipaistvuse traditsioon. Seetõttu sekkus Rootsi riik Turco kohtuasja ning pani Euroopa Kohtu eelmisel suvel tühistama nõukogu ja Esimese Astme Kohtu otsuse. See oli juba järgmine samm tippametnike impeeriumist eemale, kuid demokraatliku läbipaistvuse rajamise tee Euroopa Liidus on pikk. Maha tuleb suruda palju sisemisi vastuseise. Seetõttu peaks Euroopa Parlament avaldama härra Cappato raportile täielikku toetust – see oleks juba järgmine samm sel pikal teel.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma räägin hästi lühidalt ja ütlen, et nõustun suure osaga härra Cappato raportist. Oleks üllatav, kui ma tunneksin teisiti, sest olen arvatavasti ainus itaallasest parlamendiliige, kes on püüdnud avalikustada kohalolijate nimekirja ja Itaalia saadikute poolt Euroopa Parlamendis tõstatatud küsimuste arvu. Ma olen teinud seda aastast aastasse väikeses raamatus, milles annan aru oma parlamentaarsest tegevusest.

Oleksin õnnelikum, kui näiteks Itaalia ajakirjandus, mis näitab liiga sageli meile näpuga, avaldaks teavet, mis iseenesest ei pruugi olla väga šokeeriv, kuid selgitaks siiski seda, mida itaallasest parlamendiliige siin teeb. Oleks veel parem, kui sellega saaks rõhutada, kuidas meie nõuetekohaselt tehtud toimingud ei sõltu poliitilisest kuuluvusest, mille pärast meid on valitud, selles mõttes, et me püüame teenida kogu süsteemi.

Minu kummardus härra Cappato algatusele. Hääletan peaaegu kogu tema ettepaneku poolt.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Euroopa Liidu aluseks on läbipaistvuse põhimõte, millele viidatakse Euroopa Liidu lepingu artiklites 1 ja 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41.

Euroopa on algusest peale pooldanud otsustusprotsessi, mis on läbipaistev ja kodanikele võimalikult lähedal. Euroopa Parlament on tegelikult esimene, kes edendas üldsuse juurdepääsu otsustusprotsessile, sest eri arvamusel õigusloomealase ja õigusloomevälise tegevuse kohta aitavad suurendada Euroopa kodanike usaldust Euroopa institutsioonide vastu.

Praegu on üldsuse juurdepääs Euroopa institutsioonide dokumentidele üsna hea. On siiski ilmne, et 2001. aasta Euroopa õigusakte selle juurdepääsuõiguse kohta tuleb ajakohastada.

Euroopa Parlament palus komisjonil 2006. aastal esitada ettepanekud määruse muutmiseks, andes mitmeid soovitusi:

- üldsusel peaks olema vahetu juurdepääs kõikidele õigusaktide ettevalmistamise dokumentidele ja
- peaks looma ühtse juurdepääsupunkti seoses ettevalmistavate dokumentidega.

Komisjon võttis arvesse neid soovitusi, mis lisati ka 2008. aasta uuele määruse ettepanekule.

Otsustusprotsessi käigus seisavad asjaomased erakonnad silmitsi erinevate, mõnikord vasturääkivate arvamustega. Läbirääkimise tulemusena jõutakse kõikide asjaosaliste jaoks vastuvõetavaima otsuseni. Euroopa kodanikke tuleb otsuste tegemisele eelnevast protsessist teavitada, sest need otsused mõjutavad otseselt kodanike elu.

Marianne Mikko (PSE). – (ET) Kallid kolleegid. Demokraatia põhineb läbipaistvusel ja avatusel. Eriti tähtis on see praegu, enne Euroopa Parlamendi juuni valimisi.

Veebikeskkonna lihtsustamine aitaks kaasa europarlamenti valimiste aktiivsuse suurendamisele. Kui teavitada kodanikke saadikute tegevusest ja üldiselt Euroopa Parlamendi toimimisest arusaadavas keeles, paneksime me noori ja vanu meist huvituma. E-parlament on igati tervitatav algatus.

Otsingukriteeriumite alusel peaks kodanikule olema kättesaadav kogu teave saadiku tööst. Nõustun raportööri, et lisaks täiskogule peaks inimesel olema juurdepääs ka komisjonides ja delegatsioonides tehtavale tööle. Kodanik peab takistusest saama tervikpildi meie tegevusest.

Samuti toetan institutsioonidevahelise ühtse teabe- ja dokumendiregistri loomise mõtet. On oluline, et kodanik võiks jälgida teda huvitavat menetlust ja pääseda juurde kõigile dokumentidele ühest kohast. Ühtse portaali loomine võtab aega, kuid liikugem selles suunas. See on meie tee nüüd ja edaspidi. Toetan Cappato raportit.

Marian Harkin (ALDE). – Härra juhataja, ma soovin oma kolleegi Marco Cappatot raporti puhul õnnitleda. See, et me seda siin Euroopa Parlamendis arutame, on tähtis.

Vastutusest ja läbipaistvusest rääkides peame alustama iseendast, see tähendab kõikidest Euroopa Liidu institutsioonidest. Nõustun suurema osa raportiga. Mul on paar hoiatust. Näiteks peame tagama, et kui me esitame teavet parlamendiliikmete tegevuse kohta, oleks see teave põhjalik. Muidu lõpetame sellega, et teame kõige hinda, aga mitte millegi väärtust. Sellega tahan öelda, et meie töövaldkond on tegelikult üsna lai. See ei ole vaid osalemine komisjonides või täiskogus. Igasugune teave parlamendiliikmete tegevuse kohta peaks hõlmama kogu tegevust. Muidu võib kaotsi minna osa väga väärtuslikust tööst, millele Euroopa Parlamendis ei keskenduta, sest see oleks nähtamatu.

Oma kolleegi härra Romagnoli märkuste kohta, et tema head tööd ei kajastatud meedias, tahaksin öelda, et uudis on vaid see, kui te ei tee oma tööd.

Lõpetuseks soovin öelda, et asja tuum on see, et meie tegevus seadusandjana peaks olema läbipaistev. Nõustun Michael Cashmaniga, et kõik kodanikud peaksid teadma, kuidas nende ministrid nõukogus hääletavad. See on oluline. Vastasel juhul mängiksime trumbid kätte Brüsseli süüdistajate kambale, kui midagi kodumaal viltu läheb.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Härra juhataja, minu kogemus on eeldatavasti väga sarnane miljonite eurooplaste kogemusega. Lugupeetud volinik, ma tulin Euroopa Parlamenti 1999. aastal väga suure entusiasmi, mis ei olnud halvem sellest, mida teie jätkuvalt üles näitate. Seejärel tegin midagi, mida paljud kodanikud teevad. Ma tahtsin midagi teada ja see oli: kuidas otsuseid tehakse? Kuhu raha kulub? Kes selle endale saab? Üha rohkem valijaid on tulnud minu juurde ja öelnud: me ei tea, kuhu me oleme selle Euroopa Liiduga jõudnud. See oli ka minu kogemus. Kahjuks mõistetakse siis, et paljude meetmete taga on sihilik kavatsus varjata vastutustundetust, mis lobbab siiani meie institutsioonides, kaasa arvatud ebaselgelt määratud seadusandlikus kogus. Ma saan üksnes julgustada teid jääma oma veendumustele kindlaks ja minema kaugemale, kui Cappato raport praegu läheb, ning tegema selle põhiteabe kättesaadavaks. See oleks juba midagi, ja seda ütlen ma pärast kümnet aastat.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, proua Wallström, daamid ja härrad, läbipaistvuse põhimõte on Euroopa Liidu aluspõhimõte. See tugedab meie institutsioonide demokraatlikku olemust ja hõlbustab kodanike osalemist otsuste tegemisel, tagades sel viisil ametivõimude suurema legitiimsuse ja tulemuslikkuse ning suurendades nende vastutust rahva ees. Toetan põhimõtet, et kõikidel demokraatlikel institutsioonidel on kohustus tagada oma tegevuse, dokumentide ja otsuste avalikkus. Juurdepääs dokumentidele on Euroopa institutsioonide vahel nõutava lojaalse koostöö põhiosis.

Euroopas toimuvat CIA tegevust uurides kritiseerisin jõuliselt nõukogu selle lojaalse koostöö rikkumise pärast, sest ta kehtestas täielikud ja osalised piirangud juurdepääsul olulistele dokumentidele. Seetõttu rõõmustasin ka Euroopa Kohtu otsuse üle Turco kohtuasjas, milles järelitati, et üldjuhul esineb kohustus avalikustada nõukogu õigustalituse arvamused, mis on seotud õigusloomemenetlusega; need arvamused võiksid olla olulised selleks, et mõista, millise suuna otsustusprotsess võttis.

Nõustun, et tuleks jätkata 2001. aasta määruse läbivaatamist – mitte ainult selleks, et reageerida selle puudustele, vaid ka selleks, et hõlmata seal kõige uuemat kohtupraktikat, eriti Turco kohtuasjas tehtud otsust. Peame siiski selgelt austama meie käsutuses olevat õiguslikku alust. Osa raportööri ettepanekuid läheb õigusliku aluse järgi lubatust palju kaugemale, nagu härra Herrero ja härra Cashman juba ütlesid.

On näiteks riikide parlamentidele mõeldud eeskirjad, millel puudub õiguslik alus. Turco kohtuasjas tehtud otsuses tunnistab Euroopa Kohus ise, et määruse kohaldamisel tuleb järgida tasakaalu avaldamisega kaasnevate ohtude ja dokumendi kättesaadavaks tegemisega seotud üldsuse huvi vahel. Mõnel juhul teeb härra Cappato ettepanekuid, mis minu arvates seavad selle tasakaalu ohtu.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Tahaksin rõhutada asjaolu, et kuigi härra Cappato algatusele avaldati alguses ulatuslikku toetust, on hiljem esitatud 18 muudatusettepanekut esialgse poolehoiu kaotanud.

Ometi toetan ma seda, et üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni valduses olevatele dokumentidele on oluline, et tuua Euroopa Liit oma kodanikele lähemale. Kõigepealt tahaksin rõhutada vajadust avalikustada peamised komiteemenetluse käigus koostatud dokumendid.

Teiseks arvan, et oleks hea mõte avaldada Euroopa Parlamendi veebilehel olevate isikuprofiilide all, kus kirjeldatakse üksikasjalikult iga parlamendiliikme tegevust, ka iga liikme esitatud muudatusettepanekud parlamendikomisjonides, kuhu nad kuuluvad. Kodanikud peavad selgelt nägema, milliseid muudatusettepanekuid on parlamendiliikmed lisaks raportitele, resolutsioonidele ja täiskogu aruteludele Euroopa otsustusprotsessis esitanud.

Kolmandaks, kui Euroopa Liidu Nõukogu tegutseb lisaks Euroopa Parlamendile kaasseadusandjana, peaks ta oma arutelud avaldama nagu parlamentki. Edaspidi oma arutelusid avalikustades peaks nõukogu näitama, et on läbipaistev, enne kui Lissaboni leping kohustab teda seda tegema.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, kodanikuõiguste hulka kuulub õigus saada teavet ühiskonna valitud ja avalikke ülesandeid täitvate esindajate tegevuse kohta. See peab eriti paika Euroopa Liidu institutsioonide, sealhulgas nõukogu puhul, kelle dokumentidele on raskem ligi pääseda. Internetis olevad infoprogrammid peaksid olema kasutajale käepärased ja suunama huvitatud isiku hõlpsasti tema otsitava dokumendini. Kuigi tänapäeval on juurdepääs Internetile paljudel inimestel, ei ole seda siiski kõigil. Meil on vaja väljaandeid, millega saab tutvuda raamatukogudes, ning kokkuvõtteid, mis on mõistetavamad inimestele, kes ei tunne end tekstide lugemisel kuigi mugavalt. Me peame siiski kaaluma, kas fraktsioonide arutelude täielikud protokollid tuleks avalikustada.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Härra juhataja, Euroopa Liidus on läbipaistvus tõepoolest palju muutunud – olen kindel, et volinik nõustub sellega vägagi – alates määruse (EÜ) nr 1049/2001 ja veebisaitide tulekust.

Samuti tahaksin rõhutada, et minu arvates on komisjon ja volinik teinud viimastel aastatel väga head tööd ja pakkunud selles küsimuses edasiviivaid lahendusi. Alguses ei olnud see lihtne ülesanne, kuid arvan, et viimaste aastate koostöö on olnud väga edasiviiv ja see on midagi, mille eest tuleks teile kiitust avaldada. Kõik kaebavad alati komisjoni üle, kuid minu arvates ei ole see igas asjas täielikult õigustatud.

Loomulikult ei saa meil olla olukorda, kus justiits- ja siseasju käsitlevate õigusaktide põhjendused ei ole läbipaistvad. Selles osas on härra Alvarol täiesti õigus. See on muidugi võimatu. Ent minna nii kaugele, et näiteks ametnik või parlamendiliige esitaks iga päev aruande selle kohta, mida ta on sel päeval teinud, on üsna liialdatud. Kokkuvõttes kulutavad nad pool päeva aruande kirjutamisele selle kohta, mida nad on teinud.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et me toetame härra Cappato raportit, kui selle tulemuseks on õiguskindel ja selge õigusakt, mis ei ole liiga bürokraatlik.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Härra juhataja, eeldades, et õigusriigi põhimõtete kohaselt peaksid demokraatlikud süsteemid olema kohustatud avaldama oma kodanikele siduvaid sätteid, peaksime tagama, et institutsioonide tegevus oleks läbipaistev ja avatud. Tegelikult peaksid demokraatlike seadusandlike asutuste koosolekud ja arutelud ning nende hääletused olema võimaluse korral läbipaistvad ja üldsusel peaks olema juurdepääs õigusaktide eelnõudele. Kahjuks tegutseb nõukogu sageli viisil, mis raskendab dokumendi sidumist menetlusega, mistõttu on kodanikel võimatu nende dokumentidega tutvuda.

Nagu me teame, on Internetil äärmiselt suur roll kodanike juurdepääsu tagamisel Euroopa Liidu dokumentidele. Seetõttu vajame ühtset ELi portaali, mis hõlbustab juurdepääsu dokumentidele, menetlustele ja institutsioonidele. Me peaksime määratlema ühiseeskirjad selle kohta, kuidas haldusmenetlusi teostada ning dokumente esitada, salastada, registreerida ja levitada. Euroopa Parlament peab olema teistele institutsioonidele eeskujuks.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma kuulasin hoolikalt, mida raportöör ütles. Siin on tegemist kahe kategooriaga: juurdepääs Euroopa Liidu õigusloometööd käsitlevale teabele ja juurdepääs õigusloomevälistele dokumentidele. Seoses esimesena nimetatuga toetan ma normina seda, mida kutsutakse aktiivseks läbipaistvuseks teabevabaduse puhul, ning salajaste koosolekute ja koosolekudokumentide tõepoolest väga vähest kasutamist nõukogu tasandil. Arvan, et peaksime teadma, kuidas meie ministrid hääletavad, et neid saaks sundida peatama liikmesriikide parlamentides lokkavat Brüsseli süüdistamise kultuuri. Mulle meeldiks ka hõlbus juurdepääs kohalviibivate parlamendiliikmete nimekirjadele ja hääletamisele igal parlamentaarse tegevuse tasandil.

Kodanikud valivad meid tööd tegema ja neil on õigus panna meid vastutama. Teiselt poolt on soovitus, et kõikide fraktsioonide või erakondade koosolekud peavad olema üldsusele kontrollimiseks avatud, ilmne rumalus ja püüd haarata arutatavad teemad kontrolli alla. Ma ei karda läbipaistvust. Me teeme poliitikutena siin tänuväärset tööd ja peame kaitsma oma elukutse väärikust.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, olen täiesti kindel, et härra Cappato raportis on hoolikalt hoidutud sellest, et astuda nende riigiametnike varvastele, kes muretsesid oma privaatsuse pärast ja vajaduse pärast säilitada konfidentsiaalsus teatud olukordades, mis peavad jääma salajaseks. Kindlasti on see väga oluline põhjus tema raportit heaks kiita, kuid tahaksin ka ümber lükata mured, mis vaevavad neid meie hulgast, kes kardavad, et meie õigust vabale tegutsemisele ja privaatsusele rikutakse.

Heitkem pilk sellele, mis juhtub siis, kui rollid vahetuvad ja riigiametnik soovib teada saada, mida meie, kodanikud, teeme. Meil ei saa saladusi olla: mõnes liikmesriigis kuulatakse pealt isegi eratelefonikõnesid abikaasade vahel, vanemate ja laste vahel jne. Me ei pea üldse kartma seda, et kodanikud teavad täpselt, kuidas komisjonis või nõukogus seadusi tehakse ja otsusteni jõutakse, ning see kehtib ka Euroopa Parlamendi õigusloomeotsuste suhtes. Ma olen selle algatuse üle rõõmus.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Selgus ja läbipaistvus peaksid olema Euroopa Liidu institutsioonide tegevuse alus. Vaid siis, kui me saavutame sobival tasemel läbipaistvuse, muutub meie tegevus kodanikele arusaadavamaks ja seega neile lähedasemaks. Euroopa Liidu ees seisev institutsionaalne kriis näitab meile, millised on tagajärjed, kui sellele probleemile lähenetakse valesti. Minu arvates just selle, Euroopa Liidu kodanikesse ükskõikse suhtumise tulemusena sai institutsionaalsetest reformidest fiasko ning selle pärast ei ratifitseeritud Lissaboni lepingut Prantsusmaal, Hollandis ja Iirimaa.

Seetõttu peaksime tegema õiged järeldused ja teadma, et ühiskonna heakskiit Euroopa Liidu tegevusele peaks olema meie esmatähtis eesmärk. Et saavutada see heakskiit, peaksid kodanikud teadma, mida me teeme, kuidas me tegutseme ja – lõpuks – milliseid otsuseid me langetame. Me vajame selget, sidusat ja hästi loetavat teabeallikat kõikide Euroopa Liidu institutsioonide tegevuse kohta. Euroopa Parlament on kindlasti selle muutuse esirinnas, sest see institutsioon on Euroopa Liidu kodanikele kõige lähemal. Me ei tohiks unustada, et Euroopa Liit on loodud kodanike jaoks.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Härra juhataja, tänan teid selle arutelu ja mõttevahetuse eest. Minu arvates on seda raske kokku võtta, kuid kui ma peaksin seda tegema, kordaksin mõtet, mida osa teist on öelnud – et see on iga demokraatliku ühiskonna põhielement.

Eelistan vaadata seda kodanike pilgu läbi: kodanikel on õigus teada, mis toimub, pääseda ligi teabele ja dokumentidele ning seejärel olla võimeline langetama teadlikku valikut. Meil kõigil on ees väga oluline aasta, sest 7. juunil hääletavad Euroopa kodanikud valimistel. Muidugi peab neil olema juurdepääs teabele.

Me kanname endiselt ajalooliste erinevuste koormat, mis ilmneb meie kultuuris ja vaadetes sellele, mis tuleks avalikustada ja mis mitte. Arvan, et teatud juhtudel võitleme sellega siiani. Mina tulen riigist, kus on väga pikk avatuse põhimõtte ja dokumentidele juurdepääsu traditsioon, kuigi teistes liikmesriikides on see olnud vastupidi: kõigepealt on asi salajane ja alles siis, kui otsustatakse, et ei peaks olema salajane, tuleb see avalikustada. Arvan, et me peame siiski püüdma seda lahendada ja sellega tegelda. Minu arvates on raport näidanud ka kõikide nende probleemide omavahelisi ja vastastikuseid seoseid ning me peame vaatama seda poliitika seisukohalt.

Jällegi seisneb Lissaboni lepingu ilu selles, et tegelikult laiendaks see õigust tutvuda teabe ja dokumentidega ning aitaks loodetavasti lõpetada „süüdistamismängu“, sest see annaks meile ka võimaluse jälgida, mis toimub Euroopa Ülemkodus. Härra Cashman ja teised mainisid seda ning ma arvan, et see on meie kõigi jaoks oluline.

Loodetavasti teate, et võite kindlad olla minu edasistes igapäevastes püüdlustes saavutada see, et komisjon parandaks juurdepääsu oma dokumentidele. Me võime jälgida, mida me teeme parlamendikomisjonides; me võime parandada seda, mida me teeme seoses registrite ja mitmete punktidega, mida härra Cappato on tõstatanud ja mis on meile kasulikud. Arvan, et peaksite komisjonile jätkuvalt survet avaldama, kuid samuti olete näidanud, et see puudutab ka Euroopa Parlamenti. Ka teie võite parandada ja suurendada avatust ja läbipaistvust. See on kindlasti osa Euroopa demokraatia tugevdamisest. Meil on võimalus Euroopa Parlamendi valimiste ettevalmistuste ajal selle kallal veidi tööd teha. See oleks üks viimaseid proovikive meile kõigile.

Suur tänu arutelu eest ja me tuleme selle juurde tagasi väga varsti, kui arutame määrust (EÜ) nr 1049/2001.

Marco Cappato, raportöör. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, minu väga soojad tänusõnad volinikule. Ma ei maininud seda varem, kuid raportis tunnistatakse, et juurdepääsu tõhusus on paranenud ja rohkem on positiivseid vastuseid dokumentidega tutvumise taotlustele. Proovisin rõhutada vajadust muuta mõttelaadi – seda võib nii nimetada –paradigmaks, mille kohaselt peaks teave olema avalik juba selle koostamise hetkel.

Proua Cederschiöld, ma ei nõua suuremat paberitööd sellepärast, et kõik on vaja avalikustada ja avaldada, vaid nõuan süsteemi, mis on juba loodud, tagamaks meie juurdepääsu teabele selle koostamise hetkel, mitte ainult siis, kui me seda palume, kuigi me loomulikult austame konfidentsiaalsust seoses fraktsioonide ja nende koosolekutega. See on mõeldud ka proua Doyle'ile ja härra Herrerole, kes on saalist lahkunud.

Ma räägin teabe paremast ja lihtsamast kättesaadavusest; muidugi ei tähenda see, et fraktsioonidel ei oleks enam võimalik pidada koosolekuid kinniste uste taga. Ma ei räägi iga koosoleku suhtes kehtivast täielikust ja ideoloogilisest kohustusest, vaid selle tagamisest, et infrastruktuur on olemas, kui me seda tahame. Ma ei usu, et see on tösi, mida härra Herrero ütles – et teave kohalviibimiste, häälte ja muu kohta on täielikult olemas ja täielikult kättesaadav. See ei ole tösi. Kättesaadavad on üksikute komisjonide protokollid ja teabe saab kokku panna vaid koosolekuid ükshaaval uurides.

Ma ise olen olnud selle otsene ohver. Itaalia ajaleht avaldas suured pealkirjad selle kohta, et ma puudusin teistest rohkem, lihtsalt seetõttu, et ma alustasin tööd parlamendi ametiaja keskel, aga nende arvutuste aluseks olid paar kuud pärast minu ühinemist eelmise kolme aasta kohalviibimistega võrreldes. See on näide sellest, et suurima läbipaistvuse võimaldamiseks peame ise tegema teabe kättesaadavaks, vältimaks selle teabega manipuleerimist ja selle kuritarvitamist.

Ma olen igati teadlik, et parlamendiliikme töö väärtus ei seisne üksnes kohalviibimistes ja puudumistes, kuid ma ei suuda mõista, miks me ise peaksime osaliselt seda teavet varjama ning avama ukse halvimalle ja kõige demagoogilisemale manipuleerimise viisile. Seetõttu loodan, et neis aspektides ja puuetega inimeste andmetele juurdepääsu aspektis – ma ei kujuta ette, miks Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon on palunud selle üle eraldi hääletada – ei ole meil mingeid viimase minuti üllatusi, ma loodan seda väga, sest minu arvates on see kõigi jaoks väga oluline asi. Härra juhataja, tänan teid mõistva suhtumise eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 14. jaanuaril 2009 kell 12.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Mis puudutab viimati nimetatut, ei ole sellega tegu kõikide volinike puhul ja on kahetsusväärne, et me ei suuda praegu avaldada muude saadud rahaliste vahenditega seotud teavet. Meie tulude kohta on siiski levinud väärarvamus.

Esiteks saavad Euroopa Parlamendi liikmed praeguseni sama palka nagu nende riikide parlamentide liikmed. See tähendab, et Euroopa Parlamendi Malta saadikud saavad selleks, et töötada ja juhtida oma bürood nii Brüsselis kui ka Maltal, samasugust tasu nagu Malta parlamendi liikmed.

Ehk oleks hea mõte see, et volinikud ja parlamendiliikmed täidaksid igal aastal kogu saadud tulu kohta auditeeritud raamatupidamisaruandeid. Need aruanded peaksid olema üldsusele kättesaadavad. Minu arvates võib see ettepanek olla tasakaal kahe olulise küsimuse – andmekaitse ja läbipaistvuse – vahel.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, nõustun paljude sel neljapäeval hääletatavas raportis tõstatatud küsimustega. Nõukogu peab tulevikus tagama, et kõik tema arutelud, dokumendid ja teave on üldsusele kontrollimiseks avatud.

Toetan ka raportis esitatud ettepanekut, et Euroopa Parlamendi veebilehel peaks olema rohkem teavet parlamendiliikmete tegevuse ja kohalviibimiste kohta.

14. Riigihanked kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel härra Lambsdorffi koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonna ehitustööde, asjade ja teenuste riigihankepingute sõlmimise kord (KOM(2007)0766 – C6-0467/2007 – 2007/0280(COD)) (A6-0415/2008).

Alexander Graf Lambsdorff, raportöör. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, Euroopa Liit osaleb praegu 13 missioonil kogu maailmas, aidates kaasa rahu ja stabiilsuse saavutamisele. Üheksa missiooni on juba lõppenud. Paljudes sellistes operatsioonides satuvad meie liikmesriikide relvajõudude liikmed, sageli ka politseinikud, keerulisse keskkonda. Samal ajal teame kõik, et kriisipiirkondi on veel palju ja et vajadus Euroopa sekkumise järele rahvusvahelisse poliitikasse tõenäoliselt pigem kasvab kui kahaneb; kahjuks teame ka seda, et meil, eurooplastel, ei ole sageli võimalik oma missioone läbi viia nii, nagu seda tegelikult tuleks teha, optimaalse varustusega ning koostalitlusvõimeliselt ja strateegiliselt ümber paiknedes. Me peame selleni jõudma, sest võlgneme seda oma sõduritele ja politseinikele, kes üle kogu maailma toimuvates operatsioonides osalevad. Siiski oleme selle eesmärgi saavutamisest veel väga kaugel.

Üks selle põhjuseid on meie killustunud kaitsevarustuse turg. Meie 27 liikmesriiki osalevad 89 erinevas, mõnikord koguni üksteist dubleerivas teadusuuringute programmis. Ameerika Ühendriikidel on selliseid programme ainult 29. Liikmesriigid teevad tootearenduse vallas üksteisega ilmselgelt liiga vähe koostööd. Niinimetatud traditsioonilisi tarnijaid eelistatakse ebatraditsioonilistele tarnijatele, kes võiksid ehk aga paremad olla. Me tahame seda muuta.

Igal aastal soetatakse Euroopa kaitsevarustuse turul ligikaudu 91 miljardi euro väärtuses kaupu ja teenuseid. Üksnes 13 protsendil juhtudest korraldatakse üle-euroopaline pakkumismenetlus. Ma lisaksin, et Saksamaa oma kahe protsendiga on kahetsusväärsel kombel üks suuremaid mahajääjaid. Põhiline on see, et kaitseotstarbeliste toodete siseturg ei toimi. Paljusid selle kõrgtehnoloogilise tööstusharu olulisi uuendusi ei ole võimalik kasutada, meie relvajõud ei saa parimat varustust ja maksumaksjate raha läheb raisku. Seetõttu muutuvad keerukad kaitseotstarbelised tooted üha kallimaks, samas kui kaitse-eelarve jääb samaks või koguni kahaneb. Sellises olukorras on selge, mis on kaalul. Küsimus ei ole mitte suuremates kaitsekulutustes, vaid olemasoleva raha arukamas kasutamises. Just seda tuleb meil teha. Me võlgneme seda oma maksumaksjatele.

Seepärast kutsus Euroopa Parlament ühes oma 2005. aasta raportis komisjoni üles selles valdkonnas direktiivi esitama. Komisjon tegi seda koostöös Euroopa Parlamendi ja nõukoga. See, et president Sarkozy osutas eesistujariigi Prantsusmaa prioriteete käsitlevas kõnes sõnaselgelt Euroopa kaitsevarustuse turule, oli meile ja isiklikult mulle kui raportöörile tähtis. Sellega sai selgeks, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ühendavad nimetatud valdkonnas oma jõupingutused. Esimesel lugemisel saavutatud kokkulepe on selle ühise poliitilise tahte väljendus. Homme paneme loodetavasti koos aluse Euroopa uuele õiguslikule raamistikule, mis tagab turu tõelise avamise ning suurema läbipaistvuse ja konkurentsi riigihangete valdkonnas.

Me peame seda direktiivi vaatlema teatud raamistikus. Detsembris võtsime edukalt vastu direktiivi kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo kohta. Täna meie ees olev direktiiv on Euroopa kaitsevarustuse paketi teine tähtis osa. Ehkki need kaks direktiivi toimivad teoorias iseseisvalt, sõltuvad nad praktikas

teineteisest. See on veel üks põhjus, miks on nii oluline, et me viiksime homme oma töö kaitsevarustuse paketi lõpule. Muidugi ei too see turule üleöö murrangulist muutust, ent see on vajalik samm õiges suunas ning selle abil on võimalik Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikat palju edasi viia.

Tahaksin südamest tänada oma kolleege, variraportööre Charlotte Cederschiöldi, Barbara Weilerit ja Gisela Kallenbachi nende alati ausa, mõnikord kriitilise, kuid igal juhul konstruktiivse koostöö eest. Tahaksin tänada ka nõukogu ja komisjoni. Kõik asjaosalised näitasid üles suurepärase poliitilist tahet, professionaalsust ja kompromissivõimelisust.

Meil on oma kodanike ees kohustus töötada Euroopa jaoks üheskoos välja edasiviiv poliitika. Ma loodan, et täidame homme selle kohustuse oma vastutusvaldkonnas ja võtame selle paketi vastu. Muuseas, see arutelu peaks toimuma Brüsselis, mitte Strasbourgis. Aitäh.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja, lubage mul kõigepealt vabandust paluda, et mu hää on nii vaikne – ma olen kõvasti külmetunud.

Te hakkate hääletama ettepaneku üle võtta vastu kaitse- ja julgeolekuvarustuse riigihankeid käsitlev direktiiv, mille komisjon esitas 2007. aasta detsembris osana niinimetatud kaitsepaketi. See ettepanek on suur samm Euroopa ühise kaitseturu loomise poole, mis iseenesest on oluline panus liidu julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse. Teisisõnu, see direktiiv on poliitiliselt väga tähtis vahend, mis aitab tugevdada Euroopa kaitsevõimet, muuta avaliku sektori kulutused tõhusamaks ja suurendada meie kodanike julgeolekut.

Ettepaneku üle peetud läbirääkimistele aitas kaasa Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni tihe koostöö. Seepärast tahaksin südamest tänada raportööri Lambsdorffi tema aktiivse ja tõhusa töö eest, mille eesmärk oli jõuda nõukoguga kokkuleppele esimesel lugemisel. Samuti tahaksin variraportööri konstruktiivse koostöö eest tänada. Lisaks tunnustan eesistujariiki Prantsusmaad ja Sloveeniat selle eest, et nad suunasid läbirääkimisi nõukogus edukalt. Ja lõpetuseks tahaksin tänada eesistujariiki Tšehhit sellele toimikule lõpliku kuju andmise eest.

Komisjonil on hea meel selle teksti üle, mis meil nüüd laual on. Uus direktiiv on kohandatud spetsiaalselt kaitse- ja julgeolekuotstarbeliste toodete riigihangete valdkonna jaoks. See annab ostjatele paindlikkuse, mida nad vajavad läbirääkimiseks tihtipeale eriti keeruliste ja tundlike lepingute üle. Samuti võimaldab see neil taotleda teatud eriklauslite lisamist salastatud teabe kaitsmiseks ja varustuskindluse tagamiseks. Kõige selle tõttu on see direktiiv vahend, mida liikmesriigid võivad kohaldada enamiku oma kaitsealaste riigihangete suhtes, seadmata ohtu oma julgeolekuhuvidele.

Uut direktiivi kohaldatakse ka tundlike riigihangete puhul mittesõjalise julgeoleku valdkonnas. Selline lähenemisviis vastab tänapäevasele strateegilisele keskkonnale, kus riigiülesed ohud ja uued tehnoloogilised lahendused on ähmastanud eraldusjoone sõjalise ja mittesõjalise, sise- ja välisjulgeoleku vahel. Riigihangete puhul ei saa neid suundumusi eirata: näiteks kui politseijõududele vajalikul varustusel on kaitsevarustusega sarnane otstarve, siis on ju täiesti loogiline, et kohaldada tuleb samu hanke-eeskirju.

Kõik need aspektid tähendavad olulisi eeliseid: uus direktiiv võimaldab liikmesriikidel piirata Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 296 kohast erandit nii, et seda kasutatakse üksnes erandjuhtudel. Seega hakatakse siseturu põhimõtteid lõpuks rakendada Euroopa kaitse- ja julgeolekuturgude oluliste osade suhtes. Õiglaseid ja läbipaistvaid hanke-eeskirju hakatakse kohaldama kogu liidus ja see muudab pakkumiste tegemise teistes liikmesriikides äriühingute jaoks hõlpsamaks. Euroopa tööstus saab palju suurema „koduturu“, lisaks saavutatakse pikema tootmistsükli ja mastaabisääst. See omakorda vähendab kulusid ja toob kaasa madalamad hinnad.

Lõpuks saavutame turgude suurema avatuse, mis on kasulik kõikidele: tööstus muutub konkurentsivõimelisemaks, relvajõud võivad paremast kvaliteedi ja hinna suhtest ning maksumaksjad saavad kasu riiklike kulutuste suuremast tõhususest. Kõik see on ka teie töö ja panuse tulemus. Lubage mul selle eest teid veel kord tänada ja selle puhul õnnitleda.

Charlotte Cederschiöld, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (SV) Härra juhataja, Euroopa kaitseotstarbeliste toodete turgu ei looda üleöö, kuid raportöör on pannud aluse usaldusväärsele koostööle, mis aitas meil koos nõukoguga ja iseäranis koos komisjoniga teha esimese, väga olulise sammu. Nüüd hõlmatakse kaitseotstarbelised tooted üheselt siseturu põhireeglitega ja see peaks aitama kaasa madalamate hindade saavutamisele. Tänu avatumale turule paraneb Euroopa konkurentsivõime ja muutub tõhusamaks kaitsevarustuse tootmine.

Kuigi ka Prantsuse valitsus väärrib tulemusliku töö eest kiitust, tegi kõige enam ära muidugi raportöör Lambsdorff. Tahaksin tänada ka kaitsetööstust väärtusliku panuse eest, mis tagas suurema paindlikkuse. Direktiivis on säilinud mitmed 2004. aasta hankedirektiivi elemendid. Samal ajal austatakse riiklikke julgeolekuhuve ning nähakse ette näiteks teabe andmise ja kaitse eritingimused. Artiklit 296 kohaldatakse samamoodi nagu praegustes õigusaktides, ent edaspidi tõkestatakse kuritarvitusi. See peaks meeldima ka tööstusele, millel on muidugi jätkuvalt võimalik mõjutada direktiivi rakendamist ja uute tavade väljakujundamist.

Meil Euroopa Parlamendis on hea meel, et nõukogu on meile piirmäärade ja läbipaistvuse osas poolele teele vastu tulnud – need on vaid mõned näited Euroopa Parlamendi siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning raportööri saavutatud edust. Mina isiklikult olen rõõmus, et meil on õnnestunud lahendada kõige vastuolulisemad küsimused, mis on seotud kehtivate ühenduse õigusaktidega. Kui see raport saab Euroopa Parlamendis ulatusliku toetuse, nagu ma loodan ja usun, siis on suur ja loogiline samm tehtud.

Minu siiras tänu kuulub kõikidele kolleegidele ja sidusrühmadele, kes on aidanud muuta selle protsessi edasiviivaks ja põnevaks.

Barbara Weiler, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, eelmise aasta lõpul võis ajalehtedes näha selliseid tähelepanuväärseid pealkirju nagu „Maailm relvastub taas“, „Relvakaubandus õilmitseb“, „Kaitsetööstus – konkurentsi puudumise tõttu kulukas“ ning kuulda korruptsioonijuhtumitest Saksamaal ja ka teistes Euroopa Liidu riikides. Meie, sotsiaaldemokraadid, oleme täiesti kindlalt säärase võidurelvastumise, relvastuse kasvu ja ka korruptsiooni sallimise vastu. Selles küsimuses oleme liikmesriikide parlamendiliikmetega ühel meelel.

Täna arutatava õigusaktide paketi – veo- ja hankedirektiivi – eesmärk on tagada, et me ei keskenduks üksnes konkurentsivõimele, vaid lõpetaksime ka maksumaksjate raha raiskamise kaitsevarustuse tootmisele ja tõkestaksime korruptsiooni. Need on juba iseenesest piisavalt head põhjused, et sotsiaaldemokraadid võiksid tulemusega nõus olla.

Me saame Euroopa õigusliku raamistiku lepingute sõlmimiseks kaitse- ja julgeolekualaste kaupade ja teenuste valdkonnas, suurema liikmesriikide koostöö, mis välistab tarbetud kattumised ja liikmesriikide petmise kaitsettevõtete poolt, ning suurema konkurentsi ja vähem erandeid artikli 296 alusel.

Meie, parlamendiliikmete jaoks – usutavasti kõikide fraktsioonide jaoks – oli oluline õiguskaitsevahendite direktiivi, nimelt härra Fruteau ettevalmistatud direktiivi kehtestamine. Nõukogu puhul ei olnud asi üldse nii selge. Meie jaoks oli tähtis kehtestada korruptsiooni puhuks sanktsioonid, mis hõlmavad koguni hankemenetlusest väljajätmist. Minu arvates on see kõnealuse, siiani rikutud tööstussektori puhul midagi uut.

Ent samas oli meie jaoks oluline ka see, et tulemused oleksid rakendatavad kõigi 27 liikmesriigi puhul. Isegi kui tootmine on olemas ainult kuuel või seitsmel liikmesriigil ja veelgi vähem liikmesriike tegeleb kaubandusega, on tähtis, et meil oleks kõigi 27 liikmesriigi toetus. Selle eesmärgi me saavutasime. Ma ei ole kindel, kas kõik hakkab toimima nii, nagu me ette kujutame; seetõttu lasime, et Euroopa Parlament soovib säilitada teatava kontrolli. Me tahame olla informeeritud ja mitte üksnes automaatselt komisjoni poolt – me tahame olla kursis tulemustega ja selle direktiivide paketi ülevõtmisega.

Kui meil on tulevikus veelgi tugevam Euroopa siseturg ja Euroopa volitused, nagu plaanib härra Sarkozy, siis tuleb Euroopa Parlament kui Euroopa valitav institutsioon kaasata tõelisse kontrollimisse – sellisesse, mis on olemas liikmesriikide parlamentides, kuid Euroopa Parlamendis veel mitte. See on aga tulevikuülesanne. Näiteks Saksamaal kõrvetasime oma näpud kaitsevarustuse tootmise ja kasvavate hindadega. Meil on Eurofighter – liiga kallis (kui mitte lausa kõige kallim) projekt ja ma olen kindel, et sarnaseid kogemusi on kõikidel liikmesriikidel.

Lõpetuseks ei hakka ma tänu avaldama. Koostöö oli päris hea ja – mis kõige tähtsam – tulemused on märkimisväärsed. Siiski tahaksin avalikult välja öelda, et menetlus Euroopa Parlamendis oli vastuvõetamatu. Nõukogu ja komisjoniga esimesel lugemisel kompromissidele jõudmine lihtsalt ei peaks olema Euroopa Parlamendi ülesanne. Seetõttu peab selline menetlus edaspidi olema täielik erand. Ja tegelikult ei olnud see kõnealuse õigusaktide paketi puhul vajalik. Me peame oma veendumustele kindlaks jääma ja kohe pärast hääletust loobuma sedasorti menetlusest, mis ei ole parlamendi tegevusega kooskõlas.

Cristian Silviu Buşoi, fraktsiooni ALDE nimel. – Härra juhataja, tahaksin alustuseks õnnitleda oma kolleegi härra Lambsdorffi suurepärase raporti puhul. Ma tean, et ta pühendas end täielikult sellele väga tähtsale tööle.

Leian, et on hädavajalik luua ühine relvaturg ja kehtestada õiguslik raamistik, et Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikat edasi arendada.

Ma pean suureks saavutuseks ka seda, et asutamislepingu põhimõtteid, eelkõige läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja avatuse põhimõtteid hakatakse rakendada ka kaitse- ja julgeolekujurul, ning nagu juba öeldud, et seeläbi tõhustatakse kaitsekulutusi.

Komisjoni ettepanekuga, nagu ka härra Lambsdorffi raportiga on õnnestunud luua julgeoleku- ja kaitsevaldkonna riigihankelepinguid käsitlev reeglistik, mis tagab ühise relvaturu korraliku toimimise.

Ma tahaksin viidata vähemalt kahele olulisele muutusele, mis on kasulikud nii tarnijatele kui ka ostjatele ning mille eesmärk on kaitsta Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide julgeolekut. Ma pean siinkohal silmas sätteid, mis käsitlevad tarnekindlust, nimelt ostjatele pakkujate ja alltöövõtjate kohta antavat teavet ning pakkujate poolt tarnekindluse tagamiseks võetavaid kohustusi. Teisest küljest kaitseb aga pakkujaid läbivaatamise korra kasutuselevõtt, mis tagab õigluse ja mittediskrimineerimise hankemenetluses.

Kõnealune ettepanek suurendab tegevuse läbipaistvust, kuid liikmesriigid ei peaks sugugi selle vastu olema, sest nende julgeolekuhuvideid on kaitstud, eriti seetõttu, et säilivad teabe avalikustamise kohustuse erandid juhul, kui kaalul on julgeolekuhuvideid.

Lõpetuseks tahaksin rõhutada, et ühise Euroopa kaitseturu olemasolu on väga tähtis. Samal ajal, kui me arutame seda teemat – ühist Euroopa kaitseturgu – või tundlikumaid küsimusi, näiteks tulevikus tehtavaid tasaarvestusi, peaksime tõsiselt arvesse võtma iga liikmesriigi strateegilisi huve ja konkreetset olukorda.

Mieczysław Edmund Janowski, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, volinik; härra Lambsdorff on teinud ära suurepärase töö. Minu õnnesoovid! Riigi raha kulutamine on alati tekitanud tugevaid emotsioone. Eriti kehtib see armee ja kaitsejõudude varustuse riigihangete puhul. Tegemist on suurte summadega ning meil tuleb valida tootjad ja teenuseosutajad, kes pakuvad parimat, mitte ilmtingimata odavaimat lahendust. Me vajame head kvaliteeti mõistliku hinna eest.

Samuti peame silmas pidama tehtava töö põhjalikkust ja kasutatavate materjalide kvaliteeti ning teatud eriküsimusi – konfidentsiaalsust ja isegi salastatust, eriti niinimetatud tundlikes valdkondades. Need teemad on seotud ka tasaarvestuste ja investeeringute tasuvuse tagamise küsimustega. Ma arvan, et peame selle teema juurde veel tagasi pöörduma. Usun, et direktiivi ettepanekus esitatud seisukoht on õige. Minu arvates suurendavad kavandatavad lahendused Euroopa kaitsevaldkonna riigihangete süsteemi tõhusust. Need lahendused väärivad meie poolehoidu.

Gisela Kallenbach, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, ma tahaksin raportööri tänada suurepärase koostöö eest, sest vaatamata esimesel lugemisel tehtud õigustatud kriitikal menetluse suhtes oli see koostöö tegelikult eelduseks, et Euroopa Parlamendi hääli muutuks kolmepoolses menetluses selgelt kuuldavaks.

Me teeme täna otsuse kompromissi kohta, mis puudutab kaupu, mille turg piirdus varem vaid mõne üksiku liikmesriigiga. Minu jaoks oli üsna huvitav kogemus näha, kuidas siseturu ja konkurentsi põhimõttelised pooldajad tõmbasid äkki kõiki pidureid, et neil oleks endiselt võimalik kasutada riiklikke otsustus- ja välistusmehhanisme. See neil ei õnnestunud ja see on hea.

Aga miks? Sest suurem konkurents kaitsevarustusega kauplemisel toob loodetavasti tulevikus kaasa selle, et hindu ei saa enam dikteerida, ning võimaldab sel eesmärgil kulutatavat riigi raha vähendada ja tõhusamalt kasutada. Sama kehtib korruptsiooni vähendamise kohta. Me võlgneme seda oma kodanikele. Samuti on selge, et nüüd hakatakse kohaldama üheselt mõistetavaid pakkumistingimusi, mis toob kaasa suurema läbipaistvuse lepingute sõlmimisel ning annab lõpuks ka väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele reaalse võimaluse turule siseneda. Lisaks on täidetud kõik mõeldavad lüngad, mis võimaldaksid pakkumismenetlust vältida, ja kõik kavandatavad kõrvalekalded tuleb komisjoniga enne kooskõlastada. Direktiiv ei seadusta barteritehinguid, mis siiani olid küll seadusega keelatud, kuid mida siiski laialdaselt kasutati. Ja lõpuks – ja see ei ole sugugi tähtsusetu – on esimest korda võimalik kasutada õiguskaitsevahendeid.

Ma lootsin, et muudame selle direktiivi veelgi euroopalikumaks, vähendame piirmäärasid ja saavutame selliselt suurema läbipaistvuse, kuid siiski on tegemist olulise sammuga õiges suunas ja ma ootan selle direktiivi ülevõtmist liikmesriikides.

Tobias Pflüger, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Härra juhataja, see direktiiv on osa kaitsepaketist, mille aluseks on – tsiteerin – „tugevama ja konkurentsivõimelisema Euroopa kaitsetööstuse strateegia”. Põhisuund

on vaba turg nagu paljude asjade puhul, nüüd ka kaitseotstarbeliste toodete ehk teisisõnu relvade puhul; relvad on aga mõeldud tapmiseks ja sõdimiseks. Direktiivi eesmärk on suurendada Euroopa Liidu relvatööstuse tõhusust ja konkurentsivõimet. Härra Swoboda rääkis eelmisel arutelul sellest lihtsate sõnadega. Ta ütles, et me vajame Euroopa relvatööstuse jaoks paremaid algingimusi, arvestades konkurentsi, eriti konkureerimist Ameerika Ühendriikidega.

2005. aastal said Euroopa Liidu liikmesriigid esmakordselt ühiselt maailma suurimaks relvaeksportijaks. 70% eksporditavast toodangust pärineb neljast suurest riigist: Prantsusmaalt, Saksamaalt, Ühendkuningriigist ja Itaaliast. Peamised importijad on Lähis-Ida riigid. Me ei peaks muretsema mitte niivõrd tõhusama relvatööstuse kui desarmeerimise pärast ja erinevalt tõhusast relvatööstusest ei ole selle teema kohta ühtki direktiivi. On vägagi selge, milles on tegelikult küsimus.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, ka mina tahaksin väljendada siirast tänu siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportöörile, aga ka julgeoleku ja kaitse allkomisjonile ning selle esimehele ja härra Lambsdorffi raportit käsitleva arvamuse koostajale, oma sõbrale Karl von Wogaule.

Me ei räägi siin relvade eksportimisest väljaspool Euroopa siseturgu olevatesse riikidesse, vaid üksnes sellest, kuidas saaks relvamüüki ja kaubandust Euroopa siseturul, s.t Euroopa Liidu 27 liikmesriigis kulude seisukohalt tõhusamaks muuta. Mul on väga hea meel, et Euroopa Parlament on asunud sel teemal ühisele seisukohale, sest nii hoiavad kodanikud lõpptulemusena sellel turul, mille ligikaudne maht on 70 miljardit eurot aastas, suures hulgal raha kokku ja nii on neile võimalik maksta teatud mõttes „rahudividendi”.

See töö ja – valmistab veidi pettumust, et nõukogu on siin täna nii tagasihoidlikult esindatud – see otsus on liikmesriikide varasemate ääretult raskete arutelude taustal väga teretulnud. Ehkki ma nõustun sotsiaaldemokraatide arvamusega kolmepoolses menetluses kogetud raskuste kohta, pean siiski ütleva, et kunagi saavutame selle abil Euroopa kaitsepoliitikas palju. Veelgi enam olen ma pettunud selles, et nii vähe kolleegide on soovinud selle otsuse tegemisel osaleda.

Täna hommikul tähistasime euro kümnenadat aastapäeva. Loodan, et mõne aasta pärast vaatame tänasele päevale tagasi kui ajaloolisele hetkele liikmesriikide kaitsevaldkonna ning välis- ja julgeolekupoliitika koostöös, sest tulevikus saab teoks põhimõtte, et kõik nõuded, mida me kohaldame oma liikmesriigis, kehtivad automaatselt ka kõikides teistes liikmesriikides. See tähendab, et liikmesriigid peavad nüüd olema valmis andma üksteisele rohkem usalduskrediiti. Selle eest olen ma iseäranis tänulik.

Ma tänan ka komisjoni, kes on selle direktiiviga palju tööd teinud, saanud üle liikmesriikide vastuseisust ja püüdnud Euroopa Parlamenti riigihankeid käsitlevate õigusaktide segadikust väljapääsu leidmisel konstruktiivselt aidata. Kasulikest punktidest, sealhulgas riigihankeid käsitlevate õigusaktide parandustest on juba räägitud ja ma ei tahaks neid enam korrata.

Teise osaga sellest paketest, mille eesmärk on luua kaitseotstarbeliste toodete jaoks tõeline Euroopa siseturg, teeme tõesti olulise sammu. See tugevdab ka Euroopa Liidu iseseisvat suutlikkust reageerida rahvusvahelistele kriisidele; see on teema, millele härra von Wogau on julgeoleku ja kaitse allkomisjonis eriti pühendunud. Kui saab võimalikuks – nagu hiljaaegu kirjeldatud – Euroopa Liidu iseseisev Aafrika operatsioon, mida juhivad iirlasest kindral, kellel on poolakast asetäitja, ja milles on osalejaid 15 liikmesriigist, siis saab selgeks, kui kaugele on Euroopa Liit „kaitsva Euroopa” rajamisel jõudnud. Me peame sel teel edasi liikuma. Suur tänu kõigile.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Härra juhataja, ma tahaksin kõigepealt tunnustada raportöör Lambsdorffi ja variraportööre, eriti proua Weilerit.

Daamid ja härrad, minu arvates on hädavajalik, et me liiguksime lähemale riikide kaitseturgude lõimimisele ja isegi tootmise strateegilisele kooskõlastamisele. Peame liikuma edasi, arvestades kõiki vajalikke eripärasid ja ettevaatusabinõusid, kohaldamaks siseturu põhieegleid kaitsetööstuse suhtes, suurendamaks korraldatavate pakkumismenetluste ja sõlmitavate lepingute läbipaistvust, kaasates Euroopa Liidu liikmesriigid. Kuid samal ajal peame aitama luua tingimused, mis suurendavad Euroopa varustuse ja toodete konkurentsivõimet maailmaturul.

Volinik McCreevy, minu arvates on oluline, et see direktiiv suudaks tagada läbimurde kaitse- ja julgeolekuvaldkonna riigihangete õiguslikus raamistikus. See direktiiv peab edendama siseturu rajamist, ent samal ajal tuleb muidugi järgida liikmesriikide õigusi ja huve, iseäranis julgeoleku valdkonnas; ma pean eriti silmas neid liikmesriike, kus toodetakse relvi, laskemoona, kaitse- ja julgeolekuvarustust – näiteks oma kodumaad.

Härra juhataja, ma rõhutaksin ka sätteid, mis võimaldavad väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel sellele turule lihtsamalt pääseda, iseäranis sätteid, millega parandatakse allhangete eeskirju. Lisaks pean oluliseks võimalust avaldada tööstusele suuremat ja sügavamat mõju, mille tulemuseks oleks kaitsetööstuse tõelise Euroopa turu loomine. Lisaks võib see aidata tugevdada teadus- ja arendustegevust – mitte üksnes kõnealuse tööstusharu piires, vaid ka nendes Euroopa sektorites, mis sõltuvad kaitsetööstuse arengust.

Lõpetuseks: ma arvan, et viide ilmsele seosele kaitsetööstuse ja Euroopa Liidu välispoliitika vahel võib olla asjakohane. Ent vastuseks ühele hiljutisele sõnavõtule meenutaksin üht klassikalist Rooma sententsi: „Kui tahad rahu, siis valmistu sõjaks.” Euroopa Liidus, mis on peaaegu patsifistlik supervõim, nimetame me seda tööstust kaitsetööstuseks, mitte aga sõjatööstuseks, sest meie tahame rahu, mitte sõda. Ka selleks on meil kaitsetööstust vaja.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Härra juhataja, Ameerika Ühendriikide kaitsekulutused on ligikaudu 500 miljardit dollarit. Euroopa Liidu kaitsekulutused on aga veidi üle 200 miljardi. Küsimus on, kas selle 200 miljardi kulutamise tulemusena peegeldab Euroopa Liidu liikmesriikide sõjaline võimekus töepoolest tehtud investeeringut, nagu see on Ameerika Ühendriikide puhul. Kaitseministrina töötades kohtusin ma kaitsetööstuse esindajatega ja rääkisin neile, et mina kui minister vastutan riigi, mitte tööstusharu kaitse eest. Ma arvan, et sellise direktiivi tulemusena, mille üle me täna arutleme ning mille eest ma tahaksin härra Lambsdorffile tänu ja tunnustust avaldada, kasutatakse meie mahukaid kaitsekulutusi märksa arukamalt ja mõistlikumalt ning et Euroopa Liidu sõjaline võimekus kajastab edaspidi seda, kui palju me kaitseesse investime.

Angelika Beer (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin veel kord osutada sellele, et me räägime paketi, me peame lisaks tänasele arutelule silmas pidama detsembris tehtud otsust. Ainult siis, kui me vaatleme kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo regulatsiooni ja nüüdset hankedirektiivi ühiselt, on need sidusad ja moodustavad terviku.

Mina valmistasin ette väliskomisjoni arvamuse. Meil oli üks peamine poliitiline eesmärk, nimelt et samal ajal Euroopa relvatööstuse ühtlustamise ja liidusisese liberaliseerimisega tuleks rakendada tõhusamat kontrolli Euroopa Liidust eksportimise üle. Kui me räägime negatiivsetest aspektidest, siis tuleks mainida ka positiivseid. Oma viimasel istungil, mis toimus eelmise aasta lõpul, võttis nõukogu eesistujariigi Prantsusmaa juhtimisel õiguslikult siduva dokumendina vastu toimimisyhendit. See on hea ja Euroopa Parlament on seda alati nõudnud.

Seetõttu tahaksin veel kord tähelepanu juhtida asjaolule, et ühtlustamine, mida me peame õigeks, ja mitte üksnes ühtlustamine, vaid ka direktiivi rikkumise korral rakendatava sanktsioonimehhanismi väljatöötamine on nüüd liikmesriikide kontrolli all. Me jälgime seda protsessi – mitte üksnes ühtlustamist – suure huviga.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, ma tahaksin toetada seisukohti, mida härra Schwab äsja väljendas. Ma ütlesin, et selle direktiivi vastuvõtmine täna on tähtis otsus ning selle eest oleme tänu võlgu märkimisväärsele tööle, mille tegid ära meie raportöör härra Lambsdorff, variraportöör Charlotte Cederschiöld, keda ma täna, ja muidugi eesistujariik Prantsusmaa, kes tegi eelmise aasta lõpul kompromissi saavutamiseks suuri pingutusi.

Tuleb tõdeda, et täna viime lõpule tsükli, mis on olnud tähelepanuväärselt kiire, kestes kõigest mõne kuu, ning mis hõlmab detsembris vastu võetud direktiivi kaitseotstarbeliste toodete siseturu kohta, samal ajal jõustatud ekspordi toimimisyhendit ja lõpuks kõnealust direktiivi, millega viiakse kooskõlla asutamislepingu artikkel 296 ja ühised riigihanke-eeskirjad. Kogu see tervik paneb meile kohustuse tegelda sellega, mida ma nimetan kaitsemajanduse ühenduse tasandile viimiseks. See võib muidugi tunduda ketserlik mõte, arvestades suveräänsuseiha või koguni kaitsepoliitika eripära. Tegelikult kajastub siin riikide suveräänsuse lõimimise tahe.

Sama võib täheldada justiitsvaldkonnas. Prantsusmaa eesistumisaajal ning alates ajast, mil eesistujariigid olid Portugal ja Sloveenia, oleme teinud tohutuid edusamme selleski valdkonnas, kus igasugune kokkulepe või koostöö tundus riikliku suveräänsuse põhimõtte tõttu võimatu.

Daamid ja härrad, ma loodan, et kõnealuse teksti vastuvõtmisega aitame õigupoolest kaasa sellele, et lõpevad ideoloogilised arutelud Euroopa ülesehitamise olemuse ja vormi üle. Tegemist on ala ja võimuga ning seda tunnustatakse kaitse- ja välispoliitika valdkonnas üha enam.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Härra juhataja, Briti konservatiivid on üldiselt vabaturu veendunud pooldajad, kuid nagu mitmed eelkõnelejad on kinnitanud, on kõnealuse raporti peamine ajend pigem soov

tugevdada Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikat ning Euroopa Liidu lõimimist kui soov saavutada reaalselt majanduslikku kasu. Kindlasti ei ole sellel midagi tegemist kaitsevõime tugevdamisega.

Ma saan aru, et teatud kasu võib seisneda Ühendkuningriigi hõlpsamas juurdepääsus teiste Euroopa riikide kaitseotstarbeliste toodete riigihangete turule. Samas on teiste jaoks märksa kasulikum juurdepääs Ühendkuningriigi turule, sest Ühendkuningriigi kaitsekulutused on kõige suuremad ja tema kaitseotstarbeliste toodete riigihangete turg on Euroopa avatuim.

Eriti tekitab muret see, et kavandatud eeskirjade järgi ei pruugi valitsusel või äriühingul, mis on teinud suuri investeeringuid kaitsealasesse teadus- ja arendustegevusse, enam olla võimalik neid investeeringuid arendus- ja tootmisetapis tagasi teenida. Kui arendustegevust käsitlevad lepingud avatakse üle-euroopalisele konkurentsile, ei jää riikide valitsustele intellektuaalomandi, töökohtade ja ekspordivõimaluste kaitseks mingeid vahendeid. See hakkab teadus- ja arendustegevust pidurdama.

Murettekitavaid asjaolusid on veelgi, ent ma pean ütlema, et antud raport ei ole kaitse, tööstuse ega majanduse seisukohalt õigupoolest vajalik.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Härra juhataja, kaitsevaldkonna riigihangete direktiiv on tähtis samm nii Euroopa kaitsevarustuse turu kui ka Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika kujundamisel. Ma mõistan, et vabaturu põhimõtteid ja kaitseotstarbeliste tehingutele vältimatult laienevat kaalutlusõigust ning riigihankelepingute sõlmimist käsitlevaid ühiseid eeskirju ja riikide tavadid kaitsealaste lepingute sõlmimisel on keeruline omavahel sobitada.

See äärmiselt keerukas eeskirjade kogum peab end muidugi praktikas tõestama, sest plaan suruda ühe mütsi alla sellised vastandlikud elemendid nagu läbipaistvus ja salajasus ning ühtsus ja individuaalsus eeldab alalist järelevalvet ja järjepidevaid pingutusi, et tagada nende nelja elemendi tasakaal, samuti on vaja otsust, et igasuguste katsete eest kedagi eelistada tuleb karistada.

Sellisel juhul peegeldab selle tärkava Euroopa turu nõuetekohane toimimine Euroopa Liidu organite rolli ja otsusekindlust turu korraldamisel ning riikide kaitseettevõtete ja liikmesriikide tõelist valmisolekut mängida uute reeglite järgi.

Paar sõna tasaarvestuse küsimuse kohta. Selliste riikide jaoks nagu minu kodumaa Rumeenia on tasaarvestus vähemalt praegu oluline mehhanism, mis aitab riigi tööstusel elus püsida.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Euroopa ühtsus ja julgeolek on nii majandus- ja finantskriisi kui ka energiakriisi tõttu taas ohtu sattunud. See näitab jällegi, et ainult ühtsuse ja solidaarsusega suudame tänapäeva maailmale omaseid keerulisi probleeme edukalt lahendada.

See, et riigihangete korraldamiseks julgeoleku- ja kaitseotstarbeliste toodete turul kehtestatakse ühised läbipaistvad eeskirjad, on oluline samm Euroopa julgeolekupoliitika tugevdamisel. Tegemist on ka turumajandusele iseloomuliku mehhanismiga, mis võimaldab Euroopa tööstusel suurte rahvusvaheliste, eriti Ameerika Ühendriikide ettevõtetega edukalt konkureerida.

Võimalikult kiiresti on vaja luua mõistlik ühenduse süsteem teabe turvalisuse tagamiseks ning kehtestada piisavad meetmed, et kontrollida julgeoleku- ja kaitseotstarbeliste toodete ja varustuse eksporti kolmandatesse riikidesse. Lissaboni lepingu ratifitseerimine ja jõustumine võimaldab tagada alalise hästi korraldatud koostöö julgeolekupoliitika valdkonnas, mis on Euroopa Liidu tuleviku seisukohalt väga tähtis.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Alates 1990. aastatest on olnud ilmne, et Euroopa kaitseturgude killustatusel on kahjulikud majanduslikud tagajärjed. Viimase 20 aasta jooksul on kaitsekulutusi vähendatud, mistõttu on kahanenud ka käive ja tööhõive; lisaks on kärbitud investeeringuid teadusuuringutesse ja uude sõjalisse tehnoloogiasse.

Praegu on ka suurtel liikmesriikidel uute kaitsesüsteemide rahastamisega raskusi. Selleks, et arendada liikmesriikide elementaarset kaitsevõimet, tuleks luua Euroopa kaitsealane tehnoloogiline ja tööstuslik baas. See on hädavajalik, et ületada üleilmsed kaitsevaldkonnaga seonduvad probleemid.

Samuti on oluline ühtlustada Euroopa õiguslikku raamistikku, mis võimaldaks liikmesriikidel rakendada ühenduse õigusnorme, seadmata seejuures ohtu oma kaitsehuve. Me ei tohiks unustada veel üht tähtsat elementi, nimelt kontrollimenetluse kehtestamist. Selle eesmärk peaks olema tagada pakkujatele mõjus õiguslik kaitse, edendada läbipaistvust ja tõkestada diskrimineerimist hankeprotsessis.

Emmanouil Angelakos (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, ka mina tahaksin tunnustada raportöör Lambsdorffi ja variraportööre selle suure töö eest, mille nad on ära teinud.

Euroopa turgu iseloomustab eelkõige killustatus riikide tasandil. Kaitse- ja julgeolekusektoriga seotud toodete ekspordimisel kohaldatakse riiklikke litsentsimisüsteeme, kus menetlused, kohaldamisalad ja tähtjad on erinevad.

See uus õigusakt edendab läbipaistvust ja loob eeltingimused kaitsevarustuse ühtse avatud Euroopa turu rajamiseks, mis on ka peamine tegur Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamisel.

Märkimist väärib ka see, et nimetatud õigusakt sisaldab olulisi sätteid, mis reguleerivad tarnekindlust ja teabe turvalisust. Lisaks on selgitatud viidet Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 296; nüüd piirduakse sellele artiklile tuginemisel tegelike erandjuhtumitega, nagu on ette nähtud asutamislepingus ja nagu on nõudnud Euroopa Kohus.

Lõpetuseks tahaksin märkida, et pean oluliseks direktiiviga ette nähtud paindlikku korda, mis tugevdab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rolli; mõnes liikmesriigis moodustavad need ettevõtted sektori, mis annab tööd tuhandetele inimestele.

Nikolay Mladenov (PPE-DE). – Härra juhataja, minagi soovin õnnitleda härra Lambsdorffi selle suurepärase töö eest, mida ta on teinud, ja muidugi tema variraportööre, eriti proua Cederschiöldi, kuid lubage mul ka rõhutada seda, mida ütles härra Toubon: eesistujariik Prantsusmaa tegi imetlusväärset tööd, et selles direktiivis kokkuleppele jõuda.

Loodan, et kui me mõne aasta pärast selle juurde tagasi tuleme, siis mõistame, et me ei oleks pidanud kartma rääkida Euroopa kaitsevarustuse turust Euroopa ühisturu tõttu. See teenib Euroopa ühiseid kaitsehuve; ka suurem konkurents on Euroopa ühistes huvides.

Lubage mul rõhutada üht osa sellest direktiivist, mis on paljude liikmesriikide jaoks äärmiselt oluline. Ma pean silmas allhankeid käsitlevaid sätteid. Mul on väga hea meel, et nõukogu ja komisjoniga allhankeid käsitlevates sätetes saavutatud kokkulepped peegeldavad suurel määral seda, mida püüdis saavutada Euroopa Parlament, nimelt allhangete suuremat läbipaistvust; teiseks, et allhankelepingute sõlmimisel ei diskrimineerita ettevõtjaid nende päritoluriigi tõttu, ja lõpuks, et riigiasutustel on võimalik lubada peatöövõtjatel sõlmida allhankelepinguid kuni 30% ulatuses lepingu mahust.

See teenib meie tööstuse üle-euroopalise ühendamise huve.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma tahaksin tänada kõiki arutelus osalenuid. On selge, et praegune tekst on kompromiss ja seetõttu ei saanud sellesse kaasata kõiki ettepanekuid, mis selle parandamiseks tehti. Sellegipoolest on Euroopa Parlamendil mitu põhjust rahuloluks.

Esiteks oli see Euroopa Parlament, kes palus komisjonil oma 17. novembri 2005. aasta resolutsioonis kaitsealaste riigihangete rohelise raamatu kohta valmistada ette kõnealune direktiiv. Seega on suurel määral tegemist Euroopa Parlamendi ettepanekuga.

Teiseks – ja mis veelgi olulisem – on teie panus direktiivi teksti selle protsessi kestel olnud märkimisväärne. Arvesse on võetud suurt hulka siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportis esitatud muudatusettepanekuid, eriti neid, mis puudutasid reguleerimisala, õiguskaitsevahendeid käsitlevaid sätteid ja läbipaistvust.

Komisjon nõustub kõigi nende muudatusettepanekutega ja seega toetab seda teksti. Me oleme veendunud, et kõnealune direktiiv toob tulemusi ja aitab kaasa tõelise Euroopa kaitseturu loomisele. Tunnistagem, et vaid viis aastat tagasi tundus mõte luua selline turg ühenduse vahenditega enamiku inimeste jaoks täielik ulme, ent täna on sellest saamas reaalsus. Me ei tohiks seda võimalust kasutamata jätta.

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

asepresident

Alexander Graf Lambsdorff, raportöör. – (DE) Proua juhataja, ma kutsun oma kolleegi härra van Ordenit üles mõtlema sellele, et ainuke isik, kes teda siin toetab, on Saksa vasakäärmuslane. Härra Pflügerile vasakult tiivalt ütlesin ma, et üks pilk sellele õigusaktile hõlbustaks selle mõistmist. Küsimus ei ole üldse ekspordis, vaid Euroopa siseturus.

Ent see, mida ütles proua Weiler, on õige. Ta märkis, et kõnealused tooted on kallid, sest puudub konkurents. Nii see on – konkurentsi puudumisel on need tooted kallid. Loodetavasti toome Euroopa siseturule suurema konkurentsi. See ei muuda neid tooteid muidugi odavateks, ent vähemalt võime eeldada mõistlikku hinda. See on nimetatud tööstuse jaoks hea võimalus leida uusi turge ja annab ka keskmise suurusega ettevõtetele väljavaate neile turgudele siseneda. Lisaks on väga oluline, et see õigusakt võimaldab tagada läbipaistvuse ning annab võimaluse kodanikuühiskonnale, kes saab paremini jälgida, kuidas see turg on üles ehitatud ja mis seal toimub, samuti paljudele vabaihendustele.

Ma tahaksin härra Mladenovile ja härra Toubonile avaldada tänu selle eest, et nad osutasid, kui ebatavaline oli selle projektiga kaasnenud töö. Sisuliselt kuulub see projekt teise samba alla, mis puudutab Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikat, ent see viiakse ellu esimese samba vahendi, s.t siseturgu käsitleva direktiivi abil. Liikmesriike vahendanud eesistujariigi Prantsusmaa suurepärase tööta – ja see oli äärmiselt keeruline ülesanne – poleks see kunagi õnnestunud.

Me peame neid võimalusi laiendama. See on võimalus poliitilise Euroopa jaoks. See on võimalus ühise välis- ja julgeolekupoliitika jaoks ning Euroopa jaoks, mis hindab väärtusi ja rahu. See on võimalus, mille me peame ära kasutama.

Tobias Pflüger (GUE/NGL). – (DE) Proua juhataja, ma tahaksin esitada taotluse kodukorra artikli 145 alusel. Kui kellegi poole pöördutakse nimeliselt, on tal õigus lühidalt vastata.

Üsna kiiresti saab selgeks, kes siin äärmuslased on, kui vaatate, milles õieti küsimus seisneb. Tegemist on turuäärmuslusega, mis ilmneb selles valdkonnas selgelt. Ma ütlesin, et Euroopa Liidu tõhusam kaitsetööstus avaldaks loomulikult mõju relvaekspordile. Seda ei saa keegi eitada. Millegi muu väitmine viitab täielikule kinnisideele Euroopa Liidu suhtes.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bogdan Golik (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma tahaksin rõhutada, kui oluline on ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonna ehitustööde, asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord, ning ma toetan täielikult seda ettepanekut.

See direktiiv võimaldab võtta julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas korraldatavate riigihangete puhul aluseks läbipaistvad kriteeriumid, tagab, et teistest Euroopa Liidu liikmesriikidest pärit pakkujaid ei diskrimineerita, ja kindlustab samas nende riikide julgeoleku. Seetõttu on väga tähtis, et riikidele jääb võimalus tugineda Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile, mis võimaldab erandeid juhul, kui see on vajalik Euroopa Liidu liikmesriikide oluliste huvide kaitseks.

Ühine tootmine ja ostmine ning riigihanked, iseäranis kõrgtehnoloogilise ja seetõttu kalli varustuse puhul, tagavad paremini Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika eduka rakendamise. Direktiivi ettepanek, mida ma toetan, on kasulik samm, millega liigutakse lähemale Euroopa Liidu liikmesriikide turgude avanemisele ja mis vähendab selles sektoris rivaalitsemist riikide vahel, mis võiksid ühistest majanduslikult tasuvatest lahendustest kasu saada.

Samal ajal väljendaksin ma siiski kahtlust nende standardite eelistatava järjestuse suhtes, mida käsitletakse kaitsevarustuse ostmiseks tehnilisi pakkumistingimusi koostades. Rakendamisega seotud prioriteetide paikapanemine peaks olema kaitseministrite ülesanne.

Lisaks panin tähele, et ettepanekus ei ole ühtki viidet Euroopa Kaitseagentuuri tarnevõrgu heade tavade koodeksile, millest lähtuvad tarnijad. Seetõttu ei ole selge, kas seda kriteeriumi tuleks tarnijate valimisel edaspidigi arvesse võtta.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Minu kindel seisukoht on, et kaitse ja julgeolek on kõikide liikmesriikide jaoks ülimalt tähtis, ent ennekõike on tegemist valdkondadega, mis teenivad kõikide Euroopa Liidu kodanike ja Euroopa kaitsetööstuse huve.

On täiesti loomulik, et säilib võimalus teha sellest direktiivist erandeid. Seepärast on ülimalt oluline nõuda, et liikmesriigid parandaksid oma õigusakte, mis reguleerivad riigihankeid riikliku julgeoleku valdkonnas. Nad peaksid kasutama Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 296 antavat võimalust üksnes juhul, kui

tagatud on võrdväärne läbipaistvus, aruandekohustus, tulemustekeskus ja tõhusus, sealhulgas asjakohane mehhanism tekkivate vaidluste lahendamiseks.

Ma tahaksin märkida, et vaatamata oma kõikehõlmavusele ja üksikasjalikkusele ei saa ükski direktiiv asendada vajadust tagada, et Euroopa Liidu kaitsetööstusel ja üldisemalt julgeolekutööstusel oleks selge tulevikueesmärk. Tulevikusihi ja strateegia puudumist ei saa korvata eeskirjade ja eranditega, mis sunnivad riike „sohki tegema”, et kaitsta oma erahuve hulgi- või jaemüügi tasandil, sõltuvalt sellest, kui suur on nende kaitsetööstus. Seetõttu tuleb selles valdkonnas välja töötada strateegia; see on Euroopa põhimõtete järgimise tagamise huvides.

15. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0001/2009).

Me hakkame läbi vaatama paljusid komisjonile esitatud küsimusi.

Esimene osa

Juhataja. – Küsimus nr 30, mille esitas **Colm Burke** (H-0992/08)

Teema: Euro kümnes aastapäev

Kas komisjon võiks euro kasutuselevõtu kümnenda aastapäeva hiljutise tähistamise taustal rääkida, millised on olnud peamised õppetunnid eelarvepoliitika koostööstamise euroala piires, arvestades eriti äsjust finants- ja majanduskriisi?

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – Ehkki eelarvepoliitika koostööstamise kogemused on üldiselt olnud head, oleme siiski saanud mõningaid õppetunde, mida tuleb arvesse võtta. Esimese kümne aasta analüüs kinnitab, et headel aegadel tuleb eelarvealast järelevalvet tugevdada. Samuti osutab see vajadusele tegelda laiemate küsimustega, mis võivad mõjutada liikmesriigi makromajanduslikku stabiilsust ning majandus- ja rahaliidu üldist toimimist.

Eelarvepoliitika koostööstamine peaks paremini suunama riikide eelarvekäitumist kogu tsükli vältel – nii headel kui ka halbadel aegadel. Suuremat tähelepanu tuleks pöörata riigivõlaga seotud muutuste jälgimisele ja tugevdada tuleks keskpika perspektiivi eelarve-eesmärke, et lahendada kaudsete kohustustega seotud küsimusi. Kõik need muutused eeldavad põhjalikumalt eelarvealast järelevalvet.

Ent järelevalvet tuleks ka laiendada, võtmaks arvesse liikmesriikide suundumusi, mis võivad mõjutada eelarvealast jätkusuutlikkust, näiteks jooksevkonto puudujäägi suurenemist, püsivaid inflatsioonierinevusi, ühiku tööjõukulude muutuste püsivaid erinevusi ja tasakaalustamata majanduskasvu tendentse.

Järelevalve peab rajanema olemasolevatel vahenditel. Eelarvepoliitika järelevalve ja majanduspoliitika koostööstamise peamised vahendid tulenevad selgelt asutamislepingust ning muidugi stabiilsuse ja kasvu paktist.

Ka komisjoni poolt eelmise aasta 26. novembril vastu võetud Euroopa majanduse elavdamise kava toob juhtimise ja eelarvealase koostööstamise valdkonnas uuendusi kaasa.

Kavas tõstetakse esile komisjoni juhtivat rolli lühiajalisel erakorralisel majanduslikul stabiliseerimisel. Meie enda majandusliku hinnangu põhjal võib öelda, et komisjon on majanduslangusele kiiresti, põhjalikult ja kindlapiirilisel reageerinud. Komisjoni kiire tegutsemine on vastus neile ilmselgetele ohtudele, mis praeguses pöördepunktis riikide kõrgelennulise majanduspoliitikaga seonduvad.

Majanduse elavdamise kavas tunnustatakse ülesannete jaotust, mis Euroopa Liidu majanduspoliitika raamistikus on paika pandud. Et eelarvepoliitika eest vastutavad liikmesriigid, pani komisjon paika stimuleerivate meetmete kogusumma, võttes arvesse, kui suurt summat läheb vaja tervele Euroopa Liidu majandusele hoo sisse lükkamiseks.

Liikmesriikidel on vabadus otsustada oma fiskaalstiimulite suuruse ja koosseisu üle. Seejuures tuleb arvestada teatud raskustega riiklike meetmete rakendamise koostööstamisel ja jälgimisel. Komisjon ning majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu jälgivad ühiselt riiklike meetmete rakendamist koostööstamises majanduse elavdamise kavas paika pandud põhimõtetega.

Ettepoole vaadates võib öelda, et eelarvekontrolliraamistiku kaalutletud rakendamisega kinnistuvad ootused tulevase eelarveseisundi suhtes. Koos riikide eelarveraamistike ja eeskirjade tugevdamisega ning vanusega seotud kulutuste kasvu piiravate reformide elluviimisega tagab see jätkusuutlike positsioonide taastamise.

Seega on tagajärjed vastandlikud: ühelt poolt on oodata kasvavat puudujääki ja riskitasudega seotud võlgnevuse suurenemist ning teiselt poolt hoogustuvat eratarbimist ja investeeringuid.

Colm Burke (PPE-DE). – Volinik, tänan teid väga vastuse eest. Arvestades asjaolu, et meil on ühine rahapoliitika, ja pidades silmas praeguseid probleeme, siis kas teie näete eurorühma suuremat rolli, tunnustades samas liikmesriikide õigust oma maksupoliitikale? Kas Lissaboni lepingu rakendamine või vastuvõtmine võiks teie arvates euroala mingil moel maksustamise mõttes mõjutada? Minu arvates on oluline see, et me peame koostööd tegema. Millistena teie Euroopa Liidu liikmesriikide majanduse turgutamise uusi viise näete?

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – Milline roll on eurorühmal? Nagu te teate, on eurorühm praegu ja ka pärast Lissaboni lepingu jõustumist mitteametlik organ. Seega ei saa eurorühm ametlikke otsuseid vastu võtta ka siis, kui need on seotud üksnes majandus- ja rahandusküsimuste nõukokku kuuluvate euroala liikmetega.

Kuid viimase kolme või nelja aasta jooksul, iseäranis alates 2005. aasta jaanuarist, mil eurorühma presidendiks sai Jean-Claude Juncker, on eurorühm arutelusid sisukamaks muutnud. Eurorühma liikmed koos komisjoni ja Euroopa Keskpankaga arutavad seda põhjalikumalt eelarvealast järelevalvet ja laiemat majanduslikku järelevalvet, millele ma oma sissejuhatuses viitasin. Eurorühm arutab sageli ka muid küsimusi, mis puudutavad euro liiduvälist rolli ja euroala välist mõõdet.

Maksuküsimused, nagu te väga hästi teate, on äärmiselt tundlik teema. Praeguse asutamislepingu järgi ja tulevikus ka Lissaboni lepingu järgi eeldavad maksuotsused ühehäälselt nõusolekut Euroopa Liidu tasandil ja ma ei usu, et need otsustamise põhimõtted võiksid lähiajal kuidagi muutuda.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Volinik, mind huvitab selline küsimus. Viimase kümne aasta jooksul on eurorühm olnud väga edukas ja teised riigid on väljendanud huvi sellega liituda, eriti äsjase kriisi ajal. Kas komisjon teeb juba plaane, millised riigid võiksid tulevikus liituda? Kas on veel riike, mis on huvitatud euroalaga liitumisest seepärast, et liikmesus on osutunud nii kasulikuks?

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Mina tahaksin kõigepealt küsida seda, et kui eurorühm on viimase kümne aasta jooksul olnud nii edukas, siis miks on Itaalia ja Kreeka – kui tuua vaid paar näidet – kümneaastase riigivõlakirja intressimäär paari protsendipunkti võrra kõrgem Saksamaa riigivõlakirja intressimäärast?

Ja teiseks: miks on Rootsi kümneaastase riigivõlakirja intressimäär 0,4 protsendipunkti võrra madalam kui Saksamaal ja Soome kümneaastase riigivõlakirja intressimäär 0,6 protsendipunkti võrra kõrgem, kui mõlemad on hästi juhitud riigid?

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – Nagu te teate, ühines selle aasta 1. jaanuaril euroalaga Slovakkia, nii et nüüd osaleb Euroopa Liidu 27 liikmesriigist 16 täiel määral majandus- ja rahaliidus ning neil on ühine vääring. Kes on järgmine? Vastus sellele küsimusele ei sõltu komisjonist. Kandidaadid, kes soovivad euroalaga liituda, peavad esitama taotluse. Me teame praegu, millised Euroopa Liidu liikmesriigid soovivad ühineda euroalaga nii kiiresti kui võimalik, kuid kahjuks ei vasta kõikidele asutamislepingu alusel nõutavatele kriteeriumidele – need on Balti riigid, Ungari ja teised; samuti teame, et on kaks Euroopa Liidu liikmesriiki, nimelt Ühendkuningriik ja Taani, mis saavutasid erandi ja millele seetõttu ei laiene Euroopa Liidu kõigi liikmesriikide kohustus valmistada ennast ja oma majandust euroalaga ühinemiseks ette.

Ma ei tea, milline riik ühineb euroalaga esimesena pärast Slovakkia. See võib olla üks neist kahest liikmesriigist, kelle suhtes on kehtestatud erand. On võimalik, et näiteks Taani otsustab eelseisvatel kuudel erandist loobuda ja taotleda euroalaga liitumist. Tegelikult vastab Taani asutamislepingu järgi kõikidele euroalaga liitumise kriteeriumidele, kuid otsuse teevad Taani valitsus, Taani parlament ja võib-olla ka Taani kodanikud rahvahääletusel.

Täna tähistame euro kümnendat aastapäeva. Olen kindel, et järgmise kümne aasta jooksul ühinevad euroalaga kõik või peaaegu kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, sest praeguses kriisis ja majanduslikult keerulisel ajal on euroala liikmesuse eelised märgatavalt kasvanud. Need, kes ei ole veel euroalaga ühinenud, mõistavad, et eelised on palju suuremad ja palju olulisemad kui raskused või euroala liikmesusega kaasnevad kohustused.

Mis puudutab teie märkusi, siis mina teie asemel ei vaidleks euro vastu intressimäärade põhjal. Küsige Taanilt, mis sealsete intressimääradega selle kriisi jooksul juhtunud on. Taani ei ole euroala liige ja tema vääring on

seotud euroga; Taani keskpank järgib hoolikalt Euroopa Keskpanga otsuseid. Turud ei soosi neid, kes ei ole euroala liikmed. Nende suhtes kohaldatakse kõrgemaid riskitasusid.

Juhataja. – Küsimus nr 31, mille esitas **Paulo Casaca** (H-1016/08)

Teema: Piimatoodete hindade järsk langus Euroopa Liidu turul

Komisjoni 21. novembri 2008. aasta töödokumendis (lk 9), mis käsitleb hinnasuundumuste jälgimist ja mis on lisatud Euroopa toiduainete hindu käsitlevale teatisele, märgitakse, et või hind langes Euroopa Liidu turul 2007. aasta oktoobrist 2008. aasta oktoobrini 30% ja piimapulbri hind langes 40%. Kummagi toote hinnad näivad vääramatult lähenevat sekkumistasemele.

Kas komisjoni arvates peaks tema poolt aasta tagasi piimakvootide suurendamise teemal koostatud ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidu saanud ettepaneku sisu jääma samaks, arvestades neid turutendentsi?

Kas komisjoni arvates on praeguste sekkumisega seotud eeskirjade kohased piimapulbri ja või piirmäärad piisavad, et vältida katastroofilisi tagajärgi põllumajandustootjate sissetulekute seisukohalt, näiteks sellises piirkonnas nagu Assoorid, kus põllumajandustootjate tegevus sõltub täielikult nimetatud piimatoodete turgudest?

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Ma kirjeldaksin alustuseks, milline oli olukord vaid mõni aasta tagasi. Me kõik mäletame, et piimandussektor oli väga stabiilne ja hinnakõikumised olid seal äärmiselt harvad; ent viimastel aastatel on olukord järsult muutunud. Esiteks mäletan selgelt, et 2007. aasta augustis ja septembris kasvasid piimatoodete hinnad märkimisväärselt, kuid eelmisel aastal leidis aset samaväärne või isegi järesem hinnalangus, nii et praegu on olukord selline, et hinnad on väga lähedal sekkumishindadele ja mõnes Euroopa osas isegi sekkumishindadest madalamad.

Ma võin Euroopa Parlamendi liikmetele kinnitada, et olen Euroopa piimatoodete turu olukorra kiire halvenemise pärast äärmiselt mures. Me panime paika toetusmeetmed, mida saab rakendada piimandussektori toetuseks, ja me olemegi juba selleks samme astunud.

Erinevalt tavapärasest olukorrast, kus või eraladustuskava käivitatakse tavaliselt 1. märtsil, otsustasime seda kava alustada alates 1. jaanuarist, mis tähendab seda, et kava alla kuulub ka detsembris valmistatud toodang. Piimandussektori või piimatoodete turu tõhusaks toetamiseks saab kasutada ka sekkumiskokkuustu ja eksporditoetusi.

Mis puudutab märtsis algavat ja seega ka veebruari tootmist hõlmavat sekkumissüsteemi, siis võid ja lõssipulbrit võib osta kuni augusti lõpuni. Kõigepealt fikseeritud kogused fikseeritud hindadega ja seejärel pakkumissüsteem, kui olukord seda nõuab.

Ma tahaksin teile meenutada 2007. aastal valitsenud olukorda. Usun, et me kõik mäletame seda vahetut ja kiiret reaktsiooni, mille tunnistajateks olid Euroopa Parlament, nõukogu ja liikmesriigid ning mis tähendas minu jaoks tohutut survet suurendada kohe – pigem eile kui homme – kvote, et leevendada tarbijahindadega seotud olukorda.

Ma tahaksin end ka täna väga selgelt väljendada, et püüda välja juurida see levinud väärarusaam, nagu oleks praegustes väga madalates piimatoodete hindades süüdi piimakvootide suurendamine. Tegelikkus on selline, et vaatamata kvootide suurendamisele 2% võrra pärast aprillikuud on piimatootmine hoopis vähenenud. Just seda me praegu näeme ja selle põhjuseks on asjaolu, et kvootide suurendamine on liikmesriikide või põllumajandustootjate jaoks võimalus, ent kindlasti mitte kohustus toota. See näitab selgelt, et piimatootjad reageerivad turusignaalidele.

Seega ei saa need suhteliselt väikesed muudatused, mida me kvoodisüsteemis oleme näinud, hindade kõikumist turul kuidagi selgitada. Tarbijate väiksem nõudlus on tõenäoliselt reaktsioon eelmisel aastal valitsenud kõrgetele hindadele; tarbijad üritasid või tahtsid loobuda kvaliteetsete, ent kõrgete hindadega piimatoodete tarbimisest. Ja muidugi tuleb arvesse võtta ka praegust majanduskliimat. Selsamal põhjusel on oluline, et me ei petaks end, arvates, et piimandusturu mikrojuhtimisega otsustame ära, kuidas terve sektor käitub. Järeldus peab olema selline, et kvoodisüsteem ei ole suutnud turu stabiilsust tagada.

Mis puudutab Assooride küsimust, siis Portugali võimud on kasutanud kõiki võimalusi taotleda nende saarte jaoks suuremaid piimakvote, sest Assoorid tunduvad olevat äärmiselt konkurentsivõimelised ja suurem tootmine näib neile olevat kasulik. Ma olen üsna kindel, et suuremad kvoodid ja lõpuks kvoodisüsteemist

loobumine tuleb Assooride piimandussektorile kasuks. Usun, et see on nii vaatamata asjaolule, et need kaunid saared asuvad üsna kaugel ja piima tuleb ringi vedada üheksa saare vahel.

Lõpetuseks tahaksin parlamendiliikmetele kinnitada oma kavatsust hallata piimanduspoliitika vahendeid vastutustundlikult, et tagada piimandussektori jaoks rõhus turvavõrk.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Täna teid selgituste eest, proua volinik. Kahjuks ei saa ma jagada teie optimismi selle suhtes, kuidas lubatud tootmismahude suurendamine Assooride tootmisele kasuks tuleb.

Ma võin teile kinnitada, et ühe sel nädalal ilmunud ajakirja andmetel on piimapulbri hind alates 2007. aasta augustist maailmaturul langenud hinnanguliselt juba 60% ning see mõjutab sügavalt Assooride autonoomse piirkonna ja kindlasti ka paljude muude Euroopa piirkondade põllumajandustootjate sissetulekuid. Ma loodan, et need meetmed hakkavad mingit mõju avaldama, ent seni pole neil olnud mingit toimet. Seepärast, proua volinik, palusin teil pühendada sellele olukorrale kogu oma tähelepanu.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Te teate, et mul on alati väga hea meel dialoogi pidada ja arutleda teiega põllumajandussektori tähtsuse üle, nii ka Assooride puhul.

Me oleme praegu olukorras, kus turutingimused on äärmiselt keerulised. See ei kehti mitte ainult Assooride kohta, vaid niisugune on üldine olukord kogu Euroopas; me peame endale aru andma, et hinnad on langemas tasemele, mida me vaid kuus kuud tagasi poleks ettegi kujutanud. Ma võin teile üksnes kinnitada – ja ma loodan, et usute minu võimesse leida õigel ajal õiged lahendused –, et me kavatseme seda süsteemi ka neis tingimustes kontrolli all hoida.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Soovin volinikule head uut aastat, ehkki piimandussektori jaoks ei ole uudised head.

Proua volinik, lubage mul konkreetselt küsida – sest te viitasite mõningatele hinnalanguse põhjustanud teguritele –, kas on olemas üksikasjalik analüüs selle kohta, miks hinnad on nii järsult langenud, arvestades, et äkilise hinnatõusu põhjused ei olnud kuigi selged. Kas te olete kindel, et niinimetatud tervisekontrollireformid on kogu seda ebakindlust arvestades piisavad? Ja lõpuks, kas turvavõrgust piisab, kui me õõnestame tootjate usaldust ja nad loobuvad piima tootmisest nagu praegu?

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Esiteks arvan, et piima äärmiselt madalatel hindadel on mitu põhjust.

Kõige olulisem neist on ilmselt asjaolu, et Venemaa turg on Euroopa Liidu jaoks tohutult tähtis ja viimasel ajal oleme Venemaa majanduses näinud märkimisväärset devalveerimist, mis tähendab, et Vene tarbija jaoks on hinnad järsult tõusnud. Ma ei tea täpseid arve, kuid devalveerimine on vähemalt 50%. Tulemus on see, et meie võimalused müüa oma tooteid Venemaale on järsult vähenenud. Ja nagu ma enne ütlesin, on üks põhjus ka 2007. aasta kõrged hinnad – inimesed piirasid veidi kallite piimatoodete ostmist ega ole ilmselt tarbimist suurendanud. Lisaks veel praegune olukord, mida iseloomustab üldine majanduslik ebakindlus.

Proua McGuinness küsis, kas meie arvates on see, mida me tervisekontrolliga seoses tegime, piisav. On kindel, et tervisekontroll algab alles 1. jaanuaril 2010 ja meie käsutuses on mitmesugused vahendid eri sektorite toetamiseks. Arutelude käigus on ilmnunud, et meie ees seisavad uued katsumused ja me oleme nende ületamiseks reserveerinud ümbersuunatavad rahalised vahendid. Kuid neid vahendeid ei saa kasutada 2009. aastal. Seetõttu tegime Euroopa Parlamendile, nõukogule ning majandus- ja rahandusküsimuste nõukogule ettepaneku kulutada juba nüüd, 2009. aastal, osa niinimetatud kasutamata rahast, mida on viis miljardit eurot kogu põllumajanduse jaoks ja 1,5 miljardit eurot konkreetselt maaelu arengu poliitika jaoks. Nüüd on Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustada, kas osa sellest rahast oleks võimalik kasutada.

Kui te mäletate uute lahendamist vajavate küsimuste nimekirja, siis piimandussektor oli seal nimetatud. Seepärast loodan, et ka Euroopa Parlament mõistab olukorda ja aitab kaasa sellele, et teatud osa sellest rahast kasutatakse muu hulgas ka piimandussektori raskuste lahendamiseks.

Juhataja. – Küsimus nr 32, mille esitas **Johan Van Hecke** (H-1018/08)

Teema: Mikrokrediit

Komisjoni liige Mariann Fischer Boel tegi 2008. aasta mais ettepaneku assigneerida varem ekspordisubsiidiumideks ja hinnatoetuseks ning üleliigse toodangu ladustamiseks kasutatud Euroopa Liidu vahendid ümber mikrokrediidiks, et toetada arengumaade põllumajandustootjaid seemnete ja väetiste ostmisel. Mikrokrediit on kahtlemata oluline vahend vaesuse vastu võitlemisel ja aastatuhande eesmärkide

saavutamisel. Enne seda, 2008. aasta aprillis kutsus Euroopa Parlament ühes oma kirjalikus avalduses üles vabastama mikrokrediidiprojektideks rohkem vahendeid.

Milliseid praktilisi samme on komisjon selle ettepaneku elluviimiseks seni astunud?

Jim Allister (NI). – Kas meil ei ole mitte tavaks, et pärast põhiküsimust võib esitada kaks lisaküsimust, ja kas ma ei andnud juba volinikule esitatava küsimuse alguses märku, et ka mul on üks lisaküsimus?

Miks mulle sõna ei antud?

Juhataja. – Härra Allister, ma ei teadnud üldse, et teil oli küsimus. Kui ma oleksin seda teadnud, oleksin muidugi teile sõna andnud.

Jim Allister (NI). – Kogu lugupidamise juures – teie töötajad andsid märku, et minu taotlust on arvesse võetud. Kui teie töötajad seda teadsid, siis pidite ka teie seda teadma.

Miks teile ei teatatud?

Juhataja. – Mul on väga kahju, aga minu töötajad kinnitavad, et keegi ei märganud teid.

Louis Michel, komisjoni liige. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, Euroopa Parlament ja nõukogu arutasid ettepanekut anda määrus toiduga seotud Euroopa rahastamisvahendi loomise kohta ning nende arutelude tulemusena sündis komisjoni ettepanekule vastupidine otsus mitte kasutada selle rahastamisvahendi loomiseks eelarverubriigi 2 vahendeid. Kuid 16. detsembril 2008 vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses nähti ette ühe miljardi euro eraldamine eelarverubriigi 4 raames aastateks 2008–2010. Seda summat kasutatakse põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse toetamiseks neis arengumaades, mida toidukriis on kõige rängemalt tabanud. Nende meetmete hulka kuulub ka mikrokrediit ning muud vahendid, mille eesmärk on tugevdada põllumajandustootmist ja maamajandust. Euroopa Parlamendil on õigus kontrollida selle vahendi kaudu rahastatava tegevuse kavandamist kooskõlas komiteemenetluse reeglitega. Ma võin teile öelda, et esialgne pakett, mis on ligikaudu 300 miljonit eurot ja hõlmab 24–25 riiki, esitatakse veebruaris ning üldkava kogu rahastamisvahendi kasutamiseks esitatakse komisjoni poolt ja võetakse vastu igal juhul enne 1. maid 2009.

Komisjon toetab mikrokrediidi ja üldisemalt väikerahastamisega tegelevate asutuste arendamist. Lisaks krediidile pakuvad need institutsioonid mitmesuguseid finantsteenuseid, sealhulgas hoiuseid, kindlustustooteid, rahaülekandeid ja maksesüsteeme. Komisjon on seadnud enesele eesmärgiks aidata tagada kõige ebasoodsamas olukorras olevatele inimestele ja väikese sissetulekuga inimestele juurdepääs neile finantsteenustele. Komisjon on seisukohal, et suurim takistus finantssüsteemide väljatöötamisele kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste jaoks ei ole mitte rahapuudus, vaid institutsionaalne ja tehniline suutmatkus. Seetõttu suunab komisjon oma jõupingutused eelkõige väikerahastamisasutuste institutsionaalse suutlikkuse tugevdamisele. Ning juhul, kui juurdepääs kapitalile on väikerahastamisasutuste jaoks väga keeruline, näiteks siis, kui väikerahastamisasutus soovib arendada oma teenuseid maapiirkondades, võib komisjon rahastada nende asutuste kapitalivajadusi spetsiaalsete finantsasutuste, näiteks Euroopa Investeerimispanka kaudu, kasutades laenude andmiseks krediiti või tehes sissemakseid kapitali. Teatud juhtudel võib komisjon uute väikerahastamisasutuste loomisel otsustada nende tegevuse alustamiseks raha eraldada spetsiaalsete vabaihenduste kaudu. Arvestades neid suhtelisi eeliseid, haldab Euroopa Investeerimispank väikerahastamist Euroopa Liidu eelarvest rahastatavate vahendite üldises raamistikus, nimelt Vahemere piirkonna puhul Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu kaudu või Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide puhul Euroopa Arengufondi kaudu.

Johan Van Hecke (ALDE). – (NL) Proua juhataja, me kõik oleme rahul otsusega eraldada üks miljard eurot kõige vaesematele põllumajandustootjatele riikides, mida toidukriis valusaimalt mõjutab, kuid minul isiklikult on kahju, et teatud liikmesriikide ja ka Euroopa Parlamendi ühe osa survele lükkati tagasi komisjoni ettepanek kasutada selleks põllumajandusele ette nähtud ja seni kasutamata rahalisi vahendeid.

Nagu volinik ütles, omistab komisjon mikrolaenudele kui mõjusale vahendile vaesusega võitlemisel suurt tähtsust, kuid viimasel ajal on tõstatatud mõningaid küsimusi ja tehtud kriitikat eelkõige seoses juurdepääsuga nendele laenudele. Väidetakse, et tegemist on linnadele keskenduva vahendiga, mida maapiirkondadel ei ole võimalik kasutada.

Ma tahaksin komisjonilt küsida: kas selle vahendi üldine hindamine on läbi viidud?

Louis Michel. – (FR) Nagu ma mainisin, valmistame ette mehhanismi, mis peaks võimaldama meil viivitamata rakendada selleks eesmärgiks kõrvale pandud rahalisi vahendeid.

Minu arvates ei tekita suutlikkuse puhul probleeme nende vahendite olemus ega päritolu. On selge, et mingeid probleeme ei teki isegi maapiirkondade projektidega. Seepärast võin teile kinnitada, et mingeid raskusi ei tohiks tekkida ning mure, mida te väljendasite, saab igal juhul suuresti lahenduse esimeses, veebruari lõpuks valmivas pakendis ja ka üldkavas, mis esitatakse hiljemalt 1. maiks.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Mul on ainult üks lühike küsimus. Kas te olete kaalunud võimalust kehtestada teatud kontroll nende mikrolaenu üle, et edendada näiteks õiglast kaubandust või mahepõllumajandust, ja kas te arvates võiks selline kontroll olla kasulik? Või arvate, et tegelikult ei ole vahet, kas sedasorti nõudeid rakendatakse või mitte?

Louis Michel. – (FR) Ilmselgelt ei saa mina sekkuda otsesesse juhtimisse arengumaades. Arengumaade selle valdkonna poliitika on üldiselt äärmiselt nõrk. Arvan, et sain aru, mida te oma küsimusega mõtlesite, ja usun, et see idee, millele te viitate, on põhimõtteliselt paljutõotav. Ma saan ka aru, mis eesmärgi te silmas peate. Ma võiksin ehk seda küsimust veel uurida ja püüda kaasata see käimasolevatesse aruteludesse ning hiljem teie ette tagasi tulla, et arutada, kuidas me seda asja korraldada saaksime.

Ma arvan, et te räägite stiimulitest, mis võimaldaksid meil suunata teatud poliitikat rohkem väikestele talumajapidamistele ja muule sarnasele. Ma arvan, et mahepõllumajandus on paljudes arengumaades kindlasti üks valik, juhul kui on võimalik luua vastavad sektorid. Ent praegu ei ole ma valmis sellel pikemalt peatuma. Kui riigis, kus esineb mingil ajal ülemäära põllumajandustootmist, õnnestuks luua selline sektor, siis oleks see kindlasti huvitav võimalus mitmekesistamiseks ja pakuks head lisandväärtust. Igal juhul tundub teie ettepanek mulle kindlasti kasulik ja ma luban kaasata teid sellesse teemasse, nii et te saate teha koostööd minu talitustega ja uurida, kuidas see küsimus aruteludesse sisse tuua.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Kas volinikule teeb muret asjaolu, et üleilmse majanduskriisi tõttu on kõnealuse teema üks osa – toiduga kindlustatus kogu maailmas – poliitilises päevakorras oma tähtsust minetanud? Mida teeb komisjon selleks, et tõsta see küsimus poliitilises teemaderingis kõrgemale kohale, arvestades, et iga päev sureb endiselt 30 000 last nälga?

Louis Michel, komisjoni liige. – (FR) Mõni küsimus on teinekord üllatav – ja mitte seetõttu, et me ei räägiks neist asjadest ega tegeleks nendega iga päev. Oma küsimusega viitasite sellele, et komisjon ei tundu olevat huvitatud sellest tööst, mille komisjon ise Euroopa Parlamendi abil ja toel suures osas tegelikult algataski.

Ma tahaksin teid rahustada, ent ühtlasi mainida, et küsimus on huvitav selles mõttes, et hinnad on alates toidukriisi algusest nüüd mõne kuu vältel langenud ja see võib viia mõned inimesed mõttele, nagu oleks probleem lahenenud. Ehkki hinnad on alla läinud, ei maandu nad varasemal suhteliselt madalal tasemel. Seepärast on teil õigus, kui te juhite sellele tähelepanu ja märgite, et toidukriis jätkub ja on reaalseks probleemiks veel palju aastaid. Te võite kindel olla, et ma jälgin seda küsimust väga tähelepanelikult ja et seda teemat ei unustata.

Teine osa

Juhataja. – Küsimus nr 33, mille esitas **Marian Harkin** (H-0970/08)

Teema: Eelarvereform

Komisjoni korraldatud avalik arutelu teemal „Muutuv Euroopa vajab eelarvereformi“ lõppes nõudmisega, et komisjon parandaks eelarve täitmise tulemuslikkust ja tõhusust, suurendades eelarve läbipaistvust ja avalikkuse juurdepääsu sellele. Lisaks esitati hiljuti avaldatud kontrollikoja 2007. aasta aruandes mitmesuguseid soovitusi kulude ja riskide tasakaalu, järelevalve ja aruandluse, vahendite lihtsustamise ning liikmesriikide teabe ja kontrolli tõhustamise kohta. Kas komisjon võiks kommenteerida, milliseid samme on kavas astuda selleks, et reageerida avaliku arutelu ja kontrollikoja aastaaruande peamistele tulemustele, pidades silmas tõhusamat tegutsemist ja halduskoormuse vähendamist?

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Mulle on täna esitatud kaks küsimust eelarvereformi kohta, üks on üldisem ja teine on rohkem seotud põllumajanduse valdkonnaga. Mul on väga hea meel, et esitatud on vähemalt kaks küsimust, sest me palusimegi Euroopa Parlamendil suuremat huvi üles näidata.

Ma vastaksin kõigepealt esimesele küsimusele, mis on üldisem ning puudutab eelkõige Euroopa Liidu eelarve täitmist ja tõhusust. Osa avalikust arutelust keskendus just sellele, kuidas muuta Euroopa Liidu eelarve täitmist

tõhusamaks, kiiremaks, lihtsamaks ja läbipaistvamaks. Avaliku arutelu käigus nõuti jõuliselt Euroopa Liidu eelarve tulemuslikkuse ja tõhususe suurendamist, eelkõige halduseelarve ja kontrolli lihtsustamise ja proportsionaalsuse kaudu.

Sellega seoses tehti kindlaks mitmeid küsimusi, millest osa on komisjonis juba konkreetset kuju võtnud. Nende algatuste hulgas, millega on juba pihta hakatud, on Euroopa läbipaistvuse algatus. Tänu sellele algatusele on komisjon juba astunud samme, et vastata eelarve suurema avatuse ja parema juurdepääsetavuse vajadusele.

Arutelu käigus mainiti ka teisi küsimusi, mis väärivad tõsist tähelepanu. Esimene neist on praegu väljaspool eelarvet olevate kulutuste kaasamine ehk rahaliste vahendite eelarvesse lisamine. See suurendaks ilmselgelt sünergiat ja õiguspärasust ning lihtsustaks halduskorraldust, kuid me ei ole selles aastate jooksul kuigi edukad olnud. Te teate, et teatud vahendite puhul on see nii. Liikmesriikide vastutus on teine oluline element. On vaja veelgi tugevdada liikmesriikide vastutust, kes haldavad üle 80% Euroopa Liidu eelarvest, eriti ühiselt hallatavates valdkondades. On vaja selgemat vastutuse jaotust liikmesriikide ja komisjoni vahel. Loodetavasti paraneb olukord veidi Lissaboni lepingu jõustumisel.

Kolmas element on meie eelarve jäikus. Praegune Euroopa Liidu eelarve on endiselt liiga jäik; selle hiljutised näited on läbirääkimised toidurahastu ja Euroopa majanduse elavdamise kava üle, arvestades eriti praegust keskkonda. Lisaks on meil Euroopas probleeme gaasitarnetega: me ei ole suutnud tagada gaasiga varustamist ega liikmesriikidevahelist kokkulepet investeerida sellistesse tulevikuprojektidesse nagu ülekandesüsteemide ühendamine või gaasihoidlad. See näitab veel kord, kui oluline on suurendada Euroopa Liidu eelarve suutlikkust kiiresti reageerida.

Kolmas probleemiderühm, millele arutelude käigus osutati, on seotud halduskoormuse vähendamisega. Ka siin on komisjon juba võtnud enesele mitmesuguseid kohustusi. Tegevuskavas ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks on komisjon võtnud kohustuse teha ettepanekuid kulude abikõlblikkust puudutavate lihtsustatud eeskirjade kohta. See sisaldab ühekordsete maksete või kindlasummaliste maksete laiemat kasutamist, kui see on asjakohane. Oma hiljutises teatises aktsepteeritava riski kohta tegi komisjon ettepaneku muuta kontrollisüsteemi raames riskimäärasid ja aktsepteeritavat veamäära. Loodame, et Euroopa Parlament toetab meid neis poliitilistes aruteludes ja hiljem nõukoguga peetavates läbirääkimistes.

Komisjon ootab Euroopa Parlamendilt toetust eelarve täitmise üldiseks ratsionaliseerimiseks ja lihtsustamiseks ning seejärel tulevaste õigusaktide üldiseks analüüsimiseks. Täna teid küsimuste eest. Tavaliselt ei ärata see küsimus kuigi palju huvi, sest seda peetakse mõnikord liiga tehniliseks. Vaatamata sellele, kui häid poliitilisi otsuseid tehakse, võib hea poliitika ebaõnnestuda, kui meil ei ole tõhusaid teostusmehhanisme.

Marian Harkin (ALDE). – Täna teid põhjaliku vastuse eest, proua volinik. Te mainisite liikmesriikide vastutust. Kas te võiksite täpsemalt rääkida, milliseid edusamme on tehtud abikõlblike kulude arvutamise lihtsustamisel ja ühekordsete maksete kasutamise suurendamisel, eriti struktuurifondide valdkonnas?

Minu teine küsimus puudutab avaliku arutelu dokumenti ennast ja suuresti negatiivset reaktsiooni seoses põllumajandusega. Avaliku arutelu dokumendis on eelseisvate lahendamist vajavate küsimustena loetletud mitmekesisus, teaduse ja tehnika areng, teadmispõhine majandus, kliimamuutus ja energiaravustuse kindlus, kuid ei mainita toiduainetega kindlustatust. Niisiis, kas negatiivne reaktsioon põllumajanduse puhul on põhjendamatult tingitud dokumendist endast?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ma tahaksin mainida asjaolu, et 2009. aasta on Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta.

Meil on veel üks ülitähtis teema, kliimamuutus. Me ei tohiks unustada, et Euroopa majanduse elavdamise kavas peetakse esmatähtsaks ka olulise infrastruktuuri – näiteks energia- ja transpordinfrastruktuuri – rahastamise vajadust.

Kuidas kajastub see eelarvereformis?

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Niisiis kolm lisaküsimust.

Kõigepealt struktuurifondidest ja sellest, mida me juba teeme. Euroopa Parlamendiga 2009. aasta eelarves kokkuleppimiseks peetud läbirääkimistel jõudsime juba ühisele meelele ja tegime avalduse, et kiirendame vahendite kasutamist ja muudame otsustusprotsessi liikmesriikide jaoks paindlikumaks, sealhulgas seoses struktuurifondide kasutamisega. See kajastub ka majanduse elavdamise kavas. See on oluline ja meie arvestuste kohaselt aitab see struktuurifondide kasutuselevõttu kiirendada ainuüksi 2009. aastal umbes kuue miljardi

euro ulatuses. See on meie kohustus Euroopa Parlamendi ees ja me saavutasime nõukogus vastava kokkuleppe ka liikmesriikidega, kes neid jõupingutusi toetavad.

Seega on komisjonist välja läinud kaks määruste muudatusettepanekute paketti ja ma loodan, et need on juba jõudnud Euroopa Parlamenti, vähemalt regionaalarengukomisjoni, ning nõukokku; loodetavasti võetakse need väga kiiresti vastu, et liikmesriikidel oleks võimalik neist lähtuda.

Mis puudutab toiduainetega kindlustatuse ja ühise põllumajanduspoliitika seost, siis see küsimus on väga huvitav ja ma kujutan juba ette, milliseid küsimusi teised parlamendiliikmed mulle esitavad. See on ühise põllumajanduspoliitika puhul üldiselt väga mõistlik küsimus. Me oleme arutelude käigus saanud palju kriitikat ühise põllumajanduspoliitika kvaliteedi kohta; see kriitika ei ole suunatud mitte poliitika enda vastu, vaid puudutab kvaliteeti ning õigeaegse reageerimise ja abistamise suutlikkust.

Ühine põllumajanduspoliitika on oma olemuselt väga kulukas – just nii on asjaosalised seda poliitikat ennekoike tajunud. Ja loomulikult on teil täiesti õigus – meie arusaama kohaselt muutub see poliitika lähemas tulevikus ja keskpikas plaanis nii, et rohkem investeeritakse keskkonna ja tervisega seotud aspektidesse, sealhulgas toiduainetega kindlustatusse. Sellisena näeme tulevikku tõenäoliselt keskpikas plaanis.

Ent muidugi ei sobinud kõik kõikidele asjaosalistele. Oleme püüdnud olla võimalikult erapooletud. Me avaldasime kõik arutelumaterjalid. Seda teemat arutati novembris toimunud konverentsil, mida juhatas president Barroso, ning kõik materjalid on avaldatud, sealhulgas meie analüüsid ajutrustide arvamuste kohta, kõik arutelude materjalid ja meie kokkuvõte. Nii et kõik on avalik ja kättesaadav. Ent tegemist ei ole veel meie seisukohaga. Me oleme püüdnud olla erapooletud ja mitte siduda end ühegi arvamusega, kuid me tahtsime näha avalikkuse reaktsiooni. Me tahtsime teile edastada objektiivse arvamuse selle kohta, kuidas meid ning meie poliitikat ja eelarvet väljastpoolt nähakse, ning me kasutame seda edaspidi poliitilise otsuse ettevalmistamisel.

Mis puudutab kolmandat esmatähtsate valdkondade küsimust, siis teil on täiesti õigus. Seda arutavad kõik. Me teame, mida meil tuleb teha. Liikmesriigid teavad, valitsused teavad, ent kui asi puudutab raha, ei ole nad alati ühel meelel. Eelarve vastuvõtmiseks peetaval läbirääkimistel keskendutakse tavaliselt eelarvesse makstud raha tagasisaamisele (*juste retour*). Kes tagastab? Eriti nüüdses majandussurutises, kus meil on nii tõsised probleemid seoses energeetikaga ja välismaailmaga, peame uuesti keskenduma ning mitte unustama, et strateegiline eesmärk, mille saavutamiseks komisjon ja Euroopa Parlament peavad koostööd tegema, on valmistada ette eelarvereformi strateegiadokument.

Juhataja. – Küsimus nr 34, mille esitas **Mairead McGuinness** (H-0996/08)

Teema: Euroopa Liidu eelarve reform

Kas komisjon on kindel, et hiljutine avalik arutelu teemal „Muutuv Euroopa vajab eelarvereformi” peegeldab enamiku Euroopa kodanike arvamust? Kas „sadast häälest” kogutud „üks sõnum” kajastab tegelikult kogu Euroopa Liidu arvamust?

Milliseid peamisi järeldusi võib teha ja millised suured muutused leiavad komisjoni arvates Euroopa Liidu kulutustes tulevikus aset?

Ja täpsemalt – mis on komisjoni arvates need peamised muudatused, mis viiakse ellu seoses kulutustega põllumajanduse valdkonnas?

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Esitatud küsimuse põhirõhk on põllumajanduse üle peetud arutelu tulemustel, ent kuna see küsimus sisaldab ka üldisemaid tahke, siis ma alustaksin mõningatest üldistest märkustest.

Mis puudutab meie käivitatud arutelu, siis me oleme sellega väga rahul, sest esimest korda Euroopa ajaloos on toimunud nii avatud arutelu, millest võtsid osa kõik, kes vähegi suutsid ja tahtsid osaleda. Ma saime tohutult tagasisidet vabühendustelt, valitsustelt, eksperdirühmadelt ja kodanikuühiskonnalt ning see kõik on olnud ja on ka tulevikus meie jaoks väga kasulik.

Muidugi peegeldab see tagasiside väga paljusid arvamusi ja tulevikuarusaamu, mida ei saa taandada ühele-kahele konkreetsele sõnumile, ent suures osas toetati esitatud arvamustes komisjoni üldist käsitust eelarvereformist, mille strateegiline eesmärk on suurendada võimalikult palju iga Euroopa eelarvest kulutatud euro lisandväärtust. Saadud tagasisides pakuti välja kriteeriume ja arvamusi Euroopa Liidu eelarve stabiilsuse ja reageerimisvõime tasakaalu saavutamiseks.

Paljud arutus osalenud inimesed olid nõus sellega, et eelarve on aja jooksul märkimisväärselt arenenud, kuid vaid vähesed on rahul eelarve praeguse ülesehitusega. Arutelu käigus kujunes arusaam kõige olulisematest ülesannetest, millega Euroopa peab tegelema, ning kliimamuutus ja üleilmne konkurentsivõime on nende ülesannete nimekirja tipus.

Samuti tehti arutelu käigus ettepanekuid mitmete võimalike reformide kohta konkreetsetes kuluvaldkondades, finantsüsteemis ja eelarve täitmise viisides. Täpsem teave, nagu ma juba mainisin, on kättesaadav komisjoni veebilehtedel.

Lõpetuseks – mis puudutab põllumajandust, siis ilmnes arutelu käigus, et valitseb suhteliselt laialdane üksmeel selles, et ühist põllumajanduspoliitikat on vaja edasi reformida. Mõne arvates oleks kõige parem reformi jätkata samade põhimõtete alusel, mida peeti silmas nn tervisekontrolli või vahekokkuvõtte puhul, teised aga pooldavad põhjalikumaid muutusi. Enamik arutus osalenuid rõhutas vajadust muuta ühise põllumajanduspoliitika rõhuasetust, keskendudes Euroopa põllumajanduse konkurentsivõimele, kliimamuutusele reageerimisele, toiduohutusele, kvaliteedinõuetele ja teistele keskkonnamärgidele. Eri meelt ollakse aga selles, milline on vajaliku muutuse olemus ja ulatus.

Komisjoni püüdlusi, mis on seotud peamiste kuluvaldkondade, iseäranis põllumajandusega, arendatakse pidevalt, tuginedes konsulteerimisele, tehnilisele hindamisele, teadlaste panusele ja eri valdkondi puudutava poliitika üle peetavatele aruteludele. Need on osa poliitilisest vastusest, mis antakse selle aasta jooksul. Seejärel koostab komisjon strateegiadokumendi ja ma loodan väga, et me suudame oma ülesande koostöös teiega täita.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua volinik, täna teid nii vastuse eest kui ka märkuste eest seoses Marian Harkini tõstatatud küsimusega toiduainetega kindlustatuse kohta. Mulle tundub, et turul on suur tühik.

Lubage mul juhtida teie tähelepanu minu koostatud raportile, mis sai täna Euroopa Parlamendis suure toetuse inimestelt, kes toetavad ühist põllumajanduspoliitikat ja selle rolli üleilmse toiduainetega kindlustatuse tagamisel; lubage mul meenutada ka meie arutelu piimandussektori vähenevate sissetulekute üle. Need, kes teevad ettepanekuid põhimõteteliste reformide kohta, peaksid reaalsusega tutvust tegema. Me räägime Euroopa kodanikele vajalikust toidust ning maal elavate ja maakeskkonda arendavate inimeste sissetulekutest. Loodetavasti peate seda edasises töös silmas.

Göran Färm (PSE). – (SV) Mul on volinikule üks lühike küsimus. Ma osalesin detsembris komisjoni korraldatud suurepärasel konverentsil, mis oli pühendatud eelarve vahekokkuvõttele. Sel konverentsil esines volinik oiavalise ja innustava kõnega sellest, kui oluline on nüüd muudatusettepanekuid esitada. Praegu aga liiguvad kuulujutud, et mingeid ettepanekuid vahekokkuvõtte kohta ei tule enne kui pärast Euroopa Parlamendi valimisi ja septembris Saksamaal toimuvaid üldvalimisi. Minu küsimus on lihtne: kas komisjon esitab ettepaneku eelarve vahekokkuvõtte kohta enne suve või alles pärast Saksamaa üldvalimisi?

Justas Vincas Paleckis (PSE). - (LT) Proua volinik, ma tahaksin teid tänada täpsete ja avameelsete vastuste eest ning öelda, et arutelu eelarvereformi üle on kestnud mõnda aega – juba üle aasta. Kuidas on finantskriis seda arutelu mõjutanud? Samuti tahaksin teada, kas eelarve reformimisel püütakse leida ka lahendusi, mis aitaksid tulevikus vältida selliseid finantskriise nagu praegune.

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Mis puutub reaalsusega arvestamisse, siis ma olen täiesti nõus, et igasugused otsused, mille me vastu võtame, eriti aga strateegilised otsused, peavad olema poliitiliselt väga vastutustundlikud. Me ei tohiks muuta parimat, mis meil on, kuid me peame vabanema sellest, mis on iganenud ega anna tulemusi.

Seoses vahekokkuvõttega tundub mulle, et on tekkinud arusaamatus. Meil ei ole palutud ette valmistada vahekokkuvõtet Euroopa Liidu eelarve kohta. Meil on palutud 2009. aasta lõpuks ette valmistada täieulatuslik eelarvereformikava ja meie ülesanne on otsustada ajastuse üle – millal on poliitiliselt õigem aeg või millal on võimalik saavutada tõhusamat ja mõjusamat tulemust. Mina isiklikult tahaksin, et see valmiks kiiremini – võib-olla kevadel. Aga ma pean ka tegelikkust arvesse võtma, sest meil seisavad ees valimised, võib-olla ka Lissaboni lepingu ratifitseerimine jne. Me ei tohiks head ettepanekut raisku lasta ega lubada sündmustel seda varjutada. Laskem president Barrosol lõppkuupäeva üle otsustada; kuid meie oleme valmis, see komisjoni koosseis on valmis oma tööd tegema.

– (LT) Härra Paleckis, teie küsimused on tegelikult väga olulised, väga sügavad – ma ütleksin lausa, et nii sügavad ja olulised, et isegi kogu Euroopa Liidu eelarve ei annaks neile vastust. Tegelikult on teie küsimused

seotud strateegiaga ja ükski eelarve ei suudaks nüüd ega tulevikus reageerida sellisele finantskriisile, millega meil praegu tegemist on.

Euroopa Liidu eelarve moodustab vaid ühe protsendi sisemajanduse kogutoodangust, ent finantskriisi põhjuseks ei olnud mitte rahapuudus, vaid suuresti pigem järelevalveprobleemid, finantssüsteemi üleilmastumine ja monopoliseerumine ning paljud muud asjaolud.

Euroopa Liidu eelarve – nagu mõne väga väikese rahvusvahelise organisatsiooni eelarve – sisaldab loomulikult teatud hulka vahendeid, kuid kindlasti ei ole see suur. Nendeks vahenditeks ei ole üksnes raha, vaid ka regulatiivmeetmed, kontrollimeetmed, soovitused – ka makromajanduspoliitika valdkonnas. Ja sellised vahendid on võib-olla isegi olulisemad kui see, kui palju raha meil on või kui palju me seda kuskile suunata saame.

Nüüd on meil Globaliseerumisega Kohanemise Fond, meil on paindlikkusinstrument ja teised vahendid, kuid need ei ole tegelikult kuigi tõhusad ega tulemuslikud. Just seetõttu tegi komisjon majanduse elavdamise kavas ettepaneku investeerida viis miljardit eurot strateegilistesse struktuurimuudatustesse energia ülekandesüsteemide ühendamisel ja muudes energiainfrastruktuuriprojektides, kuid seni pole riikidel asjaga kiiret olnud ja nad ei ole kuigi valmis seda teemat arutama.

See kriis näitab, et investeerimine strateegilistesse energiaprojektidesse ja teistesse Euroopa strateegilistesse ühisprojektidesse on äärmiselt tähtis. Ma loodan väga, et see kriis on üks neist õppetundidest, mida Euroopa võtab väga tõsiselt. Ma loodan ka seda, et see kriis aitab meil keskenduda ja kasutada tulevikus Euroopa Liidu eelarvet valdkondades, kus see on kõige kasulikum, sest see on kindlasti liiga väike selleks, et kõike katta ja lahendada.

Seega ei ole teie väga üldistele küsimustele kerge vastata, ent nagu ma juba mainisin, suunab see üleilmne kriis ja majanduslangus loodetavasti kogu Euroopas poliitikuid rohkem Euroopa strateegiale pühendumale.

Juhataja. – Küsimus nr 35, mille esitas **Seán Ó Neachtain** (H-0972/08)

Teema: Küberkuritegevus

Nüüd, mil tehnoloogia areneb pidevalt ja aina rohkem inimesi kasutab Interneti, on Internetis toimuvat üha keerulisem kontrollida. Mida teeb komisjon küberkuritegevuse vastu võitlemiseks Euroopa Liidu tasandil?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, ütlen vastuseks härra Ó Neachtaini küsimusele, et komisjon on juba mitu aastat rakendanud küberkuritegevuse vastast poliitikat tihedas koostöös liikmesriikidega ja Euroopa Liidu teiste institutsioonidega.

Komisjon aitab küberkuritegevusega võidelda neljal viisil: edendades koostööd liikmesriikide vahel, soodustades avaliku ja erasektori partnerlust, töötades välja mitmesuguseid õigusakte ning tehes koostööd kolmandate riikidega.

2007. aasta teatis „Küberkuritegevuse vastase võitluse üldise poliitika kujundamine“ võimaldas komisjonil edendada teabevahetust küberkuritegevuse valdkonnas liikmesriikide õiguskaitseorganite vahel – kas kahepoolselt või Europolit kaudu.

Iga liikmesriik peab määrama alalise kontaktpunkti, mille kaudu teised liikmesriigid võivad taotleda abi või teavet. Samuti aitas komisjon koostada nõukogu järeldusi küberkuritegevuse vastase võitluse strateegia kohta, mis võeti vastu eelmise aasta novembris.

Selles strateegias pakutakse välja hulk meetmeid, edendamaks liikmesriikide koostööd võitluses selliste kuritegude vastu nagu lapspornograafia, terrorism, infosüsteemide vastu suunatud ründed ja pettused. Tuleb luua platvorm Internetis tuvastatud rikkumistest teatamiseks, et koondada küberkuritegusid puudutav teave ühte kohta, nii et Europolil oleks võimalik sellega tegelda.

Samal ajal arendab komisjon küberkuritegevuse vastu võitlemiseks õiguskaitseorganite ja erasektori partnerluse poliitikat.

8. detsembril 2008. aastal toimunud justiits- ja siseasjade nõukogu kohtumisel koostati soovitused avaliku ja erasektori koostöö kohta võitluses küberkuritegevusega. Komisjon soovib luua ka Euroopa finantskoalitsiooni lapspornopiltidega kauplemise vastu. Selle koalitsiooni eesmärk on ühendada erinevate avaliku ja erasektori organisatsioonide jõupingutused, et võidelda lapspornopiltide tootmise, Internetis levitamise ja müügi vastu.

Viimaseks oli komisjonil suur roll nende õigusaktide väljatöötamisel, milles on sätestatud miinimumstandardid karistusõiguse ühtlustamiseks kõnealuses valdkonnas. Toon siinkohal näiteks raamotsuse 2005/222/JSK infosüsteemide vastu suunatud rünnete kohta ja raamotsuse 2004/68/JSK laste seksuaalse ärakasutamise ja lapspornograafia vastu võitlemise kohta.

Nüüd uurib komisjon, kuidas neid õigusakte ajakohastada ja rakendada.

Lõpetuseks ütlen, et me peame meeles pidama, et Internet on üleilmne teabevõrgustik. Euroopa Liit ei saa seda üksinda reguleerida. Seetõttu loodab komisjon edendada selles valdkonnas rahvusvahelist koostööd ning korraldab sel aastal kokkusaamise rahvusvaheliste organisatsioonide ja Euroopa Liidu asutustega, et püüda kooskõlastada nende organisatsioonide ja asutuste tegevust.

See on minu vastus härra Ó Neachtainile.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (DA) Proua juhataja, ma soovin volinikku selle vastuse eest tänada. Volinik, tahaksin teile esitada ühe lisaküsimuse. See puudutab küberkiusamist või laimamist, mille ohvriks langevad enamasti noored inimesed, kes kasutavad selliseid suhtlussaite nagu Bebo ja Facebook; noorte laimamine ja kiusamine sellistel saitidel tuleks lõpetada. Mida kavatseb Euroopa Liit teha, et tagada ühiskonna suurem tähelepanu säärasele kiusamisele?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Tahaksin küsida, milliseid abinõusid kavatseb komisjon rakendada selleks, et võimaldada liikmesriikidel Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse konventsioon vastu võtta, millist tegevuskava komisjon kaalub olukorra parandamiseks ja küberkuritegevusega võitlemiseks ning milliseid meetmeid kavatsetakse võtta digiallkirjade vastastikuseks kasutamiseks.

Den Dover (PPE-DE). – Mul on hea meel voliniku vastuse üle, kuid tahaksin panna talle südamele, et ta veenduks, kas selles valdkonnas järgitakse alati inimõigusi. Teisisõnu toetan täielikult küberkuritegevuse väljajuurimist, kuid kas me saame olla kindlad, et Interneti-firmad koos politseiga ja muude sarnaste organitega ei ole liiga karmikäelised nendega, kes kasutavad Interneti oma lõbuks?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja; teil on õigus ning ma vastan küsimusele inimõiguste ja küberkuritegevuse vastase võitluse kohta kohe. Me peame tõesti olema väga tähelepanelikud, tagamaks, et küberkuritegevuse vastu võitlemisel võetaks enesele kohustus austada inimõigusi; ma ütlesin lausa, et me peame inimõiguste järgimise kohustuslikuks muutma.

Aastatel 2010–2014 ellu viidava mitmeaastase Stockholmi programmi üks osa on pühendatud küberkuritegevuse vastu võitlemisele; ma olen öelnud varem ja ütlen härra Ó Neachtainile veel kord, et selle programmi raames on kavas luua Europolis seirekeskus, mis võimaldab meil kooskõlastada paremini järelevalvet nende riiklike institutsioonide üle, mille ülesanne on jälgida kahtlustatavaid veebilehti, mille kaudu levitatakse lapspornograafiat iseäranis mõjutatavate inimeste seas. Teil on õigus; me peame ka mõistma, kuidas ahvatletakse noori teatud veebilehtedele, kus neid ähvardab oht sattuda nende veebilehtede loojate ja külastajate rünnaku alla. Seda võin ma teile öelda. Mainiksin veel kord, et tegemist on täieulatusliku strateegiaga, mida tuleb varasemast veelgi sihikindlamalt ellu viia, arvestades seda, mida me Internetis varitsevate ohtude kohta nüüd teame.

Mul on suured lootused ka Euroopa finantskoalitsiooni suhtes, mille tegevuse eesmärk on tõkestada lapspornopiltidega kauplemist. Me ühendame mitmesuguste avaliku sektori ja erasektori organisatsioonide jõupingutused, et võidelda lapspornopiltide levitamise ja müügi vastu Internetis ning üritada kurjategijaid kindlaks teha ja kinni pidada. Kui me jõuame rahastamises komiteemenetluse käigus kokkuleppele, hakkab see koalitsioon loodetavasti tööle 2009. aasta veebruaris. Täna Euroopa Parlamenti kogu toetuse eest, mida ta selles valdkonnas osutada suudab.

Juhataja. – Küsimus nr 36, mille esitas **Liam Aylward (H-0978/08)**

Teema: Terrorismioht

Möödunud aasta novembris pandi terrorirünnakud toime Mumbais ja ohus oli paljude Euroopa Liidu kodanike elu. Arvestades ka Madridis ja Londonis 2004. ja 2005. aastal toimunud pommirünnakuid, on selge, et Euroopa Liidus ohustavad meid samasugused kallaletungid. Kas komisjon võiks rääkida, mida me teeme selleks, et tugevdada ja tagada teabevahetust liikmesriikide politseijõudude vahel, et sellistele rünnakutele reageerida?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, ma vastan härra Aylwardile. Et terrorismi ja muude raskete kuritegude vastu tulemuslikult võidelda, tuleb tagada õigete inimeste õigeaegne juurdepääs õigete teabele; seda on aga Euroopa Liidu tasandil äärmiselt keeruline korraldada.

Me oleme püüdnud edendada ja hõlbustada tulemuslikku teabevahetust eri liikmesriikide politseiorganite vahel. 18. detsembri 2006. aasta raamotsus ehk niinimetatud Rootsi otsus, mille kõik liikmesriigid pidid rakendama 2008. aasta detsembri keskpaigaks, s.t vaid veidi aega tagasi, loob ühise õigusliku raamistiku teabe ja luureandmete kiireks vahetamiseks liikmesriikide õiguskaitseorganite vahel.

Selles raamotsuses on sätestatud, et kui liikmesriigi politsei saab taotluse, tuleb sellega tegelemisel lähtuda samadest kriteeriumidest, mida kohaldatakse riigisiseste taotluste puhul. See on üks viis, kuidas me seda probleemi püüame lahendada.

Teine näide on niinimetatud Prümi nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus, milles on esitatud üksikasjalik kord teatud liiki andmete, sealhulgas sõrmejälgede, DNA profiilide ja sõidukite registreerimisega seotud teabe vahetamiseks; kõik see aitab kaasa edukatele kriminaaljuurdlustele.

Prümi nõukogu otsuse alusel võimaldavad liikmesriigid üksteisele juurdepääsu oma DNA ja sõrmejälgede andmebaasidele, et teha kindlaks, kas leidub vasteid. See on äärmiselt kasulik, sest see nõukogu otsus võimaldab DNA profiile ja sõrmejälgi väga tõhusalt jagada.

Ka Europolil on otsustav roll. Europoli infosüsteem võimaldab liikmesriikidel teha kindlaks, kas teiste liikmesriikide õiguskaitseorganitel on operatiivtööks vajalikku teavet. Et Europolil oleks võimalik seda rolli täita, peavad liikmesriigid muidugi Europoli infosüsteemi piisavalt teabega varustama.

Kahtlemata peame nüüd kavandama uusi meetmeid teabe jagamiseks järgmise viieaastase programmi raames, mis järgneb Haagi programmile. Selle viieaastase programmi eelduseks on teabevahetuse kooskõlastatud, järjekindel meetod ja sellega peaks kaasnema teabe haldamise Euroopa Liidu strateegia. Ent teabevahetus tõstab kindlasti ka isikuandmete kaitse küsimuse.

See strateegia peaks võimaldama terviklikku käsitus teabevahetusest, mis vastab politsei vajadustele ja põhineb infotehnoloogiliste süsteemide koostalitlusvõimel.

See on minu vastus härra Aylwardile.

Liam Aylward (UEN). – Ma tahaksin volinikku vastuse eest tänada. Üks väga lühike lisaküsimus: mida teeb Euroopa Liit selleks, et konfiskeerida terroristide varad Euroopa Liidus, ning kas volinik võiks öelda, kui palju kuritegelike varade kindlakstegemise ja konfiskeerimisega tegelevaid büroosid praegu Euroopa Liidus on?

Avril Doyle (PPE-DE). – Ma paluksin volinikul kommenteerida, kas kõik 27 liikmesriiki on valmis tegema koostööd seoses politseiorganite teabevahetusega. Kui ei, siis millised riigid on eri meelt ja kas liri valitsus on taotlenud selles valdkonnas mingit erandit?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Volinik, ma tahaksin küsida, kas meil on olemas julgeoleku- ja ohutuspoliitika seoses tuumaelektrijaamu ähvardada võiva terroriohuga?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Me uurime praegu võimalusi sel kuritegelikul teel saadud vara konfiskeerimiseks. Kohtunik Jean-Louis Bruguière'ile on tehtud ülesandeks uurida terroristide rahastamise jälgimisprogrammi SWIFT. Tema uurimistulemused tehakse varsti teatavaks. Terroristide rahastamise jälgimisprogrammi raames kogutud teave on Euroopa Liidule kasulik olnud; kohtunik Bruguière'i kohustus on kontrollida, et kõik toimingud vastaksid andmekaitseõuetele. Võin öelda, et kokkuvõttes hõlbustab see vara konfiskeerimist hulgaltpoolt inimestelt, kes on teeninud ebaseaduslikku tulu.

Mis puudutab teabevahetust, siis ma ütlesin juba varem, et Europoli infosüsteem võiks olla palju tõhusam, kui liikmesriigid edastaksid sellesse süsteemi teavet usaldavamal ja läbipaistvamal moel. Me tegeleme sellega. Üks minu peamisi muresid on tõesti see, kuidas tekitada usaldust liikmesriikide eri luureorganite vahel, et teabevahetus muutuks tõhusamaks. Ma ei ole kuulnud mingitest eranditest selles valdkonnas. Usun, et vastasin teie küsimustele üsna piisavalt.

Tuumaelektrijaamadega seotud ohtudega seoses ütlen, et komisjon on esitanud ettepaneku võtta vastu õigusakt, mis võimaldaks tõhusamalt jälgida esmatähtsat infrastruktuuri, mille hulka kuuluvad muidugi ka tuumaelektrijaamad.

Juhataja. – Küsimus nr 37, mille esitas **Armando França** (H-0979/08)

Teema: ELi sisserändepoliitika

Arvestades, et Euroopa Liidu sisserändepoliitika peaks sisaldama tugevamat inimkeskset käsitust ja tagama inimõiguste järgimise; et see peaks repressiivmeetmete asemel edendama lõimimismeetmeid ja muid meetmeid, mille eesmärk on võrdsustada sisserändajate ja kodanike õigused ja kohustused, ning soodustama liikmesriikidevahelist ning liikmesriikide ja päritoluriikide vahelist koostööd; et see peaks edendama lahendusi, mis tugevdavad kultuuridevahelist dialoogi ning austust erinevuste, vähemuste ja vabaduse suhtes, ja arvestades, et Prantsuse Vabariik on juba allkirjastanud protokollid mitmete Aafrika riikidega, eriti Kongo, Tuneesia, Benini, Mauritiuse, Senegali ja Gaboniga, et edendada arengut ja seadusliku sisserände võimalust, siis millist toetust ja abi on komisjon andnud liikmesriikidele, kes soovivad alustada samasugust protsessi?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Vastuseks härra França küsimusele: Euroopa Liidus 2005. aastal rände suhtes võetud üldise lähenemisviisi eesmärk oli tagada asjakohasem reageering probleemidele, mis terve Euroopa Liidu jaoks rändega kaasnevad. See lähenemisviis põhineb eesmärgil edendada dialoogi ja koostööd kolmandate riikidega kõigis rännet puudutavates küsimustes, et luua rände paremaks ohjamiseks partnerlus.

Et anda rände suhtes võetud üldisele lähenemisviisile konkreetne sisu, toetab komisjon rände ja varjupaiga valdkondade algatusi, mis puudutavad koostööd kolmandate riikidega. Näidetena võib nimetada Aenease programmi, mille raames rahastati aastatel 2004–2006 üle saja projekti, ning sellele järgnenud rände- ja varjupaigaprogrammi, mille eelarve aastatel 2007–2010 on 205 miljonit eurot.

Paljud iga-aastastel konkurssidel välja valitud projektid on esitanud liikmesriigid, kes viivad neid ellu koostöös kolmandate riikidega. Näiteks Aenease programmi raames rahastab komisjon üht Hispaania ja Maroko ühisprojekti, mis hõlmab Maroko Ben Slimane'i provintsi ja Hispaania Huelva provintsi vahelise hooajalise rände ohjamist. Selle programmi kaudu toetatakse ka Hispaania ja Colombia koostööd korduvrände arendamisel. Samamoodi rahastasime Portugalis elavate kõrge kvalifikatsiooniga Cabo Verde kodanike ajutist tagasipöördumist kodumaale, et nad teavitaksid ja koolitaksid seal võimalikke väljarändajaid. Lisaks nendele meetmetele aitavad üldisele lähenemisviisile praktilist sisu anda ka sellised geograafilised rahastamisvahendid nagu Euroopa Arengufond ning Euroopa naabrus- ja partnerlusvahend. Näiteks toetas komisjon hiljuti rändealase teabe- ja juhtimiskeskuse asutamist Malis; sellesse projekti on tihedalt kaasatud mitmed liikmesriigid.

Selle üldise lähenemisviisi ühe osana pakkus komisjon välja uusi vahendeid partnerlussuhete edendamiseks kolmandate riikidega ning suurema sünergia loomiseks ühenduse ja liikmesriikide tegevuse vahel. Uue vahendina juurutatakse Euroopa Liidus nüüd liikuvuspartnerlust, esialgu katseprojektina. Liikuvuspartnerlus võimaldab edendada dialoogi ja koostööd Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel sellistes valdkondades nagu seaduslik ränne, areng ning ebaseadusliku sisserände ennetamine ja vähendamine. Sõlmitud on esimesed partnerluslepped Cabo Verde ja Moldova Vabariigiga ning nende raames on tehtud konkreetseid koostööpakkumisi. Näiteks Cabo Verdega sõlmitud partnerluslepe raames tegi Portugal ettepaneku allkirjastada uus protokoll, mis laiendab olemasoleva protokolli kohaldamisala Cabo Verde töötajate ajutisele rändele seoses tööga Portugalis. On ka teisi vahendeid, näiteks rändeprofiilid, mis koosnevad konkreetse riigi rändeolukorra analüüsist, ning koostööplatvormid, mis toovad asjaomases kolmandas riigis kokku riigi esindajad ja peamised rändega seotud rahastajad. Me lõime Ühendkuningriigi algatusel koostööplatvormi Etioopias ja kavatseme samasuguse platvormi luua ka Lõuna-Aafrikas.

Peale selle saavad ka integratsioonifond ja tagasipöördumisfond aidata liikmesriikidel kolmandates riikides lahkumiseelseid meetmeid rakendada, et abistada võimalikke väljarändajaid töö leidmisel sihtriikides ning soodustada nende ühiskondlikku ja kultuurilist lõimumist, või vastupidi, rakendada lühiajalisi toetusmeetmeid tagasipöördunud sisserändajate puhul.

Selline on minu vastus, härra França. Ma tahtsin teile tuua võimalikult palju näiteid, kuid ennekõike tahaksin öelda, et olen täiesti veendunud, et Euroopa peab rändevoogude ohjamisel lähtuma sellest üldisest lähenemisviisist, mis seob omavahel rände ja arengu ning võimaldab tegelikult rännet kooskõlastatult ohjata. Ma arvan, et see on eesmärk, mille poole me peame püüdlema, ja nii saab rände ohjamine Euroopas eeskujuks kogu maailmale.

Armando França (PSE). – (PT) Härra Barrot, ma olen teiega nõus. Ma arvan, et meil ei ole põhjust rahuloluks. Me ei saa tegelikult kõikide nende ulatuslike meetmetega rahul olla.

Tõde on, et ebaseaduslik sisseränne Euroopasse jätkub. Inimkaubandus jätkub. On piirkondi, kuhu saabub palju sisserändajaid, eriti Vahemere piirkond ja Itaalia. Prantsusmaa on tulnud välja mitmete oluliste kahepoolsete koostöölepingutega, kuid teised liikmesriigid ei ole tema eeskuju järginud. Komisjon peab samasuguse innuga jätkama seda koostöö- ja abistamispoliitikat, sest liikmesriigid...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Colm Burke (PPE-DE). – Proua juhataja, küsimuses viidati Euroopa Liidu poliitikale, mis sisaldab tugevat inimkesket käsitust ja tagab inimõiguste järgimise. Irimaalt saadeti just üks inimene välja, ehkki tema tütardele langeks osaks suguelundite moonutamine.

Kas komisjon on kutsunud liikmesriike üles võtma selles küsimuses vastu ühise seisukoha? Mõnes Euroopa riigis ei ole see ikka veel ebaseaduslik; kas komisjon julgustaks liikmesriike võtma vastu ühise seisukoha selle väga keerulise probleemiga tegelemiseks?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Esiteks tahaksin ma härra Françale kinnitada, et teen kindlasti kõik endast oleneva, et arendada mainitud üldist lähenemisviisi Euroopa Liidu kui terviku ja kolmandate riikide vahelise liikuvuspartnerluse kaudu. Teil on õigus: osa liikmesriike on sõlminud kahepoolseid lepinguid, kuid seda peaks tegema kogu Euroopa. Te rõhutasite õigesti ebaseadusliku sisserändega kaasnevaid riske, mis tulenevad suutmatusest seaduslikku rännet edukalt korraldada.

Härra Burke, teie mainitud näide on üks neid juhtumeid, mis tõestab, et tagasisaatmispoliitikat peab rakendama arukalt. Ei tohi saata inimesi tagasi kolmandatesse riikidesse, kus nende elu või isiksus satub ohtu. Seega peame seda poliitikat targalt ellu viima.

Ma ei tahaks tagasisaatmisdirektiivi juurde tagasi tulla. See on tekitanud lahkavamusi, ent kui see võetakse liikmesriikide õigusesse nõuetekohaselt üle, siis võimaldab see meil teatud määral jälgida, kuidas tagasisaatmispoliitikat rakendatakse.

Igal juhul kavatsen ma sellel teemal silma peal hoida.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Kolmas osa

Juhataja. – Küsimus nr 51, mille esitas **Emmanouil Angelakas** (H-0983/08)

Teema: Nn kinniste ametikohtade avamine

Soovides saavutada ühtse turu eesmärgina isikute, kauba ja teenuste vaba liikumist, edendab komisjon niinimetatud kinniste kutsealade avamist liikmesriikides, kus need on olemas, ja see on üldiselt õige samm.

Kas on juhtumeid, mille puhul need kinnised kutsealad võiksid kinnisteks jääda – tingimusel, et ühiskonda teenindatakse edukalt, s.t teenuseid on võimalik probleemideta osutada? Millised on teatud kinniste kutsealade avamise võimalikud negatiivsed tagajärjed? Kas komisjon on uurinud mõju kohalikele kogukondadele, iseäranis eriliste piirkondade, näiteks mägi- ja saarepiirkondade jms puhul?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Ma tahaksin kõigepealt täpsustada, et kinniste kutsealade avamine iseenesest ei ole komisjoni jaoks mingi üldine eesmärk. Seoses siseturupoliitikaga leiab komisjon siiski, et liikmesriikide õiguspärane vajadus reguleerida teatud tegevusalasid tuleb ühitada vajadusega tagada spetsialistide vaba liikumine kogu Euroopas.

On ütlematagi selge, et erialateenuste paremal kvaliteedil ja laiemal valikul saab olla vaid positiivne mõju kogu Euroopa Liidu majandusele. Seepärast paneb teenuste direktiiv liikmesriikidele kohustuse kontrollida oma õigusakte, pidades silmas teatud kutsealade puhul kohaldatavaid nõudeid, näiteks arvulisi ja territoriaalseid piiranguid, et hinnata nende asjakohasust Euroopa Kohtu praktikas kehtestatud tingimusi arvestades. Hiljemalt 28. detsembriks 2009 peavad liikmesriigid esitama komisjonile oma aruande selle kontrollimise ja hindamise tulemuste kohta. See annab neile võimaluse teha kindlaks teatud kinniste kutsealade avamise võimalikud negatiivsed tagajärjed ja põhjendada piiranguid.

Neist riikide aruannetest lähtudes asuvad komisjon ja kõik liikmesriigid tehtut vastastikku hindama, uurides ja arutades liikmesriikide õigusaktide muudatusi, aga ka nõudeid, mis otsustati säilitada. 28. detsembril 2010 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule kokkuvõtva aruande selle vastastikuse hindamise tulemuste kohta. Muidugi arutatakse selles kontekstis kõnealuste kutsealade erilise reguleerimise vajadust.

Lisaks – jällegi eesmärgiga tagada siseturu toimimine – on algatatud rikkumismenetlusi neil juhtudel, kui on leitud, et riiklikud eeskirjad seavad reguleeritud kutsealade valdkonnas diskrimineerivaid või ebaproportsionaalseid piiranguid, näiteks seoses omandiõigusega, mittevastavustega või kohustuslike tasumääradega.

Komisjon püüab ka konkurentsivaldkonnas liikmesriikide erialateenuseid käsitlevate eeskirjade asjakohast läbivaatamist edendada, nagu komisjoni kahes aruandes erialateenuste konkurentsi kohta on ette nähtud. Riikide konkurentsiameteid kutsutakse üles konkurentsieskirju silmas pidades kontrollima, kas õigusaktides on selgelt määratletud avaliku huviga seotud eesmärk ja selle eesmärgi saavutamiseks vajalikud vahendid, mis on võimalikult vähe piiravad.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, volinik, ma saan aru, et komisjon püüab luua ühtset siseturgu ja tagada spetsialistide vaba liikumist.

Teisalt aga on teatud kutsealasid, mida nimetasin kinnisteks ja millega tegelemiseks tuleb kõigepealt maksta teatud summa. Ma pean silmas taksolitsentse, mis on paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides kallid, ja proviisorite tegevust, mille suhtes kohaldatakse demograafilisi ja jaotusega seotud meetmeid. Ma tahaksin kuulda voliniku mõtteid selle kohta.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Kas teie arvates peaksid teadmised kohalikest oludest ja piirkondlikud eeskirjad olema üks sellistel kutsealadel tegutsemise eeltingimusi?

Avril Doyle (PPE-DE). – Ma ei ole kindel, kas kihlvedude vahendamine ning totalisaatorite ja hasartmängude korraldamine on käsitatavad selliste kutsealadena, kuid ühtse turu ja teenuste vaba liikumise seisukohalt on kindlasti tegemist probleemiga. Kuhu on selle aruteluga jõutud? Ma tean, et komisjoni talitused on kaasatud, ja ma saan selles valdkonnas siiani üsna vastukäivaid avaldusi. Teiseks, mis puudutab kutsevalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise direktiivi ja kogu seda vastastikuse hindamise valdkonda, millele volinik viitas, siis kas siin võib tekkida mingeid probleeme? Kui me avame ühe liikmesriigi kutsealad teisele liikmesriigile, siis kas me võrdleme võrreldavat?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Parlamendiliikmed, kes sel teemal sõna võtsid, on tõstatanud kaks eraldi küsimust. Üks küsimus puudutab teenuste direktiivi reguleerimisala ja teine kutsevalifikatsioonide regulatsiooni. Teenuste direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad kõik Euroopa Liidus osutatavad teenused mõne üksiku erandiga. Härra Angelakas tõstatas küsimuse proviisorite koha. Ta on ehk teadlik, et selles konkreetses valdkonnas on algatatud mõne liikmesriigi suhtes rikkumismenetlused.

Mis puudutab teenuste direktiivist tulenevat vastastikust hindamist, siis peavad kõik liikmesriigid oma õigusaktid selle aasta 28. detsembriks läbi vaatama ning seejärel korraldame vastastikuse hindamise, et näha, mis on proportsionaalne ja mis mitte.

Proua Doyle'i küsimus puudutab hasartmängudega seotud rikkumisi. Vastan, et praegu on meil pooleli ühes või teises vormis algatatud meetmed, mis puudutavad vähemalt 15 liikmesriiki. Selles valdkonnas on olemas ka kohtupraktika. Hasartmängude korraldamine on teenus, mis kuulub teenuste direktiivi reguleerimisalasse nagu kõik muud teenused, ja need küsimused tuleb lahendada. Liikmesriikide vastu on selles valdkonnas algatatud menetlusi, mis on nüüdseks jõudnud eri etappidesse. Me oleme üle ujutatud ka muudest võimalikest rikkumistest selles valdkonnas.

Juhataja. – Küsimus nr 52, mille esitas **Georgios Papastamkos (H-0984/08)**

Teema: Krediidireitingu agentuurid

Siseturu ja teenuste eest vastutav komisjoni liige Charlie McCreevy märkis seoses krediidireitingu agentuure puudutavate õigusnormidega hiljuti järgmist: „Ma tahan, et Euroopal oleks selles valdkonnas juhtroll. See ettepanek läheb kaugemale kõigis muudes jurisdiktsioonides kehtivatest eeskirjadest. Need väga ranged reeglid on vajalikud selleks, et taastada turu usaldus Euroopa Liidus antavate krediidireitingute vastu.”

Kas komisjon ütleks, miks ta ei teinud enne finantskriisi ettepanekut rangema õigusraamistiku kohta?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Komisjon on viimase paari aasta jooksul krediidireitingu agentuuride (reitinguagentuuride) tegevust tähelepanelikult jälginud. Pärast Euroopa Parlamendi 2004. aasta veebruaris vastu võetud resolutsiooni reitinguagentuuride kohta kaalus komisjon väga hoolikalt, millised õiguslikud meetmed oleksid reitinguagentuuride tegevuse reguleerimiseks vajalikud.

Lähtudes 2005. aasta märtsis Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komiteelt saadud nõuandest, võttis komisjon 2006. aastal vastu teatise reitinguagentuuride kohta. Selles teatises leidis komisjon, et mitmesugused finantsteenuseid käsitlevad direktiivid ning Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni tegevusjuhendil põhinev reitinguagentuuride eneseregulatsioon võiks pakkuda rahuldava vastuse peamistele reitinguagentuuridega seotud probleemidele. Samuti märgitakse, et selline lähenemisviis nõuaks arengu pidevat jälgimist komisjoni poolt.

Lisaks palus komisjon Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komiteel jälgida Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni tegevusjuhendi täitmist ja tulemustest igal aastal teada anda. Samas märkis komisjon oma teatise, et ta võiks kaaluda õigusakti kehtestamise ettepaneku esitamist, kui selguks, et Euroopa Liidu eeskirjade või Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni tegevusjuhendi täitmine on ebarahuldav või kui ilmneksid uued asjaolud, sealhulgas tõsised turutõrked või olulised muutused selles, kuidas reitinguagentuuride tegevust mujal maailmas reguleeritakse.

Finantskriis heitis reitinguagentuuridele uut valgust. Alates 2007. aasta augustist vaevab kogu maailma finantsturge suur usalduskriis. See finantskriis on keerukas nähtus ja selles on palju osalisi. Reitinguagentuurid seisavad lähedal nende probleemide allikale, mis tekkisid riskilaenude turgudel. Kriis osutas sellele, kui ebarahuldavalt reitinguagentuurid on oma tööd teinud. Põhjused võivad peituda huvide konfliktide ebarahuldavas haldamises reitinguagentuuride poolt, nende meetodika puudulikkuses, tegevuse ebapiisavas läbipaistvuses ja küsitavas sisemises juhtimises.

Riskilaenude turu kriis näitas, et reitinguagentuuride tegevusraamistikku tuleb oluliselt tugevdada. Seetõttu teatasin ma 2008. aasta juunis, et komisjon võtab selles valdkonnas õiguslikke meetmeid, ja 12. novembril 2008 võttis kolleegium Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidul vastu ettepaneku, mis käsitleb reitinguagentuuride tegevuse reguleerimist.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, volinik, teie ise ütlesite 2006. aastal vastuseks ühele minu küsimusele, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee soovitusel lähtudes ei esita komisjon krediidireitinguagentuuride sektoris mingeid uusi õigusakti ettepanekuid.

Nüüd, mil on ilmnenud tohutu finantskriis, ütlete, et me vajame rangemat õiguslikku raamistikku. Tööpoolet on meil rangemat õiguslikku raamistikku vaja. Minu küsimus on: kas te tunnistate, et komisjoni õigusloomeline reageerimine selles valdkonnas toimuvale on olnud loid?

Eoin Ryan (UEN). – Ma tean, et komisjon on teinud reitinguagentuuride kohta ettepanekuid ja esinenud muude algatustega, et taastada finantsturgude stabiilsus ja edaspidi selliseid kriise vältida; need meetmed on näiteks kapitalinõuete direktiiv, hoiuste tagamise kavad ja liikmesriikide maksebilanss.

Ma tahaksin volinikult küsida, milliseid ettepanekuid kavatses komisjon teha reaalmajanduse kasvu ja konkurentsivõime edendamiseks, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektoris, mis on praegu, mil üha suuremat hulka Euroopa riike tabab majanduslangus, eriti oluline.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Vastuseks härra Papastamkose küsimusele viitaksin ma 2005. aasta aruandele. Me ütlesime tollal, et kavatsime jälgida reitinguagentuuride tegevust, ning 2007. aastal, kui riskilaenude turu kriis saavutas oma haripunkti, kohtusin ma reitinguagentuuridega ja väljendasin meie rahulolematust selle suhtes, kuidas nad meie arvates olid oma tööd teinud.

2007. aasta detsembris kirjutasin Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komiteele ja Euroopa väärtpaberiturgude ekspertiisühmale, et saada neilt nõu, mida teatud valdkondade suhtes ette tuleks võtta. Ma ütlesin tollastes kõnedes ja kommentaarides täiesti selgelt, et olukorra jätkumine samal viisil lihtsalt ei tule kõne alla.

Selle tulemusena tulime 2008. aastal välja komisjoni ettepanekuga, mis on nüüd Euroopa Parlamendis ja ministrite nõukogus arutusel. Ma arvan, et ka varem, kui me reitinguagentuuride tegevusel silma peal hoidsime, tegin ma selgeks, et kaalume edaspidi seda küsimust, võttes arvesse muutunud asjaolusid. Kasutades ühe minust palju kuulsama isiku sõnu möödunud sajandist: kui asjaolud muutuvad, muutume ka meie. See ongi toimunud.

Mis puudutab seda, mida me kavatsime teha härra Ryani viidatud finantsregulatsiooni valdkondades, s.t seoses reitinguagentuure puudutavate ettepanekutega ja kapitalinõuete direktiiviga, siis esitas ta õigustatud küsimuse selle kohta, mida Euroopa Liit teeb selleks, et lahendada reaalmajanduse probleeme, sest kuigi finantsregulatsiooni muudatused on kahtlemata olnud õigeaegsed neis valdkondades, kus oli lünk, ei anna see iseenesest veel Euroopa majandusele hoogu sisse.

Härra Ryan, komisjon on viimastel kuudel kooskõlastanud rahalise stimuleerimise viise, mille Euroopa Ülemkogu detsembris heaks kiitis. Loomulikult on liikmesriikidel endiselt õigus mõjutada oma rahalisi stiimuleid, kui nad seda vajalikuks peavad, sest sellised küsimused kuuluvad eelkõige liikmesriikide valitsuste pädevusse. Ent vastuseks sellele stiimulite pakstile eraldas ka komisjon oma pädevuse raames mõningaid rahalisi vahendeid ning kooskõlastas kokkuleppel teiste Euroopa institutsioonidega meie edasise tegevuse majanduse elavdamiseks.

Ma mäletan, et juba enne seda võtsime komisjonis vastu mõned algatused, mis peaksid aitama stimuleerida väikeettevõtlust väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektoris, näiteks Euroopa väikeettevõtluse algatuse ja Euroopa osatähtsuse põhikirja, ning loodetavasti aitavad need algatused teatud määral kaasa Euroopa Liidu üldise majandusolukorra muutmisele.

Juhataja. – Küsimus nr 53, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0990/08)

Teema: Finantskriis

Kas komisjon on praegust finantskriisi silmas pidades muutnud siseturueeskirju, et lihtsustada liikmesriikide jaoks meetmete võtmist oma majanduse ja tööstuse kaitseks?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Sel finantskriisi ja majandussurutise ajal peavad nii Euroopa riikide valitsused kui ka Euroopa institutsioonid ilmutama otsustavust ja paindlikkust, nagu mainis president Barroso hiljuti vastu võetud Euroopa majanduse elavdamise kava eessõnas.

Selle paindlikkuse näitamiseks kehtestab komisjon näiteks lihtsustamispaketi, et kiirendada riigiabi käsitlevate otsuste tegemist, võimaldab aastatel 2009 ja 2010 kasutada kõigi suuremate riiklike projektide puhul kiirendatud hankemenetlust ning nõuab, et liikmesriigid võtaksid parandusmeetmeid majanduse elavdamisel tekkida võiva ülemäärase eelarvepuudujäägi korral, et lasta majandusel kohaneda.

Kuid see paindlikkus ei tähenda, et komisjon on muutnud või muudab siseturueeskirju. Ühtse turu läbivaatamisel 2007. aasta novembris esitatud ajakohastatud lähenemisviis poliitikavaldkondadele peab jätkuma nii, nagu ette on nähtud.

16. detsembri 2008. aasta eduaruandes „Ühtse turu läbivaatamine: üks aasta hiljem” tuuakse välja terve hulk hiljuti vastu võetud meetmeid, mis aitavad luua tingimused Euroopa majanduse taaselavdamiseks. Nende meetmete hulka kuuluvad eelkõige tugevamad lepingulised õigused tarbijate usalduse suurendamiseks, madalamad kulud ja väiksem halduskoormus ning ühtne põhikiri väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks. Samuti on ilmne, et me peame ümber struktureerima Euroopa õigus- ja järelevalveraamistikku, et viia tulevaste kriiside oht miinimumini.

Aasta jooksul töötasime koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga selle nimel, et muu hulgas suurendada pangahoiuste kaitset, mõjutada panku ja muid finantsinstitutsioone mitte võtma tulevikus liigseid riske ning paremini reguleerida reitinguagentuuride tegevust. Nende ettepanekute kiire vastuvõtmine ja rakendamine on enesestmõistetav. Me peame näitama, et Euroopa suudab anda konkreetseid vastuseid.

Lähikuudel sõnastab komisjon põhjaliku ettepaneku selle kohta, kuidas tuleks praegust õiguslikku ja järelevalveraamistikku edasi reformida, et taastada stabiilsus ja usaldus. Me peaksime püüdlema stabiilsema süsteemi poole, mis aitab tagada paremad võimalused kauplemiseks, riskide maandamiseks, hajutamiseks ja jagamiseks, vahendite eraldamiseks ja säästude rakendamiseks. See eeldab muu hulgas paremat koostööd ja kooskõlastamist riikide seadusandjate ja järelevalveasutuste vahel ning igasuguse proteksionismi vältimist.

Selleks, et edendada pikemaajalist majanduskasvu, peame vähendama kapitali kulukust ja parandama kapitali jaotumist. Selleks on ilmselgelt vaja siseturгу veelgi tugevdada.

Selline paindlikkus ei tähenda kindlasti mingeid järeleandmisi ühtse turu põhimõtetes. Vastupidi: finants- ja majanduskriisi ajal peavad nii Euroopa riikide valitsused kui ka Euroopa institutsioonid ühtse turu põhimõtetest kindlalt kinni pidama. On oluline, et kõigi kriisi lahendamiseks võetavate meetmete puhul järgitaks põhivabadusi ning mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtet. Näiteks on juba paigas riiklike päästeplaanide raamistik, et vältida kooskõlastamata riiklike meetmete seas igasugust negatiivset ülekanduvat mõju.

Võrdseid konkurentsitingimusi, mis on liikmesriikide tarbijatele ja ettevõtetele alates 1992. aastast nii kasulikud olnud, tuleb säilitada ja kaitsta. See on hädavajalik, sest igasugune ühtset turgu kahjustav meede võiks finantskriisi mõju laiemale majandusele veelgi süvendada.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Loodetavasti läheb voliniku hää l veidi paremaks. Lubage mul tänada volinikku tema vastuse eest ja öelda talle, et mul on hea meel kuulda, et proteksionism ei ole päevakorras, sest see näitaks majanduse taastumise võimatust. Kuid Euroopa tuleb sellest kriisist välja.

Kas ma võiksin paluda, et volinik räägiks veidi sellest taastumisest? Kõige lootustandvam asi, mida me üle tüki aja kuulnud oleme, oli president Trichet' märkus tänases ajakirjanduses. Ta ütles, et näeb võimalusi majanduse taastumiseks 2010. aastal. Ma kutsuksin volinikku üles hakkama rääkima ka tulevikust, nii et me ei kaotaks lootust, ja sellest, millised on Euroopa võimalused suurendada oma konkurentsivõimet selle kriisi ajal.

Brian Crowley (UEN). – Proua juhataja, ka mina tahaksin tänada volinikku vastuse eest ja anda talle nõu, et tilk viskit kuuma vee ja sidruniviiluga on kurgule väga hea.

Seoses teie vastusega, eriti mis puudutab majanduse elavdamise kavasid ja muud sarnast: viimastel kuudel on rõhutatud, et kooskõlastatud tegevus on ainus viis praeguse finantskriisiga toime tulla. Tahaksin küsida, kas on tehtud mingeid plaane või kas on olnud mingeid esialgseid kontakte peatselt ametisse astuva Ameerika administratsiooniga – Obama administratsiooniga –, et uurida, millist täiendavat kooskõlastatud tegevust oleks finantstasandil vaja.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Kahtlemata nõustun ma härra Mitchelliga selles, et proteksionism ei ole lahendus. Aga ma olen kindel, et paljud liikmesriigid näevad ilmselt võimalust võtta teatud proteksionistlikke meetmeid. Selle kohta tahaksin öelda kaht asja.

Esiteks: me oleme Euroopa Liidu õiguse jõustamisel valvsad, et tõkestada igasuguseid meetmeid, mis on vastuolus Euroopa Liidu eeskirjadega.

Teiseks ütlesin ma nendele liikmesriikidele: kui inimesed usuvad sellesse lahendusse, siis minu seisukoht on, et see pikendaks majandussurutise kestust, ja ma tean, et härra Mitchell nõustub minuga. Ent see lähenemisviis on alati tekitanud poleemikat ja ilmselt on palju Euroopa Parlamendi liikmeid, kes minu ja härra Mitchelliga ei nõustu.

Ma olen härra Mitchelliga ühel meelel ka selles, et kõik need negatiivse tooniga sõnumid majandussurutise kohta tuleks tasakaalustada realistliku suhtumisega ja et me ei peaks olema ülemäära pessimistlikud. Kardan, et selles maailmas, kus me elame – kas siis selles liikmesriigis, mida me kõige paremini tunneme, või teistes liikmesriikides – on alati olnud kalduvus keskenduda võib-olla liiga palju majandussurutise negatiivsetele külgedele. Me peame selle tasakaalustama realismiga, sest majanduse ennustamine eeldab realistlikkust ja ka inimesed peavad olema realistlikud. Tuleb leida kompromiss liigse pessimismi ja realistlikkuse vahel. Usaldus on väga habras asi; see võib kaduda hetkega, kuid selle taastamine võtab kaua aega.

Niisiis on mul hea meel tänastes ajalehtedes ilmunud Euroopa Keskpanga presidendi kommentaaride üle selle kohta, mis paaril lähemal aastal juhtuma hakkab. Aga nagu ma ütlesin, tuleb leida tasakaal ja inimesed peaksid olema teadlikud sellest, milline see tasakaal peaks olema.

Härra Crowley esitas õigustatud küsimuse, milliseid kokkuleppeid me oleme sõlminud, et arutada majandus- ja finantsküsimusi Ameerika Ühendriikide administratsiooniga. Nagu te kindlasti teate, kehtivad Ameerika Ühendriikides väga ranged protokollireeglid isegi üleminekuaja administratsioonis olevate inimeste tegevuse suhtes ja neist reeglitest peetakse hardalt kinni.

Kuid niipea kui uus administratsioon on ametisse astunud, võtame ühendust uue rahandusministriga. Selle teema arutamiseks on meil mitmeid institutsioone, näiteks Atlandi-ülene majandusnõukogu, ja meil on ka finantsturgude reguleerimise dialoog, mis toimub pidevalt. Niipea kui uus, Obama administratsioon järgmisel nädalal ametisse astub, võtame oma uute partneritega ühendust.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

(Istung katkestati kell 19.30 ja jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS*asepresident***16. Farmaatsiatoodete pakett (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus farmaatsiatoodete paketi kohta.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, ettepanekutel, mis kuuluvad niinimetatud farmaatsiatoodete paketti, mida ma Euroopa Parlamendi palvel täna õhtul siin esitlen, on üks ühine juhtmotiiv. Selle paketi eesmärk on kaitsta patsientide õigusi, vajadusi ja huve meie tervishoiusüsteemides.

Meie arvates ei ole patsiendid pelgalt osutatavate tervishoiuteenuste objektid ega ka farmaatsiatööstuse majanduslike huvide objektid. Patsiendid on vastutustundlikud kodanikud, kelle tervis on nende kõige tähtsam vara ning kellel on õigus saada kõige paremat ja ohutumat ravi ning parimaid ja ohutumaid ravimeid, mida meil pakkuda on. Patsiendid on tervishoiupoliitika subjektid.

Samas ei ole tervis või selle taastamine pelgalt õigus. Inimestel on ka kohustus enda eest hoolitseda, toitudes tervislikult, harrastades tervislikke eluviise ja osaledes vajaduse korral aktiivselt enda ravis.

Näiteks meie ettepanek jälgida heakskiidetud ravimite tegelikku toimet tõhusamalt eeldab sellist patsientide aktiivset osalust. Kui patsiendid ei teata ametiasutustele tarvitatud ravimitega seotud kõrvalnähtudest, on säärane jälgimine ajaraisk.

Sama kehtib võltsitud ravimite eest kaitsmise kohta. Patsiendid saavad tulevikus veenduda ja peaksidki veenduma, et nad ei tarvita võltsitud ravimeid, kontrollides, kas pakendi turvaelemendid, mis edaspidi on kohustuslikud, on tegelikult olemas. Kui me usume, et aktiivsetel, teadlikel patsientidel on tervishoius, ravimite jälgimisel ja võltsingute leviku tõkestamisel suur roll, siis on raske mõista, miks patsientidele ei võimaldata juurdepääsu teabele kõige olulisemate ravimite kohta. Seetõttu koosneb farmaatsiatoodete pakett neljast osast: paketti kuuluvad üks poliitiline teatis ning kolm õigusakti ettepanekut ravimite ohutuse jälgimise, võltsitud ravimite ja patsienditeabe kohta.

Meid on sundinud tegutsema võltsitud ravimite hulga kiire kasv. Aastatel 2005–2007 kasvas Euroopa Liidu välispiiridel konfiskeeritud võltsitud ravimite arv peaaegu neli korda. Kui me kohe ei tegutse, tuleb meil varem või hiljem tegemist surmajuhtumitega. See probleem on mõjutanud ka ravimite seaduslikku tarneahelat. Me oleme võltsitud ravimeid avastanud tarneahela eri etappides. Et iga üksikjuhtum tähendab tuhandeid ravimipakendeid, siis võivad ohus olla tuhanded patsiendid. Tulevikus peab Euroopa patsientidel olema võimalik seaduslikult tegutsevate müüjatelt, näiteks apteekidest saadud ravimite kvaliteeti täielikult usaldada.

Seepärast teeme järgmised ettepanekud: esiteks selged eeskirjad kõikidele seadusliku tarneahela osalistele; teiseks rangem kontroll ravimite ekspordi ja transiidi üle; kolmandaks nüüdisaegsed turvaelemendid iseäranis ohuallikate ravimite puhul, sealhulgas pitser või plomm, identifitseerimistunnus ja vöötkood, mis tagavad kõikide pakendite täieliku jälgitavuse; ning neljandaks toimeainete ohutuse jälgimise eeskirjad.

Ettepaneku koostamise ajal ilmnes üks arusaamatus, mille ma sooviksin lõplikult ära klaarida. Ettepaneku ainus eesmärk on suurendada patsientide turvalisust. Sellega ei ole kavatsatud tõkestada mõnda liiki ravimimüüki, näiteks paralleelset müüki. Selles sektoris on toimunud tähelepanuväärne teavituskampaania. Antud juhul võiks seda nimetada isegi eksitamiskampaaniaks. Ma tahaksin veel kord selgitada, et ravimite paralleelne müük on Euroopa Liidu asutamislepingu järgi lubatud tegevus ja jääb selleks. Need, kes tegelevad paralleelse müügiga, peavad lihtsalt järgima uusi ohutusnõudeid, nagu seda teevad kõik teised tarneahela osalised. Kedagi ei eelistata ega panda ebasoodsamasse olukorda.

Õigusakti ettepanek ravimiohutuse järelevalve kohta ehk heakskiidetud ravimite jälgimise kohta suurendab patsientide turvalisust ja vähendab tarbetut halduskoormust. See on hea näide sellest, kuidas vähem bürokraatiat võib tähendada suuremat turvalisust. Selle eesmärgi saavutamiseks muudetakse kohustused selgemaks ja aruandlusnõuded tõhusamaks. Lisaks peavad tootjad looma toimiva järelevalvesüsteemi. Kogu ühenduses kättesaadav teave soovimatute või varem teadmata kõrvaltoimete kohta muudab riskide ohjamise ühenduses märksa lihtsamaks.

Ja veel sisaldab farmaatsiatoodete pakett ettepanekut parema patsienditeabe kohta. Ma tean, et see on väga vaieldav küsimus, mida me oleme sageli ka Euroopa Parlamendis käsitleanud, ning ma loodan, et suudame seda rahulikult, objektiivselt ja poleemikasse laskumata arutada.

Patsientidel on õigus teavet saada ja eriti kehtib see ravimite kohta. Tervis on üks meie olulisemaid varasid, kui mitte kõige olulisem. Meie vananevas ühiskonnas muutub hea tervis aina tähtsamaks. Demokraatlikus ühiskonnas on täiesti loomulik, et patsientidele tuleb nende tervist puudutavate küsimuste kohta põhjalikku teavet anda.

Ma pean väga selgelt välja ütlema – ja see on tõesti demokraatliku ühiskonna üks oluline põhimõte –, et me ei pea selgitama ega põhjendama nõuet anda inimestele teavet. Selgitama ja põhjendama peab hoopis olukorda, kus kodanikele ei anta teavet.

Patsiendid otsivad juba praegu aktiivselt infot. Kõigil meil on ette tulnud olukordi, kus mõni sõber, tuttav või koguni pereliige otsib enda või mõne oma raskelt haige sõbra, sugulase või tuttava jaoks meeleheitlikult – ja paljudel juhtudel need inimesed ongi meeleheitel – teavet selle kohta, kas on olemas paremat ravimit või ravi.

Esimene koht, kuhu nad vaatavad, on Internet. Nad leiavad kõikjalt maailmast üles pandud teavet ega oska otsustada, kas tegemist on reklaami või faktilise teabega. Minu arvates on selline olukord kohutav ja talumatu.

Seepärast tahaksin väga selgelt välja öelda, et praegune olukord ei vasta patsientide vajadusele saada kvaliteetset teavet. Tulemuseks on ka diskrimineerimine. Neil, kes oskavad inglise keelt ja teavad, kuidas kasutada Interneti, on juurdepääs teabele, kuid need, kel nimetatud oskusi pole, sellele juurde ei pääse. Tavaliselt on sellised inimesed eakamad, kuid just nendel on eriti oluline faktilist teavet saada.

Olukord Euroopas on praegu selline, et Ameerika päritolu ravimite kohta on teave olemas, kuid Euroopa päritolu ravimite kohta see puudub. Meie kaalutluste lähtepunktiks on tõdemus, et retseptiravimite reklaamimise keeldu ei või mingil juhul lõdvendada ning et teavitamisel ja reklaamimisel on suur vahe. Seetõttu teeme ettepaneku hakata avaldama teatud infot, eelkõige sellist teavet, mida ametiasutused on juba kontrollinud ja mis leidub näiteks ravimipakendi infolehtedel. Teiseks tuleks seda teavet avaldada Internetis üksnes kirjalike vastustena konkreetsetele küsimustele või siis tervishoiualastes väljaannetes, mille määravad kindlaks liikmesriigid.

Kolmandaks tuleb järgida rangeid kvaliteedinõudeid ja neljandaks peavad liikmesriigid panema paika tõhusad kontrollimehhanismid. Teavet tuleb enne avaldamist kontrollida. Erandid on lubatud ainult juhul, kui süsteem toimib tõhusalt.

Ma tahaksin selgitada, et muidugi on patsienditeabe ja farmaatsiatoodete reklaamimise vahel üks niinimetatud hall tsoon. Patsiendid ei suuda sellest hallist tsoonist läbi näha, sest iga liiki teavet jõuab nendeni kõikvõimalike kanalite kaudu, kusjuures ajakirjandus võtab enesele vastutuse toimetamise eest. Väga sageli kontrollivad seda teavet – diplomaatiliselt väljendudes – huvitatud isikud ning lugejatel ei ole võimalik kindlaks teha teabe allikat ega seda, kes asjast huvitatud on.

Ma kavatsen teha koostööd ajakirjanduse ja farmaatsiatööstusega, et koostada tegevusjuhend, tagamaks, et selline enam kui küsitav tegevus tulevikus lõpeks. Et seda saavutada, peame patsienditeabe probleemile leidma parema ja nüüdisaegsema lahenduse.

Selles pakettis on väga ajakohased ja edumeelsed ettepanekud. Neis tehakse ilmselged järeldused asjaolust, et kodanikud peavad üha tähtsamaks küsimusi, mis puudutavad nende tervist. Loodetavasti saab see pakett Euroopa Parlamendi toetuse. Suur tänu kõigile.

John Bowis, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Proua juhataja, mul on väga hea meel voliniku avalduse üle, eriti tooni üle, millega ta oma sõnavõttu alustas, öeldes, et kogu selle teema keskmes on patsiendid. Ma tegelen Euroopa Parlamendis parajasti piiriülest tervishoidu käsitleva raportiga ja patsientide ohutus on selle üks olulisemaid tahkusi. Kui lubate mul seda öelda, siis ma sooviksin, et teie pakett oleks tulnud varem, nii et meil Euroopa Parlamendis oleks olnud võimalik see vastu võtta koos teiste tervishoiumeetmetega. See ei ole küll võimalik, ent vähemalt oleme sellega algust teinud.

Ehk võiksite mõnele oma kolleegile mainida, et meie arvates võiks selles ohutuspaketis käsitleda ka süstlatorkevigastusi.

Ent vaatame nüüd neid kolme teemat, millele te viitasite. Te osutasite õigustatult patsientidele antavale teabele ja käsitlesite seda teemat põhjalikult. Ma arvan, et patsiendid, eriti need, kes põevad neurodegeneratiivseid haigusi, on väga huvitatud sellest, et seda teavet antaks muul moel kui reklaamina, nii et nad võiksid loetut usaldada – olgu Internetis, ravimipakendil, reklaamis või teadaannetes; see teave peab olema antud heauskselt ja olema usaldusväärne. Praegu see nii ei ole ja patsiendid on ohus, nagu te ütlesite.

Teine teema on võltsimine. Võltsimine on üks meie aja nuhtlusi. Kellade või disainrõivaste võltsimine on üks asi, kuid kui võltsitakse ravimeid, on olukord palju tõsisem. Võltsitud ravimid seavad patsiendid ohtu; nad võivad võltsitud ravimite tõttu koguni surra. Nagu me kuulsime, on statistika järgi võltsingute arv kahe aasta jooksul ehk aastatel 2005–2007 märkimisväärselt kasvanud – igal aastal konfiskeeritakse Euroopa Liidu piiridel 2,5 miljonit ravimipakendit; hirmutav on see, et võltsinguid leidub üha enam apteekides ja neid ei müüda ainult Internetis.

Kolmandaks viitasite ravimiohutuse järelevalvele. Me peame arvesse võtma, et 5% kõikidest haiglaravi juhtudest on põhjustatud ravimite kõrvaltoimest ja et ravimite kõrvaltoime on haiglas aset leidvate täiesti asjatute surmajuhtumite põhjuse hulgas viiendal kohal. Seega on eluliselt tähtis, et meil oleksid lihtsustatud, usaldusväärsemad õigusaktid ka ravimiohutuse järelevalve kohta.

Kui saame need paika, siis usutavasti täiendavad minu raport ja teie pakett teineteist ning see teema peab olema päevakorras tähtsal kohal täna, praeguse parlamendikoosseisu ülejäänud ametiaja vältel ja ka selle Euroopa Parlamendi jaoks, kes asub tööle suve lõpul.

Dorette Corbey, *fraktsiooni PSE nimel*. – (NL) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, on hea, et me arutame täna õhtul farmaatsiatooteid käsitlevaid uusi õigusakte. Ma tahaksin ka volinik Verheugenit selle võimaluse eest tänada.

Volinik Verheugen märkis õigesti, et õigusaktides on vaja teha mitmeid muudatusi. Me peame pöörama rohkem tähelepanu ohutusele ning vajame paremaid eeskirju patsienditeabe kohta ja tõhusaid meetmeid võltsitud ravimite suhtes. Ma tahaksin toonitada ka mõtet, et patsiendil peab siin olema keskne koht.

Ravimid on range järelevalve all ja seetõttu ei saa turule tuua midagi, mis on iganenud. Enne turuletoomist kontrollitakse ravimeid rangelt, ent kui nad kord juba turul on, siis katsetatakse neid edaspidi äärmiselt harva. Pärast turulejõudmist on järelevalve ravimite üle piiratud. Kõrvaltoimetest küll teatatakse, ent ravimite tõhususe uurimine on puudulik. Kavandatav õigusakt annab meile võimaluse seda olukorda parandada ja seda on tõesti vaja.

Näiteks tarvitatakse massiliselt vere kolesteroolisisaldust alandavaid ravimeid, ehkki eri toodete tõhususe kohta pole palju teada ja äärmiselt vähe on teada selle kohta, milline ravim on kõige tõhusam. Sama võib öelda antidepressantide ja muude ravimite kohta, mis mõjutavad inimeste vaimset tervist. Oleks hea, kui farmaatsiatööstust kohustataks oma toodete tõhusust ja kõrvaltoimeid laialdasemalt uurima. Selleks on vaja sõltumatut kontrollimist.

Me kõik teame, et patsientidele ravimite kohta antav teave on vastuoluline teema. Igaüks, kes vaatab Ameerika Ühendriikides parimal eetriajal televiisorit, näeb, milliseid probleeme see võib tekitada. „Küsi oma arstilt ravimit X rinnavähi vastu või ravimit Y põiepõletiku vastu.“ Seni on Euroopas kehtinud ravimireklaami keeld ja minu arvates peaks see nii jääma. Me ei saa lubada, et keegi hakkaks meile diagnoose panema või veenma meid teatud ravimeid võtma.

Farmaatsiatööstus soovib patsiente oma toodetest teavitada ja leiab, et suudab teha seda kõige paremini. Ma kujutan ette, et see võib nii olla küll, ent sõltumatu kontrollimine on samuti ülivajalik. Õigusakti ettepanekus lõdvendatakse Internetis ja trükimeedias avaldatava teabe levitamise eeskirju. Nagu volinik Verheugen ütles, on tegemist nüüdisaegse ja edumeelse ettepanekuga. Teavitamise ja reklaamimise vahel peab olema selge eraldusjoon ning patsientidel peaks olema õigus saada usaldusväärset teavet. Seepärast oleks hea koguda teave ühtsesse Euroopa andmebaasi koos võrdlevate andmetega ravimite mõju ja kõrvaltoimete kohta.

Paketi kolmanda ettepaneku järgi kavatakse karmistada eeskirju, mille eesmärk on tõkestada võltsitud ravimite turuletoomist. See on täiesti õige, sest nagu kolleeg Bowis ütles, on võltsitud ravimite turuletoomine tõsine kuritegu. Samuti on volinik Verheugenil õigus, kui ta ütleb, et see nähtus ei ole tingitud mitte niivõrd paralleelsest ravimimüügist kui hoopis teistsugustest mehhanismidest, millega meil tuleb tegelda. Me peaksime lähitulevikus põhjalikumalt arutlema patsientide teavitamise eeliste ja puuduste, võltsitud ravimite ja patsientide ohutuse üle, sest selles valdkonnas on kindlasti tegemist mitmete avalike ülesannetega. Vastutus lasub tööstusel, teatud määral patsientidel, ent ka ametiasutustel.

Carl Schlyter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (SV) Proua juhataja, ma sooviksin komisjoni selle avalduse eest tänada. Minu arvates on hea käsitleda ka näiteks keskkonnanähte. Jäätmeäitluses on farmaatsiatoodetest tulenev saastatus kasvav probleem.

Mis puudutab ravimite reklaamimist, siis tahaksin näha võimalikult rangeid piiranguid. Ma olen sellest tõesti juba üsna tüdinud. Ühel õhtul, kui ma televiisorit vaatasin, siis täheldasin, et veerand kõikidest reklaamidest

puudutasid retseptita ravimeid. Ma kutsun komisjoni üles viima läbi mõju hindamist, et näha, kui suur on olnud reklaamide mõju nende farmaatsiatoodete müügile. Kas on mõistlik, et ravimireklaam televisioonis on nii ulatuslik, isegi kui tegemist on retseptita ravimitega?

Rootsis oli meil näiteks vaktsiin Gardasil, mis vaevalt kuulub retseptita ravimite või epidemioloogiliste vaktsiinide hulka. Seepärast sooviksin, et selles valdkonnas oleksid õigusaktid rangemad.

Mis puudutab ravimite võltsimist, siis see nähtus on tõenäoliselt seotud ka meie praeguse patendisüsteemiga. Hinnaerinevused on tohutud. Minu arvates tuleks selleks, et juhtida teadustegevust paremini avaliku huviga seotud vajaduste rahuldamise poole, farmaatsiatoodetega seotud auhinnaafonde ilmselt laialdasemalt kasutada. Ehk oleks siis võimalik välja töötada uusi ravimeid näiteks tähelepanuta jäänud troopiliste haiguste vastu – tegemist on valdkonnaga, kus ostujõud on napp. See võimaldaks paremini teadustegevust ellu viia, et luua ravimeid nendele ühiskonnariühmadele, kelle ostujõud on nõrk.

Ma sooviksin, et komisjon uuriks auhinnafondide kasutamise võimalusi põhjalikumalt, nii et isik, kes töötab välja uue ravimi, saaks teatud ühekordse summa. Tootmiseks ei oleks sel juhul litsentsi vaja. Ma usun, et teatud juhtudel oleks sel viisil parem teadustegevust tõhustada ja – mis kõige tähtsam – ravimite võltsimise eesmärk kõrvaldada. Ma näen palju eeliseid selles, kui poliitilisel tasandil luuakse võimalus suunata teadustegevust teatud haigusega seotud probleemi lahendamisele, selle asemel et ravida 30 aastat sümptomeid ravimi abil, mis on asjaomastele äriühingutele väga tulus.

Lõpetuseks paar sõna nanotehnoloogia kohta. Ravimites on nanoosakesi, kuid me teame väga vähe nende mürgisuse kohta. Mul oleks hea meel, kui nanoosakeste mürgisuse uurimiseks võetaks kasutusele paremaid meetodeid.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Paljud meist räägivad farmaatsiatoodete paketi seoses ilmselt tervishoiu subsidiaarsuspõhimõttest. Ent olukord ravimiturul näitab, et Euroopa konkurentsivõime tagamine teadus- ja arendustegevuse valdkonnas ning uute ravimite levitamise ja müügi valdkonnas nõuab liikmesriikide sellealast tihedamat ja paremat koostööd.

Selleks, et patsiendid võiksid ravis tulemuslikumalt osaleda, peavad nad ravimitest ja muidugi ka nende soovimatutest kõrvaltoimetest rohkem teadma. Et ravimitega seotud teadus- ja arendustegevuse rahastamine on Euroopas piiratud, ei suuda Euroopa farmaatsiatööstus Ameerika, Jaapani ega Kanada omaga võistelda. Sel põhjusel on ravimite hinnad Euroopa turgudel ebaproportsionaalselt kasvanud.

Me oleme Euroopa Parlamendis korduvalt arutanud teatud ravimite, näiteks vähiravimite ja niinimetatud haruldaste haiguste ravimite vähese kättesaadavuse küsimust. Me muudame patsiendid, kes on niigi raskes olukorras, kerjusteks, kes peavad ravi saamiseks sponsoreid otsima. Paljude ravimite kõrge hind sunnib tervishoiusektorit püüdma leida odavamaid alternatiive ehk teisisõnu geneerilisi ravimeid. Kahjuks on just geneerilised ravimid need, mida sageli võltsitakse ja mis ei sisalda tihti suhkrut ja abiaine kõrval mingit toimeainet.

Need tõsiasjad näitavad meile, kui oluline on vahetada arvamusi, arutada seda teemat ja seejärel võtta vastu täielik farmaatsiatoodete pakett, mis tagab patsientidele kvaliteetsed ja taskukohased ravimid. Seepärast ootan ma tulemuslikku koostööd keskkonna-, rahvatervise- ja tarbijakaitsekomisjonis selle paketi konkreetsete osade jaoks määratud raportööridega. Ma pean volinikuga nõustuma, et Interneti kaudu müüdivad tooted ohustavad märkimisväärselt ravimipoliitikat.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, mind üllatab alati, kui tervishoiuküsimustega tegeleb ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat. Ent patsientideavet puudutavaid ettepanekuid lugedes saab peagi selgeks, et kui jätta paar nüanssi kõrvale, siis käsitletakse neis ravimeid samamoodi nagu igasugust muud tarbekaupa.

Mis puudutab seda teemat, siis minu arvates nimetatakse tööstuse enda antavat teavet, välja arvatud märgistusel olev teave ja seadusega ette nähtud teated, reklaamiks ja kordamise kaudu muutub see konkurentsivõimeliseks kaubanduslikuks varaobjektiks.

Komisjon võib ju esile tuua teatud sätteid, mis tema ettepanekut iseloomustavad, ja rääkida meile, et just patsientide ühingud ootavad neid sätteid kannatamatult. Meid, kes ei lase end selle patsientideabe direktiivi väidetavast mõjust petta ja kes teavad, et tegelikult ei aita see direktiiv kuidagi kaasa eurooplaste tervise parandamisele, on palju.

Me võime juba praegu olla kindlad, et kui see direktiiv vastu võetakse, hakkab farmaatsiaettevõtete turunduseelarve hoogsalt kasvama – kahtlemata teadusuuringute arvelt. Juba praegu kulutatakse 23% käibest reklaamile ja kõigest 17% teadusuuringutele ning kui me vaatame Ameerika Ühendriike ja Uus-Meremaad, kus selline reklaamiv teave on lubatud, siis näeme, et selle tulemusena on kasvanud retseptide arv ja tervishoiukulud, ilma et ravi kvaliteet või kodanike tervis oleks nähtavalt paranenud. Õppigem sellest.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et tänapäevane lahendus oleks rohkem usaldada või paremini koolitada tervishoiutöötajaid, nii et nad võiksid ravi ja retseptiravimite kohta teavet anda.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Proua juhataja, volinik Verheugen, nagu te ütlesite, tekitas see pakett palju kõneainet juba enne esitamist. See ei pruugi olla eriti üllatav, sest ravimid mõjutavad meid kõiki. Samas aga mõjutab see teema ka märkimisväärselte huvidega võimsaid äriühinguid ja maksutulude kasutamist.

Mina isiklikult palusin komisjonil lisada esitatava teabe hulka ka andmed ravimite keskkonnamõju kohta. Olen väga rahul, et komisjon on minu soovitus oma ettepanekus arvestanud, mis tähendab seda, et keskkonnamõju võidakse edastatavale teabele lisada. Ent minu arvates võiks see olla ravimi kohta antava teabe kohustuslik osa.

Ma ei taha näha retseptiravimite reklaame. Seepärast on mul hea meel, et komisjon tundub olevat samal seisukohal. Samas olen komisjoniga ühel meelel selles, et patsientidel ja avalikkusel peaks olema õigus saada ravimite kohta mõistlikku ja tõlevastavat teavet. Paljudel juhtudel on see juba tagatud. Näiteks meil Rootsis on süsteem nimega FASS. On oluline, et tavakodanikul oleks võimalik kiiresti leida usaldusväärset teavet, arvestades eriti seda, kui palju levib otseselt eksitavat infot näiteks igasugustes Interneti-jututubades, mille haavatav tarbija kergesti üles leiab. Kuid nagu komisjon on soovitanud, on oluline seda teavet objektiivselt kontrollida, et sellele oleks võimalik tugineda. Ma olen komisjoni ettepaneku selle osa suhtes üsna skeptiline. On äärmiselt tähtis reguleerida, kuidas nende teabekanalite tööd võiks korraldada ja peaks korraldama, nii et teave oleks kergesti kättesaadav – aga ainult neile, kes seda tõepoolest otsivad –, kuid seda ei edastataks reklaamina inimestele, kes seda ei soovi.

Samuti kahtlen ma veidi selles, kas on tõepoolest vaja kogu seda teemat Euroopa Liidu tasandil reguleerida. Lõppude lõpuks on tegemist valdkonnaga, mis seondub tervishoiuteenuste ja arstiabiga, ning see peaks kuuluma peaaesjalikult liikmesriikide pädevusse. Seetõttu tahaksin, et mind veendaks veidi rohkem selles, et selle teema õiguslik reguleerimine Euroopa Liidu tasandil on tõepoolest vajalik.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, mul on volinikule kaks konkreetset küsimust. Kas te kavatsete leida mingi võimaluse, tagamaks, et see direktiiv ei mõjuta Saksamaa apteekides tasuta levitatavat ajakirja, mida kaudselt rahastab farmaatsiatööstus?

Minu teine küsimus puudutab ravimite nimetusi piiräärsetes piirkondades. Need nimetused erinevad sageli, ehkki ravimid sisaldavad identseid koostisaineid. Kas piiräärsete piirkondade elanike jaoks oleks kuidagi võimalik asja lihtsamaks muuta?

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, mul on hea meel komisjoni tänase avalduse üle ja ma ootan võimalust uurida põhjalikumalt, mida see pakett täpselt sisaldab.

Mõni aasta tagasi toimus meil siin farmaatsiatooteid käsitlevate õigusaktide läbivaatamine. See hõlmas nii veterinaarravimeid kui ka inimestele mõeldud farmaatsiatooteid. Ma panen lihtsalt imeks, miks need kaks valdkonda on praeguses menetluse staadiumis lahutatud. Komisjon on teadlik minu huvist õigusakti vastu, mis käsitleb veterinaarravimite kaudu toiduahelasse sattuvate jääkide piirnorme. Ma olen juba mõnda aega kritiseerinud veterinaarravimite direktiivi tõsiseid puudujääke.

Kas volinik võiks kommenteerida ravimite koostoimet, mitme ravimiga ravimise ja ravimiresistentsusega seotud küsimusi tänaõhtuse arutelu raames? Ma nõustun kõigi nendega, kelle arvates peaksid patsiendid saama palju rohkem teavet. Patsiendid ei peaks „võistleva” – kui see on nüüd õige sõna – sellega, mida nad Internetist leiavad, arvestades, et seal on vahel palju väärinfot. Nad peaksid saama oma ravimite kohta kindlast allikast korralikult kontrollitud teaduslikku teavet.

Mulle teeb muret ka ravimifirmade mõju sellele, kuidas arstid retsepte välja kirjutavad. Kas volinik võiks seda kommenteerida, palun?

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, lubage mul vastuseks proua Corbey märkustele kõigepealt öelda seda, et ma kiitsin Euroopa retseptiravimite andmebaasi loomise heaks juba mitu aastat tagasi. Töö andmebaasiga edeneb jõudsalt ja andmebaas on peagi olemas.

Mitte ainult proua Corbey, vaid veel mitmed parlamendiliikmed on küsinud, kas on võimalik tõmmata selget joont teavitamise ja reklaamimise vahele. Lubage mul veel kord öelda, et komisjon on täielikult vastu retseptiravimite reklaami – või kuidas tahes seda tegevust nimetatakse – lubamisele Euroopas. Me ei luba seda mitte mingil juhul. Samas andsite mõista, nagu poleks teavitamise ja reklaamimise vahel mingit erinevust, ja siin pean ma teile vastu vaidlema. Kui keegi ütleb, et teavitamist ja reklaami ei ole võimalik eristada, solvab ta sadu tuhandeid ajakirjanikke, kes ajalehtedes, raadios või televisioonis oma igapäevast tööd tehes näitavad selgelt, et teavitamisel ja reklaamimisel on vahe. Eeskirjad, mille me koostame, on nii selged ja täpsed, et teavitamise ja reklaami eraldusjoone ähmastumine ei tule kõne allagi. Teabe aluseks peavad olema andmed, mille kinnitav asutus on juba heaks kiitnud. Teave peab enne avaldamist olema heaks kiidetud ja selle suhtes kohaldatakse ranget kvaliteedikontrolli. Ma tõesti ei mõista, kuidas keegi saab seda reklaamimiseks pidada.

Härri Schlyter tõstas vaktsiinide küsimuse. Siinkohal tuleb selgelt välja öelda, et vaktsiinid ei ole vabalt kättesaadavad. Tavaliselt teevad vaktsiine tavakodanikele kättesaadavaks tervishoiuasutused, kasutades teavituskampaaniaid, mille eesmärk on saavutada elanikkonna võimalikult ulatuslik vaktsineerimine. Niimoodi peaksid need asjad olema, kuid muidugi tuleb teavitamise ja reklaamimise eristust arvesse võtta ka vaktsiinide puhul. Selles olen ma teiega täiesti ühel nõul. Ravimite võltsimise küsimus ei ole seotud intellektuaalomandiga. Võltsitud ravimeid ei toodeta intellektuaalomandiga seotud vaidluste tõttu. Ravimid, mida võltsitakse, on juba kinnitatud ja see tähendab, et igasugused intellektuaalomandiga seotud küsimused on juba lahendatud. Ravimite võltsimise põhjuseks on puhas ahnus. Intellektuaalomandiõiguste rikkumine ei ole selle teemaga seotud. Tegemist on lihtsalt kuriteoga. Ravimite võltsimise puhul võib rääkida vähemalt tervise kahjustamisest, kui mitte mõrvakatsest. Intellektuaalomandiga ei ole siin midagi tegemist.

Ma tahaksin juhtida teie tähelepanu Euroopa Ravimiameti statistikale, mis viitab parema patsienditeabe võimalikule mõjule. Suurbritannias on 5% haiglas olevatest inimestest seal seetõttu, et nad on võtnud vale ravimit, teisisõnu ravimit, mille suhtes nad on allergilised või mida neile ei oleks tohtinud määrata. Seega on Suurbritannias 5% kõikidest haiglaravi juhtudest seotud vale ravimi tarvitamisega. Me teame, et 50% juhtudel oleks saanud seda vältida, kui patsient oleks olnud vastava ravimi olemusest teadlik. See teave aga ei olnud talle kättesaadav. Ma kasutan seda argumenti ka vastusena liikmesriikide tervishoiuasutustele, keda ei vaimusta võimalus, et patsiendid on edaspidi teadlikumad, sest nende arvates on teadlik patsient nõudlikum ja küsib kallimaid ravimeid. Statistika näitab aga, et patsienditeabe abil on võimalik koguni raha säästa.

Mis puudutab proua Hennicot-Schoepgesi küsimust tasuta jagatavate brošüüride ja ajakirjade kohta, siis minu arvates ei ole Euroopa seadusandjal võimalik takistada kedagi tasuta brošüüre jagamast. Seda tehakse paljudes liikmesriikides. Samas kehtib reklaamikeeld ka selliste ajakirjade ja brošüüride suhtes. Ma mõtlen näiteks minu kodumaal hästi tuntud väljaannet Apothekenumschau. Need väljaanded ei või sisaldada retseptiravimite reklaami.

Ma rääkisin veidi hallist tsoonist ehk varjatud reklaamist, mida ka teie mainisite. Jah, see on olemas. Me oleme sellisest tegevusest teadlikud ja meie ettepanekud on suunatud just nimelt sellise varjatud reklaami vastu, mida praegu võib näha paljudes valdkondades.

Mis puudutab piiräärseid piirkondi, siis see, mida te kirjeldasite, tuleneb asjaolust, et ravimeid kinnitatakse meil endiselt ennekõike riigisiselt. Euroopa tunnustus on erand, mitte reegel. Teisisõnu, ravimitootjad lasevad oma ravimid kinnitada eri liikmesriikide turgude jaoks ja miski ei takista neid registreerimast oma ravimeid eri nimede all. Selles probleem peitubki. Kui ravimil on Euroopa tunnustus, siis on ta sama tootenime all kättesaadav kogu Euroopas, sealhulgas piiräärsetes piirkondades.

Proua Doyle, ma ei usu, et meie arutatavates valdkondades saaks inimestele mõeldud ravimeid ja veterinaarravimeid üks-ühele seostada. Ma leian, et struktuurid on väga erinevad. Näiteks loomad ei saa ravimite kohta ise teavet leida. Nõudluse ja pakkumise suhe on hoopis teistsugune. Aga ma kaalun seda probleemi meelega edaspidi. Samuti tahaksin märkida, et jääkide teemal esitasime ettepaneku juba ammu, nagu te teate.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

17. Ohtlikud ained ja valmistised (diklorometaan) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel Carl Schlyteri koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/769/EMÜ seoses teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja

kasutamise piirangutega (diklorometaan) (KOM(2008)0080 – C6-0068/2008 – 2008/0033(COD)) (A6-0341/2008).

Carl Schlyter, *raportöör*. – (SV) Proua juhataja, ma sooviksin tegelikult, et eesistujariik Prantsusmaa oleks siin täna õhtul esindatud, sest ma pean ütlema, et meie koostöö oli erakordselt hea. Eesistujariigi pühendumiseta ja valmisolekuta leida edasiliikumise võimalusi ei oleks meil kunagi õnnestunud kokkuleppele jõuda. Selle protsessi jooksul blokeeris teatud vähemus kogu aeg üht või teist küsimust. Seega just tänu väga heale koostööle eesistujariigi Prantsusmaaga saab see õigusakt nüüd teoks ja see on suurepärane.

Me räägime diklorometaanist – värvieemaldist. See on ka tööstuslik kemikaal, mida kasutatakse tegelikult palju farmaatsiatööstuseski. Selle aine tööstuslikul kasutamisel on aga täiesti võimalik kaitsta nii töötajaid kui ka keskkonda. Probleemid tekivad ennekõike siis, kui seda müüakse tavatarbijatele. Diklorometaan on mürgine vähki tekitav kemikaal, millel on narkootiline mõju ja mis kahjustab tervist. Diklorometaan mõjub inimesele kiiresti. Selleks ajaks, kui te diklorometaani lõhna tunnete, on ohutuse piir juba kolmekordselt ületatud ja seetõttu on erakordselt raske end selle eest kaitsta. Korraliku kaitsevarustuse hulka kuuluvad väga erilised kindad, mis tuleb iga kolme tunni järel välja vahetada. Kasutajal peab olema ligikaudu 2700 eurot maksev erivarustus ja autonoomne õhuvarustussüsteem.

Seda kemikaali kasutatakse tänapäeval sageli ebaseaduslikult. See tähendab, et oluline on piirata selle aine kasutamist ka professionaalsete kasutajate poolt või keelata see ära. Sageli tegelevad grafiti või värvi eemaldamisega füüsilisest isikust ettevõtjad või vaid mõne töötajaga ettevõtted. Kaitsevarustus jäetakse tihti koju või polegi seda üldse. Niisiis on selle kemikaali keelustamine suuresti töötajate kaitsega seotud küsimus. Me teame, et nendes riikides, kus seda tarvitatakse – praegu 24 liikmesriigis 27-st –, ei kasutata diklorometaani peaaegu kunagi kooskõlas riiklike ja Euroopa õigusaktidega. Ma arvan, et piisab, kui ma tsiteerin Saksamaa Keemiatööstusühenduse enda teksti, milles öeldakse, et vaatamata headele ventilatsioonitingimustele, värvi eemaldamisele vaid väikestelt pindadelt, eemaldatud värvi jääkide kohesele kokkukogumisele ja värvieemaldi mahutite sulgemisele ületatakse pidevalt ohtlike ainete piirnormi. Seetõttu tuleb kasutada autonoomseid respiraatoreid.

Ma pean väga positiivseks, et komisjon tegi ettepaneku ja et me oleme nüüdseks jõudnud kompromissile, mis võimaldab praktikas keelata selle aine kasutamise ka professionaalsete kasutajate poolt, kusjuures liikmesriikidel on võimalik taotleda erandeid. Need, kes sellised erandid saavad, peavad aga tagama, et kõnealuse kemikaaliga töötavatel isikutel on asjakohased kaitsevahendid, piisav väljaõpe ja teadmised alternatiivsete võimaluste kohta, ning nad peavad suutma põhjendada, miks nad ei saa neid alternatiivseid võimalusi kasutada. On kindel, et kõikides valdkondades, kus diklorometaani tänapäeval kasutatakse, on olemas toimivad alternatiivid. Me räägime viiest protsendist juhtudest, mil diklorometaani kasutatakse ohtlikul viisil, s.t värvi eemaldamiseks. Ülejäänud 95 protsendil juhtudest kasutatakse diklorometaani tööstuslikult. On hea, et me tugevdame ka tööstuse puhul töötajate ohutust ja keskkonnakaitset.

Kokkuvõttes olen ma selle kokkuleppega tegelikult väga rahul. See suurendab inimeste võimalusi eemaldada värvi ohutult, puutumata kokku ohtlike vähki tekitavate kemikaalidega. Minu kolleegid aitasid kaasa sellele, et kokkulepe saavutati nii kiiresti, ning ma tänan teid kõiki selle eest, et variraportööridel ja minul oli võimalik nõukoguga kompromissile jõuda. See on hea enne. Tegelikult oli see enne REACH-määrust viimane võimalus keelustada kemikaale vanal viisil. Seega oli see vana tüüpi kemikaalipoliitika omamoodi „suur finaali” ja see oli kahtlemata hea finaali, sest kokkulepe saavutati nii tulemuslikult.

On neid, kes väidavad, et diklorometaani alternatiivid võivad olla vähemalt sama ohtlikud või isegi ohtlikumad, kuid komisjoni ja teiste poolt läbi viidud hindamised on selgelt näidanud, et alternatiivid on palju vähem ohtlikud. Me loome nüüd neile alternatiividele turu. Tegelikult on selline, et ettevõtted, kes praegu nurisevad, toodavad paljudel juhtudel ka neid alternatiive; lisaks on väiksemaid ettevõtteid, kes alternatiive toodavad. On tore, et neil tekib nüüd võimalus kasutada siseturul oma konkurentsieelist, mis seisneb tõhusamas keskkonnakaitstes. Me liigume turvalisema tuleviku poole ja ma tänan kõiki, kes on selles edasiminekus osalenud.

Günter Verheugen, *komisjoni asepresident*. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, lubage mul kõigepealt tänada raportöör Schlyterit selle ettepanekuga tehtud suure töö eest. Me oleme nüüd jõudnud nõukoguga heale kompromissile, mille saab esimesel lugemisel vastu võtta.

Küsimus on diklorometaani turustamise ja värvieemaldites kasutamise piiramises, et vähendada ohte, mis tehti kindlaks mitme komisjoni tellitud ulatusliku uuringu käigus. Ei ole kahtlust, et diklorometaan on oma suure lenduvuse pärast inimeste tervisele ohtlik. Lenduvuse tõttu tekivad õhus äärmiselt kontsentreerunud

aurud, mida värviemaldite kasutajad võivad kergesti sisse hingata ja millel on otsene toksiline mõju kesknärvisüsteemile.

Halbade töö- või kasutustingimuste korral on see aine mitmes liikmesriigis otseselt või kaudselt põhjustanud surmaga lõppenud õnnetusi. Kõige rohkem õnnetusi ja surmajuhumeid on aset leidnud seoses diklorometaani tööstusliku ja professionaalse kasutusega, iseäranis ebapiisava ventilatsiooniga ruumides ja isikukaitsevahendite kasutamata jätmise korral. Ka tavatarbijatega on õnnetusi juhtunud, ehkki nende puhul on õnnetuste arv väiksem.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on võimalikult suures ulatuses ja niivõrd, kui see on tehniliselt võimalik, vähendada selle ohtliku kemikaali kasutamise kaasnavaid ohte. Euroopa Parlamendi ja nõukogu muudetud sõnastusega direktiivis keelustatakse diklorometaani sisaldavate värviemaldite müük tavatarbijatele täielikult. Keelata tuleks ka selle aine kasutamine tarbijate hulgas, sest üldjuhul puuduvad neil vajalikud isikukaitsevahendid ning neid ei ole võimalik koolitada ega kontrollida, tagamaks, et nad kasutavad seda ainet ohutult.

Diklorometaani turustamise ja professionaalse kasutamise suhtes kehtestatakse üldine keeld. Et aga mõne liikmesriigi arvates on professionaalsetel kasutajatel vaja seda ainet ka tulevikus, antakse neile liikmesriikidele võimalus lubada diklorometaani kasutada teatud rangetel tingimustel. Need liikmesriigid peavad kehtestama üksikasjalikud eeskirjad, mille alusel antakse kasutusluba olemasoleva riikliku süsteemi nõuetele vastavatele professionaalsetele kasutajatele. See luba antakse professionaalsetele kasutajatele, kes on läbinud asjaomase koolituse. Koolitusel tuleb muu hulgas anda teavet diklorometaaniga kaasnevate ohtude ja alternatiivsete ainete kättesaadavuse kohta. Tööandjad ja füüsilisest isikust ettevõtjad peaksid eelistatavalt asendama diklorometaani teiste ainete või meetoditega, arvestades asjaomaseid tööohutuseeskirju.

Diklorometaani sisaldavaid värviemaldeid on jätkuvalt lubatud kasutada tööstushoonetes ja üksnes juhul, kui on võetud tarvitusele kõik vajalikud ettevaatusabinõud, et viia töötajate kokkupuude selle ainega miinimumini. Näiteks on vaja tagada piisav ventilatsioon, et kindlustada võimalikult suures ulatuses vastavus töökeskkonna ohtlike ainete piirnormidele. Tuleb kehtestada meetmed ka selleks, et viia värviemaldi aurumine mahutitest miinimumini. Lisaks tuleb töökeskkonna ohtlike ainete piirnormide ületamise korral kanda hingamisteede kaitsevahendeid.

Härra Schlyter soovib teil toetada nõukoguga peetud läbirääkimiste tulemusena saavutatud kompromissteksti. Ka mina usun, et see kompromiss loob hea tasakaalu. Seetõttu võin ma komisjoni nimel seda kompromissi täielikult toetada.

Erna Hennicot-Schoepges, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Proua juhataja, ma tahaksin kõigepealt tänada raportööri ja kinnitada, et me tegime väga head koostööd, et saavutada see kompromiss, millele kuulub Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni toetus. Tähelepanu tuleb juhtida asjaolule, et kõnealune toode on väga mürgine ning et sellel on olemas toimivad ja ohutud alternatiivid. Me ei saa eitada diklorometaani kasutamise kaasnavaid ohte, nagu te, härra Verheugen, mainisite, eriti kui seda kasutatakse tingimustes, mis ei taga kasutaja ohutust. Diklorometaani kasutavad sageli inimesed, kes teevad oma kodus remonti. Nende arvates on tegemist suurepärase ja tõhusa tootega, ent nad ei tea, et selle kasutamisel suletud ruumis võib väga kiiresti tekkida teadvusekaotus ja see võib lõppeda koguni surmaga, kui ei olda ettevaatlik.

Erinevalt äärmuslikust lahendusest ehk täielikust keelust, mille raportöör kõigepealt välja pakkus, jätab saavutatud kompromiss liikmesriikidele võimaluse lubada erandit tööstusliku ja professionaalse kasutuse puhul, kuid selgelt määratletud tingimustel. See on hea kompromiss ja tuleb mõista, et diklorometaani tõttu on juhtunud palju õnnetusi. Mul on kahju, et meil on aset leidnud tööõnnetuste kohta liiga vähe teavet. Lisaks tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et enne kui komisjon oma tööd alustas, viidi läbi mõju hindamine ja komisjoni ettepaneku aluseks on selle hindamise tulemused. Sellegipoolest peame tagama, et neile, kes kõigele vaatamata võivad tunda kiusatust seda toodet kasutada, oleks tagatud väga konkreetne teave, ehkki nüüd on liikmesriigid kohustatud koostama selged reeglid ja kehtestama selle tervisele ohtliku toote turustamise üldise keelu.

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Proua juhataja, ma tahaksin õnnitleda raportöör Carl Schlyterit ja variraportööre väga põhjaliku ja asjatundliku töö eest, mida nad selle teemaga seoses teinud on. Minu jaoks on harukordselt meeldiv osaleda parlamendikomisjoni töö tulemusel tekkinud aruteludes ja eriti meeldiv on seda teha tänasel päeval, õigemini tänasel õhtul.

Mul ei ole varem olnud au parlamendikomisjoni aruteludes osaleda, välja arvatud üks kord, mil ma soovisin veenda oma kolleege selles, kui tähtis on toetada raportööri ettepanekuid. Kuid see on tähtis küsimus, tegelikult lausa elu ja surma küsimus ning minu jaoks on tegemist kahekordselt olulise teemaga, sest minu valimisringkonnal on sellega seotud oma huvid.

Diklorometaan, nagu me kuulsime, on erakordselt ohtlik aine. See on nii lenduv, et selle sissehingamisel, isegi kui see toimub juhuslikult, ületatakse kõik tunnustatud tervishoiunormid. Diklorometaan on kantserogeenne aine ja see mõjutab närvisüsteemi, põhjustades närvikahjustusi. Tavalisel temperatuuril kasutades diklorometaan aurustub, moodustades ohtlikult suuri kontsentratsioone. Selleks, et diklorometaaniga ohutult töötada, on vaja õhukindlat kaitseülikonda, mis maksab umbes 2000 eurot, ning naha kaitseks tuleb kanda kindaid, mis maksavad 25–30 eurot, kusjuures neid tuleb iga kahe-kolme tunni järel vahetada.

Seda ei tee muidugi ükski inimene, isegi kui ta teab, kui ohtlik see aine on. Ei ole tõhusat viisi, kuidas tagada diklorometaani ohutu kasutamine tavatarbijate poolt. Et diklorometaan on nii mürgine, soovisidki raportöör ja parlamendikomisjon surmajuhtumite ärahoidmiseks selle kasutamise ka professionaalide poolt keelata. Viimase kaheksa aasta jooksul on komisjonile teatavaks saanud selle toote kasutamisest tulenenud 18 surmajuhtumit ja lisaks 56 tervisekahjustust, mis ei lõppenud surmaga. Olen kindel, et tegelikult on neid juhtumeid rohkem. Ent tööstuse esindajate lobitöö tulemusena tekkis nõukogus blokeeriv vähemus ning seetõttu olid raportöör ja parlamendikomisjon sunnitud vastumeelselt nõustuma sellega, et liikmesriigid võivad teha professionaalse kasutuse puhul erandeid.

Siiski saavutasime lisaks diklorometaani professionaalselt kasutavate töötajate rangele kaitsele ka liikmesriikide kohustuse seda jälgida ja kontrollida. Selle toote täielik keeld on Rootsis, Taanis ja Saksamaal juba kehtestatud ning ma loodan, et ükski liikmesriik ei taotle sellist erandit. Tööstuslik kasutamine on hoopis teine asi. Õigetes tingimustes on võimalik seda toodet tööstuslikult ohutul viisil kasutada.

Osa liikmesriike on väitnud, et neil peaks olema lubatud kasutada diklorometaani ka kultuuripärandiobjektide kaitseks, näiteks värvi eemaldamiseks vanadelt mälestistelt neid kahjustamata. Aga eksperdid on avaldanud arvamust, et see ei ole hea mõte, ja seetõttu ei toeta meie fraktsioon ühtegi sellesuunalist muudatusettepanekut.

Mainisin, et minu valimisringkonnal on selles küsimuses oma huvid. Ma olen volinik Verheugeniga juba seitse aastat sellel teemal kirjavahetust pidanud. Miks? Sest minu valimisringkonnas on ettevõtte Eco Solutions, mis on välja töötanud diklorometaani täiesti ohutu alternatiivi. Tegemist on veepõhise alternatiiviga. Ehkki protsess võtab kauem aega, on selle toote mõju sama. Mul on kahju seda öelda, ent ainuke liikmesriik, kes tegi kõvasti lobitööd diklorometaani kasutamise jätkuvaks lubamiseks, oli Ühendkuningriik, kus paljusid selliseid aineid tööstuslikes kogustes toodetakse.

Mul kulus neli aastat, et saada volinik Verheugen niikaugele, et komisjoni ekspertide komitee hakkaks uurima seda veepõhist alternatiivi, ning kolm aastat kulus selleks, et see veepõhine alternatiiv leiaks tunnustust tõhusa ja kasutatava tehnoloogiana. Siiski on mul hea meel öelda, et nagu kõikidel kõige parematel lugudel, on ka sellel lool õnnelik lõpp. Diklorometaan kaob mittetööstuslike rakenduste turult. Minu valijad saavad oma uue tehnoloogia abil rikkamaks ja kõik elavad õnnelikult elu lõpuni tänu sellele suurepärasele tööle, mille tegid ära Carl Schlyter ja tema kolleegid keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonist.

Jens Holm, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (SV) Proua juhataja, diklorometaan on ohtlik kemikaal, mis võib põhjustada vähki, silmakahjustusi ning ägedaid südame-, maksa- ja neerukahjustusi. Diklorometaani kasutatakse muu hulgas ravimite tootmisel ning värvi ja rasva eemaldamiseks. Mõnes liikmesriigis, näiteks Rootsis, Taanis ja Austrias, on diklorometaani kasutamine juba keelatud.

On hea, et diklorometaani küsimus on nüüd päevakorras. Veelgi parem on, et saavutatud kokkulepe tähendab diklorometaani täielikku keelustamist tavatarbijate jaoks. Selle eest võin ma meie raportööri härra Schlyterit üksnes kiita. Hästi tehtud, Carl!

Kahjuks on diklorometaani mõju tõttu endiselt ohus farmaatsiatööstuses töötavad inimesed ning seinte ja fassaadide puhastajad. Mul on kahju, et saavutatud kokkulepe ei too kaasa diklorometaani professionaalse kasutuse täielikku keeldu. See on tõsine puudus ja ma süüdistan selles komisjoni. Õnneks on see erand siiski kavandatud selliselt, et liikmesriigid – keda on loodetavasti vähe –, kes soovivad lubada diklorometaani kasutamist, peavad tagama, et töötajad selle tulemusena ei kannata. Tõendamiskohustus lasub seega neil riikidel, kes soovivad diklorometaani piiratud kasutust lubada; nad peavad tõendama, et seda ainet kasutatakse nii ohutult kui võimalik, ja tagama töötajate kaitse. Kokkuvõttes on see üsna vastuvõetav.

Üldiselt on tegemist hea kokkuleppega. Ma kutsuksin komisjoni üles sellest otsusest inspiratsiooni ammutama. Me suudame küll! Mingem nüüd veelgi kaugemale. Ma tahaksin komisjonilt küsida, kas teil oleks võimalik meile märku anda, et tulevikus kehtestatakse rohkem keelde selliste ohtlike ainete suhtes nagu kantserogeensed asovärvained, bisfenool A ja leegiaeglusti deka-BDE. Kui Euroopa Liidu tasandil ei ole see võimalik, siis miks ei või te lubada üksikutel liikmesriikidel teha rohkemat ja kehtestada oma keelud? Te lähete komisjonis koguni nii kaugele, et sunnite liikmesriike kaotama piiranguid, mis neil mõnel juhul juba kehtestatud olid. Näiteks minu kodumaa Rootsi oli sunnitud lubama asovärvaineid kasutada pärast Euroopa Liiduga ühinemist 1995. aastal. Kui komisjon oli ähvardanud esitada Euroopa Kohtule hagi, pidi Rootsi hakkama lubama deka-BDE kasutamist. See on vastuvõetamatu ja mis kõige tähtsam, see on keskkonnale ohtlik. Niimoodi ei saa läbi viia edumeelset keskkonnaalaste õigusaktide programmi. Volinik Verheugen, palun veenge mind, et mul ei ole õigus. Tõestage, et keskkonnakaalutlused on turunõudlusest olulisemad ka muude ainete puhul peale selle üksikjuhtumi.

Urszula Krupa, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Proua juhataja, diklorometaani, mida turul pakutakse ja mida on lubatud kasutada mitmesuguste kommertstoodete kujul, kasutatakse laialdaselt ka keemia-, tekstiili- ja farmaatsiatööstuses. Diklorometaan imendub kiiresti inimese organismi, see on äärmiselt mürgine ja kantserogeenne ning selle aine kasutamise tulemusena on aset leidnud palju mürgistusjuhtumeid, millest mõned on lõppenud surmaga. Ainuüksi Poolas puutub töökohal selle kemikaaliga kokku hinnanguliselt mitu tuhat inimest. Kui diklorometaani tööstuslikku kasutust on tõenäoliselt võimalik tõhusalt kontrollida, siis kasutamisega tavatarbijate ja koguni asjaomaste ettevõtete poolt kaasneb oht inimeste tervisele ja elule juba seetõttu, et puudub tõhusa kontrolli võimalus, aga ka seetõttu, et kaitsemeetmete rakendamine väga kulukas.

Kõik hoiatused ja diklorometaani kasutamise reguleerimise meetmed on osutunud kasutuks ning seetõttu tuleb see erakordselt mürgine ja lenduv keemiline ühend tavatarbijate kasutusest täielikult eemaldada. Selle mürgi jätkuva tavakasutuse põhjendamiseks ei tohiks tugineda majanduslikele kaalutlustele. Ka ei tohiks me viidata diklorometaani sisaldavaid tooteid valmistava tööstuse huvidele, et toetada diklorometaani piiratud tarbekasutust. Selle ühendi tavakasutuse puhul kaaluvad ühiskonnale kaasnevad kulud igasugused materiaalsed hüved üles.

John Bowis (PPE-DE). – Proua juhataja, ma nõustun voliniku viimase lausega, nimelt et meil on põhjust selle kompromissi üle heameelt tunda, ning seetõttu õnnitlen ma raportööri ja variraportööri, kes selle kompromissi saavutasid.

Tee selleni oli raske. Esialgu tegi komisjon ettepaneku keelustada see aine tavatarbijate, mitte professionaalsete kasutajate jaoks ning raportöör tegi ettepaneku laiendada keeldu ka professionaalsele kasutusele. Ja me kuulasime, mida meie valijatel öelda on, nagu tegi seda Graham Watson. Ta rääkis ettevõtete lobitööst. Ta viitas oma valimisringkonna tööstusettevõtete lobitööle, mis veenis teda alternatiivi olemasolus. Me teame, et 90% värvieemalditest sisaldab diklorometaani, nii et me pidime mõtlema tagajärgedele.

Keegi meist ei taha ohtude kirjeldamisel liialdada. Kuulates täna õhtul jutte selle aine ohtlikkusest, tabasin ma end mõttelt, et miks meie arvates võivad tööstustöölised selle ainega kokku puutuda, kuid professionaalsed kasutajad mitte, isegi kui nad järgivad reegleid ja ranged juhiseid; ning lisaks võetakse kasutusele need rõivad, mida Graham Watson kavatseb inimestele tulevikus väljastada, valged kaitseülikonnad või mis nad olidki – kosmoseajastu on jõudnud parlamenti...

Ma arvan, et see aine, nagu ka paljud muud ained, kujutab endast suurt ohtu. See on potentsiaalselt ohtlik. On tõendeid õnnetuste ja tervisekahjustuste kohta. Ilmselt on see õige, et me võtame varasemaga võrreldes jõulisemaid meetmeid. Seetõttu on mul püüeldud kompromissi üle siiralt hea meel ja ma toetan seda. See jätab liikmesriikidele, kes seda soovivad ja kes usuvad, et nii on õige, võimaluse lubada tööstusliku kasutuse kõrval ka professionaalsetel kasutajatel – ja ainult neil – seda ainet rangete reeglite alusel endiselt tarvitada.

Kuid volinik, nüüd on teil kohustus minna tagasi ja uurida alternatiive. Vaadake praeguseid võimalusi: NMP on olnud kättesaadav üksteist aastat, kuid alles nüüd avastati, et see on reproduktiivtoksiiline; on olemas tuleohtlikud lahustid, mis võivad põhjustada toksikomaaniaga seotud probleeme; on niinimetatud vägistamisuiumastid, mida peetakse ohututeks alternatiivideks; on DBE, mille kohta ei ole palju teada, ning on ka algelisemad meetodid, mis tähendab, et puhastatakse leeklambi ja liivajoaga, ehkki nende puhul tuleb arvestada tolmu- ja muude probleemidega. Nii et läheme nüüd tagasi ja uurime põhjalikult teisi võimalusi, et me võiksime tõesti olla kindlad, et pakume oma valijatele ohutumaid alternatiive. Kui me leiame, et mõni neist alternatiividest ei ole vähem ohtlik, siis olen kindel, et volinik või tema mantlipärija räägib meile sellest ja esitab ettepaneku – ja kui nemad seda ei tee, siis teeb seda kindlasti Carl Schlyter.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, diklorometaanil on narkootiline toime, see kahjustab kesknärvisüsteemi, põhjustab teadvusekaotust ja on südamele ohtlik. Kui seda ainet kasutatakse valesti, seatakse inimesed otseselt surmaohtu, ja see sarnaneb juba terrorismiga. Seetõttu toetan diklorometaani kasutamise keeldu tavatarbijate puhul ja rangeid piiranguid professionaalse kasutuse puhul. Arvestades, et on olemas alternatiivsed värvieemaldid, mis võib-olla ei ole nii mürgised, on minu arvates mõttetu erandeid lubada. Samas lubab ettepanek, mis tuleb homme hääletusele, taotleda liikmesriikidel põhjendatud juhtudel komisjonilt erandeid, ehkki väga rangetel tingimustel. Ma tahaksin kuulda, kuidas komisjon või keegi teine hakkab hindama eranditaotluste põhjendatust ja kuidas hakatakse jälgima piirangutest kinnipidamist.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, algatuseks paar sõna härra Watsonile. Teil oli selle ettepaneku koostamisel oluline roll. Kui te rääkisite mulle isiklikult sellest probleemist, mis teil komisjoniga palju aastaid oli olnud, sai mulle selgeks, et sellel ainel on alternatiive, ja kindlasti nõustute, et pärast seda hakkasid asjad väga kiiresti liikuma. Ma andsin isiklikult oma peadirektoraadile korralduse esitada see ettepanek, sest pärast teiega suhtlemist oli mulle selge, et alternatiivid on olemas. Ma kordan nüüd midagi, mida ma olen siin Euroopa Parlamendis juba varem öelnud, ja paluksin seda kuulata eriti härra Holmil: ehkki ma vastutan volinikuna ettevõtluse ja tööstuse eest, ei arva ma, et ohtlik tööstustoodete peaks turule jääma lihtsalt seetõttu, et selle abil on võimalik raha teenida. Minu seisukoht on, et kui on olemas alternatiiv, millega saab ohtliku tööstustoodete asendada, siis tuleb see toode asendada. Ma lähtusin just sellest põhimõttest, kui me siin Euroopa Parlamendis REACH-määruse üle arutasime ja selle vastu võtsime. Härra Holm, kõik ained, mida te nimetasite, kuuluvad REACHi kohaldamisalas.

Tavajuhul tuleks REACHi sätteid kohaldada ka diklorometaani suhtes, aga et ohud tervisele on nii ilmsed ja on toimunud nii palju õnnetusjuhtumeid, siis otsustasime seda ainet esmatahtsana käsitleda. On võimalik, et me peame samamoodi käituma ka teiste ainete puhul, kui ohud tervisele on sama ilmsed ja kui me ei saa oodata, kuni REACHi alusel on väga ulatuslik ja põhjalik menetlus läbi viidud.

Samuti tahaksin selgitada, härra Holm, et ka mina oleksin toetanud kaugemaleulatuvat kompromissi. Kui Euroopa Parlament oleks suutnud nõukoguga kokku leppida diklorometaani professionaalse kasutuse keelamises, siis oleksin mina täna selle poolt hääletanud. Palun ärge süüdistage komisjoni selles, et on mitu liikmesriiki, kes keelduvad selle teemaga kaugemale minemast põhjustel, mis ei ole mulle teada. See on ka põhjus, miks komisjon esitas oma ettepaneku nii, nagu ta seda tegi: me tahtsime teha ettepaneku, mis läheks läbi, ja see õnnestus meil.

Minu viimane märkus puudutab härra Bowise öeldut; ta tõstas küsimuse alternatiivide mürgisuse kohta. Kemikaalide puhul tuleb alati kaaluda kaasnevate ohtude ulatust. Meie ulatuslikud ja põhjalikud uuringud näitasid, et ühelgi neist praegu müüdavatest alternatiivsetest ainetest ei ole diklorometaaniga sarnaseid üliohtlikke omadusi, nimelt otsest toksilist mõju kesknärvisüsteemile. Sellised omadused on ainult diklorometaanil, mitte teistel ainetel.

Meile teadaolevalt on alternatiivsete ainete juhtunud väga vähe õnnetusi. See kehtib ka nende riikide kohta, kus diklorometaani kasutamine on juba keelatud, näiteks Taani, Austria ja Rootsi. Kui olukord muutub, siis uurib komisjon muidugi asja ja teeb vajaduse korral ettepaneku teisi aineid puudutavate meetmete kohta.

Lõpetuseks tahaksin veel kommenteerida härra Holmi märkusi, mis mul vahepeal ununesid, nimelt seda, et komisjon sunnib liikmesriike tühistama edumeelseid tervishoiu- või keskkonnavaladeid õigusakte, sest need on siseturueeskirjadega vastuolus. Komisjon ei tee seda. Praegustes õigusaktides on selgelt sätestatud, et liikmesriikidel on õigus kehtestada riiklikke eeskirju, mis erinevad siseturueeskirjadest, kui nende arvates on see tervishoiu või keskkonnaga seotud kaalutlustel vajalik.

Et mina vastutan siseturueeskirjadest erinevate õigusaktide kohta esitatud teadete kontrollimise eest, võin teile kinnitada, et komisjon juhindub säärastel juhtudel selgest ja üheselt mõistetavast põhimõttest. Me võtame liikmesriikide tervishoiu- ja keskkonnavaladeid põhjendusi tõsiselt. Kui nad kehtestavad sellistest põhjendustest lähtudes teistsuguseid keskkonna- ja tervishoiuvaladeid õigusakte, siis ei sunni me neid õigusakte tühistama. Kui teil on võimalik tugineda oma süüdistuses viimastest aastatest pärinevale teabele, siis ma sooviksin tõesti uurida konkreetseid üksikasju, et teie väide ümber lükata. Teie mainitud juhtum leidis aset 1995. aastal, nii et minul ei olnud sellega mingit tegemist.

Carl Schlyter, raportöör. – (SV) Proua juhataja, ma tuleksin tagasi selle juurde, mida ütles härra Watson. Ka temal oli oma osa. Kuigi te pole meie parlamendikomisjoni liige, mõjutasite siiski meie tööd ja aitasite meil kompromissini jõuda. Muidugi oli tähtis roll ka neil töötajatel, kes aitasid mul kokkulepet saavutada.

Ma võin vaid korrata volinik Verheugeni öeldut. Komisjon kinnitas kogu protsessi vältel selgelt, vähemalt mulle, et kui nõukogu ja Euroopa Parlament jõuavad kokkuleppele kaugemaleulatavas kompromissis, sealhulgas täielikus keelustamises, siis toetaks komisjon seda. Selles küsimuses olid asjad minu ja komisjoni vahel täiesti selged.

Ma tahaksin teile kõigile tuua veel vaid ühe näite selle kemikaali kohta. Kui ma avaksin siin tohutu suures saalis üheainsa ühekilose anuma ja kallaksin selle pinkidele, siis oleks juba selle koguse puhul ohutuks peetav piirnorm ületatud. See kemikaal on nii mürgine.

Selle arutelu lõpetuseks kutsuksin komisjoni üles tagama, et erand, mida osa liikmesriike professionaalse kasutuse lubamiseks taotleb, tühistatakse, kui ilmneb, et neid uusi rangemaid reegleid pidevalt rikutakse. Igauks meist teab ja kõik uuringud näitavad seda, et kui diklorometaani kasutatakse nõuetekohaselt, töötajate tervist säästval moel, siis on see kemikaal liiga kulukas ja keskkonnale kahjulik. Kui diklorometaani suhtes rakenduvad õiged turutingimused, s.t kui õigusakte täidetakse, siis ilmneb, et see aine ei ole konkurentsivõimeline ning diklorometaanist loobutakse kiiresti ja see asendatakse alternatiividega. Ma kasutan võimalust ja kutsun komisjoni üles õigusaktide täitmist tagama. Kui seda tehakse, siis kaob diklorometaan järk-järgult iseenesest ja lühikese aja jooksul turult.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gyula Hegyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Täna otsusega piirab Euroopa Parlament märkimisväärselt diklorometaanina tuntud värvieemaldi kasutamist. Mina kui Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni variraportöör pooldan kindlalt seda otsust, mille valmimiseks on tehtud palju tööd. Viimastel aastatel on aset leidnud arvukalt diklorometaani kasutamisega seotud surmajuhtumeid. See erakordselt lenduv aine kahjustab närvisüsteemi ja on samal põhjusel ka kantserogeenne. Ohvriteks on eelkõige oma kodu remontivad tavakasutajad ja majade renoveerijad, sest tööstuslikul kasutamisel järgitakse teatud ohutuseeskirju. Osas Euroopa tehastes mõõdetud kontsentratsioonid olid nii suured, et pikaajalise kokkupuute korral põhjustaksid need vähki kümnel protsendil töötajatest.

Kompromissiteksti järgi võib diklorometaani tulevikus värvieemaldina kasutada üksnes tööstuslikult ja rangete ohutuseeskirjade alusel. Tarbijad ja professionaalid peavad edaspidi soovimatut värvi eemaldama mõnega neist arvukatest alternatiivsetest kemikaalidest, mis on sama tõhusad, ent ohutud, kasutades näiteks pürolüütilist või termilist värvieemaldust.

Kõige olulisem ettepanek on see, et seda vähki tekitavat ainet ei tohiks lubada kasutada ühiskondlike kohtade kinnistel aladel, näiteks kaubanduskeskustes ja jalakäijate tunnelites, sest lenduvatest ainetest tekkiv aur on raskem kui õhk ja vajub mõõtmistulemuste järgi allapoole, ohustades eelkõige lapsi. Otsuse tegemisel võttis meie fraktsioon küllaldaselt arvesse asjaomaste ametiühingute arvamusi, sest tööstuslikul kasutamisel on meie põhimure töötajate tervis.

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Proua juhataja, me teame, et üldine kasutusluba on antud mitmetele ohtlikele kemikaalidele, vaatamata neis sisalduvatele ohtlikele koostisainetele. Üks sellistest ainetest on diklorometaan, mida kasutatakse laialdaselt ravimite, lahustite ja muude sarnaste toodete valmistamisel.

Tegemist on ainega, mis on inimese tervisele erakordselt ohtlik, sest seda loetakse kantserogeenseks aineks. See kahjustab närvisüsteemi ja põhjustab siseorganitele tõsist kahju, mis võib lõppeda surmaga.

Suurema hingamissageduse tõttu on lapsed diklorometaanimürgistuse suhtes tundlikumad; suuremas ohus on ka südame-veresoonkonna haigusi põdevad inimesed. Teated diklorometaanimürgistusega seotud surmajuhtumitest tekitavad samuti ärevust.

Teades, et turul on tooteid, mis võivad asendada diklorometaani sisaldavaid tooteid, ja et mõnes liikmesriigis on selle aine kasutamine keelatud, tundub täieliku kasutuskeelu kehtestamine hädavajalik.

Teine argument, mis räägib diklorometaani keelustamise kasuks, on asjaolu, et asjatundjate sõnul ei ole võimalik tagada diklorometaani ohutut kasutamist tarbijate poolt.

Komisjoni ettepanek, mis käsitleb diklorometaani sisaldavate toodete professionaalse kasutamise koolitusi, läheb esimesel aastal maksma ligikaudu 1,9 miljardit eurot.

Seetõttu tundub diklorometaani kõrvaldamine müügilt kõige mõistlikum ja vastutustundlikum lahendus.

18. Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2007. aasta kalandustöö konventsiooni ratifitseerimine (konventsioon nr 188) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Ilda Figueiredo koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lubatakse liikmesriikidel ratifitseerida Euroopa Ühenduse huvides Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2007. aasta kalandustöö konventsioon (konventsioon nr 188) (KOM(2008)0320 – C6-0218/2008 – 2008/0107(CNS)) (A6-0423/2008).

Ilda Figueiredo, raportöör. – (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, selle raportiga soovime heaks kiita ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2007. aasta kalandustöö konventsiooni nr 188 kohta, milles sätestatakse rahvusvahelised miinimumnormid, millest tuleb kinni pidada, ja õiglasemad tingimused kogu maailmas. Nii soovime edendada paljude meretööd käsitlevate konventsioonide ratifitseerimist.

ILO rahvusvahelise töökonverentsi 96. istungil 2007. aasta juunis vastu võetud konventsiooni eesmärk on kehtestada kalandussektori jaoks tööga seotud rahvusvahelised miinimumnormid ning tagada kaluritele inimväärsed elu- ja töötingimused. See hõlmab muu hulgas selliste tähtsate küsimustega seotud tingimusi nagu töötervishoid ja tööohutus, mehitamine ja puhkeaeg, munsterroll, repatrieerimine probleemide korral, töölevõtmine ja tööhõive ning sotsiaalkindlustus.

Kõnealuse sektori töötajad on ILO kalandustöö konventsiooni vastuvõtmist kaua oodanud, uskudes, et see tähendab edasiminekut inimväärsete töötingimuste kehtestamisel ligikaudu 30 miljoni mehe ja naise jaoks, kes üle kogu maailma selles olulises strateegilises sektoris töötavad.

2003. aastal hakkasid ILO büroo ja ILO kolm osapoolt välja töötama ajakohaseid ja laiaulatuslikke rahvusvahelisi töönorme kalanduse valdkonnas, mis tagaksid kaluritele kogu maailmas vajaliku kaitse, pidades silmas, et kalurid vajavad oma töövaldkonna eripära ning töö- ning elutingimuste tõttu erikaitset. Et kalandussektoris leiab aset väga palju surmajuhtumeid, mis tulenevad muu hulgas kalurite tõsisest ekspluateerimisest ja kaitsetusest, siis vajab see sektor erilist kaitset.

Konventsiooniga muudetakse ka muid selle sektori konventsioone, täpsemalt neid, mis puudutavad vanuse alammäära, kalurite arstlikku läbivaatust, kalurite põhikirja ja kalalaevapere liikmete majutustingimusi. Konventsioonile nr 188 on lisatud soovitus nr 199. Konventsiooni nr 188 vastuvõtmine kerkis päevakorda pärast seda, kui 2006. aasta veebruaris võeti vastu ILO konsolideeritud meretöönormide konventsioon, mille reguleerimisalast kalandussektor välja jäi.

Seepärast kutsume üles tegema kõik mis võimalik, tagamaks, et mitmed liikmesriigid ratifitseeriksid konventsiooni kiiresti, eelistatavalt enne 2012. aastat, sest konventsioon jõustub siis, kui selle on ratifitseerinud kümme ILO liikmesriiki 180-st, kusjuures kaheksa neist peavad olema rannikuäärsed riigid. Sama oluline on aga, et konventsiooni sätteid rakendataks neis kohtades, kus need veel jõus ei ole.

Lõpetuseks tahaksin tänada kõiki, kes aitasid mul seda raportit koostada, sealhulgas kolleeg Willy Meyerit, kes koostas kalanduskomisjoni arvamuse. Ma loodan, et kõik minu kolleegid teavitavad oma riigi parlamenti ja valitsust, nii et see konventsioon ratifitseeritaks võimalikult kiiresti.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, kalapüük on oma olemuselt kõige üleilmastunum kutseala ja samas ka valdkond, mida üleilmastumine täiel määral mõjutab. Selles sektoris töötab hinnanguliselt 30 miljonit inimest ning neile saavad peale üleilmastumisega kaasnevate probleemide osaks ka märkimisväärsed raskused ja ohud. Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni statistika järgi näitab kalandussektoris surmaga lõppevate õnnetuste arvu ja kõigi surmaga lõppevate tööõnnetuste üldarvu võrdlus, et kalapüük on üks maailma ohtlikumaid töid.

Kõik Euroopa institutsioonid toetavad üldtunnustatud inimväärsed töö tegevuskava. Komisjon kinnitas hiljuti oma pühendumist uuendatud sotsiaalmeetmete kavas ja inimväärsed töö kohta 2006. aastal esitatud teatisele järgnenud aruandes. Komisjoni käsituse olulise osa moodustab toetus rahvusvahelistele tööstandarditele. Ohutustingimuste, arstiabi võimaluste ja õiguskaitse üldine paranemine kalandussektoris ning selline sotsiaalne kaitse, mis oleks võrreldav teiste töötajate omaga, saab võimalikuks ainult siis, kui miinimumnorme püütakse kehtestada kogu maailmas. Rahvusvahelisse Tööorganisatsiooni kuuluvad Euroopa Liidu liikmesriigid on komisjoni toel väga palju kaasa aidanud selle ajakohastatud ja sihipärase konventsiooni

loomisele, mille kaudu need rahvusvahelised miinimumnormid kehtestatakse. Neid norme on võimalik täiendada ühtlustamis- ja jõustamismehhanismidega, mille hulka kuuluvad näiteks välissadamates teatud tingimustel läbi viidavad kontrollid. ILO haldusnõukogu võttis konventsiooni ja soovitusel, mis ei ole õiguslikult siduv, vastu 2007. aasta juunis.

Konventsiooniga nr 188 muudetakse mitut varasemat Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni standardit, mis käsitlevad kalureid, ning selle jõustumisel on võimalik luua kõikidele võrdsed ja paremad tingimused. Konventsioon reguleerib selliseid küsimusi nagu vanuse alammäär, arstlikud läbivaatused, laevapere asukoht, puhkeaeg, töölepingud, repatrieerimine, töötajate värbamine ja asukoht, töötasu, toitlustamine ja majutus, arstiabi ja sotsiaalkindlustus. Mõned uue konventsiooni osad on seotud sotsiaalkindlustuse kooskõlastamisega ja see valdkond on ühenduse ainupädevuses. Seetõttu peab nõukogu lubama liikmesriikidel need konventsiooni osad ratifitseerida. Jagatud pädevusega valdkonnad hõlmavad ka mitut muud küsimust. Et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni uued standardid peavad jõustuma võimalikult kiiresti, teeb komisjon ettepaneku, et konventsioon võiks sisaldada liikmesriikide kohustust püüda kiirendada oma ratifitseerimiskirjade esitamist ja esitada need võimaluse korral hiljemalt 21. detsembril 2012. Toetamaks seda kohustust, vaatab nõukogu ratifitseerimisel tehtud edusammud läbi enne 2012. aasta jaanuari.

Iles Braghetto, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (IT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, nagu me teame ja nagu täna juba mainiti, peab Rahvusvaheline Tööorganisatsioon kalandussektorit üheks ohtlikumaks tööksekkonnaks. Igal aastal leiab aset ligikaudu 24 000 surmaga lõppevat õnnetust – see annab aimu probleemi suurusel. Seetõttu vajab see valdkond põhjalikku reguleerimist ja laiaulatuslikke rahvusvahelisi õigusakte, mis suudavad tagada sageli rängalt ära kasutatavate kalurite elu- ja töötingimuste piisava kaitse kogu maailmas.

Niisiis on kalandustöö konventsioon nr 188 põhjapaneva tähtsusega, sest selle eesmärk on tagada selles sektoris võrdsed võimalused ja õiglasemad konkurentsitingimused. Nagu juba mainitud, soovib komisjon tagada kalurite inimväärset elu- ja töötingimused ning töötervishoiu ja tööohutuse, piisava puhkeaja, munsterrolli, repatrieerimise, värbamise, töötasu ja sotsiaalkindlustuse.

See esialgne arutelu on meid tegelikult juba pannud mõistma, kuivõrd ühel meelel ollakse selle konventsiooni vajalikkuses. Seetõttu tahaksime lihtsalt rõhutada, kui tähtis see on, et liikmesriigid selle ratifitseeriks, nii et see võiks võimalikult kiiresti jõustuda.

Proinsias De Rossa, *fraktsiooni PSE nimel.* – Proua juhataja, mul on väga hea meel sel teemal täna sõna võtta. Ma usun, et kaluritel, kelle hulka kuuluvad nii mehed kui ka ilmselt mõned naised, on üks ohtlikumaid ameteid maailmas. Ka lirimaal läheb harva aasta mööda nii, et mõni kalapaat ei jää merel kadunuks, ja paljud kalurid saavad oma töö käigus viga.

Minu kui lirimaal endise sotsiaalministri ülesanne oli püüda leida viise, kuidas tagada kalalaevadel töötavate inimeste õiguste kaitse. See on väga keeruline valdkond, kus tehakse vahet selle järgi, kas inimene töötab töölepingu või töövõtulepingu alusel; esimesel juhul on inimene maksustamise mõttes tavaline töötaja ja ta maksab sotsiaalmaksu kaptenile, kes on tema tööandja, teisel juhul aga jagatakse püügist saadud tulu ja kalurit ei kohelda tavalise töötajana. Neid kaht olukorda on äärmiselt raske ühtlustada. Ministrina töötades õnnestus mul leida Euroopa õigusnorm, mis lahendas probleemi mõneks ajaks, ent hiljem selle õigusnormi kohaldamine kahjuks vaidlustati, sest leiti, et seda ei saa kohaldada täpselt nende küsimuste suhtes.

On tõepoolest ilmselge, et kogu maailmas rakendatavad ühised miinimumnormid on väga vajalikud. Need normid hõlmavad selliseid teemasid nagu töötervishoid, ohutus laeva pardal, majutus, toitlustamine, töötajatele teatud miinimumtasude kindel maksmine ning laevaomanike ja kaptenite kohustus tagada, et töötajate panus saab täies ulatuses hüvitatud.

On tähtis, et tegemist on ülemaailmsete miinimumnormidega, sest kahjuks on selles valdkonnas, nagu tegelikult ka teistes valdkondades, toimunud võidujooks kõige väiksemate normide rakendamise nimel, nii et ma kutsun kindlasti seda konventsiooni võimalikult kiiresti heaks kiitma. Minu arvates on 2012. aastani väga palju aega ja me peaksime püüdma seda tähtaega võimaluse korral lühendada.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Proua juhataja, on äärmiselt oluline tagada kaluritele töötingimused, mis on mõistlikud ja nii ohutud, kui sellise riskantse ameti puhul eeldada saab, ning mis võimaldavad teenida inimväärset palka, nii et kaluritel oleks võimalik iseend ja oma perekondi üleväl pidada. Töötasu peab olema stabiilne ja regulaarne, et meie rannikukogukonnad püsiks. Tegelikult on minu valimisringkonnas olevatel rannikukogukondadel väga raske end elatada.

Mind paneb tänases arutelus mõtlema see, kas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kalandustöö konventsiooni nr 188 ratifitseerimine, millega laiendatakse regulatsiooni ja poliitikat kalandussektori töötajatele, edendab kalurite kaitset või saab sellest takistus ning kas selle abil on võimalik saavutada kogu maailmas võrdsed võimalused, mida meie kalandussektor ellujäämiseks vajab.

Üks Kenya delegatsioon rääkis mulle Jaapani kalatöötlemislaevast, mis püüab kala Kenya ja selle naaberriikide vetes. Millised on selle laevapere töötingimused? Selle põhjal, mis mulle räägiti, kahtlustan, et need ei ole head. Igatahes tean ma, et püütud kalast ei tõuse aafriklastele mingit kasu, ehkki saak pärineb nende territoriaalvetest. Rahvusvahelisel turul müüakse seda kala niisuguste hindadega, millega Euroopa, eriti Iirimaa ei suuda konkureerida.

Iirimaa töötud kalurid ei saa sotsiaaltoetusi, mistõttu nende elu on väga raske. Seega toetan ma ratifitseerimist igati, kui selle tulemusena vähenevad oluliselt kalandussektoris aset leidvad surmajuhtumid ning kaluritele tagatakse sotsiaaltoetused ja sotsiaalsed hüved nagu arstiabi ja töötü abiraha. Kui ratifitseerimine soodustab kalandust, nii et see oleks elujõuline majandusharu ning kasulik väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete, eriti kalapüügi tegevate perefirmade jaoks, siis toetan ma seda kindlasti, sest kalapüük on ohtlik tegevusala ja mitmel pool maailmas ekspluateeritakse kalade kõrval ka inimesi. Kas ratifitseerimisega on võimalik eesmärgi saavutada? Ma loodan seda.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Proua juhataja, kalanduse jätkusuutlik juhtimine eeldab muidugi kalapüügi reguleerimist, ent arvesse tuleks võtta ka kalurite tööd. Kõik on ühel meelel selles, et kalapüük, eriti ava- ja süvamerepüük, on maailma kõige raskem töö, ehkki kalapüügingimused ei ole enam sellised, nagu need olid baskide ja islandlaste 19. sajandi pikkadel kalapüügiretkedel. Sellegipoolest on see amet väga ränk ja austusväärne ning igal aastal leiab selles sektoris aset 24 000 surmajuhtumit.

Kalapüük on ideaalne näide ülemaailmsest tegevusest, mis on ülemaailmne juba ressursi olemuse tõttu: kaladele ei loe riigipiirid. Seepärast on rahvusvahelised õigusaktid ainus asjakohane lahendus. Et kalurite tööd tuleb reguleerida rahvusvaheliselt, on seadusandja muidugi Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO), ning ILO esimestest kalanduskonventsioonidest, milles käsitleti vanuse alammäära, töötingimuste kontrollimist, arstlikke läbivaatusi ja majutust, on möödunud 50 aastat. Täna arutatava konventsiooniga nr 188 muudetakse ja täiendatakse neid varasemaid konventsioone. Kõik need muudatused ja täiendused tuleb ratifitseerida võimalikult kiiresti, enne 2012. aastat. See on hea näide ühiste üleilmsete ressursside ühisest majandamisest ja sellega on kiire, arvestades, et merega seotud kutsealadel töötavad inimesed – sadamatöölised, kalurid, meremehed – satuvad tänapäevase üleilmse majandusliku konkurentsi tingimustes kõikvõimaliku ahistamise, ärakasutamise, inimkaubanduse ja koguni orjastamise ohvriks, kusjuures kõike seda tehakse ilmselgelt kulude kärpimise nimel.

Seetõttu on ülitähtis tagada õiguslik kaitse sellistes küsimustes nagu tervishoid, majutus, ohutus, tööaeg, elutingimused, töötasu, arstiabi – seega kokkuvõttes töölepingute ja sotsiaalkindlustuse valdkonnas. Kõnealuse konventsiooniga antakse kaluritele teatud minimaalne õiguslik seisund ja sellega luuakse võrdsed võimalused üleilmses konkurentsis püsimiseks.

See ei pruugi kuigi palju tähendada Euroopa kaluritele, kelle puhul see seisund on juba tagatud, kuid ülejäänud maailma – Peruu, Aasia või Aafrika – kalurite jaoks on see suur samm edasi.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, ma leian, et tänaõhtune arutelu on väga tähtis, sest Euroopa Parlamendi toel – homme loodetavasti ühehäälselt vastu võetava resolutsiooniga – anname uue tõuke nende meetmete rakendamisele, mis tagaksid inimväärse töö ja mille poolt me kõik eelmisel aastal hääletasime. Konventsioon nr 188 ei tähenda midagi muud kui seda, et neid meetmeid hakatakse kohaldama kalandussektori suhtes, mis jäi laevandussektori tüüplepingu kohaldamisalast välja, ja nagu eelmised kõnelejad ütlesid, on väga oluline tagada, et teatud miinimumnorme rakendataks ka selles valdkonnas üleilmselt.

Ma usun, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ratifitseerivad selle konventsiooni 2012. aastaks, nagu on ette nähtud. Kaheksa liikmesriiki on selle juba ratifitseerinud; see tähendab, et konventsioon jõustub ja kõik, kes me rannikul elame, võime olla uhked, sest meie kaluritele on tagatud kaitse ja nad ei pea konkureerima kolmandate riikidega, kes võivad oma kalureid sotsiaalselt toetada.

Ma kordaksin, et Euroopa Parlament on juba hääletanud kalanduses ja sellega seotud sektorites töötavate naiste kaitsmise poolt. Naiste tööhõive kalanduses ja sellega seotud sektorites on väga tähtis, sest kui rannikupiirkondades elavad naised ei toetaks oma mehi, oleksid need piirkonnad palju vaesemad ja märksa hõredamalt asustatud – vajadusi rahuldavad nimelt inimesed, mitte pelgalt õigusaktid.

Nii edendame rannikupiirkondade kultuuri – sotsiaalset kultuuri, mis põhineb mere ja rannikupiirkondadega seotud Euroopa kultuurilistel elementidel. Igal piirkonnal põhjast lõunani on oma eripära, kuid see konventsioon, mille ratifitseerimist liikmesriikide poolt me toetame, hõlmab kõiki küsimusi ja kalurite igakülgeid vajadusi.

Iseäranis tähtis on toetada meetmeid, mis on seotud kalurite koolituse ja vanaduspõlve kindlustamisega.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Volinik, mina nagu mu kolleegidki leian, et on vaja võtta vastu normid, mis tagavad kalandussektori töötajatele inimväärsed töötingimused. Euroopa Liit ei saa 21. sajandil üheski töövaldkonnas lubada orjatööga sarnanevaid tingimusi. Ma hindan seda, et kavandatavad muudatused võeti vastu kolmepoolselt – et valitsused, tööandjad ja töötajad koostasid laiaulatusliku rahvusvahelise tööstandardi, milles võetakse arvesse selle majandusharu eripära. On positiivne, et uues korras nähakse ette vanuse alammäär, arstlikud läbivaatused, puhkeajad ja sotsiaalkindlustus ning et hõlmatud on ka majutus, toitlustamine, töötervishoid ja tööohutus. Kõik need elemendid aitavad kahtlemata tagada kaluritele inimväärsed töötingimusi ning vähendada vigastuste ja surmajuhtumite arvu. Kuigi ma esindan riiki, millel pole merepiiri, on mul selle standardi üle hea meel, ma toetan kalureid ja soovin, et see konventsioon ratifitseeritaks võimalikult kiiresti – ja mitte ainult sellepärast, et mulle maitseb kala.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Minagi ühinen raportööriga, volinikuga ja kõigi oma kolleegidega, kes rõõmustavad Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni selle algatuse üle ja kes kutsuvad kõiki liikmesriike üles konventsiooni nr 188 ratifitseerima.

Probleem on selles, et reguleerimata kalandussektori – riigipiirideta, põhimõteteta ja piiranguteta metsiku turu – ohvriks ei lange mitte üksnes kalaressursi jätkusuutlikkus, vaid ka kalurid ise. Kalurite kaitsest peab saama ühise kalanduspoliitika üks olulisemaid osi, kui mitte keskne osa.

See ongi minu põhiline nõue: me ei tohiks piirduda selle rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimisega, vaid peame seadma kalurite kaitse ühise kalanduspoliitika keskmesse.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, lubage mul öelda, et ma võtan rõõmuga teadmiseks seisukohad, mida arutelu käigus väljendati, sest neis rõhutati arutatava konventsiooni olulisust väga paljudest vaatenurkadest. Samuti osutati tänastes sõnavõttudes väga erinevatest vaatenurkadest ja sügavmõtteliste argumentidega sellele, kui tähtis on see konventsioon kalurite igapäevaelu seisukohalt – nagu ma oma sissejuhatuses mainisin, on neid peaaegu 30 miljonit. Daamid ja härrad, minu arvates on selle ettepaneku edasine ametlik käik selge. Meie järgmiste poliitiliste jõupingutuste eesmärk peab olema võimalikult kiire ratifitseerimine, sest komisjoni ettepanekus määratud tähtaeg on kõige viimane võimalik tähtaeg ja selle lühendamine oleks minu arvates hea. Ma tahaksin veel kord tunnustada raportöör Ilda Figueiredot tema töö eest ja tänada kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid toetuse eest, mida nad selle ettepaneku suhtes on väljendanud.

Ilda Figueiredo, raportöör. – (PT) Ma tänan juhatajat ja volinikku, aga ka kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid, kes võtsid sõna ja toetasid konventsiooni ratifitseerimist. Ma olen kindel, et Euroopa Parlament võtab homme raporti vastu, aidates nii kaasa kalandustöö konventsiooni nr 188 ja sellele lisatud soovitude nr 199 kiirele ratifitseerimisele liikmesriikide poolt.

Nagu täna juba mainitud, on meie eesmärk tagada konventsiooni jõustumine võimalikult kiiresti, soovitatavalt enne 2012. aastat, ja seetõttu kutsume kõiki liikmesriike üles seda ratifitseerima. See aitab märkimisväärselt kaasa rahvusvaheliste miinimumnormide saavutamisele, mis kindlustavad selles äärmiselt ohtlikus, ent strateegiliselt tähtsas sektoris paremad töötingimused, suurema ohutuse ja surmajuhtumite arvu vähenemise.

Samuti saab selle abil tunnustada kalureid, kelle töö on nii raske ja kes peavad olema meie tähelepanu keskpunktis.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

19. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

20. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.45.)